

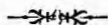
ÎN MNEZEEȘTILE LITURGHII

DUMNEZEEȘTILE LITURGHII

ALE SFINȚILOR NOȘTRII PĂRINȚI:
Ioan Gură de Aur, Vasile cel Mare și
Grigorie Dialogul

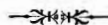
Tipărite

În zilele Majestății Sale iubitorul de Hristos
FERDINAND I

REGELE ROMÂNIEI

și a

I. P. S. Sale D. D. Dr. MIRON I,
PATRIARH AL ROMÂNIEI

Cu aprobarea și binecuvântarea Sfântului
Sinod și al Sfintei Biserici Autocefale Ortodoxe Române.

EDIȚIA A 5-a

TIPOGRAFIA BISERICESCĂ
din
SFÂNTA MÂNĂSTIRE CERNICA

1927

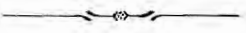

D G S

RÂNDUIALA VECERNIEI CELEI MICI

Sâmbătă, mai înainte de apusul soarelui, merge Paraclisiarhul (aprinzătorul de candelă) la cel mai mare, și face metanie, însemnând cu venirea sa vremea toacei. Și luând binecuvântare, iese și toacă în toaca cea mică. Apoi adunându-se frații în tinda Bisericii, face Preotul început: *Binecuvântat este Dumnezeuul nostru...* și citețul cel rânduit, zice: *Amin. Slavă ție Dumnezeuul nostru, slavă ție;* apoi: *Impărate ceresc... Sfinte Dumnezeule...* și după: *Tatăl nostru...* Vosglas de către Preot: *Că a ta este Impărăția...* Și citețul citește Ceasul al 9-lea, după obicei. Apoi, după sfârșitul aceuia și după Otpust, intrăm în Biserică și stă fiecare la locul său. De se citește Ceasul al 9-lea în Biserică, atunci Otpustul Ceasului al 9-lea nu se face, ci îndată Preotul începe, zicând: *Binecuvântat este Dumnezeuul nostru...* și citețul zice: *Veniți să ne închinăm...* de 3 ori și Psalmul Vecerniei, lin și cu glas blând. După Psalm, *Slavă...* Și acum... *Aliluia* de 3 ori. Iar Preotul: Ectenie nu zice, ci citețul zice: *Doamne miluește de... r,* *Slavă...* Și acum... Și îndată: *Doamne strigat-am...* și punem Stihiri 4. Și cântăm Stihirile Invierii ale glasului 3, zicând pe cea dintâiu de 2 ori... *Slavă...* Și acum... a Născătoarei de Dumnezeu, apoi: *Lumină lăună...* Prochimen: *Domnul s'au împărățit...* Stih: *Imbrăcatu-s'au Domnul întru putere și s'au încins.* Și iarăși: *Domnul s'au împărățit...* Apoi: *Invrednicește-ne Doamne...* Și îndată cântăm Stihioavna, o Stihiră a Invierii și alte Stihiri podobnice ale Născătoarei

de Dumnezeu, cu stihurile lor. *Slavă... Și acum...* a Născătoarei de Dumnezeu. Apoi: *Acum slobozești... Stinte Dumnezeu'e...* După: *Tatăl nostru...* Troparul Învierii. *Slavă... Și acum...* a Născătoarei de Dumnezeu. După aceasta zice Preotul Ectenia cea mică: *Miluește-ne pre noi Dumnezeule...* Strana: *Doamne miluește, de 3 ori. Încă ne rugăm pentru bine credinciosul...* Strana: *Doamne miluește, de 3 ori. Încă ne rugăm pentru Arhiepiscopul (sau Episcopul) nostru (N).* Strana: *Doamne miluește, de 3 ori. Încă ne rugăm pentru toți frații noștri.* Strana: *Doamne miluește, de 3 ori. Vosglas.* Apoi: *Slavă ție Hristoase Dumnezeule...* și Otpustul cel mic, și mulți ani. Și intrând în trapeză, zicem: *Măncăvor săracii...* *Slavă... Și acum...* *Doamne miluește, de 3 ori, binecuvintează.* Și binecuvântând Preotul masa, mâncăm puțin, ca să nu ne îngreuem la priveghere; iar după mâncare: *Slavă... Și acum...* *Făcutu-s'au pântecele tău masă sfântă...* După aceasta *Ceeace ești mai cinstită...* apoi: *Veseliți-ne-ai pre noi Doamne...* Și după sfârșitul acestuia: *Slavă... Și acum...* *Doamne miluește, de 3 ori. Binecuvintează Preotul: Cu noi este Dumnezeu...* Și mergem pe la chilii, așteptând vremea toacei.

RÂNDUIALA VECERNIEI CELEI MARI

A

Privigherei de toată noaptea și Utrenia Invierii

După apusul soarelui, trecând puțin, merge aprinzătorul de candelă și face metanie la cel mai mare; apoi iese și lovește rar în clopotul cel mare (sau în toaca cea mare), zicând: *Fericți cei fără prihană...* sau Psalmul 50, lin, de 12 ori. Și după aceea intră și aprinde candelile și gătește cădelnița. După aceea iarăși iese și trage toate clopotele; după care întorcându-se în Biserică, aprinde o făclie în sfeșnic și-l pune în fața Ușilor Impărătești. Apoi face metanie Preotului, al cărui este rândul. Iar Preotul sculându-se face metanie la cel mai mare și mergând face 3 închinăciuni înaintea sfintelor Uși și la amândouă stranele, iar frații șed toți. Și intrând în sfântul altar, pune pe sineși Epitrahilul, sărutând crucea ce este deasupra lui, și luând cădelnița și stând înaintea sfintei Mese, pune tămâie, zicând rugăciunea tămâiei în taină; și așa cădește sfânta Masă, în chipul crucii, împrejur și tot Altarul. Și deschizând sfintele Uși, iese. Iar Paraclisiarhul luând sfeșnicul cel ce stă în mijlocul Bisericii, zice cu glas mare: *Sculăți-vă!* Ținând în mâini sfeșnicul cu făclia aprinsă; și toți se scoală. Și ieșind Preotul prin sfintele Uși, face cruce cu cădelnița înaintea sfintelor Uși, cădind drept și deacurmezișul; și merge și cădește după rânduiala sfintele Icoane cele din dreapta și cele din stânga; după aceasta pre cel mai mare și amândouă stra-

nele, după rânduiala lor. Paraclisiarhul mergând cu sfeșnicul înaintea lui, iar când face Preotul cruce cu cădelnița, se înclină puțin, și se înclină cu dânsul și Paraclisiarhul. Și ies și în tinda Bisericii și cădește după rânduială, fiind și acolo frați, și iarăși întorcându-se în Biserică și stând în mijlocul amândoror strănilor, însemnează cu cădelnița în chipul crucii, căutând spre răsărit, și zice cu glas mare: *Doamne binecuvintează!* Și îndată cădește Icoana Mântuitorului Hristos și a Născătoarei de Dumnezeu, și pre cel mai mare la locul lui, și intrând el în sfântul Altar și stând înaintea sfintei Mese, însemnează cu cădelnița cruciș, de 3 ori. După aceasta zice cu glas mare așa: *Slavă sfintei și cei de o ființă și de viață făcătoarei și nedespărțitei Treimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.* Și începe cel mai mare, sau Eclisiarhul: *Amin. Veniți să ne închinăm Împăratului nostru Dumnezeu...*, jos și cu glas lin. Apoi a doua oară, puțin mai sus: *Veniți să ne închinăm și să cădem la Hristos Împăratul nostru Dumnezeu;* iar a treia oară cu glas și mai înalt așa: *Veniți să ne închinăm și să cădem la însuși Hristos Împăratul și Dumnezeul nostru.* Apoi osebit: *Veniți să ne închinăm și să cădem înaintea lui.* Și îndată începe cel mai mare, sau Eclisiarhul, cu glas mai înalt pe glasul al 8-lea: *Binecuvintează suflete al meu pe Domnul...*, rar și cu cântare dulce, și cântă și ceilalți frați. Și pripeala: *Bine ești cuvântat Doamne.* Apoi a doua oară cântăreții dela strana dreaptă: *Doamne Dumnezeul meu măritu-te-ai foarte;* și pripeala: *Bine ești cuvântat Doamne,* cu glas ușor, ajutorind cu glasul și ceilalți frați împreună. Iar Preotul cu Paraclisiarhul ies din sfântul Altar și fac 3 închinăciuni înaintea sfintelor Uși, și întorcându-se se înclină înaintea celui mai mare, apoi spre amândouă strănile, apoi stau la locul lor. (Aceste se fac fiind Preotul îmbrăcat în felon, iar Diaconul în Stihar). Iar când încep a cânta: *Ti ate cu înțelepciune le-ai făcut...* și: *Slavă ție Doamne cea ce ai făcut toate...*, atuncia Preotul merge înaintea Ușilor celor Împărătești, cu Epitrahilul, și stând cu capul descoperit, citește rugăciunile Vecerniei. Iar după sfârșitul Psalmului, zice Ectenia cea mare:

Cu pace Domnului să ne rugăm.. Și după Ectenie, Vosglas: *Că ție se cuvine..* Deci cântăm Psaltirea, pe glasul al 8-lea, Catisma cea dintâiu: *Fericit bărbatul...*, Antifonul cel dintâiu: iar al doilea și al treilea Antifon îl cântăm pe glasul zilei. Și după sfârșitul fiecărui Antifon, Ectenia cea mică și Vosglas. După întâiul Antifon: *Că a ta este stăpânirea...* după al doilea: *Că bun și iubitor de oameni...*, iar cântându-se și al treilea Antifon, iese Diaconul, și făcând metanie la cel mai mare, intră în sfântul Altar și merge cu dânsul și Preotul cel de rând; și luând Diaconul stiharul său și orarul, ia binecuvântarea dela Preot, și sărutându-i dreapta, se îmbracă în stihar, după obicei, și zice Ectenia cea mai de pe urmă, iar Preotul Vosglasul: *Că tu ești Dumnezeuul nostru...* Iar după sfârșitul obicinuitei Stihologiei, face canonarhul metanie și spune glasul Octoihului sau al Mineiului. Iar noi cântăm: *Doamne strigat-am...* pe glasul Octoihului ce se va întâmpla. Iar preotul stă la locul său cel obișnuit, și când încep a cânta: *Doamne strigat-am...* atuncea cădește Preotul sau Diaconul, precum este obiceiul, și întorcându-se, pune cădelnița la locul ei, înclinându-se către cel mai mare. Iar noi punem Stihiri 10, dela: *Scoate din temniță sufletul meu...* și cântăm Stihirile Invierii ale glasului, 3, ale lui Anatolie, 4, și ale sfântului din Mineiu, 3. *Slavă...* a Sfântului, de are, iar de nu: *Slavă...* Și acum... a Născătoarei de Dumnezeu, după glasul de rând. Și când zicem Stihul: *Că s'au întărit mila lui preste noi...* cântând amândouă stranele împreună, atuncea Preotul face metanie celui mai mare, și intrând în sfântul Altar se îmbracă în felon, noi cântăm. *Slavă...* Și îndată fac Vohod, deschizând sfintele Uși, înainte mergând cu două sfeșnice având lumânările aprinse; iar Diaconul ținând cădelnița și după dânsul Preotul, având felonul în jos. Și stă Preotul în mijlocul Bisericii în dreptul sfintelor Uși; iar Diaconul stă deadreapta Preotului, puțin mai deoparte, și plecându-se, ținând orarul cu trei degete ale mâinei drepte, zice încet, numai cât ar auzi Preotul: *Domnului să ne rugăm!* Iar Preotul zice în taină rugăciunea: *Seara și dimineața și amiazăzi...* și după rugă-

ciune ridicându-se, Diaconul arătând către răsărit cu orarul, ținându-l cu trei degete ale mâinei drepte, zice către Preot: *Binecuvintează stăpâne, sfânta intrare*. Iar Preotul binecuvintează spre răsărit, zicând: *Binecuvântată este intrarea Sfinților tăi, Doamne*. Apoi diaconul merge și cadește sfintele Icoane, și pre cel mai mare, și stranele, după obiceiul. Iar sfârșindu-se Stihira, merge Diaconul în mijloc și cădind cruciș, strigă: *Înțelepciune drepti!* Și noi cântăm: *Lumină lină...* iar citețul luând sfeșnicile merge înainte până la sfintele Uși, și Diaconul intrând în launtrul sfântului Altar, cadește sfânta Masă. Iar Preotul închinându-se înaintea sfintelor Uși și sărutându-le pre ele, intră, închizând sfintele Uși. Iar după ce se sfârșește: *Lumină lină...*, zice Diaconul: *Să luăm aminte*. Preotul: *Pace tuturor*; și iarăși Diaconul: *Înțelepciune, să luăm aminte*. Iar canonarul făcând metanie la cel mai mare, zice Prochimenul și stihurile. Iar clericii cântă Prochimenul zilei, pe glasul al 6-lea: *Domnul s'au împărățit, întru podoabă s'au îmbrăcat*. Stih: *Imbrăcatu-s'a Domnul întru putere și s'au încins*. Stih: *Pentru că au întărit lumea, carea nu se va clăti*. Stih: *Casei tale se cuvine sfințenie, Doamne, întru lungime de zile*. Și iarăși: *Domnul s'au împărățit*; iar canonarul având mâinile sale strânse la piept, stă în mijlocul Bisericii, așteptând sfârșitul Prochimenului; și făcând închinăciune, se duce la locul său. După aceasta iese Diaconul și stând la obișnuitul loc, zice Ectenia: *Să zicem toți din tot sufletul...* Și Preotul Vosglasul: *Că milostiv și iubitor de oameni...* și după Vosglas, zice cel mai mare, sau citețul cel rânduit: *Invrednicește-ne Doamne...* și iarăși Diaconul: *Să plinim rugăciunile noastre...* Și Preotul Vosglas: *Că bun și iubitor de oameni...* apoi: *Pace tuturor*; și Diaconul: *Capetele noastre Domnului să le plecăm*. Și Preotul zice rugăciunea în taină. Apoi Vosglas: *Fie stăpânirea Împărăției tale...* și așa iese Preotul cu Diaconul pre ușa cea despre miazănoapte, mergând înaintea lor cu două sfeșnice și Diaconul cu cădelnița, iar cântăreții merg pe urma lor și cântă Stihira hramului; și ieșim în tinda Bisericii. Acolo cadește Diaconul sfintele Icoane și pre cel mai mare și stră-

nile, după rânduială; și stă fiecare la locul său; și după sfârșitul Stihirilor: *Slavă... Și acum...* a Născătoarei de Dumnezeu. Și după aceasta zice Diaconul, întru auzul tuturor, rugăciunea aceasta: *Mântuește Dumnezeule poporul tău...* până la sfârșit. Strana: *Doamne miluește*, de 40 de ori. Diaconul: *Incă ne rugăm pentru binecredinciosul...* Strana: *Doamne miluește*, de 30 de ori. *Incă ne rugăm pentru Arhiepiscopul (sau Episcopul) nostru (N), (iar în Mănăstire) și pentru Arhimandritul nostru (N),* Strana: *Doamne miluește*, de 50 de ori. Diaconul: *Incă ne rugăm ca să păzească sfânt locașul acesta...* Strana *Doamne miluește*, de 3 ori. *Incă ne rugăm ca să auză Domnul Dumnezeu glasul...* Strana; *Doamne miluește*, de 3 ori. După aceasta zice Preotul: *Auzi-ne pre noi Dumnezeule...* Strana: *Amin.* Preotul: *Pace tuturor.* Diaconul: *Capetele noastre Domnului să le plecăm.* Și plecându-și toți capetele, Preotul se întoarce cu fața spre apus și zice cu glas mare: *Stăpâne mult milostive...* și după plinirea rugăciunii noi zicem; *Amin.* (iar până se săvârșesc acestea afară, Paraclisiarhul, sau alt frate, pune Tetrapodul cel mic în mijlocul Bisericii, și pre dînsul pune un vas cu grîu și cu 5 pâini și despre Strana dreaptă un vâscior cu untdelemn iar despre Strana stîngă un vâscior cu vin). Și intrînd în Biserică cântăm și celelalte sthiri ale Învierii, care sunt după alfa vita, cu stihurile lor.

Iar citeții merg cu sfeșnicile și le pun de amîndouă părțile Tetrapodului, care este pus în mijlocul Bisericii. Și după sfârșitul Stihoavnei, zice cel mai mare: *Acum slobozești...* și citețul: *Sfinte Dumnezeule...* după *Tatăl nostru...* Vosglas: *Că a ta este Impărăția...* și noi cântăm Troparul, glasul 1: *Născătoare de Dumnezeu Fecioară...*, de 3 ori. Atunci Diaconul luînd binecuvîntare dela Preot, cădește împrejur Tetrapodul, pre care stau cele 5 pâini, apoi pre cel mai mare, la locul lui, și pe Preot, și iarăși Tetrapodul numai de nainte. Și zice cel mai mare, sau Preotul, rugăciunea cu glas mare: *Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru...* și ridicînd o pâine însemnează cu ea pre celelalte pâini; și când zice: *Insuți binecuvîntează* (arată cu dreapta spre pâini) *pâinile acestea* (asemenea spre grîu, spre vin și spre

untuldelemn), grîul, vinul și untuldelemn. Și după sfârșitul rugăciunii și după: *Amin*, cântăm: *Fie numele Domnului...* de 3 ori, pe glasul al 4-lea; apoi Psalmul 33. *Bine voui cuvînta pre Domnul...* și-l cetim până la: *Bogații au sărăcit...* Acest stih îl cântăm pe glasul al 7-lea. Iar Preotul merge și stă înaintea Ușilor celor împărătești căutând spre apus. Și după sfârșitul Psalmului, zice: *Binecuvîntarea Domnului preste voi...* și citețul: *Amin*. Și începerea cetirei. Și Preotul: *Pentru rugăciunile Sfinților Părinților noștri...* Și se desbracă Preotul și Diaconul de sfintele veșminte și ies; și așa șed fiecare la locul său. În știință să fie că, din Duminica sfintelor Paști până la Duminica tuturor Sfinților, după binecuvîntarea părinților se citesc Faptele Sfinților Apostoli; iar în celelalte Duminici, preste tot anul, se citesc cele șapte trimiteri sobornicești ale Apostolilor, cele patrusprezece epistole ale sfîntului Apostol Pavel și Apocalipsul sfîntului Apostol Ioan Evanghelistul. Iar seara, după luarea pâinei și după gustarea vinului ce s'a binecuvîntat la Litie cu rugăciunea Preotului, dintru acel ceas, nici cum să nu îndrăznească cineva a gusta ceva după aceea, pentru împărțirea sfintelor preacuratelor ale lui Hristos Taine.

Iar o împărțire ca aceasta a pâinei și gustarea de vin o facem din ziua dintâiu a lunii Septemvrie până la 25 de zile ale lunii Martie. Iar în privegherile cele de vară, pâinile cele binecuvîntate le împărțim la Trapeză și mai nainte de gustare le mîncăm, iar pâinile cele binecuvîntate au multe feluri de daruri, adică: potolesc lingoarea, bînduse cu apă, și frigurile, gonesc toată neputința și toată boala tămăduesc; iar spre acestea și șoarecii gonesc dela roduri, și pre altele supărătoare le isgonesc.

Iar după cetirea Faptelor Apostolilor iese Paraclisiarhul, toacă și trage toate clopotele.

Și sculându-se cel mai mare și toți frații, zice: *Amin*. *Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu...*, de 3 ori. *Doamne*

buzele mele vei deschide... de două ori. Și zice cei șase Psalmi cu glas blând și lin. Și după cei 3 Psalmi: *Slavă Și acum... Aliluia*, de 3 ori, *Doamne miluește*, de 3 ori, *Slavă Și acum...*, *Doamne Dumnezeul mântuirii mele...* Atunci Preotul în Epitrahil, iar aiurea și în Felon, citește rugăciunile Utreniei, stând înaintea sfintelor Uși cu capul descoperit. Iar după sfârșitul celor șase Psalmi: *Slavă... Și Acum... Aliluia*, de 3 ori, Și zice Ectenia cea mare: *Cu pace Domnului să ne rugăm...* Și după Vosglas merge și stă la locul său; iar canonarhul cel rânduit, cel ce și Prochimenul de seara a zis, făcând metanie la cel mai mare, zice: *Dumnezeu este Domnul...*, cu stihurile lui, în glasul ce va fi de rând. Și cântăm Troparul Invierii de 2 ori. *Slavă...* al Sfântului, *Și acum...* al Născătoarei de D-zeu (Invierii), după glasul Troparului Sfântului, de are; iar de nu; *Slavă... Și acum...* al Născătoarei de Dumnezeu după glasul de rând. Și îndată Strana zice: *Doamne miluește*, de 3 ori, *Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh*; iar citețul: *Și acum...* Apoi citește Catisma: *Mărturisi-mă-voiu ție Doamne...* Și după sfârșitul fiecărei Catisme, iese Preotul înaintea sfintelor Uși și zice Ectenia cea mică și Vosglas, după obicei. Și cântăm sedelnele Invierii, suhira cea dintâiu fără stih; apoi pripeala: *Scoală-te Doamne Dumnezeul meu, înalță-se mâna ta...* și cealaltă Sedealnă. *Slavă... Și acum...* a Născătoarei de D-zeu. Și după aceasta se citește tâlcuirea Evangheliei. Apoi Catisma și după Catismă, Sedealna a 2-a, zicând cea dintâiu fără stih; apoi pripeala; *Mărturisi-mă-voiu ție Doamne...* și cântăm celălalt Tropar al Sedelnei. *Slavă... Și acum...* a Născătoarei de D-zeu, și cetirea. Apoi cântăm: *Fericți cei fără prihană...* pe glasul al 5-lea, la care cadește Preotul. Și după: *Fericți cei fără prihană...* nu zicem: *Slavă... Și acum...*, ci îndată troparele: *Soborul ingeresc...* Ipacoi al glasului, și cetirea; apoi antifoanele glasului, la care iese aprinzătorul de candelă și lovește în clopot; iar Preotul și Diaconul intrând în Altar se îmbracă după obicei, și zice Diaconul: *Să luăm aminte, înțelepciune*. Iar canonarhul zice Prochimenul glasului. Și după sfârșitul Prochi-

menului, Diaconul: *Domnului să ne rugăm*; Preotul: *Că sfânt ești Dumnezeu nostru...* Strana: *Amin.* Și Diaconul: *Toată suflarea să laude pre Domnul.* Stih: *Lăudați pre Dumnezeu întru Sfinții lui, lăudați pre el întru tăria puterii lui.* Iar Diaconul zice: *Și pentru ca să ne învrednicim noi a ascultă sfânta Evanghelie, pre Domnul Dumnezeu să-l rugăm.* Strana: *Doamne miluește, de 3 ori.* Diaconul: *Cu înțelepciune drepti, să ascultăm sfânta Evanghelie.* Preotul: *Pace tuturor.* Strana: *Și duhului tău.* După aceasta Preotul numește pre Evanghelist dela carele este Evanghelia. Strana: *Slavă ție Doamne, slavă ție.* Diaconul: *Să luăm aminte.* Și citește Preotul Evanghelia Invierii cea de rând. După Evanghelie Strana iarăș zice: *Slavă ție Doamne, slavă ție.* După aceasta zicem: *Învierea lui Hristos văzând...* și psalmul 50; și cetindu-se acestea, iese Preotul prin sfintele Uși cu Evanghelia, ținundu-o la pieptul său, mergând înaintea lui, de amândouă laturile, cu două sfeșnice cu făclii aprinse, și viind în mijlocul Bisericii, o pune pe analogul cel pregătit, și se așază sfeșnicele de amândouă părțile analogului. Și merge întâiu cel mai mare, singur, și face două închinăciuni și apoi sărută Evanghelia, și iarăș face o închinăciune, nu până la pământ închinăciunile ci mici, plecându-și capul până ce va ajunge cu mâna la pământ, pentru că în Duminici și în Sărbătorile Impărătești și în toate cele 50 de zile după Paști, *închinăciuni cu genunchii la pământ nu se fac.* Și dacă se închină cel mai mare și sărută Evanghelia, face chip de închinăciuni, adică: pleacă capul puțin spre Strana stângă și spre cea dreaptă, și se duce la locul său. Apoi și frații toți merg, câte doi, câte doi, după rânduiala lor, făcând și ei asemenea, mai întâi două închinăciuni, sărută sfânta Evanghelie, și iarăș o închinăcinne; apoi pleacă capetele spre cel mai mare și spre Strana stângă. Și după ce sărută toți, și după Psalmul 50, cântăm: *Slavă...* Pentru rugăciunile Apostolilor... Și acum... Pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu... apoi *Miluește-mă Dumnezeule...* și Stihira Invierii, glas al 6-lea: *Învind Iisus din mormânt...* Iar după sărutarea sfintei Evanghelii, însemnează Preotul spre frați cu sfânta Evanghelie, și intră în sfântul Altar.

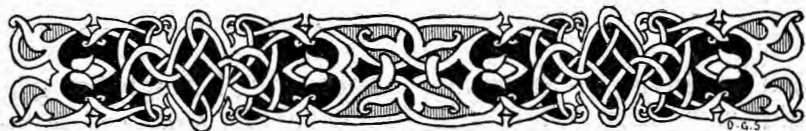
Și diaconul stând la obișnuitul loc, zice rugăciunea: *Măntuiește Dumnezeule poporul tău...* iar noi: *Doamne miluiește*, de 12 ori. Și preotul Vosglas: *Cu mila și cu îndurările...* Și după: *Amin*, începem Irmosul canonului Invierii. Și cântăm canonul Invierii cu Irmosul pe 4. Irmosul odată și al Crucii Invierii pe 3, și al Născătoarei de Dumnezeu pe 3 și la Mineiu pe 4. Și la Troparul cel dintâiu al Invierii, zicem pripeala: *Slavă Doamne sfintei Invierii Tale*; iar la celelalte Tropare zicem-stihurile din Psaltire: *Să cântăm Domnului...* (sunt scrise în Irmologhion). Și după Peasna a 3-a, Diaconul zice Ectenia cea mică, și Preotul Vosglas, dinlăuntrul Altarului: *Că tu ești Dumnezeul nostru...* Și se desbracă Preotul de veșmintele preotești, și ieșind, stă la locul său, după obicei; apoi Condacul și Sedealna Sfântului din Mineiu, și cetire. După Peasna a 6-a, Preotul zice Ectenia cea mică înaintea sfintelor Uși, și Vosglas: *Că tu ești Împăratul păcii...* apoi Condacul Invierii și Icos. Și cetim Sinaxarul. În știință să fie și de aceasta, că totdeauna după sfârșitul Peasnei a 8-a, când va începe Peasna a 9-a, toți facem închinăciuni, grăind: *Să laudăm bine să cuvântăm...* apoi Irmosul dela a 8-a Peasnă: Catavasie. Iar Preotul și Diaconul se îmbracă după obicei, și după stârșitul Peasnei a 8-a, cădind sfânta Masă, zice Diaconul cu mare glas; *Pre Născătoarea de Dumnezeu și Mica luminii, întru cântări cinstindu-o, să o mărim*, și noi cântăm în stihuri Peasna a 9-a, cu glas înalt: *Mărește suflete al meu pre Domnul...* Și *Ceea ce ești mui cinstită...* și facem și câte o închinăciune mică după fiecare cântare. Iar Preotul sau Diaconul, cădește sfântul Altar și toată Biserica și pe frați. După a 9-a, Peasnă se întoarce, și dând cădelnița, zice Ectenia cea mică; și Preotul Vosglas: *Că pre tine te laudă toate puterile cerești...* Apoi zice Diaconul: *Sfânt este Domnul Dumnezeul nostru*, pe glasul ce se va întâmplă. Stih 1: *Că sfânt este Domnul Dumnezeul nostru*. Stih 2. *Preste tot poporul Dumnezeul nostru*. Preotul stă la obișnuitul său loc. După aceasta Svetilna Invierii (odată); apoi: Slavă... a Sfântului, de are; Și acum... a Născătoarei Invierii. La Hvalite: *Toată*

suflarea... pe glasul zilei, și punem stihiri 8 și cântăm stihirile Invierii din Octoih 4 și ale Răsăritului 4. Iar după ce se zice: *Toată suflarea să laude pre Domnul...*, se împreună amândouă Stranele și cântă și pripelele acestea: 1. *Scoală-te Doamne Dumnezeuul meu...* a 2-a: *Mărturisimă-voi ție Doamne... Slavă...* Stihira Evangheliei, cea de rând, *Și acum...* a Născătoarei de Dumnezeu cea dela glasul al 2 lea: *Prea binecuvântată ești...* (Această o cântăm pe glasul *Slavei Laudelor*). Doxologia cea mare. Apoi Troparul Invierii, unul din două: al glasului al 4-lea *Astăzi mântuirea a toată lumea...*, sau al glasului al 8 lea: *Inviat-ai din mormânt...* Apoi Preotul sau Diaconul zice Ectenia: *Miluește-ne pre noi Dumnezeuule... și Vosglas: Că milostiv...* După aceasta: *Să plinim rugăciunile noastre...* Vosglas: *Că Dumnezeuul milelor...* Preotul: *Pace tuturor...* Strana: *Și duhului tău.* Diaconul: *Capet-le noastre Domnului să le plecăm.* Preotul, rugăciunea în taină; apoi Vosglas: *Că ție se cade a ne milui...* După aceasta: *Înțelepciune,* Strana: *Binecuvintează,* Preotul: *Cel ce este binecuvântat...* Strana: *Amin. întărește Dumnezeuule...* După aceasta Preotul: *Prea sfântă Născătoare de Dumnezeu...* Strana: *Ceea ce ești mai cinstită...* și celelalte după obicei și Otpustul și: *Mulți ani.* Apoi facem ieșire în tinda Bisericii, cântând Stihira, singur glasul, după obicei, și învățătura lui Teodor Studitul. Și după cetire, Troparul sfântului Teodor, glasul al 8-lea: *Al pravoslaviei îndreptătorule...* și Ceasul 1. La întâiul Ceas: Troparul Invierii. *Slavă...* al Sfântului, de are; iar de nu, *Și acum...* a Născătoarei Ceasului; după *Tatăl nostru...* Condacul Invierii și Vosglasul cel desăvârșit. La Liturghie; Fericirile Octoihului, pe 8. După Vohod, Troparul Invierii, apoi al Hramului și al Sfântului de rând și al altui Sfânt de are: Condacul Invierii și al Hramului; *Slavă...* al Sfântului, de are, *Și acum...* al Hramului Născătoarei de Dumnezeu. Iar unde nu este Hramul Născătoarei de Dumnezeu, *Și acum...* Condacul: *Cea ce ești folositoare creștinilor...* Iar al Hramului lui Hristos, Troparul și Condacul, Duminică la Liturghie nu-l zicem preste tot anul, pentru că întâm-

pină al Invierii. Prochimen, Apostol și Evanghelia glasului și a sfântului de are. Chnonicul: *Lăudați pre Domnul din ceruri...* și al Sfântului de are.

În știință să fie, că la cântarea Privegherii de toată noaptea, când se face Polieleu și se cântă Psalmi: *Lăudați numele Domnului... și: Mărturisiți-vă Domnului...*, atunci se pune analogul în mijlocul Bisericii și pre el se pune Icoana praznicului dintr'acea zi, sau a Născătoarei de Dumnezeu sau a Sfântului sau a Sfintei. Și se îmbracă cel mai mare în felon și toți Preoții în feloane după obicei, și eșind din Altar prin ușile Impărătești, stau câte doi împrejurul ana'ogului. Și se împart lumini, întâiu la cel mai mare, apoi la preoți și la cei ce stau în sfânta Biserică. Iar după împărțirea lumânărilor, ia cel mai mare cădelnița și Diaconul merge înaintea lui cu o făclie aprinsă, cădește întâiu împrejur Icoana cea de pe analog, și mergând în Altar, cădește sfânta Masă și tot Altarul, și în Biserică sfintele Icoane toate, apoi pe preoții cei ce stau împrejur și pe cântăreții din partea dreaptă și din stânga; după aceasta și pre tot poporul și iarăș sfintele Uși, și numai cele două Icoane: a lui Hristos și a Născătoarei de Dumnezeu, și analogul. În vremea aceea se cântă *Mărimurile*, cu Psalmii cei aleși ai lui David. După aceea obișnuita cântare, zice Diaconul Ectenia cea mică, și se cântă: *Seddelnele*. Și intrând toții preoții în sfântul Altar, se desbracă de sfintele veșminte; numai Preotul cel de rând rămâne îmbrăcat pentru cetirea Evangheliei.

În știință să fie, că și Duminica la Utrenie, când se cântă Catisma, fără Polieleu, *Fericiti cei fără prihană...* și după ea; *Soborul Ingeresc...* și într'alte zile când se cântă: *Mărimu-te pre tine...* fără Privighere, și atunci numai Preotul cu Diaconul se îmbracă în sfintele veșminte, și Diaconul ia sfeșnicul cu făclia aprinsă, iar Preotul cădelnița și cădește sfânta Masă și tot Altarul, apoi iese prin ușa cea despre miazănoapte și cădește sfintele uși cele Impărătești și sfintele Icoane și analogul, apoi pre cel mai mare și toată Biserica, după obicei. Și iarăș intră pe ușa despre miazăzi.

RÂNDUIALA VEČERNIEI

Intrând Preotul în sfânta Biserică, se închină de 3 ori, și mergând înaintea ușilor Împărătești și punând Epitrahilul pe grumaji, zice:

Bine este cuvântat Dumnezeu nostru, totdeauna acum și pururea și în ve-
cii vecilor.

Citețul: Amin.

Slavă ție Dumnezeu nostru, slavă ție. Împărate cere-
resc... Sfinte Dumnezeule... Prea sfântă Treime. Și după
Tatăl nostru... Preotul, Vosglasul:

Că a ta este Împărăția și puterea și slava: a Tatălui
și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în ve-
cii vecilor.

Citețul: Amin.

Doamne miluește, de 12 ori. Slavă... Și acum... Veniți
să ne închinăm..., de 3 ori. Și Psalmii Ceasului al nouă-
lea. Dar fiindcă în Biserică nu se face Otpustul Ceasului
al nouălea, ci numai când se citește în privdor, apoi Pre-
otul îndată după rugăciunea cea dela sfârșitul Ceasului,
luându-și iarăși Epitrahilul pe grumajii săi, zice: Bine
este cuvântat Dumnezeu nostru..., trăgând tot deodată și

perdeaua ușilor Împărătești; iar Strana zicând: Amin, Citețul zice: Veniți să ne închinăm... de 3 ori. Psalmul 103: Binecuvintează suflete al meu... În acest timp Preotul, stând înaintea sfintelor Uși, cu capul descoperit, citește rugăciunile Vecerniei.

RUGĂCIUNEA 1.

Doamne, îndurate și milostive, îndelung răbdătorule și mult milostive, ascultă rugăciunea noastră, și ia aminte glasul cererii noastre; fă cu noi semn spre bine; îndreptează-ne pre noi la calea ta, ca să umblăm întru adevărul tău; veselește inimile noastre, ca să ne temem de numele tău cel sfânt, pentru că mare ești tu și faci lucruri minunate; tu singur ești Dumnezeu, și nu este asemenea ție între dumnezei, Doamne, puternic întru milă și bun întru tărie, spre a ajuta și a mângâia și a mântui pre toți cei ce nădăjduesc întru numele tău cel sfânt.

Că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 2.

Doamne, nu cu mânia ta să ne mustri pre noi, nici cu urgia ta să ne cerți pre noi; ci fă cu noi după mila ta, vindecătorule și tămăduitorule al sufletelor noastre.

Indreptează-ne pre noi la limanul voiei tale; luminează ochii inimilor noastre spre cunoștința adevărului tău; și ne dăruiește nouă cealaltă vreme a zilei de acum, în pace și fără de păcat, și toată vremea vieții noastre, pentru rugăciunile prea sfintei Născătoarei de Dumnezeu și ale tuturor Sfinților.

Că a ta este stăpânirea și a ta este Impărăția și puterea și slava: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 3.

Doamne Dumnezeul nostru, adu-ți aminte de noi păcătoșii și netrebnicii robii tăi, când chemăm numele tău cel sfânt, și să nu ne rușinezi pre noi despre așteptarea milei tale; ci ne dăruiește nouă, Doamne, toate cererile cele către mântuire; și ne învrednicește să te iubim și să ne temem de tine din toată inima noastră, și să facem întru toate voea ta.

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 4.

Elace cu cântări fără de tăcere și cu slavoslovii fără de încetare ești lăudat

de sfintele Puteri, umple gura noastră de lauda ta, ca să dăm slavă numelui tău celui sfânt; și ne dă nouă parte și soartă cu toți ceice se tem de tine într-un adevăr și păzesc poruncile tale, pentru rugăciunile prea sfintei Născătoarei de Dumnezeu și ale tuturor Sfinților tăi.

Că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin

RUGĂCIUNEA 5.

Doamne, Doamne, cea ce cu palma ta cea prea curată cuprinzi toate, carele îndelung rabzi pentru noi toți și-ți pare rău de răutățile noastre, adu-ți aminta de îndurările tale și de mila ta; cerce-tează-ne pre noi într-un bunătate ta, și ne dă cu Darul tău, ca și în cealaltă vreme a zilei de acum să scăpăm de meșteșugirile vicleanului, cele de multe feluri, și fără de bântuială păzește viața noastră cu Darul Duhului tău celui într-un tot sfânt.

Cu mila și cu îndurările și cu iubirea de oameni a unuia născut Fiului tău, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu prea Sfântul și bunul și de viață făcătorul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 6.

Dumnezeule cel mare și minunat, carele cu bunătatea cea nespusă și cu purtarea de grije cea multă chivernisești toate, și ne-ai dăruit nouă bunătăți lumești și ai chezășuit nouă Impărăția cea făgăduită prin bunătățile cele făgăduite nouă; cea ce ne-ai făcut cale și în partea cea trecută a zilei, a ne abate dela tot răul; dăruiește-ne ca și cea rămasă să o plinim fără de prihană înaintea sfintei slavei tale ca să te laudăm pre tine, Dumnezeul nostru, cel singur bun și iubitor de oameni.

Că tu ești Dumnezeul nostru și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 7.

Dumnezeule cel mare și prea înalt, cea ce singur ai nemurire și locuești întru lumina cea neapropiată, care ai făcut toată zidirea întru înțelepciune, cea ce ai despărțit între lumină și între întunec, și ai pus soarele spre stăpânirea zilei, și luna și stelele spre stăpânirea nopții; care ne-ai învrednicit pre noi păcătoșii și în ceasul de acum,

a întâmpină fața ta întru mărturisire și a-ți aduce laudă de seară; însuți iubitorule de oameni, îndreptează rugăciunea noastră ca o tămâie înaintea ta, și o primește ca o mireasmă cu bun miros, și ne dă nouă seara de acum și noaptea ce vine, pașnică. Inbracă-ne cu arma luminii; izbăvește-ne de frica nopții și de tot lucrul ce umblă întru întunec. Și ne dăruiește somn, care l-ai dat spre odihna neputinții noastre, izbăvit de toată nălucirea diavolească. Așa, Stăpâne, dătătorule de bunătăți, ca și întru așternuturile noastre umilindu-ne, să pomenim noaptea numele tău, și cu gândirea poruncilor tale luminându-ne, să ne sculăm întru bucurie sufletească, spre lauda bunătății tale, rugăciuni și cereri milostivirii tale aducând pentru păcatele noastre și ale tot poporului tău, pe care, pentru rugăciunile prea sfintei Născătoarei de Dumnezeu, întru milă îl cercetează.

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și după ce se sfârșește obișnuitul Psalm, zice Preotul Ectenia. Iar de este Diacon, ieși el prin ușa

despre miazănoapte și stând la locul cel obișnuit, zice:

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluește.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bună starea sfințelilor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă Biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frica lui Dumnezeu intră într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru prea sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (sau Episcopul) nostru (N), și pentru cinstita preoție și întru Hristos diaconie, și pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru prea înălțatul și de Hristos iubitorul Regele nostru (aici se pomeneste familia Regală) și pentru toată curtea și ostașii lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-i ajute și să-i supue supt picioarele lui pre tot vrăjmașul și protivnicul, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfânt locașul acesta, țara aceasta și pentru toate cetățile și satele și pentru cei ce cu credință locuiesc într'însele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună întocmirea văzduhurilor, pentru înbelșugarea roadelor pământului și pentru vremi pașnice Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce umblă pe ape și călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Aici se pun Ectenii pentru osebite cereri ce sunt tipărite la sfârșitul cărții acesteia.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apară, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu Darul tău.

Pe prea sfânta, curata, prea binecuvântata, slăvita, Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții, pomenindu-o.

Pre noi înșine și unul pre altul și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Preotul, Vosglasul:

Că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Apoi, dacă este Sâmbătă seara, se pune Catisma întâia toată, și după fiecare: Slavă .., zice Diaconul această Ectenie mică:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Apară, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu Darul tău.

Pe prea sfânta, curata, prea binecuvântata, slăvita, Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții, pomenindu-o.

Pre noi înșine și unul pre altul și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Preotul, Vosglasul:

Că a ta este stăpânirea și a ta este Împărăția și puterea și slava: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După a 2-a Slavă... Vosglasul.

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După a 3-a Slavă... Vosglasul:

Că tu ești Dumnezeul nostru și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Iar dacă este în altă zi de peste săptămână, atunci se zice Cătisma rândului toată, și la sfârșitul ei zicându-se Ectenia mică, se zice și Vosglasul:

Că a ta este stăpânirea și a ta este Împărăția. Apoi: Doamne strigat-am... Stihirile, Slavă... Și acum... după glasul ce va fi la Octoih și la Mineiu.

Și dacă este Sâmbătă seara sau spre altă sărbătoare, Preotul face Vohod și zice încet rugăciunea aceasta :

RUGĂCIUNEA INTRĂRII.

Seara și dimineața și amiazăzi laudăm binecuvântăm, mulțămim și ne rugăm ție Stăpâne al tuturor: Indreptează rugăciunea noastră ca tămâia înaintea ta și nu plecă inimile noastre spre cuvinte sau cugete de viclenie; ci ne izbăvește pre noi de toți ceice vânează sufletele noastre, că spre tine sunt Doamne, Doamne, ochii noștrii, și întru tine am nădăjduit; să nu ne rușinezi pre noi Dumnezeuul nostru.

Voglas :

Că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Deci, binecuvintează intrarea; iar diaconul tămâind Biserica și venind în dreptul ușilor Impărătești, zice cu glas mare :

Cu înțelepciune drepti. Iar cel mai mare zice :

Lumină lină a sfintei măririi a Tatălui ceresc celui fără de moarte, a sfântului, fericitului Iisuse Hristoase, venind la apusul soarelui, văzând lumina cea de seară, laudăm pre Tatăl, pre Fiul și pre Sfântul duh Dumnezeu, vrednic ești în

toată vremea a fi lăudat de glasuri cuvioase, Fiul lui Dumnezeu, cel ce dai viață, pentru aceasta lumea te slăvește.

După Intrare, Diaconul zice: Să luăm aminte. Preotul: Pace tuturor. Citețul: Și Duhului tău. Diaconul: Cu înțelepciune să luăm aminte.

Citețul zice Prochimenul zilei.

Duminică seara, glasul al 8-lea

Iată acum binecuvântați pre Domnul, toate slugile Domnului.

Stih: Cari stați în casa Domnului, în curțile casei Dumnezeului nostru.

Luni seara, glasul al 4-lea:

Domnul mă va auzi când voi striga către dânsul.

Stih: Când am strigat, auzitu m'ai Dumnezeu dreptății mele.

Mărți seara, glasul 1-iu:

Mila ta Doamne mă va urmă în toate zilele vieții mele.

Stih: Domnul mă va paște și nimica nu-mi va lipsi: în locul pășunii, acolo m'au sălășluit.

Miercuri seara, glasul al 5-lea:

Dumnezeule, întru numele tău mântuește-mă și întru puterea ta mă judecă.

Stih: Dumnezeuule ascultă rugăciunea mea, auzi graiurile gurii mele.

Joi seara, glasul al 6-lea :

Ajutorul meu dela Domnul cel ce a făcut cerul și pământul.

Stih: Ridicat-am ochii mei la munți, de unde va veni ajutorul meu.

Vineri seara, glasul al 7-lea :

Dumnezeule sprijinitorul meu ești tu și mila ta mă va întâmpina.

Stih: Scoate-mă dela vrăjmașii mei, Dumnezeuule, și de cei ce se scoală asupra mea mănuește-mă.

Iar de este Sâmbătă seara, se zice:

Domnul s'au împărățit, întru podoabă-s'au îmbrăcat.

Stih: Imbrăcatu-s'au Domnul întru putere și s'au încins.

Stih: Pentrucă au întărit lumea, care nu se va clăti

Stih: Casei talc se cuvine sfințenie, Doamne, întru lungime de zile.

În vremea cântării Prochimenului, Preotul întorcându-se spre apus și ținând mâinele strânse la piept, așteaptă sfârșitul Prochimenului: apoi se închină și merge la locul său. După Prochimen, nefiind Diacon, Preotul stând înaintea sfintei Mese, zice Ectenia. Iar de este Diacon, iese pre ușa cea despre miazănoapte, și stând în mijlocul Bisericii, zice:

Să zicem toți din tot sufletul și din tot cugetul nostru, să zicem.

Strana: Doamne miluește, odată.

Doamne a tot stăpânitorule, Dumnezeuul părinților noștrii, rugămu-ne ție: auzi-ne și ne miluește.

Miluește-ne pre noi, Dumnezule, duple mare mila ta, rugămu-ne ție: auzi-ne și ne miluește.

Strana: Doamne miluește.. de 3 ori.

Încă ne rugăm pentru Prea Sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (sau Episcopul) nostru (N) și pentru toți frații noștri cei întru Hristos.

Încă ne rugăm pentru Prea înălțatul și de Hristos iubitorul Regele nostru (aici se pomenește familia Regală). pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea, mântuirea și iertarea păcatelor lui, și pentru ca Domnul Dumnezeuul nostru mai ales să-i dea spor și să-i ajute lui întru toate, și să supue supt picioarele lui pre tot vrăjmașul și împotivnicul.

Încă ne rugăm pentru fericiții și pururea pomeniții ctitorii sfântului lăcașului acestuia și pentru toți cei mai dinainte adormiți părinții și frații noștrii, cari zac aicea și pretutindenea drept măritori creștini.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea păcatelor robilor lui Dumnezeu enoriași, ctitori și bine făcători ai sfântului lăcașului acestuia.

Aicea se pun Ectenii pentru osebite cereri.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sfânta și întru tot cinstită Biserica aceasta, pentru cei ce se ostenesc și cântă și pentru poporul ce stă înaintea și așteaptă dela tine mare și multă milă.

Încă ne rugăm pentru toți frații noștri și pentru toți drept măritorii creștini, pentru sănătatea și mântuirea lor.

Preotul, Vosglasul:

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Apoi, Invrednicește-ne Doamne... și Diaconul:

Să plinim rugăciunea noastră cea de seara Domnului.

Strana: Doamne miluește.

A păra, mântuește, miluește și ne păzește pre noi Dumnezeu cu Darul tău.

Seara toată desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcat la Domnul să cerem.

Strana: Dă Doamne.

Înger de pace, credincios, îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcate și de greșalele noastre la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace și întru pocăință a o săvârși la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace și răspuns bun la înfricoșatul Județ a lui Hristos să cerem.

Pe prea sfânta, curata, prea binecuvântata, slăvita, Stăpâna noastră, Născătoarea de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, cu toți sfinții pomenindu-o.

Pre noi înșine și unul pre altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne:

Preotul, Vosglasul:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Preotul: Pace tuturor. Strana: Și duhului tău.

Diaconul:

Capetele noastre Domnului să le plecăm.

Strana: Ție Doamne.

Iar Preotul citește în taină rugăciunea aceasta a plecării capetelor:

Doamne Dumnezeul nostru, cela ce ai plecat cerurile și te-ai pogorât spre mântuirea neamului omenesc, caută spre robii tăi și spre moștenirea ta, că ție Judecătorului celui înfricoșat și iubitor de oameni, robii tăi și-au plecat capetele și și-au supus grumajii lor, nu dela oameni, nădăjduindu-se a avea ajutor, ci așteptând mila ta și cerând mântuirea ta. Pre

cari păzește-i în toată vremea și întru această seară de acum și în noaptea ce vine, de tot vrăjmașul și de toată lucrarea diavolului cea protivnică și de cugete deșarte și de rele aduceri aminte.

Vosglasul :

Fie stăpânirea Împărăției tale binecuvântată și prea proslăvită: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După acestea ieșim în pridvor, cântând stihira hramului sau a praznicului, săvârșind Litia (Iar Preotul și Diaconul cu cădelnița ies împreună pe ușa cea despre miazănoapte, și merg înaintea lor cu două sfeșnice, fiind sfintele Uși închise, și ajungând în pridvor, tămâiază după obicei). Slavă... a Sfântului, Și acum... a Născătoarei de Dumnezeu Și după acestea, Diaconul, iar de nu este Diacon, Preotul zice rugăciunile acestea:

Mântuește Dumnezeule poporul tău și binecuvintează moștenirea ta, cercețează lumea ta cu milă și cu îndurări, înalță cornul creștinilor ortodocși și trimite preste noi milele tale cele bogate; pentru rugăciunile prea curatei Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria; cu puterea cinstitei și de viață făcătoarei Cruci; cu apărările cinstitelor cereștilor netrupești puteri; cu ale cinstitului slăvitului prooroc

înainte Mergătorului și Botezătorului Ioan ale sfinților slăviților și întru tot lăudaților Apostoli; ale celor întru sfinți părinților noștrii și marilor dascăli ai lumii și ierahi: Vasilie cel Mare, Grigorie cuvântătorul de Dumnezeu și Ioan Gură de Aur. Ale lui Atanasie și Chiril și Ioan cel milostiv, Patriarhii Alexandriei; ale lui Nicolae al Mirelor Lichiei și ale lui Spiridon al Trimitundei, făcătorilor de minuni și cu ale tuturor Sfinților sfințiților Ierarhi; cu ale sfinților slăviților și marilor mucenici: Gheorghie purtătorul de biruință și Dimitrie izvorătorul de mir. Teodor Tiron, Teodor Stratilat și Ioan cel Nou; cu ale sfântului sfințitului mucenic Haralambie; cu ale sfântului marelui muceuic Nichita Romanul și cu ale tuturor sfinților bunilor biruitori mucenici; cu ale sfintei mucenițe Filoteea; cu ale prea cuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor Părinților noștrii: Grigorie Decapolitul, Nicodim cel sfințit și Dimitrie cel Nou, și cu ale prea cuvioasei maicei noastre Parascheva; cu ale sfântului (a căruia va fi ziua); cu ale sfinților și dreptilor dumnezeeeștilor părinți Ioachim și Anna și pentru ale tuturor Sfinților; rugămu-te mult milostive, Doamne: auzi-ne pre noi păcătoșii, cari ne rugăm ție și ne miluește pre noi.

Strana: Doamne miluește, de 40 de ori.

Diaconul :

Incă ne rugăm pentru Prea Înălțatul și de Hristos iubitorul Regele nostru (se pomeneste familia Regală), pentru stăpân' rea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea și mântuirea lui, și pentru ca Domnul Dumnezeu nostru mai mult să-i ajute și să-i îndrepteze calea lui întru toate și să supue supt picioarele lui pre tot vrăjmașul și împotivnicul.

Strana: Doamne miluește, de 30 de ori.

Incă ne rugăm pentru Prea Sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (sau Episcopul) nostru (N), și pentru toți frații noștrii cei întru Hristos și pentru tot sufletul creștinesc cel necăjit și dosădit, căruia îi trebuie mila și ajutorul lui Dumnezeu; pentru apărarea Țării acesteia (sfintei casei acesteia) și a celorce viețuesc într'însa, și pentru pacea și întemeierea a toată lumea; pentru bună starea sfintelor lui Dumnezeu Biserici; pentru mântuirea și ajutorul celorce cu osârdie și cu frica lui Dumnezeu se ostenesc și slujesc părinților și fraților noștrii; pentru cei trimiși și pentru ceice sunt

în călătorie; pentru tămăduirea celorce zac în boale; pentru adormirea, ușurarea, fericita pomenire și iertarea păcatelor a tuturor celorce mai înainte s'au mutat întru buna cinstire, părinți și frați ai noștrii, cari zac aicea și pretutindenea drept măritori; pentru izbăvirea celor robiți și pentru frații noștrii cari sunt în slujbă, și pentru toți ceice slujesc și au slujit în sfânt lăcașul acesta, să zicem.

Strana : Doamne miluește, de 50 ori.

Încă ne rugăm pentru ca să se păzească sfânt lăcașul acesta, Țara aceasta și toate orașele și satele: De ciumă, de foamete, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de venirea asupra a altor neamuri și de războiul cel dintre noi; pentru ca milostiv, blând și lesne iertător să ne fie nouă bunul și iubitorul de oameni Dumnezeu nostru și să întoarcă toată mânia care se pornește asupra noastră, să ne izbăvească pre noi de îngrozirea lui cea dreaptă, care este asupra noastră, și să ne miluiască pre noi.

Strana : Doamne miluește, de 3 ori.

Încă ne rugăm și pentru ca să auză Domnul Dumnezeu glasul rugăciunii noa-

stre al păcătoșilor și să ne miluească pre noi.

Strana: Doamne miluește, de 3 ori. Apoi pome-nește încet pre cine vrea, vii și morți. După aceea:

Auzi-ne pre noi Dumnezeu Mântu-itorul nostru, nădejdea tuturor margini-nilor pământului și a celorce sunt pre mare departe, și, milostive Stăpâne, milo-stiv fii pentru păcatele noastre, și ne miluește pre noi.

Vosglas:

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Preotul: Pace tuturor. Diaco-nul: Capetele noastre Domnului să le plecăm. Strana: Ție Doamne. Și toți plecând capetele, spre pământ cău-tând, se roagă Preotul cu glas mare:

Stăpâne mult milostive, Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile prea curatei Stăpânei noastre, Născătoarei de Dumnezeu și pururea Fe-cioarei Maria; cu puterea cinstitei și de vi-ață făcătoarei Cruci; cu apărările cinsti-telor, cereștilor, netrupeștilor Puteri; cu ale cinstitului săvitului Prooroc, Înainte Mer-gătorului și Botezătorului Ioan; ale Sfînți-lor slăviților și întru tot lăudaților Apo-

stoli; ale Sfinților slăviți și bunilor biruitori Mucenici; ale celor întru sfinți părinții noștrii și ai lumii marilor dascăli și Ierarhi: Vasilie cel Mare, Grigorie cuvântătorul de Dumnezeu și Ioan Gură de Aur; ale lui Atanasie, Chiril și Ioan cel milostiv, Patriarhii Alexandriei; ale celor întru sfinți părinților noștrii: Nicolae Arhiepiscopul Mirilor Lichiei și Spiridon al Trimitundei, făcători de minuni și cu ale tuturor sfinților sfințiților Ierarhi; ale Sfinților slăviților marilor Mucenici: Gheorghe purtătorul de biruință și Dimitrie izvorătorul de Mir, Teodor Tiron, Teodor Stratilat și Ioan cel Nou: cu ale sfântului sfințitului mucenic Haralambie, și cu ale tuturor sfinților bunilor biruitori Mucenici; ale prea cuvioșilor și purtătorilor de Dumnezeu Părinților noștrii; și cu ale prea cuvioasei maicei noastre Parscheva; cu ale sfântului (N), a căruia pomenire săvârșim; cu ale sfinților și dreptilor dumnezeiești părinți Ioachim și Anna și cu ale tuturor Sfinților tăi. Bine primită fă rugăciunea noastră; dăruiește nouă iertare păcatelor noastre; acopere-ne pre noi cu acoperemântul aripilor tale; gonește dela noi pre tot vrăjmașul și pizmașul: împacă viața noastră, Doamne; miluiește-ne pre noi și lumea ta și mântuește

sufletele noastre, ca un bun și iubitor de oameni.

După aceea începem cântările stihirale, și cântându-le intrăm în Biserică. Slavă... Și acum... a Născătoarei de Dumnezeu. Apoi: Acum slobozești... Sfinte Dumnezeule... Prea Sfântă Treime...

După: Tatăl nostru...

Voglas:

Că a ta este Împărăția și puterea și slava: a Tatălui și a Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor: Strana: Amin.

Și noi cântăm Troparul: Născătoare de Dumnezeu Fecioară..., zicându-l de 3 ori. Iar Eclisiarhul pune mai înainte pe Tetrapod cinci pâini, din care mâncăm la masă, și grâul, împreună și un vas cu vin și altul cu untdelemn. Diaconul cădește împrejur Tetrapodul și numai pe Proestos și pe Preot. Iar Preotul luând o pâine, însemnează cu ea cruciș peste celelalte pâini, și zice rugăciunea ce urmează, cu glas mare. Iar când zice: Insuți binecuvintează..., atunci cu mâna cea dreaptă arată spre cele puse înainte, adică spre pâini, spre grâu, spre vin și spre untdelemn.

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, carele ai binecuvântat cele cinci pâini și ai săturat cinci mii de bărbați în pustie, însuți binecuvintează și pâinile acestea, grâul, vinul și untdelemn; și le înmuțește pre acestea în sfânt lăcașul acesta, în orașul acesta, în Țara aceasta și întru toată lumea ta; și pre

credincioșii cari se împărtășesc dintr'însele, îi sfințește; că tu ești celace binecuvintezi și sfințești toate, Hristoase Dumnezeu nostru, și ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui tău celui fără de început și prea Sfântului și bunului și de viață făcătorului tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Apoi Fie numele Domnului binecuvântat de acum și până în veac. De trei ori. Și zicem Bine voiu cuvânta pre Domnul în toată vremea... până la : Bogații au săracit și au flămânzit... Iar Preotul venind înaintea sfințelor Uși, stă căutând spre apus, și dupăce se cântă: Bogații au săracit... zice Preotul către popor:

Binecuvântarea Domnului preste voi cu Bal său Dar și cu a sa iubire de oameni, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și de va fi Privighere, îndată cel mai mare zice cei șase Psalmi.

Cade-se a ști, că pâinea aceea ce s'a binecuvântat este izbăvitoare de toate relele, celuiace cu credință o va lua.

ÎNVAȚĂTURA.

Și aceasta să știi, Preote, și să păzești, ca să ferești untuldelemn acesta ce s'a binecuvântat, ca nu cumvă și a doua oară să-l binecuvintezi; asemenea nici vinul, nici grâul, nici pâinile, când vei face Privighere; ci altele ne binecuvântate să pui, fie cât de puțin. Iar untuldelemn acesta, pre care l-ai binecuvântat, de este candelă la Tetrapod, unde stă sfânta Icoană spre sărutare, punându-l în candelă, cu acela să miruești pre popor, și poți să-l mânânci și în bucate. Iar vinul să-l bei cu bună cucernicie, însă ca pe un lucru binecuvântat. Pâinile să le tai și să le împarți poporului ca Anaforă, sau în casă, mai înainte de alte bucate, cu cinste să le mânânci. Iar grâul, sau să-l semeni, sau cu altul să-l amesteci și cu mulțamită să-l cheltuești. Să nu îndrăznești a face Liturghie cu aceste pâini sau cu acest vin, după cum zic sfintele Canoane pentru lucrarea celor sfinte.

Iar într'alte zile când nu este vre un Praznic nici Sfânt mare, se face vecernie așa: După Ectenia cea mare, Catisma rându-lui și după Catismă, Ectenia cea mică. Și la: Doamne strigat-am... Stihirile, Lumină Lină... și Prochimenul zilei, sau Aliluia. După: Invrednicește-ne Doamne... Ectenia: Să plinim rugăciunile noastre cele de seara... Și la Stihoavnă, Stihirile. Apoi: Acum slobozești.. Sfinte Dumnezeule.. Și Troparele, după rânduiala Tipicului. După aceea Ectenia: Miluește-ne pre noi Dumnezeule... Iar după Vosglas, Preotul zice: Înțelepciune... Strana: Binecuvintează. Preotul: Cel ce este binecuvântat... Strana: Întărește Dumnezeule pe prea înălțatul Regele nostru (N) și sfânta credință a ortodocșilor creștini în vecii vecilor. Preotul: Prea sfântă Născătoare de Dumnezeu, mântuește-ne pre noi. Strana: Ceea ce ești mai cinstită... Preotul: Slavă ție Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă ție. Strana: Slavă... Și acum... Iar Preotul întorcându-se despre sfintele Uși spre apus, către popor, zice Otpustul. Și pome-nește pre Sfântul a căruia zi se prăznuiește. Strana cântă: Mulți ani.

Polunoșnița se face precum e rânduiala Ceaslovului; și după cetirea rugăciunii, zice Preotul Otpustul; apoi face obișnuita iertare. Deci zice:

Să ne rugăm pentru Prea Înălțatul și de Hristos iubitorul Regele nostru (se pomenește familia Regală). Iar noi adesea zicem: Doamne miluește.

Pentru bunul spor și întărirea ortodocșilor, supușilor lui.

Pentru Prea sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (sau Episcopul) nostru (N) și pentru toți frații noștri cei întru Hristos.

Pentru cei ce ne urăsc și pentru cei ce ne iubesc pre noi.

Pentru cei ce ne miluesc și slujesc nouă.

Pentru cei ce ne au poruncit nouă nevrednicilor, să ne rugăm pentru dânșii.

Pentru izbăvirea celor robiți.

Pentru cei ce s'au dus în laturi, părinții și frații noștri.

Pentru cei ce umblă cu corăbiile pre mare.

Pentru cei ce zac întru neputințe.

Să ne rugăm și pentru îndestularea roadelor pământului.

Și pentru tot sufletul dreptcredincioșilor creștini.

Să fericim pre binecinstitorii împărați.

Pre dreptcredincioșii arhieriei.

Pre ctitorii sfântului locașului acestuia.

Pre părinții noștri și învățătorii, și pre toți cei mai înainte adormiți, părinții și frații noștri, care zac aicea pre dreptcredincioșii de pretutindenea.

Doamne miluește, de 3 ori.

Pentru rugăciunile sfinților părinților noștri, Doamne
Iisuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, miluește-ne pre noi.

Strana : Amin.

Cuvine-se a ști, că în sfântul munte al Atonului, după Pomeneste Doamne, se zic Troparele: Miluește-ne pre noi Doamne. Slavă... Doamne Miluește-ne pre noi. Și acum Ușa milostivirii.

Și Preotul Ectenia: Miluește-ne pre noi Dumnezeuule
Încă ne rugăm pentru ca să se păzească sfânt locașul acesta
Și altele. Doamne miluește, de 40 ori. Ecfonis:
Auzi-ne pre noi, Dumnezeuule.

Cu această rânduială se îndeplinește și după cinarea
cea mică (Pavecernița).

RÂNDUIALA Ț TRĂNIEI.

De este în Marele Post, după ce zice Preotul :

Binecuvântat este Dumnezeuul nostru, începem: Sfinte Dumnezeuule... Prea Sfântă Treime..Și după: Tatăl nostru.., Că a Ta este împărăția... Doamne miluește, de 12 ori. Slavă.. Și acum... Veniți să ne închinăm... de 3 ori.

Apoi psalmii :

Auză-te Domnul.. și: Doamne, întru puterea Ta. Iar de nu este în post, după: Binecuvântat este Dumnezeuul nostru..., Veniți să ne închinăm..., de 3 ori. Și iarăși acești doi psalmi. Slavă... Și acum... Sfinte Dumnezeuule... Și după: Tatăl nostru... Că a Ta este împărăția... Apoi Troparele: Mântuește Doamne poporul Tău... Slavă... Cel ce Te-ai înălțat. Și acum.. Solitoare, înfricoșată..

După aceea zice Preotul :

Miluește-ne pre noi, Dumnezeuule, duple mare mila Ta, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluește.

Strana: Doamne miluește, de 3 ori.

Incă ne rugăm pentru preasfințitul arhiepiscopul și mitropolitul (sau episcopul) nostru (N), pentru sănătatea și mântuirea lui.

Strana: Doamne miluește, de 3 ori.

Încă ne rugăm pentru preanălțatul și de Hristos iubitorul regele nostru (se pomenește familia Regală), pentru sănătatea și mântuirea lui.

Strana: Doamne miluește, de 3 ori.

Încă ne rugăm pentru toți frații noștri și pentru toți bine credincioșii creștini pentru sănătatea și pentru mântuirea lor.

Strana: Doamne miluește, de 3 ori.

Ecfonis:

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și îndată zice: Întru numele Domnului binecuvintează Părinte.

Iar Preotul, Ecfonis:

Slavă sfintei și cei de o ființă și de viață făcătoarei și nedespărțitei Treimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După aceea zicem cei șase psalmi cu toată umilința, și cu frica lui Dumnezeu. Iar după ce se zic trei Psalmi, ieșind Preotul din altar, citește rugăciunile utreniei, stând cu capul descoperit înaintea sfintelor uși.

RUGĂCIUNEA 1-a.

Mulțămim Ție, Doamne Dumnezeul nostru, carele ne-ai ridicat pre noi din așternuturile noastre, și ai pus în

gura noastră cuvânt de laudă, ca să ne închinăm și să chemăm numele Tău cel sfânt; și ne rugăm îndurărilor Tale, pe care pururea le ai pentru viața noastră, trimite și acum ajutorul Tău preste cei ce stau înaintea feței slavei Tale celei sfinte și așteaptă dela Tine multă milă; și le dă lor cu frică și dragoste totdeauna slujind Ție, să laude, să cânte și să mărească bunătatea Ta cea negrăită.

Că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 2-a.

De noapte mânecă duhul nostru către Tine, Dumnezeuul nostru, pentru că lumină sunt poruncile Tale pre pământ; înțelepțește-ne pre noi, ca să săvârșim întru frica Ta dreptate și sfințenie; că pre Tine te slăvim, cel ce cu adevărat ești Dumnezeuul nostru; pleacă urechea Ta și ne auzi pre noi; adu-Ți aminte, Doamne, de numele tuturor celor ce sunt aicea și se roagă împreună cu noi, și-i mântuește pre dânșii cu puterea Ta: binecuvintează poporul Tău și sfințește moștenirea Ta; pace lumii Tale dăruiește, bisericilor Tale,

preoților, împăraților noștri și la tot poporul Tău.

Că s'a binecuvântat și s'a slăvit prea cinstitul și de mare cuviință numele Tău: al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 3-a.

De noapte mâneacă duhul nostru către Tine, Dumnezeuule, pentrucă lumină sunt poruncile Tale: învață-ne pre noi, Dumnezeuule, dreptatea Ta, poruncile Tale și îndreptările Tale; luminează ochii gândurilor noastre, ca nu cândva să adormim în păcate spre moarte; risipește orice negură dela inimile noastre; dăruiește nouă soarele dreptății și fără de bântuială păzește viața noastră, cu pecetea Sfântului Tău Duh; îndreptează pașii noștri în calea păcii; dă-ne nouă dimineața și ziua aceasta întru bucurie, ca să-Ți înălțăm rugăciuni de dimineață.

Că a Ta este stăpânirea, și a Ta este împărăția și puterea și slava: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 4-a.

Stăpâne, Dumnezeuule cel sfânt și necuprins, carele ai zis să strălucească lumină dintru întunec, cela ce ne-ai odih-

nit pre noi în somnul de noapte și ne-ai ridicat spre doxologia și ruga bunătații Tale, înduplecându-Te de singură milos-tivirea Ta: primește-ne și acum pre noi cari ne închinăm Ție și după putere îți mulțumim; și ne dăruiește nouă toate ce-rerile cele spre mântuire. Arată-ne pre noi fii luminii și ai zilei și părtași bună-tăților Tale celor vecinice; adu-Ți aminte, Doamne, în mulțimea îndurărilor Tale, de tot poporul Tău, de cei ce sunt aicea și se roagă împreună cu noi, și de toți fra-ții noștri, cari sunt pre uscat, pre mare și în tot locul stăpânirii Tale, cari au tre-buință de iubirea de oameni și ajutorul Tău, și tuturor le dăruiește mila Ta cea mare. Ca mântuiți cu sufletul și cu trupul, totdeauna ră mâind, cu îndrăsneală să slă-vim numele Tău cel minunat și binecu-vîntat: al Tatălui și al Fiului și al Sfântu-lui Duh, acum și pururea și în vecii ve-cilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 5-a.

Vistierul bunătaților, izvorule nesecat, Părinte sfinte, făcătorule de minuni, atotputernice și atotțiitorule, toți Ție ne rugăm, chemând milele și îndurărilor Tale

spre ajutorul și paza umilinței noastre. Adu-Ți aminte, Doamne, de robii Tăi, primește rugăciunile cele de dimineață ale noastre a tuturor, ca tămâia înaintea Ta, și să nu faci nevrednic pre nici unul din noi, ci ne păzește pre noi toți cu îndurările Tale. Adu-Ți aminte, Doamne, de cei ce priveghează și cântă spre slava Ta și a unuia născut Fiului Tău și Dumnezeuului nostru și a Sfântului Tău Duh; fii ajutorul și păzitorul lor, primește rugăciunile lor la cel mai presus de ceruri și înțeleghătorul Tău jertfelnic.

Că tu ești Dumnezeuul nostru și Ție slavă înălțăm Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 6-a.

Mulțămim Ție, Doamne Dumnezeuul mântuirilor noastre, că toate le faci pentru binele vieții noastre, ca totdeauna să privim la Tine, Mântuitorule și făcătorule de bine al sufletelor noastre; că ne-ai odihnit pre noi în cursul nopții trecute, și ne-ai sculat pre noi din așternuturile noastre, spre a sta la închinăciunea cinstitului Tău nume. Pentru aceasta ne rugăm Ție, Doamne, dă-ne nouă dar și putere, ca să ne învrednicim a cânta Ție cu

înțelegere, și a Te ruga neîncetat, cu frică și cu cutremur, lucrând la a noastră mântuire, cu ajutorul Hristosului Tău. Adu-Ți aminte, Doamne, și de cei ce strigă către Tine noaptea; auzi-i pre dâșii, miluește-i și sfărâmă sub picioarele lor pre nevăzuții și luptătorii dușmani.

Că Tu ești împăratul păcii ei Mântuitorul sufletelor noastre, și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în veci vecilor, Amin.

RUGĂCIUNEA 7-a.

Dumnezeule și Părintele Domnului nostru Iisus Hristos, carele ne-ai sculat pre noi din așternuturile noastre și ne-ai adunat la ora rugăciunii: dă-ne nouă dar spre deschiderea gurii noastre și primește ale noastre mulțumiri după putere; învață-ne dreptățile Tale, căci a ne ruga, precum se cuvine, nu știm, de nu ne vei îndrepta Tu Doamne, cu Duhul Tău cel sfânt. Pentru aceasta ne rugăm Ție, orice am greșit până în ora de acum, cu cuvântul sau cu lucrul, sau cu gândul, de voie, sau fără de voie, slăbește, lasă, iartă; că de vei căuta la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine va rămânea? Că la Tine este mântuirea, Tu ești singur sfânt, ajutător, puternic,

păzitor vieții noastre, și Ție cântăm totdeauna.

Fie stăpânirea împărăției Tale binecuvântată și slăvită: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în veci vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 8-a.

Doamne Dumnezeuul nostru, carele ai depărtat dela noi trândăvirea somnului și ne-ai chemat cu chemare sfântă, ca și noaptea să ridicăm mâinile noastre și să ne mărturisim Ție, după judecățile dreptății Tale: primește rugăciunile noastre, cererile, mărturisirile și închinările de noapte, și ne dăruiește nouă, Dumnezeule, credință nerușinată, nădejde tare, dragoste nefățarnică: binecuvintează căile noastre, faptele, lucrurile, cuvintele, gândurile, și ne dă nouă să ajungem la începutul zilei, lăudând, cântând și binecuvântând bunătatea milostivirii Tale celei negrăite.

Că s'a binecuvântat preasfânt numele Tău și s'a prea slăvit împărăția Ta: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 9-a.

Strălucește în inimile noastre, iubitorule de oameni, Stăpâne, lumina cea nescioasă a cunoștinței Dumnezeirii Tale, și

deschide ochii gândului nostru, spre înțelegerea evangheliceștilor Tale învățături. Pune în noi și frica lăudatelor Tale porunci, ca călcând toate dorințele trupului, viețuire spirituală să petrecem, toate cele ce sunt spre bună plăcerea Ta cugetând și făcând.

Că Tu ești sfințirea noastră și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 10-a.

Doamne, Dumnezeuul nostru, cela ce prin pocăință ai dăruit iertare oamenilor și ai arătat nouă chip de cunoașterea păcatelor și a mărturisirii, pre pocăința proorocului David spre iertare: însuși Stăpâne, pre noi cei căzuți în multe și mari păcate, miluește-ne după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale, curățește fărădelegile noastre; că Ție am greșit, Doamne, cela ce știi cele nearătate și ascunse ale inimii oamenilor, și carele singur ai putere a ierta păcatele. Inimă curată zidind întru noi, cu Duhul stăpânitor întărindu-ne și bucuria mântuirii Tale arătându-ne, nu ne lepăda pre noi dela fața Ta, ci binevoește, ca un bun și iubitor de oameni, până la suflarea

noastră cea mai de pre urmă, să aducem
Ție jertfa dreptății și prinos în sfintele
Tale jertfelnice.

Cu mila și cu îndurările și cu iubirea de oameni a
unuia născut Fiului Tău, cu carele împreună bine ești cu-
vîntat, cu preasfântul și bunul și de viață făcătorul Tău
Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 11-a.

Dumnezeule, Dumnezeuul nostru, cela ce
ai așezat puteri cuvântătoare și înțele-
gătoare cu vrerea Ta, pre Tine te rugăm și
Ție ne cucerim: Primește cea după putere
a noastră doxologie, împreună cu a tuturor
făpturilor Tale, și ne răsplătește cu daru-
rile bunătății Tale celei nemărginite; că Ție
se pleacă tot genunchiul al celor cerești
și al celor pământești și al celor de desupt,
și toată suflarea și făptura laudă slava Ta
cea neajunsă, că singur ești Dumnezeu
adevărat și mult milostiv.

Că pre Tine te laudă toate puterile cerești și Ție
slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum
și pururea și în vecii vecilor. Amin.

RUGĂCIUNEA 12-a.

Lăudăm, cântăm, binecuvântăm și mltu-
mim Ție, Dumnezeuul părinților noștri, că
ne-ai trecut umbra nopții și iarăși ne-ai

arătat lumina zilei. Rugăm dar bunătatea Ta, curățește păcatele noastre și primește rugăciunea noastră întru mare milostivirea Ta; că la Tine scăpăm Dumnezeu cel milostiv și atotputernic. Strălucește întru inimile noastre soarele cel adevărat al dreptății Tale, luminează mintea noastră și simțirile toate le păzește, ca umblând în zi cu bunăcuviință pre calea poruncilor Tale, să ajungem la viața veșnică, căci la Tine este izvorul vieții, și să ne învrednicim a fi întru desfătarea luminii Tale celei neapropiate.

Că Tu ești Dumnezeu nostru, și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în veci vecilor. Amin.

După aceea Preotul, sau Diaconul, zice Ectenia cea mare:

Cu pace, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluește.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfințelor lui Dumnezeu biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă biserica această și pentru cei ce cu credință, cu evlavie și cu frica lui Dumnezeu intră într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru preasfințitul arhiepiscopul și mitropolitul nostru

(N), pentru cinstita preoție și întru Hristos diaconie, și pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru preaînălțatul și de Hristos iubitorul regele nostru (aici se pomenește familia regală), și pentru toată curtea și ostași lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-i ajute și să-i supue picioarelor lui pre tot vrăjmașul și protivnicul, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfânt locașul acesta, țara aceasta și pentru toate cetățile și satele, și pentru cei ce cu credință locuiesc într'însele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună liniștea văzduhurilor, pentru îmbelșugarea roadelor pământului și pentru vremi cu pace, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce umblă pe ape și călătoresc, pentru cei bolnavi, și pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne mântuim noi de tot necazul, mânia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi Dumnezeu, cu darul Tău.

Pe preasfânta, curata, prea binecuvântata, slăvita, stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea fecioara Maria, cu toți sfinții pomeneind-o.

Pre noi înșine, și unul pre altul, și toată viața noastră lui Hristos, Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Preotul, Ecfonis:

Că Ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea. Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Strana: Amin.

Apoi Canonarul, mergând și stând în mijlocul bise-

ricii, spune glasul cu stihurile de mai jos; strănile cântă: Dumnezeu este Domnul, pe glasul de rând. Canonarul stă acolo, până ce se încep Troparele; și apoi, închinându-se și plecându-se spre amândouă strănile, se duce la locul său.

Dumnezeu este Domnul și s'a arătat nouă, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

Stih 1. Mărturisiți-vă Domnului, că este bun, că în veac este mila lui.

Stih 2. Încungiurând m'au încungiurat, și întru numele Domnului i-am înfrânt pre ei.

Stih 3. Nu voiui muri, ci voi fi viu, și voiui povesti lucrurile Domnului.

Stih 4. Piatra pe care n'au socotit-o ziditorii, aceasta s'a făcut în capul unghiului, dela Domnul s'a făcut aceasta, și este minunată întru ochii noștri.

Și se cântă, *Dumnezeu este Domnul*, de 4 ori.

Apoi urmează Troparul, ce se va întâmpla, de 2 ori, și a Născătoarei pe acelaș glas. Iar de se vor întâmpla 2 Tropare, totdeauna Troparul cel dintâiu se zice de 2 ori, după aceea al doilea, și al Născătoarei. Așa se face și când este Ailuia. Iar de este Aliluia, sau în postul mare, după ectenie, cântăm Aliluia, de 4 ori, pe glasul de rând de la Octoih, și zicem stihurile acestea :

Stih 1: De noapte mâneacă duhul meu către tine, Dumnezeule, pentrucă luminează sunt poruncile tale pe pământ.

Stih 2: Dreptate vă învățați cei ce locuiți pre pământ.

Stih 3: Pizmuire va lua pre poporul cel neînvățat.

Stih 4: Aduge lor rele, Doamne, adugeti rele celor măriți ai pământului.

Și cântările Treimice ale glasului.

După acestea, obișnuita Stihologie. Iar după sfârșitul Stihologiei, se zice Ectenia mică:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuiește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeuule, cu darul tău.

Pe prea sfânta, curata, prea binecuvântata, slăvita, Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea fecioara Maria, cu toți Sfinții, pomenindu-o.

Pre noi înși-ne și unul pre altul și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Și Vosglasul :

Că a ta este stăpânirea și a ta este Împărăția și puterea și slava : a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După a doua Stihologie: Iară și Iară...

Și Vosglas:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

După Fericiți cei fără prihană... Și după : Bine ești cuvântat Doamne... Iară și iară...

Și Vosglasul :

Că s'a binecuvântat numele tău și s'a proslăvit Împărăția Ta: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strană: Amin.

Ipacoî, Antifoanele glasului, Prochimenul Învierii.

Diaconul: Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluește.

Și Vosglasul:

Că sfânt ești Dumnezeu nostru și întru Sfinți te odihnești și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin

Diaconul: Toată suflarea să laude pre Domnul.

Stih: Lăudați pre Dumnezeu întru Sfinții lui, lăudați pre el întru tăria puterii lui.

Și iarăși: Toată suflarea...

După aceasta zice Diaconul:

Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta sfânta Evanghelie, pre Domnul Dumnezeu să l rugăm.

Strana: Doamne miluește, de 3 ori.

Diaconul:

Cu înțelepciune drepti, să ascultăm sfânta Evanghelie.

Preotul: Pace tuturor. Strana: Și duhului tău.
Preotul: Din sfânta Evanghelie a lui (N) cetire.

Strana: Slavă ție Doamne, slavă ție. Diaconul:

Să luăm aminte. Iar Preotul citește Evanghelia Utreniei care se va întâmpla la rândul Duminicii. După aceea: Învierea lui Hristos.. Și Psalmul 50. Iar după sărutarea Evangheliei, zice Diaconul: Mântuește Dumnezeule

poporul tău (vezi pag. 38). Strana : Doamne miluește de 12 ori.

Preotul, Vosglasul :

* Cu mila și cu îndurările și cu iubirea de oameni a unuia născut Fiului tău, cu carele bine ești cuvântat, împreună cu prea Sfântul și bunul și de viață făcătorul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Apoi Canoanele : al Invierii, al Crucii, al Născătoarei de Dumnezeu și al Mineiului. După a 3-a Peasnă, Ectenia mică : Iară și iară... Apără, mântuește... Pe prea sfânta, Curata...

Și Vosglasul :

Că tu ești Dumnezeuul nostru și ție slavă înălțăm : Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

După aceea Sedealna Mineiului. După a 6-a Peasnă Ectenia : Iară și iară... Apără... Pe prea sfânta...

Și Vosglasul :

Că tu ești Îmăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și ție slavă înălțăm : Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Condacul și Icosul, și cetim Sinaxarul. După a 8-a Peasnă, zice Diaconul sau Preotul :

Pre Născătoarea de Dumnezeu și Maica luminii întru cântări cinstindu-o, să o slăvim.

Și tămâiază sfântul Altar și Biserica după obicei. Iar după a 9-a Peasnă, de nu este Duminică. Cade-se să te fericim... Iar de este Duminică, după lrmos, Ectenia cea mică : Iară șt iară...

Și Vosglasul :

✠ Că pre tine te laudă toate puterile cerești și ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Diaconul zice : Sfânt este Domnul Dumnezeuul nostru.

Stih 1 : Că Sfânt este Domnul Dnmnezeul nostru.

Stih 2 : Preste tot poporul Dumnezeuul nostru.

Iar Strana cântând : Sfânt este Domnul.. de 3 ori. Începe Svetilna Invierii și a Sfântului ce se prăznuește, La Hvalite punem Stihirile Invierii 4 și ale lui Anatolie 4 și stihuri 2. Stih 1 : Scoală-te Doamne Dumnezeuul meu... Stih 2 : Mărturisi-mă-voi ție, Doamne... Slavă... Stihiria Evangheliei rândului. Și acum... Prea binecuvântată ești... Doxologia mare. Iar după Doxologie se zice Troparul, glasul al 8-lea : Inviat-ai din mormânt...

Cade-se a ști, că acest Tropar se zice când este glasul 2, 4, și 8. Iar la celelalte glasuri, se zice : Astăzi mântuirea a toată lumea s'a făcut.

Apoi zice Diaconul sau preotul Ectenia :

Miluește-ne pre noi, Dumnezeule, după mare mila ta, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluește.

Strana : Doamne miluește, de 3 ori.

Încă ne rugăm pentru prea sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul sau (Episcopul) nostru (N) și pentru toți frații noștri cei întru Hristos.

Încă ne rugăm pentru Prea Înălțatul și de Hristos iubitorul Regele nostru (aici se pomenește familia Regală) pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea, mântuirea, și iertarea păcatelor lui, și pentru ca Domnul Dumnezeu nostru mai ales să-i dea spor și să-i ajute lui întru toate, și să supue supt picioarele lui pre tot vrășmașul și protivnicul.

Încă ne rugăm pentru fericiții și pururea pomeniții ctitorii sfântului locașului acestuia, și pentru cei mai dinainte adormiți părinții și frații noștrii, care zac aicea și pretutindenea drept măritori.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea păcatelor robilor lui Dumnezeu enoriași, ctitori și bine făcători ai sfântului locașului acestuia.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sfânta întru tot cinstită Biserica aceasta, pentru cei ce se ostenesc și cântă și pentru poporul ce stă înaintea și așteaptă de la tine mare și multă milă.

Și Vosglas :

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție Slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Apoi Preotul sau Diaconul :

Să plinim rugăciunea noastră cea de dimineață, Domnului.

Strana: Doamne miluește.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi Dumnezeule, cu Darul tău.

Z iua toată desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcat, la Domnul să cerem.

Strana: Dă Doamne.

Inger de pace, credincios, îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcate și de greșelile noastre, la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace și întru pocăință a o săvârși, la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre fără de patimă, nerușinat, cu pace și răspuns bun la înfricoșatul județ al lui Hristos, să cerem.

Pe prea sfânta, curata prea binecuvântata, slăvita, Stăpâna noastră, Născătoarea de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții, pomenind-o.

Pre noi înși-ne și unul pre altul și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Și Vosglasul:

Că Dumnezeul milei și al îndurărilor și al iubirii de oameni ești și ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Strana: Amin. Preotul: Pace tuturor. Strana: și duhului tău.

Diaconul:

Capetele noastre Domnului să le plecăm.

Strana: Ție Doamne.

Iar Preotul cetește rugăciunea aceasta în taină :

Doamne sfinte, carele întru cei de sus
locuești, și preste cele smerite privești,
și cu ochiul tău cel a tot văzător vezi
preste toată făptura, ție am plecat gru-
mazii sufletului și ai trupului și ne ru-
găm ție, Sfinte al Sfinților, tinde mâna
ta cea nevăzută din sfânt locașul tău și
ne binecuvintează pre toți și orice am
greșit, cu voie sau fără de voie, ca un
bun și iubitor de oameni Dumnezeu
iartă, dăruindu-ne bunătățile tale cele lu-
mești și cele mai pre sus de lume.

Vosglasul :

Că al tău este a ne milui și a ne mântui pre noi
Dumnezeul nostru, și ție slavă înălțăm, Tatălui și Fiulu
și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Diaconul : Cu înțelepciune. Strana : Binecuvintează:
Preotul : Cel ce este binecuvântat, Hristos Dumnezeu
nostru, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.
Strana : Amin. Cel mai mare : Întărește Dumnezeule, pe
prea înălțatul Regele nostru (se pomenește numele Regelui)
și sfânta credință a dreptcredincioșilor creștini, în vecii vecilor.
Preotul : Prea sfântă Născătoare de Dumnezeu mân-
tuește-ne pre noi. Strana : Ceea ce ești mai cinstită...
Preotul : Slavă ție Hristoase Dumnezeule, nădejdea,
noastră, slavă ție. Strana : Slavă... Și acum... Doamne
miluește, de 3 ori, Binecuvintează.

Preotul face Optusul Duminicii :

Cel ce a înviat din morți, Hristos adevăratul Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile prea curatei Maicii sale, ale sfinților slăviților și întru tot lăudaților Apostoli și ale tuturor Sfinților să ne miluească și să ne mântuească pre noi ca un bun și iubitor de oameni.

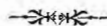
Strana : Mulți ani.

Iar într'alte zile, afară de Praznic și înainte de Praznic și după Praznic precum și de Sâmbătă, după Catisme, ectenie nu se zice, ci după Catisme, Psalmul 50 și Canoanele. După a 3-a și după a 6-a și după a 9-a Peasnă, Ectenia cea mică. După: Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu... și: Invrednicește-ne Doamne în ziua aceasta... Ectenia: Să plinim rugăciunea noastră cea de dimineață... Stihirile dela Stihoavnă. După: Sfinte Dumnezeule... și după: Tatăl nostru... Troparele și Ectenia: Miluește-ne pre noi Dumnezeule... Iar după Vosglas, Înțelepciune. Strana: Binecuvintează. Preotul: Cel ce este binecuvântat. Strana: Întărește Dumnezeule pe Prea Înălțatul Regele nostru (se pomenește numele Regelui). Și citețul citește Ceasul întâiu: Veniți să ne închinăm... de 3 ori și Psalmii. Iar după rugăciunea: Hristoase lumina cea adevărată... Preotul: Slavă ție Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă ție Strana: Slavă... Și acum... Și face Preotul Otpustul după obicei, pomeneind și pe Sfântul zilei. După Otpust, Strana cântă: Mulți ani.

D. G. S. 1923

RÂNDUIALA DUMNEZEESTEI PROSCOMIDII

Vrând Preotul să săvârșească dumnezeasca Liturghie, dator este mai întâiu a fi mărturisit și cu toți împăcat, a nu avea ceva asupra cuiva, ași păzi inima de gânduri rele pe cât va putea, a se înfrâna puțin de cu seară, a priveghiă până la vremea sfințitei Liturghii și ași ceti cele rânduite după tipic. Iar sosind vremea, după ce face obișnuita metanie la cel mai mare intră în Biserică și de va fi și Diacon, fac împreună către răsărit, înaintea sfințelor Uși, trei închinăciuni.

După aceea zice Diaconul: Bine cuvintează stăpâne. Preotul: Binecuvântat este Dumnezeu nostru totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și începe Diaconul a zice: Impărate ceresc... Sfinte Dumnezeule... Prea Sfântă Treime... Și după Tatăl nostru. Preotul: Că a ta este Impărăția...

După aceea zic Toparele acestea: Miluește-ne pre noi Doamne... Slavă... Doamne miluește-ne pre noi. Și acum... Ușa milostivirii...

Apoi merg la Icoana Domnului nostru Isus Hristos, zicând troparul și sărutând-o:

Prea curatului tău chip ne închinăm Bunule, cerșind iertare greșalelor noastre, Hristoase Dumnezeule, că de voie bine ai voit cu trupul a te sui pre Cruce, ca să izbăvești din robia vrăjmașului pre cei ce i-ai zidit. Pentru aceasta

cu mulțămită strigăm ție: Toate le-ai umplut de bucurie Mântuitorul nostru, cea ce ai venit să mântuești lumea.

Și sărută Icoana Născătoarei de Dumnezeu, zicând
Troparul:

Ceea ce ești izvorul milei, învrednicește-ne pre noi milostivirii, Născătoare de Dumnezeu; caută spre poporul cel păcătos, arată precum deapururea puterea ta, că întru tine nădăjduind, strigăm ție: Bucură-te, ca și oarecând Gavriil al celor fără de trupuri mai marele voevod.

Apoi mergând în mijlocul Bisericii, descoperindu-și capetele și plecându-le, cetește Preotul rugăciunea aceasta:

Doamne trimite mâna ta dintru înălțimea locașului tău și mă întărește spre slujba ta ce-mi este pusă înaintea, ca neosândit să stau înaintea înfricoșatului tău scaun și să săvârșesc jertfa cea fără de sânge, că a ta este puterea și slava în vecii vecilor. Amin.

După aceasta Preotul face Otpustul cel mic. Apoi plecându-se către strane, intră în Altar, zicând fiecare în sine :

Intră-voiu în Casa ta, închină-mă voiu către Biserica cea sfântă a ta, întru frica ta, Doamne; povățuește-mă întru dreptatea ta, pentru vrăjmașii mei, îndreptează înaintea ta calea mea.

Iar intrând în sfântul Altar, fac trei închinăciuni înaintea sfintei Mese și sărută sfânta Evanghelie, sfânta Masă

și sfânta Cruce. Apoi iau în mâini fiecare Stiharul său și fac trei închinăciuni către răsărit, zicând fiecare în sine.

Dumnezeule curățește-mă pre mine păcătosul și mă miluește.

După aceea merge Diaconul către Preot, ținând Stiharul și Orarul în dreapta sa, și plecându-și capul zice :

Binecuvintează stăpâne Stiharul dimpreună cu Orarul.

Iar Preotul binecuvântând, zice :

Binecuvântat este Dumnezeul nostru totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

În urmă Diaconul sărută mâna Preotului și retrăgându-se la o parte se îmbracă în Stihar, rugându-se așa :

Bucura-se-va sufletul meu întru Domnul, că m'au îmbrăcat în veșmântul mântuirii și cu haina veseliei m'au împodobit; ca unui mire mi-au pus mie coroană ca pre o mireasă m'au împodobit cu podoabă.

După aceasta sărutând Orarul, îl pune pre umărul stâng; iar mânicuțile punându-le la mâini, la cea dreaptă, zice :

Dreapta ta Doamne s'a proslăvit întru tărie; mâna ta cea dreaptă, Doamne, a sfărâmat pe vrășmași, și cu mulțimea slavei tale ai zdrobit pre cei protivnici.

Iar la stânga zice :

M âinile tale m'au făcut și m'au zidit, înțelepțește-mă și mă voi învăța poruncile tale.

Apoi mergând la Proscomidie, gătește cele sfințite adică sfântul Disc, punându-l despre stânga lui, iar Potirul, despre dreapta lui, și celelalte cu buna rânduială de o parte. Iar Preotul se îmbracă întru acest chip: luând Stiharul în mâna stângă și închinându-se de trei ori către răsărit, precum s'a zis, binecuvântând, zice :

Binecuvântat este Dumnezeu nostru totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Apoi se îmbracă cu Stiharul, zicând :

Bucură-se :va sufletul meu... până la sfârșit

După aceea luând Epitrahilul și binecuvântându-l și sărutându-l, îl pune pe gurmazi, zicând :

Binecuvântat este Dumnezeu cel ce varsă darul său preste preoții săi, ca mirul pre cap, ce sepogoară pre barbă, pre barba lui Aaron, care se pogoară pre marginea veșmintelor lui.

Apoi luând Brâul se încinge cu el, zicând :

Binecuvântat este Dumnezeu cel ce mă încinge cu putere și au pus neprihănită calea mea, cel ce săvârșește picioarele mele ca ale cerbului și preste cele înalte mă pune.

Iar la mânecuțe zice tot ca și Diaconul. După aceea luând Epigonatiul, de este însă Protosinghel al Bisericii celei mari sau alt oarecare din cei cu rang, binecuvântându-l și sărutându-l zice :

Incinge sabia ta preste coapsa ta, Puternice, cu podoaba ta și cu frumsețea ta, și încordează și bine sporește și împărățește, pentru adevărul și blândețe și dreptate, și te va povățui minunat dreapta ta.

După aceea luând Felonul și binecuvântându-l, îl sărută, zicând așa :

Preoții tăi, Doamne, se vor îmbrăca întru dreptate și cuvioșii tăi cu bucurie se vor bucura.

Apoi mergând la Proscomidie, își spală mâinile, zicând :

Spălă-voi întru cei nevinovați mâinile mele și voiu încunjură Jertfelnicul tău, Doamne, ca să auz glasul laudei tale și să spun toate minunile tale. Doamne, iubit-am bună cuviința Casei tale și locul locașului slavei tale. Să nu pierzi cu cei necredincioși sufletul meu, și cu bărbații sângiurilor viața mea, întru ale căroro mâini sunt fărădelegile; dreapta lor s'a umplut de daruri, iar eu întru nerăutatea mea am umblat. Izbăvește-mă, Doamne, și mă miluește. Piciorul meu a stătut întru

dreptate. In Biserici bine te voiu cuvânta, Doamne.

Și așa merg la Proscomidie, și închinându-se de trei ori înaintea Proscomidiei, zice fiecare: Dumnezeuule, curățește-mă pre mine păcătosul și mă mântuește. Și:

Răscumpăratu-ne-ai pre noi din blestemul legii cu scump Sângele tău. Pe Cruce fiind răstignit și cu sulița împuns, nemurire ai izvorât oamenilor Mântuitorul nostru; slavă ție.

Apoi zice Diaconul:

Binecuvintează Stăpâne. Și începe Preotul:

Binecuvântat este Dumnezeul nostru totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Diaconul: Amin. Apoi ia Preotul în mâna stângă prescura, iar în dreapta sfânta Copie, și însemnând cruciș cu ea de trei ori deasupra prescurei, zice:

Intru pomenirea Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

De trei ori.

Și îndată înfige Copia în partea cea despre dreapta a peceții și zice, tăind:

Ca o oaie spre junghiere s'au adus.

Iar în partea stângă înfigând, zice:

Și ca un miel nevinovat, fără de glas împotriva celui ce-l tunde pre dânsul, așa nu și-au deschis gura sa.

Iar în partea de sus a pecetei, zice:

Intru smerenia lui judecata lui s'a ridicat.

Iar în partea cea de jos, zice:

Iar neamul lui cine-l va spune?

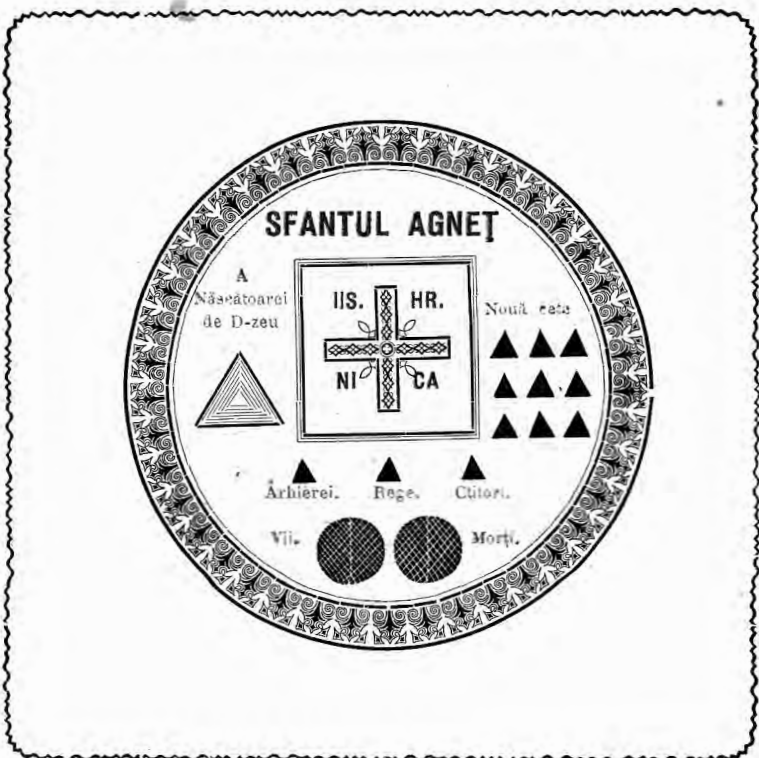
Iar Diaconul căutând cu bună cucernicie spre aceste Tai-ne la fiecare tăietură zice: Domnului să ne rugăm, ținând și Orarul în mână. După aceasta zice: **Ridică Stăpâne.** Iar Preotul înfigând sfânta Copie în laturi, despre partea dreaptă a prescurii, ridică sfânta Pâine, zicând așa:

Că s'a luat de pre pământ viața lui.

Și punându-o cu fața în jos pre Sfântul Disc, zice Diaconul: **Jertfește Stăpâne.** Iar Preotul junghiind cruceș, zice așa:

**Jertfește-se Mielul lui Dumnezeu
cela ce ridică păcatul lumii, pentru viața
și pentru mântuirea lumii.**

Și întoarce cealaltă parte în sus care are cruce, și zice Diaconul: **Impunge Stăpâne.** Iar Preotul împungând despre partea dreaptă cu sfânta Copie zice:

Și unul din ostași cu sulița coasta lui a împuns, și îndată a ieșit sânge și apă, și cel ce a văzut a mărturisit și adevărată este mărturisirea lui.

ÎNVĂȚĂTURĂ.

Se cuvine a ști, că îndată dupăce Diaconul zice: Impunge Stăpâne, după cum am arătat mai sus, Preotul cu aceeaș sfântă Copie împunge sfântul Agneț despre partea dreaptă, unde este scris numele Iisus, zicând: Si unul din ostași cu sulița coasta lui a împuns. Și după ce sfârșește cuvântul acesta, Diaconul luând în mâna dreaptă vasul cu vin și în stânga vasul cu apă și

turnând în sfântul Potir de odată vin și apă, după rânduială, zice tot atunci și Preotul: Și îndată a ieșit sânge și apă, și cel ce a văzut a mărturisit și adevărata este mărturisirea lui.

După care Diaconul zice: Binecuvintează Stăpâne sfânta amestecare. Iar Preotul binecuvântând preste sfântul Potir, zice: Binecuvântată este amestecarea sfintelor tale totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Deci Preotul luând în mână a doua prescură, zice:

Intru cinstea și pomenirea prea binecuvântatei, slăvitei, Stăpânei noastre, Născătoarei de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria, pentru ale cărea rugăciuni, primește Doamne jertfa aceasta întru Jertfelnicul tău cel mai presus de ceruri.

Și ridicând păticia o pune deadreapta sfintei Pâini, aproape de mijlocul ei, zicând:

De față a stăut Impărăteasa deadreapta ta, în haină aurită îmbrăcată și prea înfrumusețată.

Apoi luând a treia prescură, zice:

A cinstului, slăvitului Prooroc, înaintea Mergătorului, și Botezătorului Ioan.

Și luând întâia pătică o pune sus de partea stângă a sfintei Pâini, făcând început cetei celei dintâiu. Apoi zice:

A sfinților slăviților Prooroci: Moisi și Aaron, Ilie și Eliseiu, David și Iesseiu; a

Sfinților trei coconi și a lui Daniil proorocul și ale tuturor Sfinților Prooroci.

Și pune a doua părticică mai jos de cea dintâiu, bine pe rând. Deci iarăș zice:

A sfinților slăviților și întru tot lăudaților Apostoli Petru și Pavel, a celor doisprezece, a celor șaptezeci și a tuturor Sfinților Apostoli.

Și așa pune a treia părticică mai jos de cea de a doua, sfârșindu-se rândul cel dintâiu. Deci zice:

A celor întru sfinți Părinților noștrii și ai lumii mari dascăli și Ierarhi: Vasilie cel Mare, Grigorie cuvântătorul de Dumnezeu și Ioan gură de Aur, Atanasie și Chiril, Nicolae cel din Mira și Spiridon al Trinitundei și ale tuturor Sfinților Ierarhi.

Și luând a patra părticică o pune aproape de părticica cea dintâiu, începând al doilea rând. Apoi iarăș zice:

A sfântului Apostol, întâiul Mucenic și arhidiacon Ștefan, a Sfinților marilor Mucenici: Dimitrie, Gheorghie, Teodor Tiron, Teodor Stratilat și Ioan cel Nou și a tuturor Sfinților Mucenici și Mucenițe: Tecla, Varvara, Paraschiva, Ecaterina, Filotea și a tuturor sfintelor mucenițe.

Și luând a cincea păticeică o pune din josul celei dintâiu, care este întru al doilea rând. Apoi zice :

A cuvioșilor și purtătorilor de Dumnezeu părinților noștrii: Antonie, Eftimie, Sava, Onufrie, Atanasie cel din Aton, Dimitrie, cel Nou și a tuturor prea cuvioșilor părinți și a prea cuvioaselor maice: Pelaghia, Teodosia, Anastasia, Evpraxia, Fevronia, Teodula, Eufrosina, Maria Egipteanca, Paraschiva și a tuturor sfințelor pra cuvioase maici.

Și luând a șasea păticeică o pune din josul celei de a doua, spre împlinirea rândului al doilea. Iar după aceasta zice:

A sfinților și făcătorilor de minuni fără de arginți: Cosma și Damian, Chir și Ioan, Panteleimon și Ermoale și ale tuturor Sfinților fără de arginți.

Și luând a șaptea păticeică o pune deasupra, începând al treilea rând, după rânduială. Apoi iarăș zice :

A sfinților și dreptilor dumnezești părinți Ioachim și Ana (și a Sfântului a căruia este ziua) și ale tuturor Sfinților; pentru ale cărora rugăciuni cercetează-ne pre noi Dumnezeu.

Și pune a opta păticeică mai jos de cea dintâiu bine, pe rând. Încă mai zice după acestea :

A celui întru sfinți părintelui nostru Ioan, Arhiepiscopul Constantinopolului. de se face leturghia lui. Iar de se face a marelui Vasile pre acesta îl pomeneste.

Și așa luând a noua păticeă o pune în sfârșit, spre plinirea rândului al treilea. Apoi luând a patra prescură, zice;

Pomeneste Stăpâne iubitorule de oameni, toată Episcopia ortodocșilor și pe Prea Sfințitul Arhiepiscopul și mitropolitul sau (Episcopul) nostru (N, pomenind și pe Arhiereul care l-a hirotonisit). și cinstita preoție și întru Hristos diaconie și toată ceata preotească (și pe Eghemenul N), pe frații și împreună slujitorii noștri, Preoții și Diaconii, și pre toți frații noștri pre cari i-ai chemat la împărtășirea ta, prin milostivirea ta, întru tot bunule Stăpâne.

Și luând păticea o pune din jos de sfânta Pâine. După aceea pomeneste pre ortodocșii împărați, zicând așa:

Pomeneste, Doamne, și pre iubitorul de Hristos Regele nostru (se pomeneste familia Regală) și pre toți bine credincioșii Domni.

Și pune păticea alături cu cea dintâiu sub sfânta Pâine. Apoi scoțând păticelele drept în rând, zice așa:

Primește, Doamne, jertfa aceasta pentru

iertarea păcatelor a tuturor fraților cei întru Hristos și pentru tot sufletul creștinesc cel necăjit și dosădit, căruia îi trebuie mila și ajutorul lui Dumnezeu, pentru apărarea țării acesteia și a celor ce viețuiesc într'însa și pentru pacea și întemeerea a toată lumea; pentru bună starea Sfintelor lui Dumnezeu biserici; pentru mântuirea și ajutorul celor ce cu osârdie și cu frica lui Dumnezeu se ostenesc și slujesc, părinți și frați ai noștrii; pentru cei trimiși, pentru cei ce sunt în călătorie, pentru tămăduirea celor ce zac în boale, pentru izbăvirea celor robiți, pentru cei ce sunt în judecăți, în ocne, în izgoniri, în neazuri și îmbulzire; pentru cei ce ne urăsc și pentru cei ce ne iubesc pre noi; pentru cei ce ne miluesc și ne slujesc nouă și pentru cei ce ne-au poruncit nouă nevrednicilor, să ne rugăm pentru dânșii; pentru frații noștrii cari sunt în slujbe și pentru toți cei ce slujesc și au slujit în sfânt locașul acesta.

După aceea pomenește și pre cei ce va vreă din cei vii pe nume. Și la fiecare nume ia o părtică mică, zicând: Pomenește Doamne pe (N), și așa luând părticelele le pune din jos de sfânta Pâine. După aceea luând a cincea prescură, zice:

Pentru pomenirea și iertarea păcate-

lor a tuturor celor din veac adormiți întru buna credință: a strămoșilor, a moșilor, a părinților, a maicelor, a fraților, a surorilor, a fiilor și a fiicelor, a celor dintru o rudenie și a celor dintru o seminție cu noi, și a tuturor cari au adormit întru nădejdea învierii și a vieții veșnice; a ctitorilor Sfântului locașului acestuia (aici pomenește pre ctitori), a miluitorilor și făcătorilor de bine, a tuturor celor ce s'au ostenit și au slujit Sfântului locașului acestuia: Arhiereilor, Ieroarhimandriților, Ieromonahilor, Preoților, Diaconilor, Ierodiaconilor, și Monahilor, slujitorilor și robilor; a prea bine cinstitorilor Impărați, Domnitori și Dregători; a fericiților Patriarhi, a ortodocșilor Arhierei și Preoți, a ortodocșilor creștini pre cari i-au acoperit apa, marea, râurile, izvoarele, bălțile, puțurile și rășboiul i-a secerat și cutremurul i-a cuprins și tâlharii i-au ucis și focul i-a ars și fiarelor, pasărilor, jigăniilor și la toată firea celor din mare s'au făcut mâncare; a celor răpiți fără de veste, a celor arși de trăsnete și gerul i-a strâns în munți, în cale în loc pustiu și în sihăstrie, sfârșiți de întristare sau de

bucurie; a celor ce au pățimit în zile bune și în nenorocire; a celor ce i-a răpit calul, sau grindina, zăpada, ploaia înmulțită, cărămida și țărâna i-au împresurat și de năprasună au căzut; a celor ce i-au omorât băuturile otrăvitoare, înecările cu oase; a celor loviți de tot felul de aruncare: a fierului, a lemnului și a tot felul de piatră; a celor sfârșiți din chiotul tare, de alergarea grabnică, de palnă, de pumn, de lovitură cu piciorul, de ciurmă, de foame, de sete, de mușcările cele veninate, de înghițirea șerpilor, de călcarea cailor, de sugrumare de cel de aproape, sau pământul desfăcându-se, sau marea i-a înghițit, și pre toată vârsta: bătrâni, tineri, voinici, copilării, copii, pruncii cei fără de vreme, parte bărbătească și femească, și pre cari nu i-am pomenit, pentru neștiința sau uitarea, sau pentru mulțimea numelor, însuți îi pomeneste Dumnezeu, cea ce știi vârsta fiecăruia și numirea.

Și așa pomeneste și pre alți morți, pre cari va vrea, pre nume. Și la fiecare nume ia o părtică mică zicând: Pomeneste Doamne pe (N) și sfârșind zice așa:

Și pre toți cari întru nădejdea Invierii și a vieții de veci, pre cei ce cu împăr-

tășirea ta au adormit, ortodocșii părinții și frații noștri, iubitorule de oameni, Doamne.

Și luând din a patra prescură o păticecă zice așa:

Pomenește Doamne, după mulțimea îndurărilor tale, și a mea nevrednicie; iartă-mi toată greșala cea de voie și fără de voie, și să nu oprești pentru păcatele mele Darul Sfântului tău Duh, despre Darurile ce sunt puse înainte.

Cade-se a ști, că este dator Preotul a pomeni și pe Arhiereul care l-a hirotonisit.

Și după aceasta luând buretele strânge pe Disc particелеle din jos de sfânta Pâine, cu îngrijire, ca să nu cază jos dintr'însele ceva. Apoi Diaconul luând cădelnița și punând în ea tămâie, zice către Preot: Binecuvintează Stăpâne tămâia. Și îndată însuși zice: Domnului să re rugăm. Și Preotul zice rugăciunea tămâiei:

Tămâie îți aducem ție Hristoase Dumnezeu nostru, întru miros de bună mirează duhovnicească, pe care primindu-o întru jertfelnicul tău cel mai presus de ceruri, trimite-ne nouă Darul prea Sfântului tău Duh.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Preotul tămâind steaua, o pune deasupra sfintei Pâini zicând:

Și venind steaua a stătut deasupra unde eră pruncul.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Preotul tămâind acoperământul cel dintâiu, acopere sfânta Pâine împreună și Discul zicând:

Domnul s'au împărățit, întru podoabă s'au îmbrăcat îmbrăcatu-s'au Domnul întru putere și s'au încins, pentru că au întărit lumea, care nu se va clăti. Gata este scaunul tău de atuncea, din veac tu ești. Ridicat-au rîurile, Doamne, ridicat-au rîurile glasurile sale, ridică-vor rîurile valurile sale, de glasuri de ape multe. Minunate sunt înălțările mării, minunat este întru cele înalte Domnul. Mărturiile tale s'au încredințat foarte. Casei tale se cuvine sfîntenie, Doamne, întru lungime de zile.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Acopere Stăpâne. Iar Preotul tămâind al doilea acoperemânt, acopere sfântul Potir zicând:

Acoperit-a cerurile bunătatea ta, Hris-toase, și de lauda ta este plin pămîntul.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Acopere Stăpâne. Iar Preotul tămâind al treilea acoperemânt, adecă Aerul, acoperă cu el pre amândouă, zicând:

A copere-ne pre noi cu acoperemântul aripilor tale, gonește dela noi pre tot vrăjmașul și pizmașul, împacă viața noastră; Doamne miluește-ne pre noi și lu-

mea ta și mântuește sufletele noastre,
ca un bun și iubitor de oameni.

După aceea luând Preotul cădelnița, tămâează Pro-
scomidia, zicând de trei ori:

Bine ești cuvântat Dumnezeuul nostru,
carele bine ai voit așa, slavă ție.

Iar Diaconul la fiecare dată, zice.

Totdeauna, acum și pururea și în vecii
vecilor. Amin.

Și se închină amândoi cu toată cucernicia de trei ori.
Deci luând Diaconul cădelnița, zice:

Pentru punerea înainte a cinstitelor
Daruri, Domnului să ne rugăm.

Iar Preotul zice rugăciunea punerii, înainte :

Dumnezeule, Dumnezeuul nostru, cela ce
pâinea cea cerească, hrană a toată lu-
mea, pre Domnul și Dumnezeuul nostru
Iisus Hristos l-ai trimis Mântuitor și iz-
băvitor și de bine făcător, carele ne
binecuvintează și ne sfințește pre noi;
însuți binecuvintează această punere în-
ainte și o primește pre dînsa întru Jert-
felnicul tău cel mai pre sus de ceruri.
Pomenește, ca un bun și iubitor de oa-
meni, pre cei ce o au adus, și pre cei
pentru cari s'a adus, și pre noi ne pă-

zește neosîndiți întru sfințita lucrare a dumnezeeștilor tale Taine; că s'au sfințit și s'au proslăvit prea cinstitul și de mare cuviință numele tău: al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Și după aceasta face Otpustul acolo, zicând așa: Slavă ție Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă ție. Diaconul: Slavă... Și acum... Doamne miluește de trei ori. Binecuvintează Preotul face Otpusul zicând așa de este Duminică: Cel ce au înviat din morți... Iar de nu:

Hristos adevăratul Dumnezeul nostru pentru rugăciunile prea curatei Maicii sale, ale celui întru Sfinți părintelui nostru Ioan Gură de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolului.

Iar de se săvârșește Liturghia marelui Vasilie zice:

Vasilie cel mare Arhiepiscopul Chesariei Capadochiei și ale tuturor Sfinților să ne miluească și să ne mântească pre noi ca un bun și de oameni iubitor.

Diaconul: Amin.

Iar după Otpust, tămâiază Diaconul sfânta proscomidie După aceea merge și tămâiază sfânta masă, împrejur cruciș zicând în sine:

În mormînt cu trupul, în iad cu sufletul, ca un Dumnezeu, și în Rai cu tâlharul, și pre scaun ai fost, Hristoase,

împreună cu Tatăl și cu Duhul, toate umplându-le, cela ce ești nescris împrejur.

Și Psalmul 50; Miluești-mă Dumnezeu... pre carele zicându-l, tămâiază Altarul și toată Biserica, și intrând în sfântul Altar, iarăș tămâiază sfânta Masă și pe Preot. După aceea pune cădelnița la locul ei, și venind vremea a se începe sfânta Liturghie, se deschid Ușile Împărătești, și stând amândoi înaintea sfintei Mese, se închină de 3 ori, rugându-se în taină și zicând:

Impărate ceresc, mângâitorule, Duhul adevărului, carele pretutindenea ești și toate le plinești, Vistierul bunătăților și Dătătorule de viață, vino și te sălășlește întru noi și ne curățește pre noi de toată spurcăciunea și mântuește, Bunule, sufletele noastre.

Slavă întru cei de sus lui Dumnezeu și pre pământ pace, întru oameni bunăvoire. De 2 ori

Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda ta. Odată.

Apoi sărută Preotul sfânta Evanghelie și Diaconul sfânta Masă. Și după aceasta plecându-și Diaconul capul său către Preot, ținând și Orariul cu trei degete ale mânei drepte, zice :

Vremea este a face Domnului, binecuvintează Stăpâne sfinte.

Preotul îl binecuvintează pre dânsul zicând :

Bine este cuvântat Dumnezeuul nostru totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Și Diaconul zice : Roagă-te pentru mine, Stăpâne sfinte.

Preotul :

Să îndrepteze Domnul pașii tăi spre tot lucrul bun.

Și iarăși Diaconul : Pomenește-mă Stăpâne sfinte.

Preotul :

Să te pomenească Domnul Dumnezeu întru Impărăția sa totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Iar Diaconul zice : Amin.

Și închinându-se, iese pre ușa cea despre miazănoapte, și stând la locul cel obișnuit, în dreptul sfintelor Uși, se închină cu cucernicie de 3 ori, zicând întru sine :

Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda ta.

Și după aceasta zice cu glas : Binecuvintează Stăpâne.
Și începe Preotul :

Bine cuvântată este Impărăția...

Și se închid Ușile Împărătești.

Cade-se a ști, că de va sluji Preotul fără Diacon, cu-

vintele Diaconului ce le zice el la Proskomidie și la Liturghie, înaintea Evangheliei și la răspunsurile lui, adică: **Binecuvintează Stăpâne, și: Impunge Stăpâne. și: Vremea este a face..** și altele, să nu le zică, ci numai Ecteniile și cele obișnuite ale Preoției. Și de vor sluji Preoți mai mulți împreună, toată lucrarea Proskomidiei numai un Preot să o facă, iar alții, cari slujesc, nimic de ale Proskomidiei deosebi să nu zică.

D.G.S.

DUMNEZEEASCA
LITURGHIE
A CELUI INTRU SFINȚI PĂRINTELUI NOSTRU

IOAN GURĂ DE AUR

Arhiepiscopul Constantinoplei

Se începe așa:

Diaconul: Binecuvintează Stăpâne. Preotul:

Bine este cuvântată Impărăția a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin. Diaconul:

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluește.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bună starea sfintelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă Biserica aceasta și pentru cei ce cu

credință, cu bună cucernicie și cu frica lui Dumnezeu intră într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru Prea Sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (sau Episcopul) nostru (N), pentru cinstita preoție și cea întru Hristos diaconie, pentru tot clerul și poporul, Domnului să ne rugăm.

Pentru Prea Înălțatul și de Hristos iubitorul Regele nostru (se pomenește Familia Regală), și pentru toată curtea și ostașii lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-i ajute și să-i supuie supt picioarele lui pre tot vrăjmașul și protivnicul, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfânt lăcașul acesta, țara aceasta și pentru toate orașele și satele și pentru cei ce cu credință locuiesc într'însele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună întocmirea văzduhurilor, pentru îmbelșugarea roadelor pământului și pentru vremi pașnice, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce umblă pre ape și călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru ceice se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia primejdia și nevoea, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi Dumnezeu, cu Darul tău.

Pe prea sfânta, curata, prea binecuvântata, slăvita, Stăpâna noastră, Născătoarea de Dumnezeu și pururea fecioara Maria, cu toți Sfinții, pomenindu-o.

Pre noi înșine și unul pre altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Preotul, Vosglasul:

Că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și se cântă întâiul Antifon de cântăreți. Preotul cetește rugăciunea Antifonului. Iar Diaconul, după Vosglas, închinându-se și mergând, stă înaintea Icoanei lui Hristos, ținând Orariul cu trei degete ale mâinei drepte.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI ÎNTÂIU:

Doamne Dumnezeu nostru, a cărui stăpânire este neasemănată și slavă neajunsă, a cărui milă este nemăsurată și iubirea de oameni negrăită; însuți Stăpâne, după bună îndurarea ta, caută spre noi și spre sfântă Biserica aceasta, și fă cu noi și cu cei ce dimpreună cu noi se roagă, milele tale cele bogate și îndurările tale.

Iar după sfârșitul Antifonului, merge Diaconul și stă înaintea sfintelor Uși, și închinându-se, zice:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluește.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi Dumnezeu, cu Darul tău.

Pe prea sfânta, curata, prea binecuvântata, slăvita, Stă-

pâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea fecioara Maria, cu toți Sfinții, pomenindu-o.

Pre noi înșine și unul pre altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana : Ție Doamne.

Preotul, Vosglasul :

Că a ta este stăpânirea și a ta este Împărăția și puterea și slava : a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Și iarăș se cântă de cântăreți al doilea Antifon. Iar Diaconul stă la Icoana Născătoarei de Dumnezeu, și după sfârșitul Antifonului, face asemenea ca și la rugăciunea cea dintâi.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL DOILEA :

Doamne Dumnezeul nostru, mântuește poporul tău și binecuvintează moștenirea ta; plinirea Bisericii tale păzește-o, sfințește pre cei ce iubesc podoaba casei tale; tu pre aceia îi proslăvește cu dumnezeeească puterea ta, și nu ne lăsa pre noi cei ce nădăjduim întru tine.

Diaconul :

Iară și iară... Apără... Pe prea sfânta...

Vosglasul :

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești, și ție sla-

vă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL TREILEA:

Cela ce ai dăruit nouă aceste rugăciuni obștești și împreună glăsuite, care și la doi și la trei, ce se unesc într-un numele tău, te-ai făgăduit să le dai cererile, însuși și acum plinește cererile cele de folos ale robilor tăi, dându-ne nouă întru acest veac cunoștința adevărului tău, și în cel ce va să fie, viața de veci dăruindu-ne.

Aicea se deschid Ușile cele Împărătești, la Vohodul cel mic. Iar dacă cântă cântăreții al treilea Antifon sau Fericirile, de va fi Duminecă, când vine la *Slavă*... Preotul și Diaconul stând înaintea sfintei Mese, fac trei închinăciuni. Apoi luând Preotul sfânta Evanghelie o dă Diaconului și merg pe partea dreaptă, pe din dosul sfintei Mese, și așa ieșind pe ușa cea despre miazănoapte, mergând înaintea lor cu două sfeșnice, fac Vohodul cel mic, și stând la locul cel obișnuit, își pleacă amândoi capetele și zice Diaconul: Domnului să ne rugăm. Preotul zice rugăciunea întării în taină:

RUGĂCIUNEA INTRĂRII:

Stăpâne Doamne Dumnezeu nostru, cela ce ai așezat în ceruri cetele și oștile Ingerilor și ale Arhanghelilor, spre slujba slavei tale, fă împreună cu intrarea

noastră, să fie intrarea sfinților Ingeri, cari slujesc împreună cu noi și împreună măresc bunătatea ta; că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar după sfârșirea rugăciunii, Diaconul arătând către răsărit cu mâna dreaptă, ținând împreună și Orariul cu trei degete, zice către Preot:

Binecuvintează Stăpâne sfânta intrare.

Iar Preotul binecuvântând, zice:

Binecuvântată este intrarea Sfinților tăi totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

După aceasta merge Diaconul către Arhiereu sau către Egumen, care sărută Evanghelia; iar de nu va fi acolo cel mai mare, o sărută Preotul care slujește. Iar după sfârșitul Troparului, merge Diaconul, și stând înaintea sfințelor Uși, înalță puțin mâinile, și arătând sfânta Evanghelie, zice cu glas mare: Cu înțelepciune, drepti. Apoi intră Diaconul, în sfântul Altar și pune sfânta Evanghelie pe sfânta Masă. Iar Preotul închinându-se și către Strane puțin plecându-se, intră pe urma lui. Iar cântăreții cântă:

Veniți să ne închinăm și să cădem la Hristos. Mântuește-ne pre noi Fiul lui Dumnezeu, cela ce ești minunat întru Sfinți, pre noi cei ce-ți cântăm ție: Ali-luia.

Iar de este Duminecă :

Cela ce ai înviat din morți, pre noi cei ce-ți cântăm ție: Aliluia.

Apoi obișnuitele Tropare. Iar sfârșind cântăreții, zice Diaconul cu glas: Domnului să ne rugăm. Strana: Doamne miluește. Apoi plecându-și capul către Preot, zice încet:

Binecuvintează Stăpâne vremea cântării cei întreit sfinte.

Iar Preotul binecuvântându-l, zice:

Că sfânt ești Dumnezeuul nostru și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea.

Apoi vine Diaconul aproape de sfintele Uși, și arătând cu Orariul întâiu către Icoana lui Hristos zice:

Doamne mântuește pre cei binecredincioși, și ne auzi pre noi.

După aceea întorcându-se către cei ce stau afară, zice cu glas mare:

Și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și așa cântăreții cântând: Sfinte Dumnezeule, Preotul citește în taină rugăciunea aceasta a cântării cei întreit sfinte:

Dumnezeul cel sfânt, carele întru Sfinți te odihnești, cela ce cu glas întreit sfânt ești laudat de Serafimi și slăvit de

Heruvimi și de toată puterea cerească închinat; cela ce dintru neființă întru ființă ai adus toate, carele ai zidit pre om după chipul și după asemănarea ta și cu tot Darul tău l-ai Impodobit; cela ce dai înțelepciune și pricepere celui ce cere, și nu treci cu vederea pre cela ce greșește, ci pui pocăință spre mântuire; carele ne-ai învrednicit pre noi, smeriții și nevrednicii robii tăi, și în ceasul acesta a stă înaintea slavei sfântului tău Jertfelnic și a-ți aduce ție datornica închinăciune și slavoslovie; însuți Stăpâne primește și din gurile noastre ale celor păcătoși întreit sfânta cântare, și ne cercetează pre noi cu bunătatea ta. Iartă-ne nouă toată greșala cea de voie și cea fără de voie; sfințește sufletele și trupurile noastre, și ne dă nouă să slujim ție întru cuviință în toate zilele vieții noastre, pentru rugăciunile prea sfintei Născătoarei de Dumnezeu și ale tuturor Sfinților, cari din veac bine ți-au plăcut ție.

Că sfânt ești Dumnezeuul nostru și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar sfârșind rugăciunea aceasta, Preotul și Diaconul zic în taină: Dumnezeule, Sfinte de trei ori, făcând împreună

și închinăciuni trei înaintea sfintei Mese. După aceasta zice Diaconul către Preot : Poruncește Stăpâne. Și merg la Pro-scomidie, zicând :

Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului.

Diaconul :

Binecuvintează Stăpâne scaunul cel de sus.

Iar Preotul mergând la locul cel de sus, zice :

Binecuvântat ești pre scaunul slavei Impărăției Tale, cea ce șezi pre Heruvimi totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

În știință să fie, că Preotului nu i se cade să se suie la locul cel de sus, nici a ședeă într'insul, ci să sează în partea de sus a sfintei Mese, despre miazăzi. Și după plinirea cântării cei întreit sfinte, Diaconul venind înaintea sfintelor Uși, zice : Să luăm aminte. Iar Preotul zice : Pace tuturor. Citețul : Și Duhului tău, apoi zice : Prochimenul. După aceasta Diaconul : Cu înțelepciune. Și citețul zice titlul Apostolului : Din cartea cea către Romani, sau către Corinteni, sau către Galateni *(sau alta)*, a sfântului apostol Pavel *(sau alt sfânt Apostol)*, cetire. Diaconul : Să luăm aminte.

Și ia cădelnița cu tămâie, și venind către Preot, și luând binecuvântarea dela dânsul, tămâiază sfânta Masă împrejur și Altarul tot și pe Preot, apoi poporul. Iar Preotul citește rugăciunea aceasta :

RUGĂCIUNEA DINAINTE DE EVANGHELIE.

Strălucește în inimile noastre, iubitorule de oameni, Stăpâne, lumina cea nestricăcioasă a cunoștinței Dumnezeirii Tale, și deschide ochii gândului nostru spre înțelegerea evangheliceștilor tale propoveduiri. Pune întru noi și frica fericitelor tale porunci, ca, călcând toate poftetele trupului, viață duhovnicească să petrecem, toate celece sunt spre bună plăcerea ta cugetând și făcând; că tu ești luminarea sufletelor și a trupurilor noastre, Hristoase Dumnezeule, și Ție slavă înălțăm, împreună și celui fără de început al Tău Părinte și prea Sfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar sfârșindu-se Apostolul, zice Preotul: Pace ție... Citețul: Și duhului tău; iar cântăreții cântă: Aliluia.

Deci Diaconul după tămâiere, pune cădelnița la locul ei, și apropiindu-se de Preot, și plecându-și capul, ținând cu degetele Orariul împreună și sfânta Evanghelie ridicată, zice:

Binecuvintează Stăpâne pre binevestitorul sfântului Apostol și Evanghelist (N).

Iar Preotul binecuvântându-l, zice:

Dumnezeu, pentru rugăciunile sfântu-

lui, slăvitului, întru tot lăudatului Apostol și Evanghelist (N), să-ți dea ție cuvânt, celui ce bine vestești, cu putere multă, spre plinirea Evangheliei iubitului său Fiu, Domnului nostru Iisus Hristos.

Iar Diaconul zice: Amin Și închinându-se sfintei Evanghelii o ia, și ieșind prin sfintele Uși, mergându-i-se înaintea cu două sfeșnice, se duce și stă pre amvon, sau în locul cel rânduit. Iar Preotul stând înaintea sfintei Mese și căutând spre apus, zice cu glas mare: Cu înțelepciune drepti să ascultăm sfânta Evanghelie. Și îndată Preotul; Pace tuturor. Strana: Și duhului tău. Diaconul: Din sfânta Evanghelie a lui (N), cetire. Strana: Slavă ție Doamne, slavă Ție. Preotul: Să luăm aminte. Iar de sunt doi Diaconi, rămânând unul, zice: Cu înțelepciune drepti... Asemenea și: Să luăm aminte. Iar sfârșindu-se Evanghelia, zice Preotul către Diacon: Pace ție celui ce bine vestești.

Strana: Slavă Ție Doamne, slavă Ție.

Și venind Diaconul până la sfintele Uși, dă sfânta Evanghelie în mâna Preotului, și închizându-se sfintele Uși, Diaconul stă la locul cel obișnuit și zice așa:

Să zicem toți din tot sufletul, și din tot cugetul nostru să zicem:

Strana: Doamne miluește, odată.

Doamne atotstăpânitorule, Dumnezeuul părinților noștri, rugămu-ne Ție, auzi-ne și ne miluește.

Strana: Doamne miluește, odată.

Miluește-ne pre noi, Dumnezeuule, duple mare mila Ta, rugămu-ne Ție auzi-ne și ne miluește.

Strana: Doamne miluește, de 3 ori.

RUGĂCIUNEA CERERII CU OSÂRDIE :

Doamne Dumnezeu nostru, primește a-
ceastă rugăciune cu osârdie dela robii
Tăi și ne miluește pre noi după mulțimea
milei Tale, și trimite îndurările Tale, pre-
ste noi și preste tot poporul Tău, care
așteaptă dela Tine multă milă.

Încă ne rugăm pentru Prea Sfințitul Arhiepiscopul și
Mitropolitul (sau Episcopul) nostru (N), și pentru toți
frații noștri cei întru Hristos.

Încă ne rugăm pentru Prea Înălțatul și de Hristos
iubitorul Regele nostru (aici se pomeneste familia Regală)
pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea,
mântuirea, lăsarea și iertarea păcatelor lui, și pentru ca
Domnul Dumnezeu nostru mai mult să-i ajute și să-i
îndrepteze calea lui întru toate și să supună supt picioarele
lui pre tot vrăjmașul și protivnicul.

Încă ne rugăm pentru frații preoți, Ieromonahi, Ierodia-
coni, Diaconi, Monahi și pentru toți cei întru Hristos frații
noștri.

Încă ne rugăm pentru fericiții și pururea pomeniții
ctitorii ai sfântului lăcașului acestuia și pentru toți cei mai
dinainte adormiți părinții și frații noștri, cari zac aicea și
pretutindenea ortodocși.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea,
mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea păcatelor robilor
lui Dumnezeu enoriași, ctitori și bine făcători ai sfântului
lăcașului acestuia.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac

bine în sfânta și întru tot cinstită Biserica aceasta, pentru cei ce se ostenesc și cântă și pentru poporul ce stă înaintea și așteaptă dela tine mare și multă milă.

Iar Preotul, Vosglas :

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Iar când se face pomenire pentru cei morți, Diaconul său Preotul zice și Ectenia aceasta:

Miluește-ne pre noi Dumnezeule, după mare mila Ta, rugămu-ne Ție: auzi-ne și ne miluește.

Strana: Doamne miluește de 3 ori.

Incă ne rugăm pentru odihna sufletelor adormiților robilor lui Dumnezeu (N), și pentru ca să li se ierte lor toată greșala cea de voie și cea fără de voie.

Ca Domnul Dumnezeu să așeze sufletele lor unde dreptii se odihnesc.

Mila lui Dumnezeu, Împărăția cerului și iertarea păcatelor lor, la Hristos Împăratul cel fără de moarte și Dumnezeuul nostru, să cerem.

Strana: Dă Doamne.

Diaconul: Domnului să ne rugăm.

Preotul :

Dumnezeul duhurilor și a tot trupul, carele ai călcat moartea și pre diavolul ai surpat și ai dăruit viață lumii Tale,

însuși, Doamne, odihnește sufletele adormiților robilor Tăi (N), în loc luminat, în loc cu verdeață, în loc de odihnă, de unde a fugit toată durerea, întristarea și suspinarea. Și toată greșala ce au greșit ei cu cuvântul, sau cu lucrul sau cu gândul, ca un bun și iubitor de oameni Dumnezeu, ieartă-i; că nu este om, care să fie viu și să nu greșescă. Că numai Tu însuși ești fără de păcat, dreptatea Ta este dreptate în veac și cuvântul Tău adevărul.

Voglas :

Că Tu ești învierea și viața și odihna adormiților robilor Tăi (N), Hristoase Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și celui fără de început al tău Părinte și prea Sfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Apoi Preotul desfăcând sfântul Antimis, Diaconul zice Ectenia :

Rugați-vă cei chemați Domnului.

Strana : Doamne miluește.

Cei credincioși, pentru cei chemați să ne rugăm, ca Domnul să-i miluiască pre dâșii.

Să-i învețe pre dâșii cu cuvântul adevărului.

Să le descopere lor Evanghelia dreptății.

Să-i unească pre dânșii cu sfânta sa soborniciască și apostolească Biserică.

Mântuește, miluește, apără și-i păzește pre dânșii, Dumnezeuule, cu Darul Tău.

Cei chemați, capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana ; Ție Doamne.

**Rugăciune pentru cei chemați. mai înainte de
desfacerea Sfântului Antimis**

Doamne Dumnezeul nostru, cela ce întru cele înalte locuești și spre cele smerite privești, Carele ai trimis mântuire neamului omenesc pre unul născut Fiul Tău și Dumnezeu, pre Domnul nostru Iisus Hristos, caută spre robii Tăi acești chemați, cari și-au plecat către Tine grumazii lor, și-i învrednicește pre dânșii în vreme cuvioasă, băiei nașterii cei de a doua a iertării păcatelor și veșmântului nestricăciunii; unește-i pre dânșii cu sfânta Ta sobornicească și apostolească Biserică și-i numără pre dânșii cu turma Ta cea aleasă.

Și zicând Vosglasul, însemnează asupra sfântului Antimis, cruciș, cu sfântul Burete:

Ca și aceștia împreună cu noi să slăvească prea cinstitul și de mare cuviință numele tău: al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul zice : Câți sunteți chemați eșiți.

Iar de este și al doilea Diacon, zice și acela:

Cei chemați eșiți.

Apoi iarăș cel dintâiu:

Câți sunteți chemați eșiți.

Cel de-al doilea:

Ca nimenea din cei chemați; câți suntem credincioși, iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana : Doamne miluește.

Iar de este numai Preot, atunci zice așa :

Câți sunteți chemați eșiți, cei chemați eșiți, câți sunteți chemați eșiți, ca nimenea din cei chemați; câți suntem credincioși, iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana : Doamne miluește.

Rugăciunea întâia pentru credincioși, după întinderea Antimisului.

Mulțămim Ție Doamne Dumnezeul puterilor, Carele ne-ai învrednicit pre noi a stă și acum înaintea sfântului Tău Jertfelnic și a cădeă la îndurările Tale, pentru păcatele noastre și pentru necunoștințele poporului. Primește, Dumnezeule, rugăciunea noastră, fă-ne pre noi a fi vrednici să-ți aducem Ție rugăciuni, cereri

și jertfe fără de sânge pentru tot poporul Tău, și ne îndestulează pre noi pre cari ne-ai pus la această slujbă a Ta, cu puterea Duhului Tău celui sfânt, fără de osândă și fără de sminteală întru mărturie curată a științei noastre, a Te chemă pre Tine în toată vremea și locul, ca auzindu-ne pre noi, să fii milostiv nouă întru mulțimea bunătății Tale.

A păra, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu Darul Tău.

Strana: Doamne miluește.

Înțelepciune.

Vosglas :

Că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Doamne miluește.

Diaconul : Iară și iară cu pace, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluește.

Când Preotul slujește singur, acestea nu le zice :

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluește.

Pentru pacea a toată lumea și pentru bună starea

sfințelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă Biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frica lui Dumnezeu intră într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Rugăciunea a doua pentru credincioși.

Iarăș și de multe ori cădem la Tine și Ție ne rugăm, Bunule și iubitorule de oameni, ca uitându-Te la rugăciunea noastră, să curățești sufletele și trupurile noastre de toată spurcăciunea trupului și a duhului și să dai nouă stare nevinovată și fără de osândă înaintea sfântului Tău Jertfelnic. Și dăruiește, Dumnezeule și celor ce se roagă dimpreună cu noi, sporire vieții, credinței și înțelegerii cei duhovnicești. Dă lor totdeauna cu frică și cu dragoste să slujască Ție, și cu nevinovăție, fără osândă să se împărtășească cu sfințele Tale Taine și să se învrednicească Impărăției Tale cei cerești.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi Dumnezeule, cu Darul Tău.

Strana: Doamne miluește.

Diaconul : Înțelepciune: Și intră Diaconul prin Ușa cea despre miază noapte. Preotul, Vosglasul:

Ca supt stăpânirea ta totdeauna fiind păziți, Ție slavă să înălțăm Tatălui și Fiului și Sfântului Duh acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Rugăciunea care o citește Preotul în taină când se cântă heruvimiceasca cântare.

Nimenea din cei ce se leagă cu poftele și cu desfătărilor trupești nu este vrednic să vie sau să se apropie, sau să slujească Ție, Impărate al slavei. Că a sluji Ție, lucru mare și înfricoșat este și însăși Puterilor celor cerești. Dar pentru iubirea Ta de oameni cea negrăită și nemăsurată, nemutat și neschimbat Te-ai făcut om, și Arhiereu Te-ai numit nouă, dându-ne lucrare de sfințenie a slujbei acestea și a jertfei cei fără de sânge, ca un Stăpân al tuturor; că Tu însuși, Doamne Dumnezeul nostru, stăpânești cele cerești și cele pământești, carele te porți pre scaunul Heruvimilor, Domnul Serafimilor și Impăratul lui Israil, celace ești unul sfânt și întru sfinți te odihnești. Deci, pre Tine Te rog, celace ești un bun și bine ascultător, caută spre mine păcătosul și nedrebnicul robul Tău și-mi

curățește sufletul și inima de cugete viclene; îndestulează-mă cu puterea Sfântului Tău Duh, ca, îmbrăcat fiind cu darul preoției, să stau înaintea sfintei Mesei Tale aceștea și să jertfesc sfântul și prea curatul Tău Trup și cinstitul Sânge; că la Tine venind, îmi plec grumazii mei și Ție mă rog: să nu întorci fața Ta dela mine, nici să mă lepezi din slugile Tale, ci mă învrednicește ca să-Țiaduc Ție, eu păcătosul și nevrednicul robul Tău, darurile acestea. Că Tu ești cel ce aduci și cel ce te aduci, cel ce primești și cel ce te împarți, Hristoase Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și celui fără de început al tău Părinte și prea Sfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar după terminarea rugăciunii, zic și ei cântarea heruvimicească, de 3 ori. Și după fiecare sfârșit se închină odată.

Carii pre Heruvimi cu taină închipuim, și făcătoarei de viață Treimi, întreit sfântă cântare aducem; toată grija cea lumească să o lepădăm. Ca pre împăratul tuturor primind, pre cel nevăzut, încon-

jurat de cetele Ingeresti. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Iarăși se deschid sfintele Uși. Apoi luând Diaconul cădelnița și punând tămâie, vine către Preot, și luând binecuvântare dela dânsul, tămâiază sfânta Masă împrejur, Altarul tot, pe Preot și pe popor, zicând Psalmul 50 și tropare de umilință câte va vrea; asemenea și Preotul. Și se cuc la Proscomidie, mai înainte mergând Diaconul, tămâiază Sfintele, întru sine rugându-se: Dumnezeuule curățește-mă pre mine păcătosul, de trei ori. Apoi zice către Preot: Ridică Stăpâne. Și Preotul luând Aerul îl pune pe umărul cel stâng al Diaconului, zicând: Ridicați mâinile voastre la cele sfinte și binecuvântați pre Domnul. După aceasta luând sfântul Disc, îl pune pe capul diaconului, cu toată socotința și bună evlavie, ținând Diaconul împreună și cădelnița într'unul din degete iar Preotul însuș luând sfântul Potir în mâini, iese prin Ușa cea despre miazănoapte, mergând înaintea lor cu două sfeșnice, și încunjură prin mijlocul Bisericii, rugându-se. Diaconul zice:

Pre voi pre toți drept slăvitorilor creștini să vă pomenească Domnul Dumnezeu întru împărăția sa totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

De va fi numai un Preot le zice singur pre toate acestea:

Pe Prea Sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (sau Episcopul) nostru (N), să-l pomenească Domnul Dumnezeu întru Împărăția sa.

Iar fiind mai mulți Preoți, le împărtesc:

Pe prea Înălțatul și de Hristos iubitorul Regele nostru (se pomenește familia Regală), să-l pomenească Domnul Dumnezeu întru împărăția sa.

Pre frații noștrii: pe Preoți, pre Diaconi și pre Monahi și pre tot clerul bisericesc, să-i pomenească Domnul Dumnezeu întru Impărăția sa.

Pre binecredinciosul și îndreptătorul sfat, pre mai marii oștilor și ai orașelor și pre toată iubitoarea de Hristos oaste, să pomenească Domnul Dumnezeu întru Impărăția sa.

Pre fericiții pururea pomeniții ctitorii sfântului lăcașului acestuia și pre alți ctitori, miluitori și făcători de bine, să-i pomenească Domnul Dumnezeu întru Impărăția sa.

Apoi iarăși cel dintâiu :

Și pre voi pre toți drept slăvitorilor creștini, să vă pomenească Domnul Dumnezeu întru Impărăția sa, totdeauna acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana; Amin,

Deci Diaconul întrând înlăuntru prin sfintele Uși, stă deadreapta, și vrând să intre preotul, zice Diaconul către dânsul :

Preoția ta să o pomenească Domnul Dumnezeu întru Impărăția sa.

Iar Preotul zice către Diacon;

Diaconia ta să o pomenească Domnul Dumnezeu întru Impărăția sa totdeauna, acum și pururea și în în vecii vecilor.

Și pune sfântul Potir pre sfânta Masă; asemenea și sfântul Disc, pre care luându-l de pre capul Diaconului, îl pune pre sfânta Masă, zicând :

Iosif cel cu bun chip de pre lemn luând prea curat Trupul Tău, cu giulgiu curat înfășurându-l și cu mirezme în mormânt nou îngropându-l l-a pus.

În mormânt cu Trupul și în iad cu Sufletul, ca un Dumnezeu, în Raiu cu tâlharul și pre scaun ai fost, Hristoase cu Tatăl și cu Duhul, toate umplându-le, cea ce ești nescris împrejur.

Ca un purtător de viață, ca un mai înfrumusețat decât Raiul cu adevărat și decât toată cămara împărătească mai luminat s'a arătat, Hristoase, mormântul Tău, izvorul Invierii noastre.

Apoi Preotul luând acoperemintele de pre Disc și de pre sfântul potir, le pune de o parte pre sfânta Masă iar cu Aerul, luându-i de pe umărul Diaconului și tămâin-

du-l, acopere Sfintele, zicând: Iosif cel cu bun chip. .
Și luând cădelnița din mâinele Diaconului, tămâiază sfintele
de 3 ori, zicând:

Fă bine, Doamne, întru bunăvoința
ta Sionului, și să se zidească zidurile
Ierusalimului.

Iar Diaconul zice :

Atuncia vei binevoi jertfa dreptății,
prinosul și arderile de tot, atuncia vor
pune pe Altarul Tău viței.

Și dând cădelnița, lasă felonul în jos, și plecându-
și capul, zice către Diacon : Pomeneste-mă frate și împre-
ună slujitorule.

Și Diaconul zice către dânsul :

Preoția ta să o pomenească Dom-
nul Dumnezeu întru Împărăția sa.

Apoi și Diaconul plecându-și capul, ținând și Orariul
cu trei degete ale mâinei drepte, zice către preot : Roagă-
te pentru mine, Stăpâne.

Preotul zice :

Duhul Sfânt să vie preste tine și pu-
terea celui Prea înalt să te umbrească.

Diaconul zice : Acelaș Duh să lucreze împreună cu
noi întru toate zilele vieții noastre. Și iarăși Diaconul:
Pomeneste-mă, Stăpâne.

Preotul :

Să te pomenească Domnul Dumne-

zeu întru Împărăția sa totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Diaconul: Amin.

Și sărutând dreapta Preotului, iese prin Ușa despre miazănoapte și stând la locul cel obișnuit, zice :

Să plinim rugăciunile noastre Domnului.

Strana : Doamne miluește.

Pentru cinstitele Daruri ce sunt puse înaintea, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă Biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frica lui Dumnezeu intră într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, urgia, primejdia și nevoiea, Domnului să ne rugăm.

Preotul zice rugăciunea aceasta a Proskomidiei, după punerea dumnezeieștilor Daruri pe sfânta Masă, urmându-și Diaconul Ectenia.

Doamne Dumnezeule atotțiitorule, cela ce ești unul Sfânt, carele primești jertfă de laudă dela ceice Te chiamă pre Tine cu toată inima, primește și rugăciunea noastră a păcătoșilor și o du către sfântul tău Jertfelnic; îndestulează-ne pre noi a'ți aduce Ție daruri și jertfe duhovnicești pentru păcatele noastre și pentru neștiințele poporului; învrednicește-ne să aflăm har înaintea Ta, ca să-ți fie Ție bine

primită jertfa noastră și să se sălășluească
Duhul cel bun al Darului Tău preste noi
și preste aceste Daruri puse înainte și
preste tot poporul Tău.

Apără, mântuiește, miluește și ne păzește pre noi,
Dumnezeule, cu Darul Tău.

Strana: Doamne miluește.

Ziua toată desăvârșit sfână, cu pace și fără de păcat,
la Domnul să cerem,

Strana : Dă Doamne.

Înger de pace, credincios, îndreptător păzitor su-
fletelor și trupurilor noastre, la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcate și de greșalele noastre, la
Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lu-
mii, la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace și întru po-
căință a o săvârși, la Domnul să cerem.

S fârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, ne-
rușinat, cu pace și răspuns bun la înfricoșatul județ al
lui Hristos, să cerem.

P e prea sfânta, curata, prea binecuvântata, slăvita,
Stăpâna noastră, Născătoarea de Dumnezeu și pururea
Fecioara Maria, cu toți Sfinții, pomenindu-o.

P re noi înșine și unul pre altul și toată viața no-
astră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana : Ție Doamne.

Preotul, Vosglasul :

Cu îndurările a unuia născut Fiului tău, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu prea Sfântul și bunul și de viață făcătorul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Preotul: Pace tuturor. Strana: Și Duhului tău. Diaconul : Să iubim unii pre alții, ca într'un gând să mărturisim. Strana Pre Tatăl, pre Fiul și pre sfântul Duh, Treimea cea de o ființă și nedespărțită.

Iar preotul închinându-se de trei ori, zice în taină :

Iubite-voiu, Doamne, vîrteua mea;
Domnul este întărirea mea și scăparea
mea și izbăvitorul meu.

Și sărută Sfintele, așa după cum sunt acoperite, întâiu deasupra sfântului Disc, apoi deasupra sfântului Potir și marginea sfintei Mese, înaintea sa. Iar de vor fi doi Preoți sau mai mulți, sărută și ei Sfintele toți și unul pre altul pre umere. Iar cel mai mare zice: Hristos în mijlocul nostru. Iar celce sărută zice: Este și va fi. Asemenea și Diaconii, de vor fi doi sau trei, sărută fiecarele Orariul său, unde este semnul crucii, și unul pre altul pre umere, asemenea zicând ca și Preoții. Asemenea și Diaconul se închină la locul unde stă și sărută Orariul său, unde este semnul crucii. Și așa zice, cu glas :

Ușile; ușile, cu înțelepciune să luăm
aminte.

Iar Preotul ridică Aerul și-l ține deasupra sfintelor Daruri. Iar de vor fi și alți Preoți, slujind împreună, îl ridică și-l țin preste Sfintele Daruri, cletinându-i și zicând în sineș, precum și poporul, mărturisirea credinței :

Crez într'unul Dumnezeu Tatăl atotțiitorul, făcătorul cerului și al pământului văzutelor tuturor și nevăzutelor. Și într'unul Domnul Iisus Hristos Fiul lui Dumnezeu, unul născut, carele din Tatăl s'au născut mai înainte de toți vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut, cel de o ființă cu Tatăl, prin carele toate s'au făcut. Carele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, s'au pogorât din ceruri și s'au întrupat dela Duhul Sfânt și din Maria Fecioara, și s'au făcut om. Și s'au restignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont; și au pățimit, și s'au îngropat, și au înviat a treia zi după Scripturi. Și s'au suit la ceruri și șade deadreapta Tatălui. Și iarăși va să vie cu slavă să judece viii și morții, a căruia Impărăție nu va avea sfârșit; Și întru Duhul Sfânt Domnul de viață făcătorul, carele din Tatăl purcede, cela ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, carele au grăit prin Prooroci. Intr'una, sfântă sobornicească și apostolească Biserică. Mărturisesc un Botez întru iertarea păcatelor. Aștept Învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin.

După aceasta sărutându-l îl strânge și-l pune de o parte. Apoi zice Diaconul:

Să stăm bine să stăm cu frică, să luăm aminte, sfânta jertfă cu pace a o aduce.

Strana: Mila păcii, jertfa laudei. Preotul Darul Domnului.. Iar Diaconul închinându-se, intră în sfântul Altar și luând ripida, apără Sfintele cu evlavie.

Voglasul:

Darul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu și Tatăl și împărtășirea Sfântului Duh, să fie cu voi cu toți.

Strana: Și cu Duhul tău. Preotul: Sus, să avem inimile. Strana: Avem către Domnul Preotul: Să mulțămim Domnului.

Strana: Cu vrednicie și cu dreptate este a ne închină Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, Treimeii cei de o ființă și nedespărțită:

Iar Preotul se roagă în taină

Cu vrednicie și cu dreptate este a-ți cânta Ție, pre Tine bine a Te cuvânta, pre Tine a Te lăuda, Ție a mulțami, Ție a ne închină în tot locul stăpânirii Tale; că Tu ești Dumnezeu negrăit și necuprins cu gândul, nevăzut, neajuns, pururea fiind și acelaș fiind, Tu și unul născut Fiul Tău și Duhul Tău cel Sfânt. Tu din neființă

între ființă ne-ai adus pre noi, și căzând noi, iarăși ne-ai ridicat și nu Te-ai depărtat; toate făcându-le, până ce ne-ai suit pre noi la cer și ne-ai dăruit Impărăția Ta ceea ce va să fie. Pentru toate acestea mulțămim Ție și unuia născut Fiului Tău și Duhului Tău celui Sfânt, pentru toate care le știm și care nu le știm; pentru facerile Tale de bine cele arătate și cele nearătate, ce s'au făcut spre noi. Mulțămim Ție și pentru slujba aceasta, pre care ai voit din mâinile noastre a primi, măcar deși stau înaintea Ta mii de Arhangheli și zeci de mii de Îngeri, Heruvimii cei cu ochi mulți și Serafimii cei cu câte șase aripi, carii se înalță sburând.

Vosglas:

Cântare de biruință cântând, strigând, glas înălțând și grăind.

Aicea Diaconul luând sfânta Stea de pe sfântul Disc, face semnul crucii deasupra lui, și sărutându-o o pune sus pre sfântul Antimis.

Strana: Sfânt, Sfânt, Sfânt Domnul Savaot, plin este cerul și pământul de slava Ta. Osană întru cei dintru înălțime, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului. Osana celui dintru înălțime.

Apoi vine Diaconul și stă în partea dreaptă și luând ripida în mână, apără încetișor cu toată luarea aminte și

cu frică pe deasupra sfintelor Daruri, ca să nu cază vre o muscă sau alt ceva asemenea. Iar de nu este ripidă, face aceasta cu un acoperemânt. Iar Preotul se roagă în taină;

Cu aceste fericite puteri și noi, iubitorule de oameni Stăpâne, strigăm și grăim: Sfânt ești și prea Sfânt, tu și unul născut Fiul tău și Duhul tău cel Sfânt. Sfânt ești prea Sfânt și de mare cuviință slava Ta, carele lumea Ta așa o ai iubit, în cât pre unul născut Fiul Tău l-ai dat, ca tot cel ce crede într'nsul să nu piară, ci să aibă viața cea veșnică: carele venind și toată orânduiala cea pentru noi plinind, în noaptea întru care s'a vândut și mai vartos însuș pre sine s'au dat pentru viața lumii, luând pâinea cu sfintele și prea curatele și fără prihană mâinele sale, mulțămind și binecuvântând, sfințind și frângând, au dat sfinților săi Ucenici și Apostoli, zicând:

Vosglas:

Luați mâncați, acesta este Trupul meu, carele se frânge pentru voi spre iertarea păcatelor.

Strana: Amin.

Iar acestea zicând, arată Diaconul, Preotului, sfântul Disc, ținând și Orariul cu trei degete ale mâinei drepte; asemenea și când zice Preotul: Beți dintru acesta toți...,

arată și însuș sfântul Potir. Preotul în taină: Asemenea și paharul după cină zicând:

Vosglas:

Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele meu, al legii cei nouă, carele pentru voi și pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor.

Strana: Amin.

Preotul se roagă în taină:

Aducându-ne aminte, dar, de această poruncă mântuitoare și de toate cele ce s'au făcut pentru noi: de Cruce, de groapă, de Învierea cea de a treia zi, de suirea la ceruri, de șederea dea dreapta, de a doua și slăvita iarăși venire.

Vosglas:

Ale Tale dintru ale Tale, Ție aducem de toate și pentru toate.

Iar când zice Preotul acestea, Diaconul pune ripida, și punând mâinile în chipul crucii, apucă sfântul Disc și sfântul Potir, ridicându-le puțin spre înălțime și se pleacă cu smerenie.

Strana:

Pre Tine Te laudăm, pre Tine bine te cuvântăm, Ție îți mulțămim Doamne și ne rugăm Ție Dumnezeuului nostru.

Iar Preotul în această vreme, se roagă:

Încă aducem Ție această slujbă cu-

vântătoare și fără de sânge, și cerem și ne rugăm și ne cucerim: Trimite Duhul Tău cel Sfânt preste noi și preste aceste Daruri ce sunt puse înainte.

Apoi vine Diaconul aproape de Preot și se închină amândoi de 3 ori, înaintea sfintei Mese, rugându-se întru sine și zicând :

Doamne, cela ce ai trimis pe prea Sfântul Tău Duh în ceasul al treilea Apostolilor Tăi, pre acela Bunule, nu-l lua dela noi, ci ne înnoește pre noi carii ne rugăm Ție.

Stih 1: Inimă curată zidește întru mine Dumnezeuule, și Duh drept înnoește întru cele din lăuntru ale mele.

Și iarăși :

Doamne, cela ce ai trimis pe prea Sfântul Tău Duh...

Stih 2: Nu mă lepădă pre mine dela fața Ta și Duhul Tău cel Sfânt nu-l luă dela mine.

Și iarăși :

Doamne, celace ai trimis pe prea Sfântul Tău Duh...

Apoi Diaconul plecându-și capul și arătând cu Ora-riul sfânta Pâine, zice în taină:

Binecuvintează Stăpâne sfânta Pâine.

Iar Preotul stând drept, binecuvintează sfintele Daruri, zicând așa:

**Și fă adecă Pâinea aceasta, cinstit
Trupul Hristosului tău.**

Diaconul: Amin.

Și iarăși Diaconul:

Binecuvintează Stăpâne sfântul Potir.

Și Preotul binecuvântând zice:

**Iar ce este în Potirul acesta, cinstit
Sângele Hristosului tău.**

Diaconul: Amin.

Și iarăși Diaconul, arătând cu Orariul spre amândouă
Sfintele, zice:

**Binecuvintează Stăpâne pre amân-
două.**

Iar Preotul binecuvântând amândouă sfintele zice:

Prefăcându-le cu Duhul Tău cel Sfânt.

Diaconul: Amin, Amin, Amin.

Și se închină amândoi până la pământ, și plecându-și
Diaconul capul către Preot, zice: Pomeneste-mă pre mine,
stăpâne sfinte.

Iar Preotul zice:

**Să te pomenească Domnul Dumnezeu
întru Impărăția sa, totdeauna acum și
pururea și în vecii vecilor.**

Iar Diaconul zice: Amin.

Și luând ripida, apără Sfintele ca și mai înainte. Iar Preotul se roagă încet:

Pentru ca să fie celor ce se vor împărtăși, spre trezvirea sufletului, spre iertarea păcatelor, spre împărtășirea cu Sfântul tău Duh, spre plinirea Impărăției cerurilor, spre îndrăznirea cea către tine; nu spre judecată sau spre osândă.

Încă aducem Ție această slujbă cuvântătoare, pentru cei adormiți întru credință: Strămoși, Părinți, Patriarhi, Prooroci, Apostoli, Propoveduitori, Evangheliști, Mucenici, Mărturisitori, Pusnici și pentru tot sufletul drept, care s'a săvârșit întru buna credință.

Apoi zice Preotul cu glas mare, tămâind sfintele Taine:

Mai ales pentru prea sfânta, prea curata, prea binecuvântata, slăvita, Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria.

Stăna cântă:

Cade-se cu adevărat, să te fericim Născătoare de Dumnezeu, cea pururea fericită și prea nevinovată și Maica Dumnezeului nostru.

Ceea ce ești mai cinstită decât Heruvimii și mai slăvită fără de asemănare decât Serafimii, carea fără stricăciune pre Dumnezeu Cuvântul ai născut, pre tine cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu te slăvim.

Iar Diaconul cădește împrejur Sfânta Masă și pomenește din cei vii și morții pre cine va vrea și pomelnicul celor adormiți. Iar preotul se roagă în taină.

Pentru sfântul Ioan Proorcul, înainte Mergătorul și Botezătorul, pentru sfinții slăviți și întru tot lăudații Apostoli, pentru Sfântul (N), a căruia și pomenire săvârșim, și pentru toți sfinți Tăi; cu ale căror rugăciuni, cercetează-ne pre noi, Dumnezeule, și pomenește pre toți cei adormiți întru nădejdea învierii vieții, cei de veci, și-i odihnește pre dânșii unde strălucește lumina feței tale.

Incă Te rugăm: Pomenește Doamne, toată Episcopia ortodocșilor celor ce drept învață cuvântul adevărului Tău toată Preoția, întru Hristos Diaconia și toată ceata preoțească.

Incă aducem Ție această slujbă cuvântătoare pentru lume, pentru sfânta sobornicească și apostolească Biserică, pentru cei ce întru curăție și întru viață cinstită petrec; pentru Prea Înățatul și de Hristos iubitorul Regele nostru (se pomenește familia Regală), pentru toată curtea și ostașii lui. Dă lor Doamne, pașnică domnie, ca și noi, întru liniștea

lor viață lină și fără de gâlceavă să viețuim, întru toată buna credință și curăție.

Iar după cântarea Axionului, Preotul zice:

Intâiu pomenește Doamne, pe Prea Sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (sau Episcopul) nostru (N), pre carele îl dăruiește Sfințelor Tale Biserici, în pace, întreg, cinstit, sănătos, îndelung înzilit, drept îndreptând cuvântul adevărului Tău.

Strana cântă: Pre toți și pre toate. Diaconul pomenește pomelnicul viilor. Iar Preotul se roagă:

Adu-Ți aminte Doamne de cetatea aceasta (sau sfânt lăcașul, sau orașul, sau satul) în care viețuim, și de toate orașele și satele și de cei ce cu credință viețuiesc într'insele. Adu-Ți aminte Doamne, de ceice umblă pre ape și călătoresc, de cei neputincioși și de cei ce se ostenesc, de cei robiți și de mântuirea lor. Adu-Ți aminte Doamne, de ceice aduc daruri și fac bine întru sfintele Tale Biserici, șiși aduc aminte de cei săraci, și preste noi toți trimite milele Tale.

Vosglas :

Și ne dă nouă, cu o gură și cu o inimă a slăvi și a cânta prea cinstit și de

mare cuviință numele tău: al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Apoi Preotul se întoarce către popor și binecuvântând, zice vosglasul:

Și să fie milele marelui Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, cu voi cu toți.

Strana: Și cu Duhul tău.

Iar Diaconul luând binecuvântare dela Preot și ieșind și stând la obișnuitul loc, zice:

Pre toți Sfinții pomenindu-i, iară și iară cu pace, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluește.

Pentru cinstitele Daruri ce s'au adus și s'au sfințit, Domnului să ne rugăm.

Ca iubitorul de oameni Dumnezeuul nostru, cel ce le-au primit pre dânsese în Sfântul, cel mai pre sus de ceruri și înțelegătorul său jertfelnic, întru miros de bună mireasmă duhovnicească, să ne trimită nouă dumnezească milă și Darul Sfântului Duh, să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm. Iar Preotul se roagă, urmându-și Diaconul ectenia.

Inaintea ta punem toată viața noastră și nădejdea, Stăpâne iubitorule de oa-

meni, și cerem și ne rugăm și ne cuțerim: Invrednicește-ne pre noi să ne împărtășim cu cereștile Tale și înfricoșatele Taine ale acestei sfinte și duhovnicești Mese, cu curată știință, spre lăsarea păcatelor, spre iertarea greșelilor, spre împărtășirea cu Sfântul Duh, spre moștenirea Impărăției cerești, spre îndrăznirea cea către tine, iar nu spre judecată, sau spre osândă.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeuule, cu Darul Tău.

Strana: Doamne miluește.

Ziua toată desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcat, la Domnul să cerem.

Strana: Dă Doamne.

Înger de pace, credincios, îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcate și de greșelile noastre, la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace și întru pocăință a o săvârși, la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, ne-

rușinat, cu pace și răspuns bun la înfricoșatul județ a lui Hristos, să cerem.

Unirea credinții și împărtășirea Sfântului Duh cerșind pre noi înși-ne și unii pre alții și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Preotul, Vosglas:

Și ne învrednicește pre noi Stăpâne, cu îndrăznire, fără de osândă, a cuteză a Te chemă pre Tine Dumnezeu cel ceresc, Tată, și a zice:

Strana:

Tatăl nostru, carele ești în ceruri, sfințească-se numele Tău, vie Împărăția Ta, fie voia Ta, precum în cer, și pre pământ. Pâinea noastră cea spre ființă, dă-ne-o nouă astăzi, și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșităilor noștri, și nu ne duce pre noi în ispită, ci ne izbăvește de cel viclean.

Preotul, Vosglașul.

Că a Ta este Împărăția și puterea și slava: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor. Strana: Și Duhului tău.

Diaconul: Capetele voastre, Domnului să le plecați.
Strana: Ție Doamne.

Iar Preotul se roagă încet:

Mulțămim Ție Împărate nevăzutule, carele cu puterea ta cea nemăsurată, toate le-ai făcut și cu mulțimea milei Tale, din neființă întru ființă toate le-ai adus. Însuți Stăpâne, caută din cer spre ceice și-au plecat Ție capetele sale, că nu le-au plecat trupului și sângelui, ci Ție înfricoșatului Dumnezeu. Tu dar, Stăpâne, cele puse înainte tuturor nouă, spre bine le întocmește, după a fiecăruia osebită trebuință: cu cei ce înnoată pre ape, împreună înnoată; cu cei ce călătoresc, împreună călătorește; pre cei bolnavi îi tămăduiește, cela ce ești doftorul sufletelor și al trupurilor.

Vosglas:

Cu Darul și cu îndurările și cu iubirea de oameni a unuia născut Fiului tău, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu prea sfântul și bunul și de viață făcătorul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Iar Preotul se roagă:

Ia aminte Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, din sfânt lăcașul Tău și de pre scaunul slavei Impărăției Tale, și vino ca să ne sfințești pre noi, cela ce sus șezi împreună cu Tatăl, și aicia împreună cu noi nevăzut petreci; și ne învrednicește prin mâna Ta cea puternică; a ni se dà nouă preacurat Trupul Tău și cinstitul Sânge, și prin noi la tot poporul.

Iar când cetește Preotul rugăciunea aceasta, Diaconul stând înaintea sfintelor Uși se încinge cu Orariul, cruciș. Apoi se închină Preotul; asemenea și Diaconul se închină la locul unde stă, zicând în taină: Dumnezeule, curățește-mă pre mine păcătosul și mă miluește. De 3 ori.

Iar când vede Diaconul pe Preot tinzând mâinile și atingându-se de sfânta Pâine, spre a face sfânta înălțare, zice cu glas: Să luăm aminte. Iar Preotul înălțând sfânta Pâine zice cu glas: Sfintele Sfinților. Strana: Unul sfânt, Unul Domn Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu Tatăl. Amin.

Și Cântăreții cântă Chinonicul zilei sau al Sfântului. Iar Diaconul intră în sfântul Altar și stând deadreapta Preotului, care ține sfântul Trup, zice: Sfăramă Stăpâne, sfântul Trup. Iar Preotul sfărâmându-l în patru părți cu luare aminte și cu evlavie, zice:

Sfăramă-se și se împarte Mielul lui Dumnezeu, cel ce se sfăramă și nu se desparte, cel ce se mănâncă pururea și niciodată nu se sfârșește; ci pre cei ce se împărtășesc îi sfințește.

Iar Diaconul arătând cu Orariul sfântul Potir, zice:

Plinește stăpâne, sfântul Pahar.

Iar Preotul luând păticea care este de sus, adecă *Iisus*, face cu dânsa cruce deasupra sfântului Potir, zicând:

Plinirea Paharului credinței Sfântului Duh.

Și așa o pune în sfântul Potir, zicând Diaconul: Amin.

PENTRU SFĂRÂMAREA SFINTEI PĂINI.

Cade-se ție a ști, Preote, că sfărâmând sfântul Trup să pui părțile în chipul crucei jos pre sfântul Disc, cu miezul în sus, precum și mai înainte când s'a junghiat. IIS. adecă să pui în partea din sus a sfântului Disc, carea este despre răsărit. Iar HS. din jos, carea este despre apus. Iar NI. în partea despre miazănoapte. Iar CA în partea despre miază zi.

Precum s'a închipuit aicea :

Apoi luând partea IIS pune-o în sfântul Potir, iar partea HS o împarte Preoților și Diaconilor, carii slujesc împreună cu tine; iar celelalte două sfinte părți, adecă NI și CA să le sfărâmi în păticele, cât să fie de ajuns pentru cei ce vor să se împărtășească. Iar din partea prea sfinte Născătoarei de Dumnezeu, sau a celor 9 cete, sau dintru

altele câte sunt pre sfântul Disc, să nu împărtășești pre nimeni nicidecum, ci numai din sfânta Pâine.

Asemenea se cade ție, Preote, să știi și aceasta, că de vor fi mulți împreună slujitori Preoți, și Diaconi și frați de împărtășire, trebuie în vremea Proskomidiei să scoți sfânta Pâine mai mare de cum obișnuiești în celelalte zile, asemenea și când torni în sfântul Potir amestecarea, adică vinul și apa, să torni mai mult decât obișnuiești, spre a fi de ajuns la toți carii vor fi a se împărtăși, că după ce se săvârșesc Sfintele, n'ai voie, nici să îndrăznești, să mai pui vin și apă în sfântul Potir.

Asemenea și când torni sfânta Căldură, să chibzuești a fi atâta de ferbinte, în cât să se încălzească Sfintele.

Și luând Diaconul Căldura, zice către Preot:

Binecuvintează stăpâne, căldura.

Iar Preotul binecuvântând, zice:

Binecuvântată este căldura Sfinților tăi totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar Diaconul toarnă cât trebuiește, în chipul crucii, în sfântul Potir, zicând:

Căldura credinței plină de Duhul Sfânt. Amin.

Și lăsând vasul, stă puțin de o parte; iar Preotul zice: Diacone aproprie-te. Și apropiindu-se Diaconul, face închinăciune, cu evlavie, cerându-și iertare. Iar Preotul ținând sfântul Trup, îl dă Diaconului; și sărutând Diaconul mâna Preotului, primește sfântul Trup, zicând:

Dă-mi mie, stăpâne, cinstitul și sfân-

tul Trup, al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Iar Preotul zice:

Cinstitul și prea sfântul Trup al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, se dă ție Diaconului (N), spre iertarea păcatelor și spre viața de veci.

Și se duce din dosul sfintei Mese și plecându-și capul se roagă, ca și Preotul. Asemenea și Preotul luând o părtică din sfântul Trup, zice:

Cinstitul și prea sfântul Trup al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, se dă mie Preotului (N), spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci.

Și plecându-și capul se roagă, zicând:

Crez Doamne și mărturisesc, că tu ești cu adevărat Hristos Fiul lui Dumnezeu celui viu, carele ai venit în lume să mântuești pre cei păcătoși, dintru care cel dintâiu eu sunt. Încă crez că acesta este însuș prea curat Trupul tău și acesta este însuș scump Sângele tău. Deci mă rog ție: Miluește-mă și-mi iartă mie greșalele mele cele de voie și cele fără de voie, cele cu cuvântul sau cu lucrul, ce-

le cu știința și cu neștiința. Și mă învrednicește fără de osândă să mă împărtășesc cu prea curatele tale Taine, spre iertarea păcatelor și spre viața de veci. Amin.

Apoi:

Cinei tale cei de taină, astăzi Fiule al lui Dumnezeu, părtaș mă primește, că nu voi spune vrăjmașilor tăi taina ta, nici sărutare îți voi da ca Iuda, ci ca tâlharul mărturisindu-mă, strig ție: Pome-nește-mă Doamne, întru Impărăția ta.

Nu spre judecată sau spre osândă să-mi fie mie împărtășirea sfintelor tale Taine, Doamne, ci spre tămăduirea sufletului și a trupului.

Și așa se împărtășesc cu părticelele care le țin în mâini, cu frică și cu toată evlavie. Apoi ridicându-se, apucă cu amândouă mâinile și cu un acoperământ sfântul Potir, și se împărtășește de 3 ori dintr'însul, zicând;

Mă împărtășesc eu robul lui Dumnezeu, Preotul (N), cu cinstitul și sfântul Sânge al Domnului Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci. Amin.

Și așa își șterge Preotul buzele sale și sfântul Potir cu acoperământul pre care îl ține în mâini și zice:

Iată s'au atins de buzele mele și va șterge fărădelegile mele și de păcatele mele mă va curăți.

După aceasta chiamă pre Diacon, zicând: Diacone, apropie-te. Și Diaconul vine și se închină zicând:

Iată viu la nemuritorul Impărat.

Și Preotul zice:

Se împărtășește robul lui Dumnezeu, Diaconul (N), cu cinstitul și sfântul Sânge al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor sale și spre viața de veci.

Și împărtășindu-se Diaconul, zice Preotul:

Iată s'au atins de buzele tale și va șterge fărădelegile tale și de păcatele tale te va curăți.

Cade-se a ști, că de vor fi mai mulți Preoți și Diaconi slujind împreună, la vremea împărtășirii, mai întâiu după sfărâmarea sfintei Pâini, vin Preoții și stau în rând din partea sfintei Mese despre miazănoapte, și pe rând își cer iertare unul dela altul. Apoi urmează și Diaconii a-și cere iertare dela Preoți, precum și între dânșii. Deci vin Diaconii și primesc părțile din sfântul Trup dela Preotul începător, după rânduială. Apoi vine cel al doilea Preot cu bună cucernicie, și-și, ia singur o părticică din sfântul Trup, și se retrage înapoi iarăș pe unde a venit, și mergând pre din dosul sfintei Mese, stă din partea despre miază zi; asemenea și ceilalți unui după altul aceeaș urmare păzind. Și după aceștia, ia și începătorul o părticică, și stând la locul său, dinaintea sfintei Mese, se roagă, zicând: Crez Doamne... și celelalte, începând odată cu el și ceilalți pre-

oți, încetișor foarte, lin și cu luare aminte, ca nu prin mai mult sgomot să se încurce în rugăciuni, fiind unul lângă altul apropiați. Deci isprăvind rugăciunea, primește întâiu cel mai mare, apoi și toți ceilalți; și iarăși cel mai mare luând cu evlavie sfântul Potir, se împărtășește după rânduială, și se retrage de o parte; asemenea și ceilalți preoți această urmare păzesc. Apoi cel mai din urmă Preot împărtășește pre Diaconi, cu luare aminte. Și pre rând apoi celelalte învățături.

Și după aceea Diaconul luând sfântul Disc, îl ridică deasupra sfântului Potir și-l șterge cu sfântul Burete, cu multă luare aminte și cu cucernicie, zicând cuvintele acestea:

Spală Doamne păcatele celor ce s'au pomenit aicea cu cinstit sângele Tău, pentru rugăciunile sfinților Tăi.

Apoi zice și acestea ale Învierii:

Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm sfântului Domnului Iisus, unuia celui fără de păcat. Crucii tale ne închinăm Hristoase, și sfântă Învierea ta o lăudăm și o slăvim, că tu ești Dumnezeuul nostru, afară de tine pre altul nu știm, numele tău numim. Veniți toți credincioșii să ne închinăm sfintei Învierii lui Hristos, că iată a venit prin Cruce bucurie la toată lumea, totdeauna binecuvântând pre Domnul, lăudăm Învierea lui, că răstignire răbdând pentru noi, cu moartea pre moarte au stricat.

Luminează-te, luminează-te noule Ierusalime, că slava Domnului preste tine a răsărit. Saltă acum și te bucură Sioane, iar tu Curată Născătoare de Dumnezeu, veselește-te întru Invierea celui născut al tău.

O Paștele cele mari și prea sfințite Hristoase! O Înțelepciunea și Cuvântul lui Dumnezeu și puterea! Dă-ne nouă să ne împărtășim cu tine mai adevărat în ziua cea neînserată a Impărăției tale.

Și acopere sfântul Potir cu un acoperământ; asemenea și deasupra sfântului Disc pune steluța și acoperămintele. Apoi Preotul cetește rugăciunea aceasta de mulțumire.

Mulțămim ție, Stăpâne, iubitorule de oameni, dătătorule de bine al sufletelor noastre, că și în ziua de acum ne-ai învrednicit pre noi cereștilor tale și celor fără de moarte Taine. Indreptează calea noastră, întărește-ne pre noi pre toți întru frica ta, păzește viața noastră, întărește pașii noștri, pentru rugăciunile și împlânzirile slăvitei Născătoarei de Dumnezeu și pururea Fecioarei Maria și ale tuturor Sfinților tăi.

Și așa deschide Ușile sfântului Altar, și Diaconul închinându-se odată, ia sfântul Potir dela Preot, cu cucer-

nicie, și vine la sfintele Uși, și înălțându-l, îl arată poporul zicând:

Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați.

Strana ;

Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului. Dumnezeu este Domnul și s'au arătat nouă.

Atunci se apropie cei ce vor să se împărtășească, și vin unul după altul și se închină cu toată umilința și frica, având mâinile strânse la piept. Apoi primesc dumnezeieștile Taine. Iar Preotul împărtășind pe fiecare, zice.

Se împărtășește robul lui Dumnezeu (N) cu cinstitul și sfântul Trup și Sânge al Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, spre iertarea păcatelor sale și spre viața de veci.

Iar Strana cântă : Trupul lui Hristos primiți... Iar cel împărtășit își șterge buzele cu sfântul acoperământ. Și sărutând sfântul Potir, și închinându-se, se duce, mulțămind lui Dumnezeu. Sfârșindu-se aceasta, Preotul binecuvintează poporul zicând, cu glas mare:

Mântuește Dumnezeule poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta.

Iar Strana cântă :

Văzut-am lumina cea adevărată, primit-am Duhul cel ceresc, aflat-am credința cea adevărată, nedespărțitei Treimi închinându-ne, că aceasta ne-au mântuit pre noi.

Și se întoarce Diaconul și Preotul spre sfânta Masă și tămâiază Preotul de 3 ori, zicând întru sine.

**Înalță-te preste ceruri, Dumnezeuule,
și preste tot pământul slava ta.**

Apoi Preotul dând cădelnița în mâna Diaconului și punând și sfântul Disc pre capul lui, el cu multă evlavie, căutând afară către Uși, nimic zicând, se duce la Proscomidie, și-l pune acolo. Iar Preotul închinându-se, și luând sfântul Potir, se întoarce către Uși, și căutând spre popor, zice întru sine :

Bine este cuvântat Dumnezeul nostru.

Și cu glas :

**Totdeauna, acum și pururea și în vecii
vecilor.**

Strana : Amin.

Să se umple gurile noastre de lauda Ta Doamne ca să laudăm slava Ta; că ne-ai învrednicit pre noi a ne împărtăși cu sfintele, dumnezeeeștile, nemuritoarele, prea curatele și de viață făcătoarele Tale Taine. Întărește-ne pre noi întru sfințenia Ta, toată ziua să ne învățăm dreptatea Ta. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Iar Preotul mergând la proscomidie, pune sfântul potir acolo, și luând cădelnița dela Diacon, cadește sfintele de 3 ori, nimic zicând. Și Diaconul iese prin Ușa cea despre miazănoapte, și stând la obișnuitul loc, zice :

Drepti primind dumnezeeeștile, sfintele, prea curatele, nemuritorarele, cereștile și de viață făcătoarele, înfricoșatele ale lui Hristos Taine, cu vrednicie să mulțămim Domnului.

Stana : Doamne miluește.

**Apără mântuește, miluește și ne păzește pre noi
Dumnezeule, cu Darul Tău.**

Z iua toată desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate cerând, pre noi înșine și unul pre altul și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Iar Preotul strângând Antimisul, face preste dânsul cruce cu Evanghelia, zicând Vosglasul:

Că Tu ești sfințirea noastră și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Cu pace să ieșim. Strana: Intru numele Domnului.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Strana: Doamne miluește.

Apoi Preotul ieșind, cetește rugăciunea Amvonului, cu glas:

Celce blagoslovești pre cei ce bine Te cuvintează Doamne și sfințești pre cei ce nădăjduesc întru Tine, mântuește poporul Tău și bine cuvintează moștenirea Ta. Plinirea Bisericii Tale păzește-o, sfințește pre cei ce iubesc podoaba Casei Tale. Tu pre aceia îi proslăvește cu dumnezească puterea ta, și nu ne lăsa pre noi cei ce nădăjduim întru Tine. Pace lumii tale dăruiește, Bisericilor Tale, Preoților și prea Înălțatului Regelui nostru (cutare), ostașilor lui și tot poporului Tău; că toa-

tă darea cea bună și tot Darul desfârșit de sus este pogorând dela Tine Părintele luminilor, și Ție slavă și mulțamită și închinăciune înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Apoi: Fie numele Domnului binecuvântat... de 3 ori. Și Psalmul 33. Bine voiu cuvânta pre Domnul... Iar până cetește Preotul rugăciunea, Diaconul stă în partea dreaptă, înaintea Icoanei Mântuitorului Iisus Hristos, avându-și capul plecat, până la sfârșitul rugăciunii. După aceea intră Preotul prin sfintele Uși, iar Diaconul prin ușa cea despre miazănoapte, și mergând către Proscomidie, zice Preotul rugăciunea aceasta:

Plinirea Legii și a Proorocilor însuți fiind, Hristoase Dumnezeuul nostru, cela ce ai plinit toată orânduiala părintească, umple de bucurie și de veselie inimile noastre totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Diaconul rămâne în sfântul Altar și strânge Sfintele cu frică și cu toată grija. Iar Preotul ieșind afară, dă poporului Anafora. Și după sfârșitul Psalmului și împărțirea Anaforei, binecuvântând Preotul pre popor, zice:

Binecuvântarea Domnului preste voi, cu al Său Dar și cu iubirea Lui de oameni, totdeauna acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Slavă Ție Hristoase Dumnezeu, nădejdea noastră, slavă Ție. Strana: Slavă... Și acum... Doamne miluește, de 3 ori, Binecuvintează. Preotul, de va fi Duminică, zice: Cel ce au înviat din morți... Iar de nu:

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicei sale (și celelalte), ale celui întru sfinți părintelui nostru Ioan Gură de Aur, Arhiepiscopul Constantinopolei, și cu ale Sfântului (N), a căruia este ziua, și cu ale tuturor Sfinților să ne miluiască și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și de oameni iubitor.

Iar Strana cântă: Mulți ani.

După aceea Preotul intrând în sfântul Altar, se dezbracă de sfintele veșminte zicând:

Acum slobozești pre robul Tău, Stăpâne, duple cuvântul Tău, în pace, că văzură ochii mei mântuirea Ta, care ai gătit-o înaintea feței tuturor popoarelor, lumină spre descoperirea neamurilor și slavă poporului tău Israil.

Sfinte Dumnezeu... de 3 ori, Prea Sfântă Treime... și după Tatăl nostru... Troparul Sfântului Ioan Gură de Aur. Glasul al 8-lea,

Din gura ta, ca o lumină de foc, strălucind Darul, lumea a luminat, vistieriile neiubirii de argint lumii ai câștigat, înălțimea gândului smerit nouă ne-ai arătat, ci cu cuvintele tale învățându-ne, părinte

Ioane Gură de Aur; roagă pre Cuvântul Hristos Dumnezeu, să mântuiască sufletele noastre.

Slavă... Apoi Condacul, glasul al 6-lea.

Din cer ai luat Darul cel dumnezeesc, și prin buzele tale pre toți îi înveți a se închină unui Dumnezeu în Treime, Ioane Gură de Aur, prea fericite cuvioase; după vrednicie te laudăm pre tine, că ești învățător, ca cel ce arăți cele dumnezești.

Și acum... al Născătoarei de Dumnezeu.

Ceea ce ești folositoare creștinilor nerușinată, mijlocitoare către Făcătorul neschimbată, nu trece cu vederea glasurile cele de rugăciune ale păcătoșilor, ci sânguește ca o bună spre ajutorul nostru, carii cu credință strigăm către tine: Grăbește spre rugăciune și te nevoiește spre îmblânzire, apărând pururea, Născătoare de Dumnezeu, pre cei ce te cinstesc pre tine.

Doamne miluește, de 12 ori. Ceea ce ești mai cinstită... Slavă... Și acum... Și face Otpustul.

Iar Diaconul strângând Sfintele cu toată paza, ca nu cumva vreo fărâmitură măcar cât de mică să cază, sau să rămână, toarnă în sfântul Potir din vin și din apă, și

potrivește, și șterge cu Buretele toată umezeala; apoi strânge sfintele Vase împreună și le pune la obișnuitul loc, zicând: Acum slobozești... și celelalte. Asemenea făcând și Preotul. Și așa spălându-și mâinile la locul cel cuviincios și închinându-se împreună cu Preotul, fac Otpustul, și mulțămind lui Dumnezeu pentru toate, ies afară și se duc la ale sale.

Sfârșitul dumnezeieștii Liturghii a Sfântului Ioan Gură de Aur.

DUMNEZEEASCA LITURGHIE

A CELUI ÎNTRU SFINȚI PĂRINTELUI NOSTRU

VASILIE CEL MARE

Arhiepiscopul Chesariei Capadochei.

Cade-se a ști, că această dumnezească Liturghie a Marelui Vasilie, nu se cântă totdeauna, ci numai în zilele rânduite, adică în Duminicile marelui Post (afară de Duminica Floriilor), în sfânta și marea Joi, în Sâmbăta cea mare, în ajunul Nașterii lui Hristos și al dumnezeieștii Arătări și în ziua Praznicului Sfântului Vasilie cel Mare.

Iar învățătura și rânduiala Proskomidiei acestea, este aceeaș ca și a Sfântului Ioan Gură de Aur.

Diaconul stând la locul cel obișnuit, zise cu glas:

Binecuvintează stăpâne.

Preotul:

Binecuvântată este Impărăția a Tatălui
și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și
pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul zice Ectenia; iar de nu este Diacon, zice
Preotul:

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluește.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor
noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bună starea
sfintelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor,
Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă Biserica aceasta și pentru cei ce cu
credință, cu bună cucernicie și cu frica lui Dumnezeu
intră într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru Prea Sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul
(sau Episcopul) nostru (N), pentru cinstita preoție și cea
întru Hristos diaconie, pentru tot clerul și poporul, Dom-
nului să ne rugăm.

Pentru Prea Înălțatul și de Hristos iubitorul Regele
nostru (se pomeniște familia Regală), și pentru toată
curtea și ostașii lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-i ajute și să-i supuie supt picioarele lui
pre tot vrăjmașul și protivnicul, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfânt locașul acesta, țara aceasta și pentru toate orașele și satele și pentru cei ce cu credință locuiesc într'însele, Domnului să ne rugăm.

Pentru bună întocmirea văzduhurilor, pentru îmbelșugarea roadelor pământului și pentru vremi pașnice, Domnului să ne rugăm.

Pentru cei ce umblă pre ape și călătoresc, pentru cei bolnavi, pentru cei ce se ostenesc, pentru cei robiți și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi Dumnezeu cu Darul tău.

Pe prea sfânta, curata, prea binecuvântata, slăvita, Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea fecioara Maria, cu toți sfinții pomenindu-o.

Pre noi înșine și unul pre altul și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Straña: Ție Doamne.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI ÎNTĂIU

Doamne Dumnezeul nostru, a cărui stăpânire este neasemănată și slavă neajunsă, a cărui milă este nemăsurată și iubirea de oameni negrăită; însuși Stăpâne după bună îndurarea Ta, caută spre noi și spre sfântă Biserica aceasta, și fă cu noi și cu cei ce dimpreună cu noi se

roagă, milele Tale cele bogate și îndurările Tale.

Vosglasul:

Că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După Ectenie, Strana cântă întâiul Antifon, Apoi Ectenia:

Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana; Doamne miluește.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeuule, cu Darul rău.

Pe prea sfânta, curata, prea binecuvântata, slăvita, Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenindu-o.

Pre noi înșine și unul pre altul și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL DOILEA:

Doamne Dumnezeul nostru, mântuește poporul Tău și binecuvintează moștenirea Ta; plinirea Bisericii Tale păzește-o, sfințește pre cei ce iubesc podoaba Casei Tale; Tu pre aceia îi proslăvește cu

dumnezească puterea Ta, și nu ne lăsa
pre noi cei ce nădăjduim întru Tine.

Vosglas:

Că a ta este stăpânirea și a ta este Impărăția și puterea și slava; a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

După al doilea Antifon, Ectenia: Iară și iară...

Strana: Doamne miluește.

Apără, mântuește... Pe prea sfânta, curata...

Strana: Ție Doamne.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL TREILEA:

Cela ce ai dăruit nouă aceste rugăciuni obștești și împreună glăsuite, carele și la doi și la trei, ce se unesc întru numele Tău, Te-ai făgăduit să le dai cererile, însuți și acum plinește cererile cele de folos ale robilor Tăi, dându-ne nouă întru acest veac cunoștința adevărului Tău, și în cel ce va să fie, viață de veci dăruindu-ne.

Vosglas:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și aicea, precum la Liturghia sfântului Ioan Gură de Aur, Strana cântă aceleași. Asemenea și Preotul și Diaconul aceleași zic și fac.

RUGĂCIUNEA INTRĂREI:

Stăpâne Doamne Dumnezeu nostru, ce-
la ce ai așezat în ceruri cetele și oș-
tile Ingerilor și ale Arhanghelilor spre
slujba slavei Tale, fă împreună cu intra-
rea noastră să fie intrarea sfinților îngeri,
cari slujesc împreună cu noi și împreună
slăvesc bunătatea Ta; că Ție se cuvine
toată slava, cinstea și închinăciunea: Ta-
tălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și
pururea și în vecii vecilor. Amin.

După aceasta se face intrarea, Diaconul zicând: Cu în-
țelepciune, drepți. Iar Stranele cântând Troparele.

Preotul citește rugăciunea întreit sfintei cântări.

Dumnezeul cel sfânt, carele întru sfinți
odihnești, ceta ce cu glas întreit sfânt
ești lăudat de Serafimi și slăvit de Heru-
vimi și de toată puterea cerească închi-
nat; ceta ce dintru neființă întru ființă
ai adus toate, carele ai zidit pre om du-
pă chipul și după asemănarea Ta și cu
tot Darul Tău l-ai împodobit; ceta ce dai
înțelepciune și pricepere celuia ce cere,
și nu treci cu vederea pre ceta ce gre-

șește, ci pui pocăință spre mântuire; carele ne-ai învrednicit pre noi, smeriții și nevrednicii robii Tăi, și în ceasul acesta a stă înaintea slavei sfântului tău Jertfelnic și a-ți aduce ție datornică închinăciune și slavoslovie; — însuși Stăpâne primește și din gurile noastre, ale celor păcătoși, întreit sfânta cântare și ne cercetează pre noi cu bunătatea Ta; iartă-ne nouă toată greșala cea de voie și cea fără de voie; sfințește sufletele și trupurile noastre și ne dă nouă să slujim Ție întru cuviință în toate zilele vieții noastre, pentru rugăciunile prea sfintei Născătoarei de Dumnezeu și ale tuturor Sfinților, cari din veac bine Ți-au plăcut Ție.

Vosglasul:

Că sfânt ești Dumnezeul nostru și Ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea,

Diaconul: Și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și cântând Strana întreit sfânta cântare, Slavă... Și acum... Preotul și Diaconul zic întreit sfânta cântare și altele, ca și la Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur.

Rugăciunea mai înainte de Evanghelie.

S trălucește în inimile noastre, iubitorule de oameni Stăpâne, lumina cea ne-

stricăcioasă a cunoștinței Dumnezeirii Tale, și deschide ochii gândului nostru spre înțelegerea evangheliceștilor Tale propoveduri. Pune întru noi și frica lăudatelor Tale porunci, ca, călcând toate poftele trupului, viață duhovnicească să petrecem, toate cele ce sunt spre bună plăcerea Ta cugetând și făcând; că Tu ești luminarea sufletelor și a trupurilor noastre, Hristoase Dumnezeule, și Ție slavă înălțăm, împreună și celui fără de început al Tău Părinte și prea Sfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Aicea Preotul și Diaconul urmează precum și la Liturghia sfântului Ioan Gură-de-Aur, zicând Diaconul :

Binecuvintează Stăpâne, pre binevestitorul sfântului Apostol și Evanghelist (N),

Iar Preotul binecuvântându-l, zice :

Dumnezeu, pentru rugăciunea sfântului, slăvitului, întru tot lăudatului Apostol și Evanghelist (N), să-ți dea ție cuvânt, celui ce binevestești cu putere multă, spre plinirea Evangheliei iubitului său Fiu, Domnului nostru Iisus Hristos.

Și celelalte. După sfârșitul sfintei Evanghelii, Diaconul zice Ectenia :

Să zicem toti din tot sufletul și din tot cugetul nostru să zicem.

Strana: Doamne miluește. Odată.

Doamne atotstăpânitorule, Dumnezeuul părinților noștrii, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluește.

Strana: Doamne miluește. Odată.

Miluește-ne pre noi, Dumnezeuule, după mare mila ta, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluește.

Strana: Doamne miluește De trei ori.

Rugăciunea cererei cu osârdie:

Doamne Dumnezeuul nostru, primește această rugăciune cu osârdie dela robii Tăi, și ne miluește pre noi după mulțimea milei tale, și trimite îndurările tale preste noi și preste tot poporul Tău, carele așteaptă dela Tine multă milă.

Încă ne rugăm pentru Prea Sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (sau Episcopul), nostru (N), și pentru toți frații noștrii cei întru Hristos.

Încă ne rugăm pentru Prea înălțatul și de Hristos, iubitorul Regele nostru (aici se pomenește familia Regală) pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea, mântuirea și iertarea păcatelor lui, și pentru ca Domnul Dumnezeuul nostru mai mult să-i ajute și să-i îndrepteze calea lui întru toate și să supună supt picioarele lui pre tot vrășmașul și protivnicul.

Încă ne rugăm pentru frații noștrii: Preoți, Ieromo-

nahi, Irodiaconi, Diaconi, Monahi și pentru toți cei întru Hristos frații noștri.

Încă ne rugăm pentru fericirii și pururea pomenirii ctitori ai sfântului locașului acestuia și pentru toți cei mai dinainte adormiți părinții și frații noștri, carii zac aicea și pretutindenea ortodocși.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea păcatelor robilor lui Dumnezeu, a tuturor ortodocșilor creștini, enoriași, epitropi și bine făcători ai sfântului locașului acestuia.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sfânta și întru tot cinstită Biserica aceasta pentru cei ce se ostenesc și cântă și pentru poporul ce stă înaintea și așteaptă dela tine mare și multă milă.

Iar Preotul, Vosglas.

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul:

Rugați-vă cei chemați Domnului.

Strana: Doamne miluește.

Cei credincioși pentru cei chemați să ne rugăm, ca Domnul să-i miluească pre dâșii.

Să-i învețe pre dâșii cuvântul adevărului.

Să le descopere lor Evanghelia dreptății.

Să-i unească pre dâșii cu sfânta sa sobornicească și apostolească Biserică.

Mântuește, miluește, apără și-i păzește pre dâșii Dumnezeu, cu Darul tău.

Cei chemați, capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție Doamne.

Rugăciunea pentru cei chemați, mai înainte de sfânta înălțare.

Doamne Dumnezeu nostru, carele în ceruri locuești și cauți spre toate lucrurile tale, caută spre robii tăi cei chemați, carii și-au plecat înaintea ta grumazii lor, și le dă lor jugul cel ușor; fă-i pre dâșii mădulări cinstite sfintei tale Biserici, și-i învrednicește pre dâșii băiei nașterii cei de a doua, a iertării păcatelor și veșmântului nestricăciunii, spre cunoștința ta, a adevăratului Dumnezeului nostru.

Apoi întinzând sfântul Antimis, zice Vosglasul, însemnând cruciș cu sfântul Burete.

Ca și aceștia împreună cu noi să slăvească prea cinstitul și de mare cuviință numele tău: al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul zice:

Câți sunteți chemați ieșiți.

Iar de este și al doilea Diacon, zice și acela:

Cei chemați ieșiți.

Deci iarăș cel dintâiu Diacon:

Câți sunteți chemați ieșiți.

Cel de al doilea:

Ca nimenea din cei chemați; câți suntem credincioși, iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluește.

Rugăciunea credincioșilor, cea dintâiu, după ce se întinde Antimisul.

Tu Doamne ai arătat nouă această mare taină a mântuirii; Tu ne-ai învrednicit pre noi, smeriții și nevrednicii robii tăi, a fi slujitori sfântului tău Jertfelnic; tu ne îndestulează pre noi cu puterea Sfântului Duh, întru slujba aceasta, ca fără de osândă stând înaintea sfintei slavei tale, să aducem ție jertfă de laudă, că tu ești cel ce luminezi toate întru toți. Dă Doamne și pentru păcatele noastre și pentru abaterile poporului, să fie primită jertfa noastră și bine primită înaintea ta.

A păra, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu Darul tău.

Strana: Doamne miluește.

Cu înțelepciune.

Vosglas :

Că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea : Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Diaconul : Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana : Doamne miluește.

Iar când slujește Preotul fără de Diacon, acestea de mai jos nu le zice, ci îndată cetește rugăciunea a doua a credincioșilor în taină. Și după rugăciune, zice : Apără, mântuește... Iar de este Diacon zice acestea :

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Strana : Doamne miluește.

Pentru pacea a toată lumea și pentru bună starea sfintelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă Biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frica lui Dumnezeu intră într'însa Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

A doua rugăciune a credincioșilor.

Dumnezeule, carele ai cercetat întru milă și întru îndurări smerenia noastră,

cela ce ne-ai pus pre noi, smeriții și păcătoșii și nevrednicii robii tăi, înaintea sfintei slavei tale, ca să slujim sfântului tău Jertfelnic; tu ne întărește pre noi cu puterea sfântului tău Duh, spre slujba aceasta, și dă nouă cuvânt întru deschiderea gurii noastre, ca să chemăm Darul Sfântului tău Duh preste Darurile care se vor pune înainte.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu Darul tău.

Strana: Doamne miluește.

Cu înțelepciune.

Și Vosglas:

Ca supt stăpânirea ta totdeauna fiind păziți, ție slavă să înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Aceleași și aicea fac și zic și Preotul și Diaconul, precum la Liturghia sfântului Ioan Gură de Aur se arată.

Rugăciunea care o citește Preotul în taină, când se cântă heruvimiceasca cântare:

Nimenea din cei ce se leagă cu poftele și cu desfătărilor trupești nu este vrednic să vie, sau să se apropie, sau să slujească ție Impărate al slavei; că a sluji ție, lucru mare și înfricoșat este și însuș

Puterilor celor cerești, dar pentru iubirea ta de oameni cea negrăită și nemăsurată, nemutat și neschimbat te-ai făcut om și Arhiereu te-ai numit nouă, dându-ne lucrare de sfințenie a slujbei acesteea și a jertfei cei fără de sânge, ca un Stăpân al tuturor; că tu însuși, Doamne Dumnezeul nostru, stăpânești cele cerești și cele pământești, carele te porți pre scaunul Heruvimilor, Domnul Serafimilor și Impăratul lui Israil; cela ce ești unul Sfânt și întru Sfinți te odihnești. Deci pre tine te rog, cela ce ești unul bun și bine ascultător, caută spre mine păcătosul și netrebnicul robul tău și-mi curățește sufletul și inima de cugete viclene; îndestulează-mă cu puterea Sfântului tău Duh, ca, îmbrăcat fiind cu Darul preoției, să stau înaintea sfintei Mesei tale acesteea și să jertfesc Sfântul și prea curatul tău Trup și cinstitul tău Sânge. Că la tine viind îmi plec grumazii mei și ție mă rog: Să nu întorci fața ta de la mine, nici să mă lepezi din slugile tale; ci mă învrednicește ca să-ți aduc ție eu păcătosul și nevrednicul robul tău Darurile acestea; că tu ești cel ce aduci și cel ce te aduci și cel ce primești, și

cel ce te împarți, Hristoase Dumnezeu nostru. Și ție slavă înălțăm, împreună și celui fără de început al tău Părinte, și prea Sfântului și bunului și de viață făcătorului tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Iar după săvârșirea rugăciunii, zic și ei cântarea heruvimicească, de 3 ori. Și după fiecare sfârșit, se închină odată.

Carii pre Heruvimi cu taină închipuim, și făcătoarei de viață Treimi, întreit sfântă cântare aducem; toată grija cea lumească acum să o lepădăm. Ca pre Împăratul tuturor primind, pre cel nevăzut, încunjurat de cetele Îngerești. Ali-luia, Aliluia, Aliluia.

Iar de va fi Joia cea mare, se cântă aceasta:

Cinei tale cei de Taină, astăzi Fiule al lui Dumnezeu, părtaș mă primește, că nu voi spune vrăjmașilor tăi Taina ta, nici sărutare îți voi da ca Iuda, ci ca tâlharul mărturisindu-mă, strig ție: Pomeneste-mă Doamne întru Împărăția ta. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Iar în Sâmbăta cea mare, se cântă aceasta:

Să tacă tot trupul omenesc și să stea cu frică și cu cutremur, și nimic pământ-

tesc întru sine să nu gândească, că Împăratul împăraților și Domnul domnilor, vine să se junghie și să se dea întru mâncare credincioșilor; și merg înaintea acestuia cetele Îngerești cu toată începătoria și stăpânirea, Heruvimii cei cu ochi mulți și Serafimii cei cu câte șase aripi, fețele acoperindu-și și cântând cântare: Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Și aicea Preotul și Diaconul aceleași fac și zic, precum la Liturghia sfântului Ioan Gură de Aur. După sfârșitul rugăciunii și a marei intrări, Diaconul venind la obșnuitul loc, zice:

Să plinim rugăciunile noastre Domnului,

Strana: Doamne miluește.

Pentru cinstitele Daruri ce sunt puse înaintea, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă Biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frica lui Dumnezeu intră într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoea, Domnului să ne rugăm.

Rugăciunea care o cetește Preotul în taină, după punerea Dumnezezeștilor Daruri pre sfânta Masă:

oamne Dumnezeul nostru, carele ne-ai
Dzidit pre noi și ne-ai adus întru această viață, celace ne-ai arătat nouă căile spre mântuire, carele ne-ai dăruit nouă

descoperirea Tainelor cerești; tu ești cea ce ne-ai pus pre noi spre slujba aceasta, cu puterea Duhului tău celui Sfânt. Binevoește dar, Doamne, să fim noi slugi Legii tale celei nouă și slujitori Sfintelor tale Taine. Primește-ne pre noi care ne apropiem de Sfântul tău Jertfelnic, după mulțimea milei tale, ca să fim vrednici a aduce ție această cuvântătoare și fără de sânge jertfă, pentru păcatele noastre și pentru neștiințele poporului; pre care primindu-o în Sfântul și cel mai pre sus de ceruri și înțelegătorul tău Jertfelnic, întru miros cu bună mireasmă, trimite nouă Darul Sfântului tău Duh. Căutând spre noi dumnezeule, privește spre slujba noastră aceasta și o primește pre dânsa precum ai primit darurile lui Avel, jertfele lui Noe, arderile cele întregi ale lui Avraam, preoția lui Moisi și a lui Aaron și cele de pace ale lui Samuil; și precum ai primit dela Sfinții tăi Apostoli această slujbă adevărată, așa și din mâinele noastre ale păcătoșilor, primește aceste daruri întru bunătatea ta Doamne, ca învrednicindu-ne a sluji fără prihană Sfântului tău Jertfelnic, să aflăm plata credincioșilor și a ispavnicilor celor în-

țelepți, în ziua cea înfricoșată a răsplătirii tale celei drepte.

Diaconul:

A păra, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeuule, cu Darul tău.

Strana: Doamne miluește.

Ziua toată desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcat, la Domnul să cerem.

Strana: Dă Doamne.

Inger de pace, credincios, îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcate și de greșalele noastre, la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletele noastre și pace lumii, la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace și întru pocăință a o săvârși, la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace și răspuns bun la înfricoșatul județ al lui Hristos, să cerem.

Pe prea sfânta, curata, prea binecuvântata, slăvita, Stăpâna noastră Născătoarea de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, cu toți Sfinții pomenindu-o.

Pre noi înșine și unul pre altul, și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Vosglas:

Cu îndurările a unuia născut fiului tău, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu prea Sfântul și bunul și de viață făcătorul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor. Strana: Și duhului tău.

Diaconul: Să iubim unii pre alții ca într'un gând să mărturisim. Strana: Pre Tatăl pre Fiul și pre Sfântul Duh; Treimea cea de o ființă și nedespărțită. Iar Preotul închinându-se de 3 ori, zice în taină:

Iubi-te-voi Doamne vârtutea mea; Domnul este întărirea mea și scăparea mea și Izbăvitorul meu.

Asemenea și Diaconul se închină la locul unde stă, de 3 ori, sărutând Orarul său, unde este semnul crucii, și zice cu glas:

Ușile, ușile, cu înțelepciune să luăm aminte.

Iar cel mai mare zice:

Crez într'unul Dumnezeu Tatăl atotfiitorul, făcătorul cerului și al pământului, văzutele tuturor și nevăzutele. Și într'unul Domnul Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, unul născut, carele din Tatăl s'au născut mai înainte de toți vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut, nu făcut, cel de o ființă cu Tatăl, prin carele toate s'au făcut, Ca-

rele pentru noi oamenii și pentru a noastră mântuire, s'au pogorît din ceruri și s'au întrupat dela Duhul Sfânt și din Maria Fecioara, și s'au făcut om. Și s'au răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont; și au pățimit, și s'au îngropat, și au înviat a treia zi după Scripturi. Și s'au suit la ceruri și șade deadreapta Tatălui. Și iarăși va să vie cu slavă să judece viii și morții, a căruia Impărăție nu va avea sfârșit. Și întru, Duhul Sfânt, Domnul de viață făcătorul, carele din Tatăl purcede, cela ce împreună cu Tatăl și cu Fiul este închinat și slăvit, carele au grăit prin Prooroci. Într'una sfântă, sobornicească și apostolească Biserică. Mărturisesc un Botez întru iertarea păcatelor. Aștept învierea morților și viața veacului ce va să fie. Amin

Și după sfârșitul sfântului Simbol, zice Diaconul cu glas înalt:

Să stăm bine, să stăm cu frică, să luăm aminte, sfânta jertfă cu pace a o aduce.

Strana: Mila păcii jertfa laudei.

Preotul, Vosglas :

Darul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu și Tatăl și îm-

părtășirea Sfântului Duh, să fie cu voi cu toți.

Strana: Și cu Duhul tău. Preotul: Sus avem inimile.

Strana: Avem către Domnul.

Preotul: Să mulțămim Domnului.

Strana: Cu vrednicie și cu dreptate este a ne închină Tatălui și Fiului și Sfântului Duh; Treimeii cei de o ființă și nedespărțită.

Preotul plecându-se, se roagă în taină:

Cela ce ești Stăpâne Doamne Dumnezeu, Părinte atotțiitorule, închiatule, vrednic cu adevărat, drept și cuvios lucru este marei cuviinței sfințeniei tale, pre tine a te lăuda, pre tine a te cânta, pre tine bine a te cuvânta, ție a ne închină, ție a mulțumi, pre tine a te slăvi, cela ce ești singur Dumnezeu cu adevărat, și ție a-ți aduce această slujbă a noastră cuvântătoare, cu inimă umilită și cu suflet smerit; că tu ești celace ne-ai dăruit nouă cunoștința adevărului tău. Și oare cine este îndestulat să grăiască puterile tale, auzite să facă toate laudele tale, sau să povestească toate minunile tale în toată vremea? Stăpâne al tuturor, Doamne al cerului și al pământului și a toată zidirea cea văzută și cea nevăzută, cela ce șezi pe scaunul slavei și privești adâncurile, cela

ce ești fără de început, nevăzut, neajuns, nescris împrejur, neschimbat, Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, al marelui Dumnezeu și Mântuitorului nădejdiei noastre, carele este chipul bunătății tale, pecete întocmai închipuită, carele te arată întru sineși pre tine Tată, Cuvânt viu, Dumnezeu adevărat, Înțelepciune mai înainte de veci, viață, sfințire, putere, lumina cea adevărată, prin carele s'au arătat Sfântul Duh; Duhul adevărului, Darul primirii de fii, logodirea moștenirii celei ce va să fie, începătura bunătăților celor veșnice, puterea cea făcătoare de viață, izvorul sfințeniei, dela carele toată făptura cea cuvântătoare, și cea de gând întărită fiind, ție slujește și ție îți înalță slavoslovie pururea; că toate împreună slujesc ție; că pre tine te laudă Ingerii, Arhanghelii, Scaunele, Domniile, Incepătoriile, Stăpâniile, Puterile și Heruvimii cei cu ochi mulți; ție înainte stau împrejur Serafimii, șase aripi la unul șase aripi la altul: și cu două își acoper fețele sale, și cu două picioarele iar cu două zburând, strigă unul către altul cu guri neîncetate, cu laude netăcute.

Preotul : Vosglasul :

Cântare de biruință cântând, strigând, glas înălțând și grăind.

Strana: Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot, plin este cerul și pământul de slava ta. Osană întru cei din înălțime, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului. Osană celui dintru înălțime.

Și aici Diaconul aceleași face, ca și la Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur.

Preotul se roagă în taină:

Cu aceste fericite puteri, și noi păcătoșii, Stăpâne iubitorule de oameni, strigăm și grăim: Sfânt ești cu adevărat și prea sfânt, și nu este măsură marei cuviinței sfințeniei tale, și prea cuvios ești întru toate lucrurile tale; că, cu dreptate și judecată adevărată ai adus toate asupra noastră; că zidind pre om, țărână luând din pământ, și cu chipul tău, Dumnezeuule cinstindu-l, l-ai pus în Raiul desfătării, făgăduindu-i lui, întru paza poruncilor tale, viață fără de moarte și moștenirea veșnicilor bunătăți. Ci neascultându-te pre tine adevăratul Dumnezeu carele l-ai zidit pre dânsul, și amăgirii șarpelui supuindu-se, și omorât fiind de păcatele sale, l-ai gonit pre dânsul cu judecata ta cea dreaptă, Dumnezeuule, din Raiu, în lumea acea-

sta, și l-ai întors în pământ dintru carele s'a luat, orânduindu-i lui mântuirea cea din a doua naștere, care este întru însuș Hristosul tău. Că nu te-ai întors până în sfârșit dela zidirea ta, pre care ai făcut-o Bunule, nici ai uitat lucrurile mâinilor tale, ci le-ai cercetat în multe chipuri, pentru îndurările milei tale; Prooroci ai trimes, făcut-ai puteri prin Sfinții tăi, carii bine ți-au plăcut ție, din fiestecare neam; grăitu-ne-ai nouă prin gura slugilor tale Proorocilor, mai înainte, vestindu-ne nouă mântuirea ce are să fie; lege ne-ai dat spre ajutor; Ingeri ai pus păzitori. Iar când a venit plinirea vremilor, ne-ai grăit nouă prin însuș Fiul tău, prin carele și vecii ai făcut; carele fiind strălucirea slavei tale și chipul ipostasului tău, și purtând toate cu cuvântul puterei sale, nu răpire a socotit spre a fi asemenea ție, lui Dumnezeu și Tatălui; ci Dumnezeu fiind mai înainte de veci, pre pământ s'au arătat și cu oamenii au petrecut; și întrupându-se din Sfânta Fecioară, s'au smerit pre sine chip de rob luând, făcându-se în chipul trupului smereniei noastre, ca să ne facă pre noi asemenea cu chipul slavei

sale. Că de vreme ce prin om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea au binevoit unul născut Fiul tău, carele este în sânurile tale, Dumnezeule și Tată, făcându-se din femeie, din sfânta născătoare de Dumnezeu și pururea Fecioara Maria, făcându-se supt lege, ca să osândească păcatul în trupul său, ca cei morți întru Adam să învieze întru însuș Hristosul tău. Și viețuind în lumea aceasta, dându-ne porunci de mântuire, scoțându-ne pre noi din rătăcirea idolilor, ne-au adus la cunoștința ta, a adevăratului Dumnezeu și Tatăl, agonisindu-ne pre noi luiș popor ales, preoție împărătească, neam sfânt. Și curățindu-ne prin apă și sfințindu-ne cu Sfântul Duh, s'au dat pre sine schimb morții, întru care eram ținuți, fiind vânduți supt păcat. Și pogorându-se prin Cruce în iad, ca să plinească toate ale sale, au deslegat durerile morții. Și înviind a treia zi, și cale făcând tot trupului la Invierea cea din morți, că nu eră cu puțință a se țineă supt stricăciune începătorul vieții, făcutu-s'au începătură celor adormiți, întâiu născut din morți, ca să fie însuș toate întru toate începător. Și suindu-se în ceruri, au șe-

zut deadreapta slavei tale întru înălțime, carele va să și vie să răsplătească fiecăruia după lucrurilor lui. Și ne-au lăsat nouă încă aducere aminte de patima sa cea mântuitoare, pre acestea care am pus înainte, după poruncile lui; că vrând să meargă la cea de voie și pururea pomenită și de viață făcătoare moartea sa, în noaptea întru care s'au dat pre sine pentru viața lumii, luând pâine întru sfintele și prea curatele sale mâini, arătându-o ție, lui Dumnezeu și Tatăl, mulțămind, binecuvântând, sfînțind, frângând.

Și aceasta o zice cu glas:

Au dat sfinților săi Ucenici și Apostoli, zicând: Luați, mâncați, acesta este trupul meu, carele se frânge pentru voi spre iertarea păcatelor.

Strana: Amin.

Iar Preotul și Diaconul aceleași fac și aici, precum și la Liturghia sfântului Ioan Gură de Aur; Preotul zice în taină:

Asemenea și paharul din roada viței luând, umplând, mulțămind, binecuvântând, sfînțind,

Și iarăși zice cu glas:

Au dat sfinților săi Ucenici și Apostoli, zicând: Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele meu al legii celei nouă, carele pentru voi și pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor.

Strana. Amin.

Preotul plecându-și capul, se roagă în taină:

Aceasta să faceți întru pomenirea mea, că de câte ori veți mânca pâinea aceasta și veți bea paharul acesta, moartea mea veți vesti, învierea mea veți mărturisi. Deci pomenind și noi, Stăpâne, patimile lui cele mântuitoare, Crucea cea făcătoare de viață, îngroparea cea de trei zile, Învierea cea din morți, suirea la ceruri, șederea dea dreapta ta, a lui Dumnezeu și Tatăl, și slăvita și înfricoșata lui a doua venire.

Vosglas:

Ale tale dintru ale tale, ție aducem de toate și pentru toate.

Strana: Pre tine te laudăm, pre tine bine te cuvântăm, ție îți mulțumim Doamne, și ne rugăm ție, Dumnezeului nostru.

Preotul plecându-și capul, se roagă în taină:

Pentru aceasta, Stăpâne prea sfinte, și noi păcătoșii și nevrednicii robii tăi, cari ne-am învrednicit a sluji Sfântului tău Jertfelnic, nu pentru dreptățile noastre, că n'am făcut ceva bun pre pământ; ci pentru mila ta și îndurărilor tale, pre carele le-ai vărsat de prisosit preste noi, îndrăznind ne apropiem către Sfântul tău Jertfelnic, și punând înainte cele ce închipuesc sfântul Trup și Sânge al Hristosului tău, ție ne rugăm și dela tine cerem, Sfinte al Sfinților, cu bună voința bunătății tale, să vie Duhul tău cel Sfânt preste noi și preste darurile acestea ce sunt puse înainte, și să le binecuvinteze pre dânsule și să le sfințească și să le arate.

Diaconul pune Ripida sau acoperământul la locul său, și vine aproape de Preot și se închină amândoi înaintea sfintei Mese, zicând: Dumnezeuule, curățește-mă pre mine păcătosul și mă miluește. De 3 ori. Zic și acestea, cu stihurile lor:

Doamne, ceta ce pe prea Sfântul tău Duh în ceasul al treilea l-ai trimis Apostolilor tăi, pre acela Bunule nu-l luă dela noi, ci ne înnoiește pre noi cari ne rugăm ție.

Stih 1: Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeuule și duh drept înnoiește întru cele din lăuntru ale mele.

Și iarăș zic:

Doamne cea ce pe prea Sfântul tău Duh...

Stih 2: Nu mă lepăda pre mine dela fața ta și Duhul tău cel Sfânt nu-l luă dela mine.

Și iarăș:

Doamne, cea ce pe prea Sfântul tău Duh...

Apoi Diaconul plecându-și capul și arătând cu Orariul sfânta Pâine, zice în taină:

Binecuvintează stăpâne sfânta Pâine.

Iar Preotul binecuvântând sfintele Daruri de 3 ori, zice lin:

Pre Pâinea aceasta adică însuș cinstit Trupul Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Diaconul: Amin.

Și iarăși zice Diaconul:

Binecuvintează stăpâne sfântul Pahar.

Iar Preotul binecuvântând zice:

Iar pre Paharul acesta însuș cinstit Sângele Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, carele s'a vărsat pentru viața lumii.

Diaconul: Amin.

Și iarăși Diaconul arătând pre amândouă Sfintele zice:

Binecuvintează stăpâne pre amândouă.

Iar Preotul binecuvântând cu mâna amândouă Sfintele, zice:

Prefăcându-le cu Duhul tău cel Sfânt.

Diaconul: Amin, Amin, Amin.

Și plecându-și Diaconul capul către Preot, zice:

Pomenește-mă stăpâne sfinte, pre mine păcătosul.

Apoi merge la locul unde stă mai înainte și luând Ripida apără Sfintele. Iar Preotul se roagă în taină:

Iar pre noi pre toți, cari ne împărtășim dintr'o Pâine și dintr'un Pahar, să ne unești unul cu altul întru împărtășirea unuia Sfântului Duh. Și nici pre unul din noi să nu ne faci întru judecată, sau întru osândă, a ne împărtăși cu sfântul Trup și Sângele Hristosului tău; ci ca să aflăm milă și har împreună cu toți Sfinții cari din veac au bine plăcut ție: cu strămoșii, Părinții, Patriarhii, Proorocii, Apostolii, Propoveduitorii, Evangheliștii, Mucenicii, Mărturisitorii, Dascălii și cu tot sufletul drept ca s'a săvârșit întru credință.

Și apoi luând cădelnița cădește asupra Sfintelor, zicând cu glas:

Mai ales cu prea sfânta, prea curata, prea binecuvântata, slăvita, Stăpâna noastră, de Dumnezeu Născătoarea și pururea Fecioara Maria.

Apoi luând Diaconul cădelnița cădește tămâiază sfânta Masă. Iar Strana cântă :

De tine se bucură toată făptura, ceea ce ești plină de Dar, soborul Ingeresc și neamul omenesc, cea ce ești Biserică sfințită și Raiu cuvântător, lauda fecioriei, din carea Dumnezeu s'au întrupat și prunc s'au făcut, cel ce este mai 'nainte de veci Dumnezeuul nostru; că mitrasul tău scaun l'au făcut și pânțelele tău mai desfătat de cât cerurile l-au lucrat, De tine se bucură toată făptura, ceea ce ești plină de Dar, slavă ție.

Iar în Joia cea mare sau în Sâmbăta cea mare cântă Irmosul dela Peasna a 9 a zilei. Preotul plecându-și capul se roagă :

Cu sfântul Ioan Proorocul, înainte Mergătorul și Botezătorul; cu sfinții și întru tot lăudații Apostoli; cu sfântul(N), a căruia pomenire săvârșim, și cu toți Sfinții; pentru ale căror rugăciuni cerce-tează-ne pre noi, Dumnezeule, și pome-nește pre toți cei mai dinainte adormiți întru nădejdea Invierii, vieței de veci.

Aicea Preotul pomeneste pre cine va voi, sau vii sau morți. Și pentru cei vii zice :

Pentru mântuirea, cercetarea și iertarea păcatelor robilor lui Dumnezeu (N).

Iar pentru cei morți zice așa:

Pentru odihna și iertarea păcatelor sufletelor robilor tăi (N); în loc luminat, de unde a fugit întristarea și su-spinarea, odihnește-i Dumnezeu nostru și-i sălășluște pre dâșii unde strălucește lumina feței tale.

După aceasta zice:

Incă ne rugăm ție, pomenește Doamne sfânta ta sobornicească și apostolească Biserică, cea de la margini până la marginile lumii, și o împacă pre dânsa, pre care ai câștigat-o cu scump Sângele Hristosului tău, și sfântă casa aceasta o întărește până la sfârșitul veacului. Pomenește Doamne pre cei ce ți-au adus ție aceste Daruri, și dela carii și prin carii și pentru carii au adus acestea. Pomenește Doamne pre cei cari aduc roduri și fac bine întru sfintele tale Biserici și-și aduc aminte de cei săraci. Răsplătește-le lor cu bogatele și cereștile tale daruri. Dăruiește-le lor în locul cestor pământești, cele cerești; în locul cestor vremelnice, cele veșnice; în locul cestor stricăcioase, cele nestricăcioase. Adu-ți aminte Doamne de cei din pustii, și din munți, și din peșteri, și din crăpăturile pământului. Adu-ți aminte Doamne de cei ce întru feciorie, întru bună smerenie, întru pustnicie și întru cinsti-

tă viață petrec. Pomenește Doamne pre bine credincioșii și de Hristos iubitorii Impărați și Domni, pre carii i-ai îndreptat să stăpânească pre pământ; cu arma adevărului, cu arma bunei voințe încununează-i pre dânșii; umbrește deasupra capului lor în ziua de războiu, întărește brațul lor, înalță dreapta lor, ține stăpânirea lor, supune-le lor toate neamurile păgâne care voesc războaie; dăruiește lor adâncă și stătătoare pace; grăiește în inimile lor cele bune pentru Biserica ta și pentru tot poporul tău, ca să petrecem întru liniștea lor viață lină și fără de gâlceavă întru toată buna creștinătate și curăție. Pomenește Doamne toată Domnia și stăpânia și pre frații noștrii cei din palaturi și pre toată oastea; pre cei buni întru bunătate îi păzește, pre cei răi, buni îi fă cu bunătatea ta. Pomenește Doamne pre poporul ce stă înaintea și pre cei ce, pentru cuvioase pricini nu s'au întâmplat aicea, și-i miluește pre dânșii și pre noi după mulțimea milei tale. Cămarile lor le umple de tot binele; căsătoriile lor în pace și întru unire le păzește; pre prunci îi crește, tinerețele le îndreptează, bătrânețele le întărește, pre cei puțini la

suflet îi mângâe, pre cei risipiți îi adună, pre cei rătăciți îi întoarce și-i împreună cu sfânta ta sobornicească și apostolească Biserică; pre cei bântuiți de duhuri necurate îi slobozește; cu cei ce umblă pre ape, umblă împreună; cu cei ce călătoresc, împreună călătorește; văduvilor le ajută, pre săraci îi apără, pre cei robiți îi izbăvește, pre cei bolnavi îi tămădu-ește. Adu-ți aminte Doamne și de cei ce sunt în judecăți, în închisori, în izgoniri, în amară robie și în toată scârba, nevoia și îmbulzeala. Adu-ți aminte Dumnezeu, și de toți cei ce se roagă marei milostivirii tale, și de cei ce ne iubesc pre noi, și de cei ce ne urăsc, și de cei ce ne-au poruncit nouă nevrednicilor să ne rugăm pentru dâșii. Adu-ți aminte, Doamne Dumnezeul nostru, și de tot poporul tău și preste toți varsă mila ta cea bogată, dând tuturor cererile cele către mântuire. Și pre cei ce noi nu i-am pomenit, pentru neștiința, sau uitare, sau pentru mulțimea numelor, însuși îi pomenește, Dumnezeu, cea ce știi vârsta fiecăruia și numirea, cea ce știi pre fiecarele din pânțele maicei lui. Căci tu ești, Doamne, ajutorul celor fără de ajutor, nădejdea celor

fără de nădejde, celor înviforați mântuitor, celor ce umblă pre ape adăpostire, celor bolnavi doftor. Insuți tuturor toate le fii, cela ce știi pre fieștecarele și cere-rea lui, casa și trebuința lui. Izbăvește Doamne orașul și țara aceasta și toate cetățile, orașele și satele, de foamete, de ciumă, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de venirea asupra a altor neamuri și de rășboiul cel dintre noi.

Și zice Preotul cu glas:

Intâiu pomenește, Doamne, pre Prea Sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (sau Episcopul) nostru (N), pre carele îl dăruște sfintelor tale Biserici, în pace, întreg, cinstit, sănătos, îndelung înzilit, drept îndreptând cuvântul adevărului tău.

Strana cântă: Și pre toți și pre toate.

Diaconul pomenește pomelnicul viilor. Iar Preotul se roagă în taină:

Pomenește Doamne toată Episcopia ortodocșilor, a celor ce drept învață cuvântul adevărului tău.

Pomenește Doamne, după mulțimea îndurărilor tale, și a mea nevrednicie. Iartă-mi mie toată greșala cea de voie

și cea fără de voie, și să nu oprești pentru păcatele mele Darul Sfântului tău Duh despre Darurile ce sunt puse înaintea.

Pomenește Doamne, preoția cea întru Hristos diaconie și pre tot cinul preoțesc, și să nu ne rușinezi nici pre unul din noi, carii am încunjurat sfântul tău Jertfelnic; cercetează-ne pre noi cu bunătatea ta Doamne; arată-te nouă cu bogatele tale îndurări; văzduhuri bine întocmite și de folos dăruiește nouă; ploi pământului spre aducere de roadă îi dăruiește, binecuvintează cununa anului bunătății tale; încetează împerecherea Bisericilor; stinge întărâtările păgânilor; sculările eresurilor degrabă le strică, cu puterea Sfântului tău Duh; pre noi pre toți ne primește întru Impărăția ta, fii luminii și fii zilei arătându-ne; pacea ta și dragostea ta dăruiește-o nouă, Doamne Dumnezeuul nostru, că toate ne-ai dat nouă.

Preotul, Vosglas:

Și ne dă nouă cu o gură și cu o inimă a slăvi și a cânta prea cinstit și de mare cuvînță numele tău: al Tatălui și al

Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Apoi Preotul se întoarce către popor și binecuvântând zice Vosglas:

Și să fie milele marelui Dumnezeu și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, cu voi cu toți.

Strana: Și cu duhul tău.

Iar Diaconul ieșind stă la obișnuitul loc și zice Ectenia (iar de nu este Diacon, zice Preotul):

Pre toți sfinții pomenindu-i, iară și iară cu pace, Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluește.

Pentru cinstitele Daruri ce s'au adus și s'au sfințit, Domnului să ne rugăm.

Ca iubitorul de oameni Dumnezeu nostru, cel ce le-au primit pre dânsule în sfântul, cel mai pre sus de ceruri și înțelegătorul său Jertfelnic, întru miros de bune mireeasmă duhovnicească, să ne trimită nouă dumnezeesca milă și Darul Sfântului Duh, să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Iar Preotul se roagă în taină:

Dumnezeul nostru, Dumnezeule care mântuești, tu ne învață pre noi a-ți mulță-

mi cu vrednicie pentru facerile tale de bine cari le-ai făcut și faci cu noi. Tu, Dumnezeuul nostru, carele ai primit Darurile acestea, curățește-ne pre noi de toată spurcăciunea trupului și a sufletului și ne învață a săvârși sfințenie întru frica ta, ca întru curată mărturisirea cunoștinței noastre, primind partea sfințeniilor tale, să ne împărtășim cu sfântul Trup și Sângele Hristosului tău: și primindu-le pre acestea cu vrednicie, să avem pre Hristos viețuind în inimile noastre, și să fim casa Sfântului tău Duh. Așa Dumnezeuul nostru și nici pre unul din noi să nu-l faci vinovat înfricoșatelor tale și cereștilor Tainelor acestora, nici să fie neputincios cu sufletul și cu trupul, că se împărtășește întru nevrednicie cu acestea, ci dă-ne nouă până la suflarea cea mai de pe urmă a noastră, cu vrednicie a primi partea sfințeniilor tale, spre calea vieții veșnice și spre răspuns bine primit la înfricoșată judecata Hristosului tău; ca și noi împreună cu toți sfinții, carii din veac bine au plăcut ție, să ne facem părtași veșnicilor tale bunătăți, care ai gătit celor ce te iubesc pre tine Doamne.

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeu, cu Darul tău.

Strana: Doamne miluește.

Ziua toată desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcat, la Domnul să cerem.

Strana: Dă Doamne.

Înger de pace, credincios, îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcate și de greșalele noastre, la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor noastre și pace lumii, la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre în pace și întru pocăință a o săvârși, la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, nerușinat, cu pace și răspuns bun la înfricoșatul județ al lui Hristos, să cerem.

Unirea credinței și împărtășirea Sfântului Duh cerșind, pre noi înși-ne și unii pre alții și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Preotul, Vosglas:

Și ne învrednicește pre noi, Stăpâne, cu îndrăznire, fără de osândă, a cuteză a te chema pre tine Dumnezeu cel cerească: Tată, și a zice:

Cel mai mare zice: Tatăl nostru carele ești în ceruri..

Preotul, Vosglas:

Că a ta este Împărăția și puterea și slava: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana. Amin.

Preotul: Pace tuturor. Strana: Și duhului tău.
Diaconul: Capetele voastre, Domnului să le plecați.

Strana: Ție Doamne.

Iar Preotul se roagă:

Stăpâne Doamne, Părintele îndurărilor și Dumnezeu a toată mângâierea, pre cei ce și-au plecat ție capetele lor, binecuvintează-i, sfințește-i, păzește-i, întărește-i, îmbărbătează-i; dela tot lucrul rău depărtează-i și spre tot lucrul bun îi așează, și-i învrednicește fără de osândă a se împărtăși prea curatelor acestora și de viață făcătoarelor tale Taine, spre iertarea păcatelor și împreunarea cu Sfântul Duh.

Preotul Vosglas:

Cu Darul și cu îndurărilor și cu iubirea de oameni a unuia născut Fiului tău, cu carele împreună bine ești cuvântat,

cu prea Sfântul și bunul și de viață făcătorul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Iar Preotul se roagă:

Ia aminte Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, din sfânt lăcașul tău și de pre scaunul slavei Impărăției tale, și vino ca să ne sfințești pre noi, ceea ce sus șezi, împreună cu Tatăl, și aicea împreună cu noi nevăzut petreci; și ne învrednicește, prin mâna ta cea puternică, a ni se da nouă prea curat Trupul tău și cinstitul Sânge, și prin noi la tot poporul.

Iar Preotul și Diaconul se închină în locurile unde stau, zicând în taină, de 3 ori; Dumnezeule, curățește-mă pre mine păcătosul și mă miluește. Iar când vede Diaconul pe Preot întinzând mâinile și atingându-se de sfânta Pâine, spre a face sfânta înălțare, zice cu glas (iar de nu este Diacon, însuș Preotul): Să luăm aminte. Iar Preotul înălțând sfânta Pâine, zice de asemenea cu glas: Sfintele Sfinților.

Strana: Unul sfânt, unul Domnul Iisus Hristos: întru slava lui Dumnezeu Tatăl, Amin.

Și se face împărțășirea după rânduială, precum s'a arătat la Liturghia sfântului Ioan Gură de Aur. Apoi sfârșindu-se împărțășirea, Preotul se roagă:

Mulțămim ție Doamne Dumnezeuul no-

stru pentru împărtășirea sfintelor, prea cinstitelor, nemuritoarelor și cereștilor tale Taine, pre carele ne-ai dat nouă spre facerea de bine și sfînțirea și tămăduirea sufletelor și a trupurilor noastre. Insuți Stăpâne a toate, dă să fie nouă împărtășirea sfântului Trup și a Sângelui Hristosului tău, spre credință nerușinată, spre dragoste nefățarnică, spre plinirea înțelepciunii, spre tămăduirea sufletului și a trupului, spre gonirea a toată împotrivirea, spre paza poruncilor tale, spre răspuns bine primit la înfricoșata judecată a Hristosului tău.

Și celelalte după rânduială, precum s'a arătat la Liturgia sfântului Ioan Gură de Aur.

Diaconul:

Drepți primind dumnezeieștile, sfintele, prea curatele, nemuritoarele, cereștile și de viață făcătoarele înfricoșatele ale lui Hristos Taine, cu vrednicie să mulțumim Domnului.

Strana; Doamne miluește.

A păra, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu Darul tău.

Ziua toată desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate cerșind, pre noi înși-ne și unul pre altul și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Preotul, Vosglas:

Că tu ești sfințirea noastră și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Cu pace să ieșim, Strana: Intru numele Domnului.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Strana: Doamne miluește.

Apoi Preotul ieșind, citește rugăciunea Amvonului:

Cel ce blagoslovești pre cei ce bine te cuvintează, Doamne, și sfințești pre cei ce nădăjduesc întru tine, mântuește poporul tău și binecuvintează moștenirea ta; plinirea Bisericii tale păzește-o, sfințește pre cei ce iubesc podoaba Casei tale. Pace lumii tale dăruiește, Bisericilor tale, Preoților și Prea Înălțatului Regelui nostru (N), ostașilor lui și tot popoului tău. Că toată darea cea bună și tot Darul desăvârșit, de sus este pogorînd dela tine Părintele luminilor, și ție slavă și mulțamită și închinăciune înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Rugăciunea când potrivește Sfintele:

Plinitu-s'a și s'a săvârșit, cât este după a noastră putere, Hristoase Dumnezeuul nostru, Taina orânduelii tale; că avem pomenirea morței tale, văzut-am chipul Invierii tale, umplutu-ne-am de a ta nesfârșită viață, îndulcitu-ne-am cu hrana ta cea neîmpuținată, cărea binevoiește a ne învrednici pre noi pre toți și în veacul ce va să fie cu Darul celui fără de început al tău Părinte și al prea Sfântului și bunului și de viață făcătorului tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor, Amin.

Și altele pe rând, precum s'a arătat la Liturghia sfântului Ioan Gură de Aur. Și Otpustul: De va fi Duminică: Cel ce au înviat din morți... iar de este într'altă zi, zicem:

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicii sale, ale celui întru sfinți părintelui nostru Vasilie cel Mare, Arhiepiscopul Chesariei Capadochiei și cu ale tuturor Sfinților, să ne miluească și să ne mântuiască pre noi ca un bun și de oameni iubitor.

Strana cântă: Mulți ani. Pentru rege și Chiriarh. Iar Preotul, după ce împarte Anaforă poporului, intrând în sfântul Altar, se desbracă de sfintele veșminte, zicând: Acum slobozești... Sfinte Dumnezeule... Și după Tatăl nostru...

Troparul glasul 1-ju.

In tot pământul a ieșit vestirea ta, că acela a primit

cuvântul tău, prin carele cu dumnezească cuviință ai învățat, firea celor ce sunt ai arătat obiceiurile oamenilor le-ai împodobit, împărăteasca preoție, Părinte cuvioase, roagă pre Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

Condacul glasul 4-lea.

Arătat-te-ai temeiu neclătit Bisericii, dând tuturor oamenilor domnia cea nefurată, pecetluind-o cu învățăturile tale, arătătorule de cele cerești, Vasilie cuvioase.

Sfârșitul dumnezeștei Liturghii a marelui Vasilie.

D G S

INVĂȚĂTURA

PENTRU

MAI ÎNAINTE SFINȚITA ȘI DUMNEZEEASCA LITURGHIE

In sfântul și Marele Post, când urmează a face Preotul Liturghie mai înainte sfințită, Duminică, la Proskomidie, face după obicei; și după ce taie întâia Pâine, o jertfește și o împunge; taie pe celelalte Pâini (pentru câte Liturghii are a săvârși preste săptămână), punându-le pe lângă cea dintâiu, zicând la fiecare dintr'însele ca și la cea dintâiu: *Intru pomenirea Domnului... Ca o oaie... Jertfește-se... și: Unul din ostași...* Apoi toarnă în sfântul Potir vin și apă, zicând cele obișnuite, și le acoperă pre ele cu sfințitele Acoperăminte, și tămâiază zicând rugăciunea punerii înainte. Și așa începe dumnezeiasca Liturghie și o săvârșește după obicei. Iar când va să binecuvinteze Pâinile, după chemarea Sfântului Duh, zice: *Fă adecă pâinea aceasta* (cu număr de unul, căci unul este Hristos; iar să nu zică: pâinile acestea, cu număr înmulțit). Și când va vreă să le înalțe, la: Sfintele Sfinților, le înalță pre toate împreună. După aceea sfăramă pre cea dintâiu proscomidită Pâine, și pune partea în sfântul Potir și toarnă căldura, după obicei. Apoi luând sfânta Linguriță cu mâna dreaptă o împlântă în sfântul Sânge, iar cu mâna stângă ia fieștecare Pâine și aduce sfânta linguriță cu sfântul Sânge împlântat și adapă sfânta Pâine cruciș, pe

partea pe care s'a însemnat junghierea, adică pre miez, și o pune în Cutie, cu multă băgare de seamă, ca să nu se atingă de udătura ei Cutia. Apoi ia și pre celelalte pe câte una și face asemenea la fiecare, și le strânge pre toate în Cutie. După aceea Preotul se roagă, după obicei, și se împărtășește, sfârșind dumnezeiasca Liturghie, după rânduială.

Iar când va să slujească cea mai înainte sfințită, mai întâiu ia binecuvântare dela cel mai mare în vremea ce se citește rugăciunea: *Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase...* la al nouălea ceas. Și se închină pe la sfintele Icoane, și intrând în sfântul Altar, se îmbracă cu sfintele veșminte, numai binecuvântându-le și sărutându le, iar alt nimic zicând asupra-le, fără numai: *Domnului să ne rugăm*, la fieștecarele veșmânt. Și după Otpustul ceasului, luând Diaconul binecuvântare, iese, și stând la obișnuitul loc, zice cu glas: *Binecuvintează stăpâne*. Iar Preotul zice cu glas: *Binecuvântată este Împărăția...* Și îndată Eclisiarhul: *Veniți să ne închinăm...* de 3 ori. *Binecuvintează suflate al meu...* (Psalmul 103). Și Preotul cetește Rugăciunile Vecerniei. Iar Diaconul, de este, merge la Proskomidie și gătind Discul, Steluța și acoperemântul, le duce la sfânta Masă. Și după sfârșitul Psalmului, zice Ectenia: *Cu pace Domnului să ne rugăm*. Și după Vosglas, citesc afară Cătisma 18: *Către Domnul, când m'am necăjit...* făcând și poporul închinăciuni la: *Aliluia*. Și la fieștecarele Antifon, se zice Ectenia mică de Diacon și Vosglas dela Preot. Și în vremea aceasta Preotul desface sfântul Antimis și pune Discul pre Sfântul Antimis, și luând sfânta Pâine din Cutie o pune pre sfântul Disc. Și binecuvântând tămâia, tămâiază Steluța și Acoperemântul și acopere Discul; apoi luând cădelnița tămâiază Sfintele, de 3 ori, și face trei metanii mari. Iar la: Slava... a treia, paraclisierul lovește într'un mic clopoțel, în sfântul Altar, ca și cum ar vesti poporului ridicarea sfântului Disc; iar preotul ridicând sfântul Disc pre cap, merge către Proskomidie, prin prejurul Sfintei Mese, mergând înaintea sa Diaconul cu lumânare și cu cădelnița tămâind, iar poporul stă în genunchi, cu fața la pământ, cu mare u-

milință. Deci ajungând la Proscomidie, iarăș lovește în clopoțel și poporul se ridică atunci. Deci Preotul pune în sfântul Potir vin și apă, după obicei, nimic zicând, nici rugăciunea punerei înainte, ci acoperindu-le tace, și zice numai: *Pentru rugăciunile Sfinților părinților noștri... căci este sfântă mai înainte și săvârșită această jertfă. Și apoi strânge sfântul Antimis. Iar după catismă, Doamne strigat-am... și Stihirile, după tipic. Slavă... Și acum... a Născătoare de Dumnezeu... Intrare cu cădelnița. Iar de se va ceti Evanghelie, precum la aflarea cinstului Cap al Mergătorului înainte, la 40 de Mucenici și în săptămâna sfintelor Patimi, atunci fac intrare cu Evanghelia. Diaconul: Cu înțelepciune drepti. Și se cântă: Lumină lină... Diaconul: Să luăm aminte. Preotul: Pace tuturor. Diaconul: Cu înțelepciune. Cetețul: Prochimen și Parimia; și al doilea Prochimen.*

Și după aceasta zice Diaconul cu glas: *Porunciți.* Iar Preotul luând cu amândouă mâinile sfeșnicul cu cădelnița, stă înaintea sfintei Mese, căutând spre răsărit, și însemnând cruciș, zice: *Cu înțelepciune drepti.* Apoi întorcându-se spre apus, către popor, zice: *Lumina lui Hristos luminează tuturor.* Cetețul: Dela pilde cetire. Diaconul: *Să luăm aminte.* Parimia. Și după săvârșire, zice Preotul: *Pace ție.* Diaconul: *Cu înțelepciune.* Și luând Preotul cădelnița împreună cu lumânarea, cântă: *Să se îndrepteze rugăciunea mea...* Și după ce cântă Preotul, Strana întâiu cântă aceeași. Deci cetește însuș Preotul Stih 1: *Doamne strigat-am...* Și cântă Strana a doua: *Să se îndrepteze...* Preotul, Stih al 2-lea: *Pune Doamne pază gurii mele...* Strana întâia: *Să se îndrepteze...* Preotul, Stih al 3-lea: *Să nu abați inima mea...* Strana a doua: *Să se îndrepteze...* Deci iarăș cântă Preotul în Altar: *Să se îndrepteze...* Iar Strana întâiu termină cântarea, zicând: *Ridicarea mâinilor mele...* Și după împlinirea cântării, însuș Preotul plecând genunchii se roagă, și facem și noi trei metanii. Și după aceea când este sărbătoarea hramului, sau altă sărbătoare în care se cetește Apostol și Evanghelie, atunci Diaconul sau Preotul zice: *Să luăm aminte.* Cetețul zice Prochimenul Apostolului, cetește Apostolul și se cântă Aliluia. Apoi

Evangelhia. Și după Evanghelie, îndată Ectenia: *Să zicem toți...* Iar la Vohodul cel mare, cântarea: *Acum puterile cerești...* Rugăciunea heruvimiciască nu se zice, ci tămâind Preotul sau Diaconul, zice Psalmul 50. Și după ieșirea cu sfintele Daruri, împlinind, cântarea: *Acum puterile cerești...*, facem trei metanii, având capetele descoperite. Deci ridică Preotul Acoperemintele de pre sfintele Daruri și le acopere cu Aerul cel mare. Iar când are a înălța sfânta Pâine, nu descopere Sfintele, ci încă acoperite fiind dumnezeeștile Daruri, vără Preotul mâna sa, cu multă frică, și se atinge de dumnezeasca Pâine, cu evlavie și cu frică, și zicând Diaconul: *Să luăm aminte.* Preotul răspunde: *Cele mai înainte sfințite, sfintele Sfinților.* Și celelalte după rânduială săvârșește Sfânta Liturghie, precum la rând se arată.

Arătare pentru oarecare îndreptări la slujba Liturghiei celei mai înainte sfințite.

Cade-se a ști, că la Liturghia cea mai înainte sfințită, cântându-se: *Acum puterile cerești...* Preotul și Diaconul, după tămâiere, merg la Jertfelnic, și tămâind Preotul Jertfelnicul, ia Acoperemântul și-l pune pre umărul Diaconului, iar sfântul Disc cu dumnezeștile Taine le ia cu dreapta și le pune pe capul său; iar sfântul Potir cu vinul, luându-l în stânga sa, îl ține în dreptul pieptului. Iar Diaconul merge înainte cu cădelnița și cu lumânarea, tămâind adeseori și mergând, nu zic nimic; iar într'această vreme poporul stă plecat până la pământ, întru adâncă tăcere, până ce intră în sfântul Altar cu Sfintele. Deci la vremea împărțirii, după ce zice: *Cele mai înainte sfințite, Sfintele Sfinților,* Preotul ridică sfântul Acoperemânt; iar Diaconul intră în sfântul Altar, și stând aproape de Preot, zice: *Sfăramă Stăpâne sfânta Pâine.* Preotul o sfăramă pre ea cu multă luare aminte, în patru părți, zicând: *Sfăramă-se și se împarte Mielul lui Dumnezeu...* Și pune păticea în sfântul Potir, nimic zicând. Și Diaconul toarnă căldura în Potir, nimic zicând, și stă puțin mai de o parte. Iar Preotul zice:

*Diacone apropie-te. Și venind Diaconul face închinăciunea cu evlavie, cerându-și iertare, și zice: Iată viu la nemuritorul Împărat, și: Dă-mi mie, stăpâne... Iar Preotul luând o părticică, din sfintele Taine, dă Diaconului, zicând: Diaconului, sau Ierodiaconului (N) se dă cinstitul și sfântul Trup și Sânge... Și sărutând Diaconul mâna Preotului, merge și stă din dosul sfintei Mese, și plecându-și capul se roagă, ca și Preotul. Asemenea și preotul luând o părticică din Sfintele Taine zice: Cinstitul și sfântul Trup și Sânge..., și plecându-și capul, se roagă zicând: Crez Doamne..., Cinei tale... și: Nu spre judecată... tot. Și așa se împărtășește, cu Sfintele Taine, cu frică și cu toată evlavia. Deci luând Preotul buretele, șterge mâna zicând: Slavă ție Dumnezeu... de 3 ori. Și sărutând buretele, îl pune la loc. Deci luând sfântul Potir cu Acoperământul, cu amândouă mâinile gustă de trei ori, nimic zicând. Apoi își șterge buzele și sfântul Potir cu Acoperământul ce-l are în mâini și-l pune pre sfânta Masă. Și luând și Anaforă își spală mâinile și buzele. și stând puțin mai de o parte, zicând rugăciunea mulțumirii, toată: *Mulțămim ție Mântuitorului Dumnezeuului nostru.* Iar Diaconul nu bea atunci din Potir, ci mai pe urmă, după rugăciunea amvonului și după potrivirea părticelelor Sfintelor Taine ce au rămas. Iar de slujește Preotul singur, fără de Diacon, și el, după împărtășirea Sfintelor Taine, nu bea din potir, ci după terminarea sfintei Liturghii și după potrivirea Sfintelor Taine. Că măcar de este sfințit vinul prin părticelele ce s'au pus în sfântul Potir, dar nu chiar în dumnezeescul Sânge, de vreme ce nu s'au zis cuvintele sfințirii preste dânsul precum se face la Liturghia Marelui Vasilie și a sfântului Ioan Gură de Aur. Iar Diaconul luând sfântul Disc îl ridică deasupra sfântului Potir și șterge Sfintele cu buretele, nimica zicând. Și închinându-se de 3 ori, deschide Ușile Împărătești. Apoi luând sfântul Potir dela Preot, zice după rânduială: *Cu frica lui Dumnezeu... și celelalte, după cum la rând se arată.**

MAI ÎNAINTE SFÎNȚITA ȘI DUMNEZEEAȘCA LITURGHIE

A SFÂNTULUI
GRIGORIE DIALOGUL

Diaconul stând la locul obișnuit, zice:

Binecuvintează stăpâne.

Preotul :

Binecuvântată este Impărăția: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Veniți să ne închinăm... de 3 ori, și Psalmul 103:
Binecuvintează suflete al meu pre Domnul ..

Și după Psalm, Diaconul zice Ectenia:

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluește.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea...

Pentru pacea a toată lumea și pentru bună starea...

Pentru sfântă Biserica aceasta...

Pentru Prea Sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul
(sau Episcopul) nostru (N)...

Pentru Prea Înălțatul și de Hristos iubitorul Regele
nostru (N)..

Pentru ca să-i ajute și să-i supue supt picioarele lui...

Pentru sfânt locașul acesta..

Pentru bună întocmirea văzduhurilor..

Pentru cei ce umblă pre ape și călătoresc..

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul..

Apără, mântuește, miluește..

Pe prea sfânta, curata, prea binecuvântata..

Pre noi înși-ne și unul pre altul..

Vosglas:

Că ție se cuvine toată slava, cinstea și închină-
ciunea: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acm și pururea
și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI ÎNTĂIU:

Doamne îndurate și milostive, îndelung
răbdătorule și mult milostive, ascultă
rugăciunea noastră și ia aminte glasul
cererii noastre; fă cu noi semn spre
bine; îndreptează-ne pre noi la calea ta,
ca să umblăm întru adevărul tău; vese-
lește inimile noastre, ca să ne temem de
numele tău cel sfânt, pentru că mare ești

tu și faci lucruri minunate. Tu ești Dumnezeu singur și nu este asemenea ție întru dumnezei, Doamne, puternic întru milă și bun întru tărie, spre a ajuta și a mângâia și a mântui pre toți cei ce nădăjduesc întru numele tău cel sfânt.

Diaconul : Iară și iară cu pace... Strana : Doamne miluește.

Apără, mântuește, miluește... Pe prea sfânta, curata...

Preotul, cu glas mare :

Că a ta este stăpânirea și a ta este Impărăția și puterea și slava : a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Aicea Preotul aducând Discul, Steluța și Acoperământul dela Proskomidie la sfânta Masă, desvelește sfântul Antimis și le pune deasupra, urmând după aceasta cele ce s'au însemnat în Tipicul din urmă, pagina 214—215.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL DOILEA :

Doamne, nu cu mânia ta ne mustră pre noi, nici cu urgia ta ne certă pre noi, ci fă cu noi după mila ta, vindecătorule și tămăduitorule al sufletelor noastre; îndreptează-ne pre noi la limanul voiei tale : luminează ochii inimilor noastre spre cunoștința adevărului tău, și ne dăruiește nouă cealaltă vreme a zilei de acum cu

pace și fără de păcat, și toată vremea vieții noastre; pentru rugăciunile prea sfintei Născătoarei de Dumnezeu și ale tuturor Sfinților.

Diaconul: Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm. Apără, mântuește, miluește... Pe prea sfânta, curata...

Preotul, cu glas mare :

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și n vecii vecilor.

Strana: Amin.

RUGĂCIUNEA ANTIFONULUI AL TREILEA:

Doamne Dumnezeul nostru, adu-ți aminte de noi păcătoșii și nevrednicii robii tăi, când chemăm numele tău cel sfânt, și să nu ne rușinezi pre noi despre așteptarea milei tale, ci ne dăruiește nouă Doamne, toate cererile cele către mântuire, și ne învrednicește să te iubim, și să ne temem de tine din toată inima noastră, și să facem întru toate voia ta.

Diaconul: Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm. Apără, mântuește, miluește... Pe prea sfânta, curata...

Preotul cu glas mare :

Că tu ești Dumnezeul nostru, Dumnezeu carele miluești și mântuești, și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Și se cântă : Doamne strigați-am...

Iar Diaconul tămâiază, după rânduială. Intrare cu cădelnița.

RUGĂCIUNEA INTRĂRII :

Seara și dimineața și amiazăzi laudăm, binecuvântăm, mulțumim și ne rugăm ție, Stăpâne al tuturor, iubitorule de oameni Doamne, îndreptează rugăciunea noastră, ca tămâia înaintea ta, și nu plecă inima noastră spre cuvinte sau cugete vicleane, ci ne izbăvește pre noi de toți cei ce vânează sufletele noastre, că spre tine sunt, Doamne, Doamne, ochii noștri și spre tine am nădăjduit, să nu ne rușinezi pre noi, Dumnezeuul nostru; că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar după Intrare, zice Diaconul sau Preotul, cu glas : Cu înțelepciune drepti. Cel mai mare : Lumina lină.. Diaconul: Să luăm aminte. Preotul : Pace tuturor. Diaconul: Cu înțelepciune. Cetetul : Prochimen 1-ii și cetire din cartea Facerii. Și al doilea Prochimen. După aceasta zice Diaconul, cu glas : Porunciți. Iar Preotul luând sfeșnicul cu lumânarea și cu cădelnița, cu amândouă mâinile, căutând spre răsărit, zice cu glas : Cu înțelepciune drepti. Apoi întorcându-se spre apus către popor zice: Lumina lui Hristos luminează tuturor. Și cetetul zice Parimia. Iar de se va întâmplă să fie Praznic sau Sfânt cu Polieleu, să se cetească și Paremiile Praznicului sau ale Sfântului ce se va întâmplă. Iar du-

pă ce cântă Preotul: Să se îndrepteze rugăciunea mea... zice Diaconul: Ectenia. Iar de se prăznuiește vreun Sfânt ce are Polieleu, sau este hramul Bisericii, în zilele Postului, atunci Preotul, după: Să se îndrepteze... nu zice Ectenia: Să zicem toți... ci îndată: Să luăm aminte. Și cetețul, Prochimenul Apostolului, și cetește Apostolul. În urmă se cântă Aliluia și se cetește Evanghelia. Apoi Ectenia aceasta:

Să zicem toți din tot sufletul și din tot cugetul nostru să zicem.

Strana: Doamne miluește

Doamne atotstăpânitorule, Dumnezeuul părinților noștri, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluește.

Miluește-ne pre noi, Dumnezeule, după mare mila ta, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluește.

Strana: Doamne miluește. de 3 ori.

RUGĂCIUNEA CERERII CU OSÂRDIE.

Doamne Dumnezeuul nostru, primește această rugăciune cu osârdie dela robii tăi, și ne miluește pre noi după mulțimea milei tale, și trimete îndurările tale preste noi și preste tot poporul tău, carele așteaptă dela tine multă milă.

Încă ne rugăm pentru Prea Sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul (sau Episcopul) nostru (N), și pentru toți frații noștri cei întru Hristos.

Încă ne rugăm pentru Prea Înălțatul și de Hristos iubitul Regele nostru (aici se pomenește familia Regală), pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea,

mântuirea, lăsarea și iertarea păcatelor lui, și pentru ca Domnul Dumnezeu nostru mai mult să-i ajute și să-i îndrepteze calea lui întru toate și să supună supt picioarele lui pre tot vrăjmașul și protivnicul.

Încă ne rugăm pentru frații noștrii: Preoți, Ieromonahi, Ierodiaconi, Diaconi, Monahi și pentru toți cei întru Hristos frații noștrii.

Încă ne rugăm pentru fericiții și pururea pomeniți ctitori ai sfântului locașului acestuia și pentru toți cei mai dinainte adormiți părinții și frații noștrii, cari zac aicea și pretutindenea ortodocși.

Încă ne rugăm pentru mila, viața, pacea, sănătatea, mântuirea, cercetarea, lăsarea și iertarea păcatelor robilor lui Dumnezeu, a tuturor ortodocșilor creștini, enoriași, epitropi și bine făcători ai sfântului locașului acestuia.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sfânta și întru tot cinstită Biserica aceasta, pentru cei ce se ostenesc și cântă și pentru poporul ce stă înaintea și așteaptă dela tine mare și multă milă.

Preotul, cu glas mare :

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție slavă înălțăm : Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor,

Strana : Amin.

Iarăș Diaconul zice Ectenia :

Rugați-vă, cei chemați, Domnului.

Strana : Doamne miluește.

Cei credincioși, pentru cei chemați să ne rugăm, ca Domnul să-i miluiască pre dânșii.

Să-i învețe pre dâșii cuvântul adevărului.

Să le descopere lor Evanghelia dreptății.

Să-i unească pre dâșii cu sfânta sa sobornicească și apostolească Biserică.

Mântuește, miluește, apără și-i păzește pre dâșii, Dumnezeuule, cu Darul tău.

Cei chemați, capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție Doamne.

Zicând Diaconul această Ectenie, Preotul desvelește sfântul Antimis.

Rugăciunea pentru cei chemați:

Dumnezeule, Dumnezeuul nostru, Ziditorule și Făcătorule a toate, cela ce voiești ca toți să se mântuiască și la cunoștința adevărului să vie, caută spre robii tăi cei chemați și-i izbăvește pre dâșii de înșelăciunea cea veche și de vicleșugul protivnicului; chiamă-i pre dâșii la viața cea veșnică; luminează sufletele și trupurile lor; numără-i pre dâșii împreună cu turma ta cea cuvântătoare, întru care numele tău cel sfânt se numește.

Preotul cu glas mare:

Ca și aceștia împreună cu noi să slăvească prea cinstitul și de mare cuviință numele tău: al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul:

Câți sunteți chemați ieșiți.

Cei chemați ieșiți.

Câți sunteți chemați ieșiți,

Ca nimenea din cei chemați; câți suntem credincioși, iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm, Strana: Doamne miluește.

Acestea se zic până la Miercuria din mijlocul Postului. Iar din Miercuria aceea a înjumătățirii Postului, măcar de va fi și Sfânt mare, dupăce zice Preotul:

Ca și aceștia împreună cu noi.. se zic aceste Ectenii afară de Sâmbătă și de Duminică:

Câți sunteți chemați ieșiți, cei chemați ieșiți; câți sunteți către luminare ieșiți; rugați-vă cei către luminare.

Strana: Doamne miluește.

Credincioșilor, pentru frații carii către sfânta luminare se găsesc și pentru mântuirea lor, Domnului să ne rugăm.

Ca Domnul Dumnezeuul nostru să-i întărească pre dâșii și să-i împluternicească, Domnului să ne rugăm.

Să-i lumineze pre dâșii cu lumina cunoștinței și a bunei credințe, Domnului să ne rugăm.

Să-i învrednicească pre dâșii, în vreme cuvioasă, scaldătoarei nașterii de a doua a iertării păcatelor și îmbrăcămintei nestricăciunii, Domnului să ne rugăm.

Să-i renască pre ei, prin apă și prin Duh, Domnului să ne rugăm.

Să le dăruiască lor săvârșirea credinței, Domnului să ne rugăm.

Să-i numere pre dâșii împreună cu sfânta sa și aleasa turmă, Domnului să ne rugăm.

Apără, mântuește, miluește și-i păzește pre dânșii, Dumnezeuule, cu Darul tău.

Cei către luminare, capetele voastre Domnului să le plecați. Strana: Ție Doamne.

Rugăciunea pentru cei ce se gătesc către sfânta luminare:

Arată Stăpâne fața ta preste cei ce se gătesc către sfânta luminare și doresc să se scuture din întinăciunea păcatului; luminează gândul lor, adeverează-i pre dânșii întru credință, întărește-i întru nădejde, fă-i desăvârșiți întru dragoste, arată-i mădulări cinstite Hristosului tău, carele s'au dat pre sine izbăvire pentru sufletele noastre.

Preotul, cu glas mare:

Că tu ești lumina noastră și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor

Strana: Amin.

Diaconul:

Câți sunteți către luminare ieșiți, cei către luminare ieșiți, câți sunteți chemați ieșiți, ca să nu fie cineva din cei chemați; câți suntem credincioși, iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana: Doamne miluește.

Până aici sunt acelea ce se încep din Miercurea cea dela mijlocul Postului.

Întâia rugăciune a credincioșilor :

Dumnezeul cel mare și lăudat, carele prin moartea cea de viață făcătoare a Hristosului tău, din stricăciune întru ne-stricăciune ne-ai mutat, tu, toate simțirile noastre slobozește-le din omorârea patimilor, punându-le lor povățuitor bun, gândul cel din lăuntru, și ochiul adecă să fie neîmpărtășit de toată vederea cea vicleană, iar auzul nestrăbătut de cuvinte deșarte și limba să se curățească de vorbe necuvioase. Curățește buzele noastre, cu care te lăudăm pre tine, Doamne; mâinile noastre le fă să se ferească de fapte rele și să lucreze numai cele bine plăcute ție, toate mădulările și gândurile noastre întărindu-le cu Darul tău.

Diaconul: Apără, mântuește, miluește...

Strana: Doamne miluește.

Diaconul: Cu înțelepciune.

Preotul, cu voce tare :

Că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Diaconul: Iară și iară cu pace Domnului să ne rugăm.

Strana : Doamne miluește.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea a toată lumea, pentru bună starea sfințelor lui Dumnezeu Biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm.

Pentru sfântă Biserica aceasta și pentru cei ce cu credință, cu bună cucernicie și cu frica lui Dumnezeu intră într'însa, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

A doua rugăciune a credincioșilor :

Stăpâne sfinte, prea bunele, rugămu-te pre tine, cel bogat întru milă, milostiv fii nouă păcătoșilor și ne fă pre noi vrednici ridicării a Unuia-născut Fiului tău și Dumnezeului nostru, Impăratului slavei; că iată preacuratul lui Trup și de viață făcătorul Sânge, întru acest ceas mergând va să se pună înainte pre această Masă de taină, de mulțimea oștilor Ingeresti nevăzut fiind încunjurat. A căror împărtășire fără de osândă ne dăruiește nouă, ca printr'însele luminându-ne la ochiul gândului nostru, fii luminii și zilei să ne facem.

Diaconul : Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu Darul tău.

Strana: Doamne miluește.

Diaconul: Cu înțelepciune.

Preotul, cu voce tare:

După Darul Hristosului tău, cu carele ești binecuvântat, cu prea sfântul și bunul și de viață făcătorul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Strana: Amin.

Și Strana cântă: Acum puterile cerești, împreună cu noi nevăzut slujesc, că iată intră Împăratul slavei, iată jertfa tainică săvârșită, de dânsule se înconjură. Cu credință și cu dragoste să ne apropiem, ca părtaș vieții veșnice să ne facem. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Iar Diaconul intrând pe ușa cea despre miazănoapte în sfântul Altar și luând cădelnița, tămâiază sfânta Masă, Proscomidia, pe Preot și afară de Altar pe popor. După aceasta stând împreună cu Preotul, zic: Acum puterile cerești... de 3 ori. Și închinându-se de 3 ori, merg și aduc sfintele Daruri, după cum mai înainte s'a arătat, la pagina 194; și mergând nu zic nimic. Și intrând le pune Preotul, după obicei, pe sfântul Antimis și le acopere numai cu Aerul cel mare, nimic zicând ci numai tămâindu-le. Apoi Diaconul, în timpul hotărât, iese la locul obișnuit și zice Ectenia:

Să plinim rugăciunile noastre cele de seară Domnului.

Strana: Doamne miluește.

Pentru cinstitele și mai înainte sfințitele Daruri, ce sunt puse înainte, Domnului să ne rugăm.

Ca iubitorul de oameni Dumnezeu nostru, să le primească pre dânsule în sfântul, și cel mai pre sus de ceruri și înțelegătorul său Jertfelnic, întru miros cu bună mireasmă duhovnicească, să ne trimită nouă dumnezeiasca milă și Darul Sfântului Duh, să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul, mânia, primejdia și nevoia, Domnului să ne rugăm.

Iar Preotul se roagă:

Dumnezeul tainelor celor negrăite și nevăzute, la care sunt ascunse vistierii-le înțelepciunii și ale cunoștinței, carele ne-ai descoperit nouă slujirea acestei slujbe și ne-ai pus pre noi păcătoșii pentru multă iubirea ta de oameni, ca să-ți aducem ție daruri și jertfe pentru păcatele noastre și pentru neștiințele poporului; însuți nevăzutule Impărate, cel ce faci lucruri mari și neurmăte, slăvite și minunate, cărora nu este număr, caută spre noi nevrednicii robii tăi, cari stăm înaintea sfântului tău Jertfelnic, ca înaintea Scaunului tău celui de Heruvimi, pre carele odihnește Unul-născut Fiul tău și Dumnezeuul nostru, prin aceste înfricoșate Taine, ce sunt puse înainte, și pre noi și pre credinciosul tău popor slobozindu-ne din toată necurăția, sfințește sufletele și trupurile noastre ale tuturor, cu sfințire neluată; ca întru cunoștința curată, cu față nerușinată, cu inimă luminată, împărtășindu-ne cu aceste Dumnezești sfințenii și de dânsule fiind înviați, să ne împărtășim cu însuș Hristosul tău, adevăratul Dum-

nezeul nostru, carele ai zis „Cel ce mănâncă Trupul meu și bea Sângele meu, întru mine petrece și eu întru el“; ca sălășluindu-se întru noi și plinind cuvântul tău Doamne, să ne facem biserică Sfântului și închinatului tău Duh, izbăvind-ne de tot vicleșugul diavolesc, carele se lucrează cu fapta, sau cu cuvântul, sau cu gândul, și să dobândim bunătățile cele făgăduite nouă, împreună cu toți Sfinții tăi care din veac bine ți-au plăcut ție.

Diaconul :

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi Dumnezeule, cu Darul tău.

Strana: Doamne miluește.

Seara toată desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcat, la Domnul să cerem.

Strana: Dă Doamne,

Inger de pace, credincios, îndreptător, păzitor sufletelor și trupurilor noastre, la Domnul să cerem.

Milă și iertare de păcate și de greșelile noastre, la Domnul să cerem.

Cele bune și de folos sufletelor și pace lumii, la Domnul să cerem.

Cealaltă vreme a vieții noastre, în pace și întru pocăință a o săvârși, la Domnul să cerem.

Sfârșit creștinesc vieții noastre, fără de patimă, ne-

rușinat, cu pace și răspuns bun la înfricoșatul județ al lui Hristos, să cerem.

Unirea credinței și împărtășirea Sfântului Duh cerșind, pre noi înși-ne și unii pre alții și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Preotul, cu voce tare:

Și ne învrednicește pre noi Stăpâne, cu îndrăznire, fără de osândă, a cuteză a te chemă pre tine Dumnezeuul cel curesc, Tată, și a zice:

Strana: Tatăl nostru, carele ești în ceruri...

Preotul, cu voce tare:

Că a ta este Impărăția și puterea și slava: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul: Pace tuturor: Strana: Și duhului tău.

Diaconul: Capetele voastre Domnului să le plecați.

Strana: Ție Doamne.

Iar Preotul se roagă:

Dumnezeule, cel singur bun și îndurat, carele întru cele dintru înălțime locu-ești și spre cele smerite privești, caută cu ochiul cel îndurat spre tot poporul Tău și păzește-l pre dânsul; învrednicește-ne

și pre noi pre toți, fără de osândă a ne împărtăși cu făcătoarele de viață Tainele Tale, că Ție am plecat capetele noastre, și dela Tine așteptăm mila Ta cea bogată.

Cu voce tare:

Cu darul și cu îndurările și cu iubirea de oameni a unuia născut Fiului tău, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu prea Sfântul și bunul și de viață făcătorul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Preotul se roagă:

Ia aminte Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeuul nostru, din sfânt locașul tău și de pre scaunul slavei Impărăției tale, și vino ca să ne sfințești pre noi, cela ce sus șezi împreună cu Tatăl și aicea împreună cu noi nevăzut petreci, și ne învrednicește, prin mâna ta cea puternică, a ni se da nouă prea curat Trupul tău și cinstitul Sânge, și prin noi la tot poporul.

Iar după rugăciune, Preotul se închină precum și Diaconul, la locul unde stă, zicând de 3 ori: Dumnezeule curățește-mă pre mine păcătosul... Apoi fiind acoperite dumnezeieștile Daruri cu Aerul, Preotul vârând mâna pe dedesupt, se atinge de sfânta pâine, cu toată cucernicia și frica; și când Diaconul zice: Să luăm aminte, Preotul ră-

spunde cu glas : Cele mai nainte sfințite, Sfintele Sfinților.
Strana: Unul sfânt...

Apoi Preotul ridică sfântul Aer și se împărtășește după obicei. Iar Strana cântă Chinonicul :

Gustați și vedeți că bun este Domnul. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Iar după ce se împărtășește Preotul, se roagă :

Mulțumim ție Mântuitorule, Dumnezeul tuturor, pentru toate bunătățile care ne-ai dat nouă și pentru împărtășirea sfântului Trup și Sângelui Hristosului tău; și ne rugăm ție Stăpâne, iubitorule de oameni, păzește-ne pre noi sub acoperământul aripilor tale ; și ne dă nouă până la suflarea noastră cea mai de pe urmă, cu vrednicie să ne împărtășim Sfințeniilor tale, spre luminarea sufletului și a trupului și spre moștenirea Impărăției cerurilor.

Iar Diaconul strângând Sfintele, după obicei și luând Sfântul Potir dela preot, zice :

Cu frica lui Dumnezeu, cu credință și cu dragoste să vă apropiați.

Iar Strana cântă :

Bine voi cuvânta pre Domnul în toată vremea, pururea lauda lui în gura mea. Pâinea cea cerească și Paharul vieții gustați și vedeți, că bun este Domnul. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

După aceasta Preotul zice :

**Mântuește Dumnezeule poporul tău
și binecuvintează moștenirea ta.**

Și după ce tămâiază Sfintele, dă cădelnița și pune sfântul Disc pe capul Diaconului, iar Diaconul luându-l cu cucernice și căutând afară către Uși, nimic zicând, se duce la Proscomidie și-l pune acolo. Iar Preotul închinându-se și luând sfântul Pahar, se învoarge către Uși și căutând spre popor, zice în taină: Binecuvântat este Dumnezeul nostru, și cu glas mare: totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Și așa duce Sfintele la Proscomidie. Iar Strana cântă :

Să se umple gurile noastre de lauda ta Doamne, ca să laudăm slava ta, că ne-ai învrednicit pre noi a ne împărtăși cu sfintele, dumnezeeștile, nemuritoarele, preacuratele, și de viață făcătoarele tale Taine. Păzește-ne pre noi întru sfințenia ta, toată ziua să ne învățăm dreptatea ta. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Apoi Diaconul ieșind înaintea Ușilor Impărătești, zice :

Drepți primind dumnezeeștile, sfintele, prea curatele, nemuritoarele, cereștile și de viață făcătoarele, înfricoșatele ale lui Hristos Taine, cu vrednicie să mulțămim Domnului.

Strana: Doamne miluește,

Apără, mântuește, miluește și ne păzește pre noi, Dumnezeule, cu Darul tău.

Seara toată desăvârșit sfântă, cu pace și fără de păcate cerșind, pre noi înși-ne și unul pre altul și toată viața noastră, lui Hristos Dumnezeu să o dăm.

Strana: Ție Doamne.

Vosglas :

Că tu ești sfințirea noastră și ție slavă înălțăm : Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Preotul : Cu pace să ieșim.

Strana : Intru numele Domnului.

Diaconul : Domnului să ne rugăm.

Strana : Doamne miluește

Apoi Preotul ieșind, cetește rugăciunea Amvonului :

Stăpâne atotțiitorule, cela ce ai zidit toată făptura cu înțelepciune, și pentru nespusa purtare de grije și multă bună-tatea ta, ne-ai adus pre noi întru preacuratele zilele acestea, spre curățirea sufletelor și a trupurilor, spre înfrânarea poftelor, spre nădejdea învierii; carele prin patruzeci de zile ai dat în mâna plăcutului tău Moisi, pre lespezi, slovele cele însemnate de Dumnezeu, dă-ne și nouă, Bunule, cu bună nevoință să ne nevoim, curgerea postului a o săvârși, credința nedespărțită a o păzi, capetele nevăzuților balauri a le sfărâma și birui-tori păcatului a ne arătă, și fără de o-sândă a ajunge să ne închinăm și sfintei Invieri; că s'a bine cuvântat și s'a proslăvit prea cinstitul și de mare cu-

viință numele tău: al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

Fie numele Domnului binecuvântat de acum și până în veac. De trei ori. Slavă... Și acum... Psalmul 33: Bine voiu cuvânta pre Domnul...

Rugăciunea ce se zice când potrivește Sfintele:

Doamne Dumnezeuul nostru carele ne-ai adus pre noi întru prea cinstite zilele acestea și ne-ai făcut pre noi părtași înfricoșatelor tale Taine, împreunează-ne pre noi cu turma ta cea cuvântătoare și ne arată moșteni Impărăției tale, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Iar Preotul iese, și stând la obișnuitul loc împarte Anafora. Și după aceasta face Otpustul.

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicii sale, ale Sfântului (a căruia este ziua), ale celui întru sfinți părintelui nostru Grigorie Dialogul și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și de oameni iubitor.

Acest Otpust se face până în săptămâna Patimilor, căci în această săptămână se deosebesc Otpusturile. Apoi rugăciunile de mulțămire. Acum slobozești pre robul tău, Stăpâne... Sfinte Dumnezeule... Tatăl nostru...

Și Troparul, glasul al 4-lea.

Cela ce de sus, dela Dumnezeu, ai luat dumnezeescul Dar, slăvite Grigore, și cu a aceluia putere întărindu-te, de bună voie ai urmat sfintei Evanghelii lui Hristos, dela carele ai luat plata ostenelelor tale, întru tot fericite : pre carele roagă-l să mântuiască sufletele noastre.

Condac, glasul al 3-lea.

Asemenea începător te-ai arătat lui Hristos, începătorului păstorilor, și părtaș călugărilor, părinte Grigorie, povățuindu-i către cetatea cea cerească, de unde ai învățat turma lui Hristos poruncile lui, și acum cu dănșii te bucuri și dănțuești în corturile cerești.

Sfârșitul Dumnezeștei Liturghii a celei mai înalte sfințită.

D G 5

RÂNDUIALA SFINTEI ÎMPĂRTĂȘIRI

După ce facem începere: Impărate ceresc... Sfinte Dumnezeule... Prea sfântă Treime... Tatăl nostru... Doamne miluește, de 12 ori, Veniți să ne închinăm... de 3 ori, zicem Psalmul 50 și îndată:

CANONUL

Peasna 1-ia glasul al 2-lea, Irmos:

Veniți popoare să cântăm...

Stih: Inimă curată zidește întru mine Dumnezeule și duh drept înnoește întru cele din lăuntru ale mele.

Pâinea vieții celei veșnice să-mi fie mie sfânt Trupul tău Doamne milostive și scump Sângele tău, tămăduire durerilor celor de multe feluri.

Stih: Nu mă lepădă pre mine dela fața ta și Duhul tău cel Sfânt nu-l luă dela mine.

Învrednicește-mă Stăpâne, pre mine nevrednicul să mănânc Trupul tău cel preacurat și să beau Sângele tău cel prea scump, cu credință și cu dragoste.

Slavă...

Fiind spurcat cu lucruri netrebnice eu ticălosul, nu

sunt vrednic să mă împărtășesc cu preacuratul tău Trup și dumnezeescul tău Sânge Hristoase; căroră mă învrednicește.

Și acum...

Dumnezească Mireasă, ceea ce ești bună și binecuvântată, carea ai odrăslit spirul cel nearat și de mântuire lumii, învrednicește-mă, mâncând acesta, să mă mântuesc.

Peasna a 3-a, Irmos:

Pre piatra credinții întărindu-mă...

Dă-mi, Hristoase, picături de lacrimi, cari curățesc spurcăciunea inimii mele, ca fiind curățit cu știința cea bună, cu credință și cu frică să viu, Stăpâne, spre împărțirea Darurilor tale.

Spre iertarea păcatelor să-mi fie mie preacurat Trupul tău și dumnezeescul Sânge, și spre împărțirea cu Duhul Sfânt, și spre viața de veci, Iubitorule de oameni, și spre depărtarea scârbelor și a chinurilor.

Slavă...

Doamne, învrednicește-mă să mă împărtășesc fără de osândă cu trupul tău și cu scumpul tău Sânge, și să slăvesc bunătatea ta.

Și acum...

Ceea ce ești masă, preacurată, a Pâinei celei de viață, carea s'a pogorît de sus, pentru milă, și a dăruit lumii viață nouă, învrednicește-mă acum și pre mine nevrednicul, a gusă cu frică dintru aceasta și să fiu viu.

Sedealna, glasul al 8-lea.

Foc și lumină să-mi fie mie primirea preacuratelor

și făcătoarelor de viață Tainelor tale, Mântuitorule, arzând neghina păcatelor și luminându-mă preste tot, către cuvântarea de Dumnezeu cea adevărată; că nu voi dau cele sfinte înșelăciunii vrăjmașului, nici îți voi dau ție sărutare înșelătoare, ci ca curva căzând înaintea ta, și ca tâlharul mărturisindu-mă, strig către tine: Pomenește-mă Doamne, când vei veni întru Împărăția ta.

Peasna 4-a, Irmos: Venit-ai din Fecioară...

Intrupându-te mult Milostive, voit-ai de te-ai dat spre junghiere, ca un miel, pentru păcatele omenesci. Pentru aceasta mă rog ție să curățești și păcatele mele.

Tămăduiește ranele sufletului meu Doamne, și mă sfințește tot și mă învrednicește Stăpâne, ca să fiu părtaș dumnezeieștii Cinei tale celei de taină, eu ticălosul.

Slavă..

Să stăm toți cu frică și cu cutremur, ținând ochii inimii în sus și strigând către Mântuitorul: întărește-ne și ne înțelepțește, milostive Doamne, întru frica ta.

Și acum...

Fă și mie milostiv pre cel din pântecul tău, Stăpână, și mă păzește pre mine robul tău fără de spurcăciune și fără de prihană, ca primind înlauntru Mărgăritarul cel înțeleghător, să mă sfințesc.

Peasna 5 a, Irmos: Dătătorule de lumină..

Precum ai zis mai înainte Hristoase, fii acum umil celui robului tău, și petreci întru mine, precum te-ai făgăduit, că iată mănânc Trupul tău cel dumnezeesc și beau Sângele tău.

Cuvântul lui Dumnezeu și Dumnezeule, cărbunele Trupului tău să-mi fie mie întunecatului, spre luminare, și Sângele tău, spre curățirea spurcatului meu suflet.

Slavă...

Având suflet spurcat și buze necurate, nu cutez să mă apropiu către tine Hristoase și să primesc Trupul tău; ci tu mă arată a fi acum vrednic.

Și acum...

Marie, Maica lui Dumnezeu, carea ești sălășluire scumpă a bunului miros, cu rugăciunile tale fă-mă vas ales, ca să mă împărtășesc cu Sfintele Taine ale Fiului tău.

Peasna 6-a, Irmos: Intru adâncul păcatelor...

Mintea, sufletul și inima sfințește-mi Mântuitorule, și trupul meu; și mă învrednicește fără de osândă, Stăpâne, să mă apropiu către înfricoșatele Taine;

Ca înstrăinându-mă de patimi, să am adăogirea Darului tău și întărirea vieții, pentru împărtășirea cu Sfintele tale Taine, Hristoase.

Slavă...

Cu frică și cu cutremur să ne apropiem toți către dumnezeștile Taine ale lui Hristos și să primim adevăratul și sfântul lui Trup și adevăratul, sfântul și scumpul lui Sânge.

Și acum...

Dumnezeule, Cuvântul lui Dumnezeu cel Sfânt, sfințește-mă acum cu totul pre mine, cela ce viu către dumnezeștile tale Taine, pentru rugăciunile Sfintei Maicei tale.

Apoi: Doamne miluește, de 3 ori, Slavă... Și acum.. După aceasta, Condacul glasul al 2-lea,

Podobie: Cele de sus...

Să nu mă treci cu vederea Hristoase, a lua acum

pâinea, Trupul tău și dumnezeescul tău Sânge, și a mă împărtăși, Stăpâne, cu preacuratele și înfricoșatele tale Taine, eu ticălosul: și să nu-mi fie mie spre osândă ci să-mi fie spre viața cea veșnică și fără de moarte

Peasna 7-a, Irmos: Chipului celui de aur...

Împărtășirea nemuritoarelor tale Taine, Hristoase, să mi fie mie acum izvor de bunătăți, lumină, viață, nechinuire și solire spre adogirea și înmulțirea dumnezeiești bunătăți, ca să te slăvesc pre tine cela ce ești însuși bun.

Izbăvește-mă de patimi și de vrăjmași și de nevoi și de toată scârba ca să mă apropiu acum cu cutremur, cu dragoste și cu sfială, Iubitorule de oameni, spre Tai-
nele tale cele nemuritoare și dumnezeiești, și să cânt ție. Bine ești cuvântat Doamne Dumnezeuul părinților noștri.

Slavă...

Suflete al meu ticăloase, suflete pătimase, spăimân-tează-te văzând preaslăvitele Taine, lăcrămează suspinând, și batându-te pre piept, strigă și zi: Doamne curățește-mă pre mine curvarul.

Și acum...

Ceeace ai născut pre Mântuitorul Hristos mai pre sus de minte, de Dumnezeu dăruită, ție celei Curate mă rog eu acum robul tău cel necurat, pre mine cel ce voesc să mă apropii acum către Tainele cele preacurate, curățește-mă preste tot de spurcăciunea trupului și a sufletului.

Peasna a 8-a Irmos:

Pre cel ce în cuptorul cel cu foc...

Cereștilor, înfricoșatelor și sfintelor tale Taine Hristoase, și Cinei tale celei dumnezeiești și de taină, acum a fii părtași, și pre mine cel deznădăjduit mă învrednicește, Dumnezeuule, Mântuitorul meu.

Către a ta milostivire scăpând Bunule, cu'frică strig către tine: petreci întru mine Mântuitorule, și eu întru tine, precum ai zis; că iată îndrăznind spre mila ta, mănânc Trupul tău și beau Sângele tău.

Binecuvântăm...

Mă cutremur, primind foc, ca să nu mă aprinz ca ceara și ca iarba. O înfricoșată Taină! O milostivire a lui Dumnezeu! Cum eu fiind tină mă împărtășesc cu dumnezeescul Trup și Sânge și mă fac fără stricăciune?!

Și acum...

Adevărat, Maica lui Dumnezeu, în pântecel tău s'a copt pâinea cea dumnezească a vieții, păzind nevătămat pântecelul tău cel nevinovat. Pentru aceea te laudăm pre tine ca pre hrănitorea noastră, întru toți vecii.

Peasna 9-a Irmos:

Fiul Părintelui celui fără de început...

Bun este Domnul, gustați și vedeți; că de demult pentru noi, pre cum suntem noi, făcându-se, și odată pre sine Părintelui său ca o jertfă aducându-se, pururea să junghie, sfințind pre cei ce se împărtășesc cu dânsul.

Cu sufletul și cu trupul să mă sfințesc, Stăpâne, să mă luminez, să mă mântuesc, să fiu ție casă prin împărtășirea Sfintelor Taine, avându-te pre tine locuitor întru mine împreună cu Tatăl și cu Duhul, făcătorule de bine, mult milostive.

Slavă...

Ca focul să-mi fie mie și ca lumina, Trupul și Sângele tău cel scump, Mântuitorul meu, arzând materia păcatului și mistuind spinii patimilor și luminându-mă preste tot pre mine, care mă închin Dumnezeirii tale.

Și acum...

Dumnezeu s'au întrupat din sângiurile tale cele curate Pentru aceasta te laudă pre tine Stăpână tot neamul și te slăvește mulțimea Ingerilor, că prin tine au văzut pre cea ce stăpânește toate, luând ființă omenească.

Și îndată: Cade-se să te fericim... Sfinte Dumnezeule... Prea Sfântă Treime... Și după: Tatăl nostru... Troparul zilei sau al Praznicului de este Praznic Împărătesc, sau al Sfântului. Doamne miluește, de 40 de ori, și rugăciunile Pavcerniței, adică: Nespurcată, neîntinată... Și ne dă nouă Stăpâne... Apoi Troparele: Miluește-ne pre noi Doamne, miluește-ne pre noi... Slavă... Doamne miluește-ne pre noi... Și acum... Ușa milostivirii deschide-o nouă...

Iar a doua zi, după slujba cea obișnuită a Ceasurilor, cea ce va să se împărtășească, face început. Apoi: Împărate ceresc... Sfinte Dumnezeule... Prea Sfântă Treime... Și după: Tatăl nostru..., Doamne miluește, de 12 ori, Slavă... Și acum... Veniți să ne închinăm... de 3 ori, și acești Psalmi:

Psalmul 22.

Domnul mă paște și nimic nu-mi va lipsi; în locul pășunii, acolo m'au sălășluit. La apa odihnei m'au hrănit, sufletul meu l-au întors. Povățuitu-m'au pre cărările dreptății, pentru numele lui. Că de voiu și umblă în mijlocul umbrei morții, nu mă voiu teme de rele, că tu cu mine ești. Toiagul tău și varga ta, acestea m'au mângâiat. Gătit-ai înaintea mea masă, împotriva celor ce mă necăjesc; uns-ai cu untdelemn capul meu și paharul tău este adăpându-mă, ca un puternic. Și mila ta mă va urmă în toate zilele vieții mele și ca să locuesc eu în casa Domnului întru îndelungare de zile.

Psalmul 23.

Al Domnului este pământul și plinirea lui, lumea și toți cei ce locuesc într'însa. Acesta pre mări l-au înteme-

iat pre el și pe rîuri l-au gătit pre el. Cine se va sui în muntele Domnului? Sau cine va stă în locul cel sfânt al lui? Cel nevinovat cu mâinile și curat cu inima, carele nu și-a luat în deșert sufletul său și nu s'a jurat întru vicleșug vecinului său; acesta va luă binecuvântare dela Domnul și milostenie dela Dumnezeu Mântuitorul său. Acesta este neamul celor ce caută pre Domnul, al celor ce caută fața Dumnezeului lui Iacov. Ridicați boieri porțile voastre, și vă ridicați porțile cele veșnice, și va intra Împăratul slavei. Cine este acesta Împăratul slavei? Domnul cel tare și puternic, Domnul cel tare în războiu. Ridicați boieri porțile voastre, și vă ridicați porțile cele veșnice, și va intra împăratul slavei. Cine este acesta Împăratul slavei? Domnul puterilor, acesta este Împăratul slavei.

Psalmul 115.

Crezut-am, pentru aceea am grăit, și eu m'am smerit foarte. Și am zis întru uimirea mea: tot omul este mincinos. Ce voi răsplăti Domnului pentru toate care mi-au dat mie? Paharul mântuirii voi luă și numele Domnului voi chema. Rugăciunile mele Domnului voi da, înaintea a tot poporului lui. Scumpă este înaintea Domnului moartea cuvioșilor lui. O Doamne, eu sluga ta, eu sluga ta și fiul slujnicei tale, rupt-ai legăturile mele. Ție voi jertfi jertfă de laudă și întru numele Domnului voi chema. Rugăciunile mele Domnului voi da înaintea a tot poporului lui, în curțile casei Domnului, în mijlocul tău Ierusalime.

Slavă... Și acum... Aliluia, de 3 ori. Metanii 3.

Și aceste Tropare, glasul al 6-lea:

Fărădelegile mele treci-le Doamne, cea ce te-ai născut din Fecioară, și curățește inima mea, făcându-o pre ea biserică preacurat Trupului și Sângelui tău, și nu mă lepădă pre mine de la fața ta, cea ce ai fără de măsură mare milă.

Slavă...

Spre împărtășirea Sfințeniilor tale cum voi îndrăzni eu nevrednicul? Că de voi cuteză împreună cu cei vrednici a mă apropia către tine, haina mă vădește că nu este de treaba Cinei, și osândă voi pricinui păcatosului meu suflet; ci curățește Doamne spurcăciunea sufletului meu și mă mântuește ca un iubitor de oameni.

Și acum...

Pentru multă mulțimea păcatelor mele alerg la tine Născătoare de Dumnezeu preacurată, mântuire trebuindu-mi. Cercetează neputinciosul meu suflet și te roagă Fiului tău și Dumnezeului nostru să-mi dăruiască mie iertare de relele cele ce am făcut, ceea ce ești una binecuvântată.

Iar în Sfânta și Marea Joi se zice aceasta:

Când slăviții Ucenici la spălarea Cinei, s'au luminat, atunci Iuda cel rău credincios, cu iubirea de argint, bolnăvindu-se s'a întunecat, și judecătorilor celor fărădelege, pre tine Judecătorul cel drept te-a dat. Vezi iubitorule de avuții pre cela ce pentru acestea spânzurare și-a agonisit. Fugi de sufletul nesățios, cel ce a îndrăznit unele ca acestea asupra Învățătorului. Cela ce ești spre toți bun, Doamne, slavă ție.

Apoi: Doamne miluește, de 40 de ori. Și metanii câte vei putea. Apoi cetind aceste Stihuri să fii cu luare aminte spre îndreptarea ta.

Vrând să mănânci, o orule, Trupul Stăpânului,
Cu frică te apropie, să nu te arzi, că foc este.
Vrând Sângele cel dumnezeesc să bei spre împărtășire,
Întăiu te împacă cu cei ce te-au scârbit,
Apoi să îndrăznești a mânca mâncare de taină.

Alte Stihuri:

Mai înainte până a nu te împărtăși cu înfricoșata Jertfă,

Cu Trupul Stăpânului cel de viață făcător,
Întru acest chip așa te roagă cu cutremur.

Rugăciunea întâia a Marelui Vasilie.

Stăpâne Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeuul nostru, cea ce ești Izvorul vieții și al nemuririi, Făcătorul a toată făptura cea văzută și cea nevăzută, Fiul Tatălui celui fără de început, cea ce ești împreună veșnic cu dânsul și împreună fără de început, carele pentru multă bunătate, în zilele cele de apoi te-ai îmbrăcat în Trup, și te-ai răstignit, și te-ai jertfit pentru noi cei nemulțămitori și cu nărav rău și cu Sângele tău ai înnoit firea noastră cea stricată prin păcat; însuși Impărate, cea ce ești fără de moarte, primește și pocăința mea a păcătosului și pleacă urechea ta către mine, și ascultă graiurile mele, că am greșit Doamne: greșit-am la cer și înaintea ta și nu sunt vrednic a căuta spre înălțimea slavei tale, că am mâniiat bunătatea ta, călcând învățăturile tale și neascultând poruncile tale. Ci tu, Doamne, fiind fără răutate, îndelung răbdător și mult milostiv, nu m'ai dat pe mine să pier cu fărădelegile mele în tot chipul așteptând întoarcerea mea. Că tu ai zis, iubitorule de oameni, prin Proorocul tău: „Cu vrere nu voesc moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu.” : că nu vrei Stăpâne să pierzi făptura mâinilor tale, nci voești pierderea omenească, „ci vrei să se mântuească toți și să vie întru cunoștința cea adevărată.” Pentru aceasta și eu, măcar de sunt nevrednic cerului și pământului și acestei vieți trecătoare, supunându-mă pre mine cu totul păcatului, și făcându-mă rob dezmerdărilor, și spurcând chipul tău, ci fiind făptura și zidirea ta, nu mă desnădăduesc de a mea mântuire, ticălosul, ci, nădăduindu-mă spre milostivirea ta cea fără de număr, viu. Pentru aceasta mă primește și pre mine, iubitorule de oameni Hristoase, ca pre curva și ca pre tâlharul, ca pre vameșul și ca pre fiul cel curvar, și ridică sarcina cea grea a păcatelor mele, cea ce ai șters păcatul lumii și tămăduiești neputințele omenești, cel ce chemi către tine pre cei ôsteniți și însărcinați și le faci

odihnă. Căci ce n'ai venit să chemi pre cei dreapți la pocăință, ci pre cei păcătoși, curățește-mă de toată spurcăciunea trupului și a sufletului. Învață-mă să săvârșescs fînțire întru frica ta, că, întru curată mărtur sirea științei mele primind păticia Sfînțeniilor tale, să mă unesc cu Trupul și cu Sângele tău cel sfânt și să te am pre tine viețuind și petrecând întru mine cu Tatăl și cu Sfântul tău Duh. Adevărat Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeuul meu, să nu'mi fie mie spre osândă împărtășirea preacuratelor și de viață făcătoarelor tale Taine, nici să fiu slab la suflet și la trup, pentru că mă împărtășesc cu dânsule cu nevrednicie, ci'mi dă mie până la sfârșitul vieții, fără de osândă a primi partea Sfînțeniilor tale, spre împărtășirea Duhului Sfânt, spre călătoria vieții de veci și spre răspuns bine primit la înfricoșatul Județul tău, că și eu, dimpreună cu toți aleșii tăi, să fiu pârtaș bunătăților tale celor nestricăcioase, care ai gătit celor ce te iubesc pre tine, Doamne, întru care ești prea slăvit în vecii vecilor, Amin.

Rugăciunea a 2-a a Sfântului Ioan Gură de Aur.

Doamne Dumnezeuul meu, știu că nu sunt vrednic, nici îndestulat ca să intri supt acoperământul casei sufletului meu. Pentru că cu totul este pustiu și surpat, și nu ai întru mine loc cuvios ca să-ți pleci capul. Ci precum din înălțime pentru noi te-ai plecat, pleacă-te și acum smereniei mele. Și precum ai primit de te-ai culcat în peșteră și în ieslea dobitoacelor, așa primește de intră și în ieslea necuvântătorului meu suflet, și în spurcatul meu trup. Și precum n'ai socotit a fi lucru nevrednic a intră, și a cină împreună cu păcătoșii în casa lui Simon celui lepros, așa voește a intră și în casa smeritului, leprosului și a păcătosului meu suflet. Și precum n'ai lepădat pre curva cea păcătoasă ce eră asemenea mie, care a venit și s'a atins de tine, așa te milostivește și spre mine păcătosul, care viu și mă ating de tine. Și precum nu te-ai scârbit de spurcata ei gură cea înpuțită ce te-au sărutat, așa nu te scârbi nici de spurcata și mai necurata mea gură

decât aceea, nici de buzele mele cele necurate și urâte, și de limba mea cea cu totul necurată. Ci să-mi fie cărbunele prea sfântului tău Trup și al Sângelui tău celui scump spre sfințire și spre luminare, și spre sănătatea smeritului meu suflet și trup, spre ușurarea greutăților păcatelor mele celor multe, spre paza de toată lucrarea diavolească, spre gonirea și spre oprirea vicleanului și răului meu obicei, spre omorîrea patimilor, spre paza poruncilor tale, spre adăoșirea dumnezeescului tău Dăr și spre împărtășirea Împărăției tale: că nu ca și cum aș fi fără de grije viu către tine Hristoase Dumnezeu, ci nădăjduindu-mă spre bunătatea ta cea nespusă, și pentru ca să nu fiu depărtat într-o multă vreme de împărtășirea ta și să fiu prins de lupul cel înțelegător. Pentru aceasta mă rog ție: precum ești însuși Sfânt, Stăpâne, sfințește-mi sufletul și trupul, mintea și inima, rărunchii și pânțele, și mă înnoește preste tot, și înrădăcinează frica ta întru mădularile mele, și sfințenia ta o fă neluată dela mine. Și-mi fii mie ajutor și folositor, îndreptând în pace viața mea și învrednicindu-mă a stă de dreapta ta cu Sfinții tăi, pentru rugăciunile și îmblânzirile preacuratei Maicei tale și ale slujitorilor tăi celor fără de trupuri, a-le preacuratelor Puteri și ale tuturor Sfinților, cari din veac bine ți-au plăcut ție. Amin.

Rugăciunea a 3-a a Sfântului Simeon Metafrastul.

Doamne, ceta ce însuși ești curat și nestricăcios, carele pentru nespusă milostivire a iubirii de oameni ai luat toată firea noastră din curatele și fecioreștile sânghiuri ale ceea ce te-a născut pre tine mai pre sus de fire, cu venirea dumnezeescului Duh și cu bună voirea Tatălui celui deapănurea veșnic, Hristoate Iisuse, înțelepciunea lui Dumnezeu, pacea și puterea, ceta ce ai luat pre Trupul tău patimile cele de viață făcătoare și mântuitoare: Crucea, piroanele, sulita, moartea; omoară-mi patimile cele trupesti, cari îmi strică sufletul. Ceta ce cu îngroparea ta ai prădat împărăția iadului, îngroapă sfaturile mele cele vicleane, cu gânduri bune, și risipește duhurile cele vicleane. Ceta ce cu În-

vierea ta cea de a treia zi și de viață purtătoare ai ridicat pre strămoșul cel căzut, ridică-mă și pre mine cela ce m'am alunecat la păcat, punându-mi înainte chipurile de pocăință. Cela ce cu preaslăvita înălțarea ta ai îndumnezeit Trupul care ai luat și l-ai cinstit cu șederea deadreapta Tatălui, învrednicește-mă prin împărtășirea Sfințelor tale Taine, să dobândesc partea cea deadreapta a celor mântuiți. Cela ce cu pogorirea Mângâitorului Duh ai făcut vase cinstite pre sfinții tăi Ucenici, arată-mă și pre mine a fi locaș venirii lui. Cela ce vrei să vii iarăș să judeci toată lumea cu dreptate, binevoiește că să te întâmpin și eu pre nori pre tine Judecătorul și Făcătorul meu, împreună cu toți Sfinții tăi, ca fără de sfârșit să te slăvesc și să te laud pre tine, împreună cu Părintele tău cel fără de început și cu prea Sfântul și bunul și de viață făcătorul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea a 4-a a aceluiaș.

Precum voiu stă înaintea înfricoșatei și nefățarnice tale judecăți, Hristoase Dumnezeu, luând întrebare și făcând răspuns de relele cele ce am lucrat eu, așa și astăzi, mai înainte până ce va sosi ziua osândirii mele, la sfântul tău Altar stând înaintea ta și înaintea înfricoșăților și sfinților tăi Ingeri, fiind plecat de știința cugetului, aduc înainte faptele mele cele rele și fărădelege, punându-le priveală și vădindu-le. Vezi Doamne smerenia mea și-mi iartă toate păcatele mele, Vezi că s'au înmulțit mai mult decât perii capului meu fărădelegile mele. Că ce rău n'am lucrat? Ce păcat n'am făcut? Ce rău n'am închipuit în sufletul meu? Că iată și cu faptele am făcut curvie, preacurvie, mândrie, trufie, batjocură, hulă, vorbă deșartă. Înfierbântare de ris, beție, lăcomie pântecelui, mâncare fără măsură, urăciune, pizmă, iubire de argint, iubire de avuție, cămătărie, iubire de sine, iubire de mărire, hrăpire, nedreptate, agonisire de rușine, râvnire, grăire de rău, fărădelege; toate simțirile mele și toate mădulările mi-am spurcat și le-am sricat și de nici o treabă le-am făcut, sălaș cu totul făcându-mă diavolului. Și

știu Doamne că fărădelegile mele au covârșit capul meu, ci este neasemănată mulțimea îndurărilor tale, și mila bunătății tale cei fără de răutate este nespūsă, și nu este nici un păcat carele biruește iubirea ta de oameni. Pentru aceasta, prea minunate Impărate, fără de răutate Doamne, fă minunate și spre mine păcătosul milele tale; arată-mi puterea bunătății tale, arată-mi tăria milostivirii tale cei îndurate, și mă primește pre mine păcătosul, cel ce mă întorc: primește-mă cum ai primit pre curvarul, pre tâlharul și pre curva. Primește-mă pre mine cela ce ți-am greșit peste măsură și cu cuvântul și cu lucrul și cu pofta cea fără cale și cu gândul cel dobitocesc. Și precum ai primit pre cei ce au venit întru al unsprezecelea ceas, carii nimic vrednic n'au lucrat, așa mă primește și pre mine păcătosul, că am greșit mult, și m'am spurcat, și am scârbit Duhul tău cel Sfânt, și am mâniat milostivirile tale cele iubitoare de oameni, cu lucrul, cu cuvântul și cu gândul, noaptea și ziua, de față și într'ascuns, cu voie și fără de voie.

Și știu că vei să pui înaintea mea păcatele mele întru acest chip, în ce chip le-am făcut eu, și vei să te întrebi cu mine de cele ce cu știință, fără de iertare, am greșit. Ci, Doamne, nu cu judecata ta cea dreaptă, nici cu mânia ta să mă mustri pre mine, nici cu urgia ta să mă pedepsești. Miluește-mă Doamne, că nu sunt numai neputincios, ci și zidirea ta sunt. Că tu Doamne ai întărit preste mine frica ta, iar eu am făcut răutate înaintea ta. Ție unuia am greșit: ci te rog să nu intri în judecată cu robul tău. Că de vei căută la fărădelegi Doamne, Doamne, cine va suferi? Că eu sunt adâncul păcatului și nu sunt vrednic, nici cuvios a căută și a vedea înălțimea cerului, pentru mulțimea păcatelor mele, cărora nu este număr; că toate lucrurile rele și izvodirile și meșteșugurile diavolești, stricărilor, vărsările, malahiile, sodomiile, mozaviriile, sfătuirile spre păcat, gâdilirile și alte patimi nenumărate n'au lipsit dela mine. Căci, cu ce fel de păcate nu m'am stricat? Cu ce rele nu m'am cuprins? Tot păcatul am făcut, toată dezmiardarea am băgat în sufletul meu. Netrebnic m'am făcut ție, Dumnezeuului meu, și oamenilor. Cine mă va

ridică pre mine, cela ce am căzut întru atâtea păcate rele? Doamne Dumnezeu meu, spre tine am nădăjduit. De este mie nădejde de mântuire, de biruește iubirea ta de oameni mulțimea fărădelegilor mele, fii mie Mântuitor, și după îndurările tale și milele tale, slăbește, lasă iartă mi toate câte am greșit ție; că s'a umplut de multe rele sufletul meu și nu este întru mine nădejde de mântuire. Miluește-mă Dumnezeule duple mare mila ta și să nu-mi răsplătești mie după faptele mele, ci întoarce-mă, sprijinește-mă, izbăvește sufletul meu de relele ce au crescut într'însul și de adausurile cele cumplite. Mântuește-mă pentru-mila ta, ca unde s'a înmulțit păcatul, să prisosească Darul tău, și să te laud și să te slăvesc întru toate zilele vieții mele; că tu ești Dumnezeu cel ce se pocăiesc și Mântuitorul celor ce greșesc, și ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui tău celui fără de început și prea Sfântului și bunului și de viață făcătorului tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea a 5-a a Sfântului Ioan Damaschin.

Stăpâne, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeu nostru, cela ce însuți ai putere a iertă păcatele oamenilor, ca un bun și iubitor de oameni, treci cu vederea toate greșelile mele cele cu știința și cu neștiința și mă învrednicește fără de osândă a mă împărtăși cu dumnezeieștile, preaslăvitele, preacuratele și de viață făcătoarele tale Taine, nu spre muncă, nici spre adăogirea păcatelor, ci spre curățire și sfintire și spre încredințarea vieții și împărăției ce va să fie, spre zid și ajutor și spre izgonirea celor protivnici, spre pierderea greșelilor mele celor multe; că tu ești Dumnezeu milei și al îndurărilor și al iubirii de oameni, și ție slavă înălțăm, împreună și Tatălui și Duhului Sfânt, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea a 6-a a Marelui Vasile.

Stiu Doamne că, cu nevrednicie mă împărtășesc cu preacurat Trupul tău și cu scump Sângele tău, și vinovat

sunt, și osândă mie mănânc și beau, nesocotind Trupul și Sângele tău, al lui Hristos Dumnezeuul meu; ci spre îndurările tale îndrăznind, viu către tine, cela ce ai zis: „Cel ce mănâncă Trupul meu și bea Sângele meu, întru mine petrece și eu întru dânsul“. Deci, milostivește-te Doamne și nu mă vădi pre mine păcătosul, ci fă cu mine după mila ta. Și să-mi fie mie Sfintele acestea spre tămăduire și curățire și luminare și pază și mântuire și spre sfântirea sufletului și a trupului, spre gonirea a toată nălucirea și a faptei cei rele și a lucrării diavolești, carea se lucrează cu gândul întru mădulările mele; spre îndrăznirea și dragostea cea către tine, spre îndreptarea vieții și întărirea, spre adăogirea faptei bune și a săvârșirii, spre plinirea poruncilor și spre împărtășirea cu Sfântul Duh, spre călătorie la viața de veci, spre răspuns bine primit la Județul tău cel înfricoșat, iar nu spre judecată sau spre osândă.

Rugăciunea a 7-a a Sfântului Simeon, noul teolog.

Din buze spurcate, din pângărită inimă, din limbă necurată, din suflet spurcat primește rugăciune Hristoase al meu, și nedefăimându-mi cuvintele, nici obișnuințele, nici nerușinarea, dă-mi mie cu îndrăzneală a grăi cele ce voesc, Hristoase al meu, și mai vărtos mă și învață ce mi se cade a face și a grăi. Greșit-am mai mult decât curva, carea aflând unde locuești, cumpărând mir, cu îndrăzneală a venit să ungă picioarele tale, ale Stăpânului meu Hristos și Dumnezeului meu. Cum pre aceea n'ai lepădat-o, apropiindu-se din inimă, nici de mine nu-te scârbi Cuvinte, ci ale tale, picioare îmi dă mie și a le țineă și a le săruta, și cu izvor de lacrimi, ca, cu niște mir de mult preț, cu îndrăzneală a le unge. Spală-mă cu lacrimile mele, curățește-mă cu ele Cuvinte. Iartă și greșeli mele și îmi dă îndreptare. Știi a răutăților mulțime, știi și bubele mele, și ranele mele le vezi, dar și credința știi, voința vezi și suspinurile auzi. Nu se ascunde înaintea ta Doamne Dumnezeuul meu, Făcătorul și Izbăvitorul meu, nici picătura de lacrimi, nici din picătură vre-o parte. Cele încă nelucrate de mine, le-au cunoscut

ochii tăi; și în cartea ta, și cele ce încă nu sunt lucrate, scrise la tine se află. Vezi smerenia mea, vezi-mi osteneala câtă este, și păcatele toate mi le iartă, Dumnezeu al tuturor, ca, cu inimă curată, cu înfricoșat gând și cu suflet umilit să mă împărtășesc cu Tainele tale cele preacurate și prea sfinte, cu care se îndumnezește și se înviază tot cel ce mănâncă și bea cu inimă curată, că tu ai zis Stăpânul meu: Tot cela ce mănâncă Trupul meu și bea Sângele meu, întru mine petrece și eu întru dânsul, Adevărat este cu totul cuvântul Stăpânului și Dumnezeului meu, că cela ce se împărtășește cu Darurile cele dumnezeiești și îndumnezeitoare, nu este singur, ci cu tine Hristoase al meu, cela ce ești din lumina cea cu trei străluciri, care luminează lumea. Deci, ca să nu rămân singur fără de tine, dătătorule de viață, suflarea mea, viața mea, bucuria mea, mântuirea lumii, pentru aceasta m'am apropiat către tine precum vezi, cu lacrimi și cu suflet umilit. Rogu-mă ca să iau izbăvire de greșelile mele și să mă împărtășesc fără de osândă cu Tainele tale cele dătătoare de viață și fără de prihană, ca să petreci, precum ai zis, cu mine, de trei ori ticălosul, ca să nu mă răpească cu vicleșug înșelătorul, aflându-mă osebit de Darul tău, și înșelându-mă să mă depărteze de îndumnezeitoarele tale cuvinte. Pentru aceasta cad și cu căldură strig către tine: Cum pre curvarul ai primit, și pre curva care a venit la tine, așa mă primește și pre mine curvarul și spurcatul, Milostive, că, cu suflet umilit acum viu la tine. Știu Mântuitorule, că altul ca mine n'a greșit ție, nici a făcut fapte precum eu am făcut. Ci aceasta iarăși știu, că mărimea greșelilor mele și mulțimea păcatelor nu covârșeste îndelungă răbdarea cea multă a Dumnezeului meu și iubirea de oameni cea înaltă, ci pre cei ce cu căldură se pocăesc, cu mila îndurării îi curățești și-i luminezi și luminii îi împreunezi, părtaș Dumnezeirii tale făcându-i fără pismuire, și de lucru înstreinat de gândurile îngerești și omenești, vorbești cu ei de multe ori, ca, cu niște prieteni ai tăi adevărați, Acestea mă fac îndrăzneț, acestea îmi dau aripi Hristoase al meu, și nădăjduindu-mă spre facerile tale de bine cele multe spre noi, bucurându-mă împreună și cu-

tremurându-mă, cu focul mă împărtășesc, iarbă fiind, și streină minune! Răcorindu-mă, nears, ca rugul de demult carele neaprints ardeă. Pentru aceasta, cu gând mulțamitor și cu mulțamitoare inimă, cu mulțamitoare mădulări ale sufletului și ale trupului meu mă închin și te măresc și te slăvesc pre tine, Dumnezeuul meu, ca cela ce cu adevărat bine ești cuvântat, acum și în veci Amin.

Rugăciunea a 8-a a Sfântului Ioan Gură de Aur.

Dumnezeule, slăbește, lasă, iartă mi greșelile mele câte ți-am greșit: ori cu cuvântul, ori cu lucrul, ori cu gândul, cu voie sau fără de voie, cu știința sau cu neștiința, toate mi le iartă ca un bun și iubitor de oameni. Și cu rugăciunile preacuratei Maicei tale, ale slujitorilor tăi Ingeri, ale sfintelor Puteri și ale tuturor Sfinților, cari bine ți-au plăcut ție din veac, bine voește ca fără osândă să primesc Sfântul și prea curatul Trup și scump Sângele tău, spre tămăduirea sufletului și a trupului și spre curățirea gândurilor mele celor rele, că a ta este Împărăția și puterea și slava: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea a 9-a a aceluiaș.

Nu sunt vrednic, Stăpâne Doamne, ca să intri supt acoperământul sufietului meu, ci de vreme ce tu ca un iubitor de oameni; vrei să viețuești întru mine, poruncește cu cutezare să mă apropii. Poruncește-mi ca să deschid ușile care tu însuși le-ai zidit și intră, cu iubirea de oameni, precum ai zis. Intră și vei lumina cugetul meu cel întunecat. Și cred că vei face aceasta, că n'ai gonit pre curva ceea ce a venit cu lacrimi la tine, nici ai le pădat pre vameșul, carele s'a pocăit, nici pre tâlharul, carele a cunoscut Împărăția ta la-i gonit, nici pre gonaciul ce s'a pocăit l-ai părăsit, ci pre toți carii au venit cu pocăință la tine i-ai rânduit în ceata pretenilor tăi, cela ce însuși ești binecuvântat totdeauna, acum și în veci nesfârșiți. Amin.

Rugăciunea a 10-a a aceluias.

Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeuul meu, slăbește, lasă, milostivește-te și-mi iartă mie păcătosului, netrebnicului și nevrednicului robului tău căderile în păcat, smintelele și greșelile mele câte am greșit din tinerețile mele până în ziua și în ceasul de acum, ori cu știința, ori cu neștiința, cu cuvintele sau cu lucrurile, sau cu gândurile, sau cu cugetele și cu izvodirile, și cu toate simțirile mele, și, pentru rugăciunile celeeace te-a născut pre tine fără de sămânță, ale preacuratei și pururea Fecioarei Ma ia, Maicei tale, aceleea ce una este nădejde nerușinată și folositoarea și mântuirea mea; învrednicește-mă fără de osândă să mă împărtășesc cu Tainele tale cele preacurate și nemuritoare, făcătoare de viață și înfricoșate; spre iertarea păcate'or și spre viața de veci, spre luminare, spre tărie, spre vindecarea și spre sănătatea sufletului și a trupului, și spre pierzarea și pierderea de tot a cugetelor și a gândurilor mele celor rele și a obișnuințelor și a nălucirilor celor de noapte, ale duhurilor celor viclene și întunecate; că a ta este Împărăția și puterea, slava, cinstea și închinăciunea, împreună cu Tată! și cu Duhul Sfânt, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea a 11-a a Sfântului Ioan Damaschin.

Inaintea ușilor casei tale stau și de gândurile cele rele nu mă depărtez, ci tu, Hristoase Dumnezeule, carele ai îndreptat pre Vameșul și ai miluit pre Hananeanca și ai deschis tâlharului ușile Raiului, deschide-mi îndurările iubirii tale de oameni și mă primește pre mine cela ce vin și mă ating de tine, ca pre curva și pre ceea ce-i curgea sânge; că aceea atingându-se de marginea hainei tale, prea lesne a luat tămăduire, iar cealaltă cuprinzând prea curatele tale picioare, a bobândit deslegare de păcate. Iar eu ticălosul, cu totul întreg Trupul tău cutezând a-l primi, să nu fiu ars, ci mă primește ca și pre dânsule și-mi luminează simțirile mele, cele sufletești pentru rugăciunile ceea

ce fără de sămânță te-a născut pre tine, și ale puterilor cerești că bine ești cuvântat în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea a 12-a a Sfântului Ioan Gură de Aur.

Crez Doamne și mărturisesc, că tu ești cu adevărat Hristos Fiul lui Dumnezeu celui viu, carele ai venit în lume să mântuești pre cei păcătoși dintru care cel dintâiu sunt eu. Încă crez, că aceasta este însuș prea curat Trupul tău și aceasta este însuș scumpul tău Sânge. Deci, mă rog ție miluește-mă și-mi iartă greșelile mele cele de voie și cele fără de voie, cele cu cuvântul sau cu lucrul, cele cu știință și cu neștiință, și mă învrednicește fără de osândă să mă împărtășesc cu preacuratele tale Taine spre iertarea păcatelor mele și spre viața de veci. Amin.

Deci, mergând să te împărtășești, să zici întru sine-ți aceste Stihuri ale lui Metrafrast:

Iată mă apropii către dumnezeiasca Împărtășire.
Ziditorule, să nu mă arzi cu împărtășire.
Că ești foc carele arzi pre cei nevrednici,
Ci mă curățește de toată spurcăciunea.

Apoi:

Cinei tale cei de taină, astăzi, Fiul lui Dumnezeu, părtaș mă primește, că nu voi spune vrășmașilor tăi taina ta, nici sărutare îți voi da ca luda, ci ca tâlharul mărturisindu-mă strig ție: Pomenește-mă Doamne întru Împărăția ta.

După aceea, Stihurile acestea:

Spăimântează-te omule văzând Sângele cel îndumnezeitor,
Că este foc carele arde pre cei nevrednici.
Dumnezeescul Trup mă îndumnezește și mă hrănește.
Îndumnezește-mi sufletul iar mintea îmi hrănește minunat.

Apoi aceste Tropare:

Indulcitu-m'ai cu dragostea ta Hristoase și m'ai schimbat cu dumnezeiasca ta râvnă; ci arde cu focul cel fără materie păcatele mele și mă învrednicește a mă satura de îndulcirea ta, ca, de aceste două veselindu-mă, să slăvesc, bunule, venirea ta.

Intru luminările Sfinților tăi, cum voiui intră eu nevrednicul? Că de voiui îndrăzni să intru în cămară, haina mă vedește că nu este de nuntă, și voiui fi legat și lepădat de Ingeri. Ci curățește Doamne spurcăciunea sufletului meu și mă mântuește ca un iubitor de oameni.

Apoi rugăciunea aceasta:

Stăpâne, iubitorule de oameni, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeuul meu, să nu-mi fie mie spre osândă Sfințele acestea, pentru că sunt nevrednic, ci spre curățirea și sfîntirea sufletului și a trupului și spre încredințarea vieții și a Împărăției ce va să fie. «Iar mie a mă lipi de Dumnezeu bine este, și a pune în Domnul nădejdea mântuirii mele».

Și iarăși: Cinei tale cei de taină.. Și așa cu umilință să mergi să te împărtășești.

Mulțămire după dumnezeiasca Împărtășire.

Stihuri îndemnătoare la această mulțămire.

După ce vei dobândi Sfânta Împărtășire a făcătoarelor de viață și de taină Daruri.

Laudă îndată și multămește foarte, și acestea cu căldură, din suflet, lui Dumnezeu să grăești:

Slavă ție Dumnezeu! Slavă ție Dumnezeu! Slavă ție Dumnezeu!

Apoi această rugăciune a Marelui Vasilie.

Mulțămesc ție Doamne Dumnezeuul meu, să nu m'ai lepădat pre mine păcătosul, ci părtaș a fi Sfințelor tale m'ai învrednicit. Mulțămescu-ți că pre mine nevrednicul a mă împărtăși cu preacuratele tale și cereștile Daruri m'ai învrednicit. Ci, stăpâne, iubitorule de oameni, carele pentru noi ai murit și ai înviat și ne-ai dăruit nouă aceste înfricoșate și de viață făcătoare Taine, spre binefacerea și sfințirea sufletelor și a trupurilor noastre, dă să-mi fie acestea și mie spre tămăduirea sufletului și a trupului, spre gonirea a tot protivnicului, spre luminarea ochilor inimii mele, spre împăcarea suflereștilor mele puteri, spre credință nerușinată, spre dragoste nefățarnică, spre plinirea înțelepciunii, spre paza poruncilor tale, spre adăogirea Darului tău celui dumnezeesc și spre unirea Împărăției tale, ca întru sfințenia ta cu acestea fiind păzit, să pomenesc Darul tău pururea și să nu mai visez mie, ci ție Stăpânului nostru și Făcătorului de bine. Și așa ieșind dintru această viață, întru nădejdea vieții cei veșnice, să ajung la odihna ceea ce este deapururea, unde este glasul lăudătorilor cel neîncetat și dulceața cea fără de sfârșit a celor ce văd frumusețea cea nespusă a feței tale; că tu ești dori ea cea adevărată și veseliea cea nespusă a celor ce te iubesc Hristoase Dumnezeuul nostru, și pre tine te laudă toată făptura în veci. Amin.

Altă rugăciune a Marelui Vasilie.

Stăpâne Hristoase Dumnezeule, Împăratul veacurilor și Făcătorul tuturor, mulțumesc ție de toate bunătățile câte mi-ai dat mie și de împărtășirea preacuratelor și de viață făcătoarelor Tainelor tale. Deci mă rog ție Bunule și iubitorule de oameni, păzește-mă supt acoperământul tău și întru umbra aripilor tale, și-mi dăruiește până la suflarea cea mai de pre urmă întru curată cunoștință, vrednicie să mă împărtășesc cu Sfințeniile tale, spre iertarea păcatelor și spre viață de veci; că tu ești păi-

nea vieții, izvorul sfințirii, dătătorul bunătăților, și ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciunea lui Metafrast.

Cela ce mi-ai dat mie întru hrană Trupul tău de bună voie, foc fiind, carele arde pre cei nevrednici, să nu mă arzi pre mine Făcătorul meu; ci mai vârtos intră întru alcătuirea mădulărilor mele și întru toate încheiturile în rărunchi și în inimă; arde spinii tuturor păcatelor mele; curățește-mi sufletul; sfințește-mi gândurile; întărește-mi încheeturile împreună cu oasele; numărul drept al celor cinci simțiri îl luminează; preste tot mă, pătrunde cu frica ta; pururea mă acopere și mă apără și mă păzește de tot lucrul și cuvântul pierzător de suflet; curățește-mă, spală-mă și mă îndreptează; îmbunătățește-mă, înțelepțește-mă și mă luminează: arată-mă sălaș unuia Duhului tău, și să nu mai fiu sălaș păcatului, ci ție casă, cu intrarea Împărtășirii. Ca de foc să fugă de mine tot lucrul rău, toată patima. Rugători aduc ție pre toți Sfinții, pre mai marii cetelor celor fără de trup, pre Înainte Mergătorul tău, pre înțelepții Apostoli și cu aceștia și pe prea Cinstita și curata Maică a ta, ale căroră rugăciuni primește-le milostive Hristoase al meu, și pre mine slujitorul tău, luminii fiu mă fă; că tu însuși ești, Bunule, sfințirea și luminarea sufletelor noastre, și ție, după cuviință, ca unui Dumnezeu și Stăpân, slavă toți îți înălțăm în toate zilele. Amin.

Rugăciunea Sfântului Chiril Alexandreanul.

Trupul tău cel sfânt, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeu meu, să-mi fie mie spre viața de veci, și Sângele tău cel scump, spre iertarea păcatelor. Și să fie mie Euharistia aceasta spre bucurie, spre sănătate și spre veselie. Și la înfricoșata și a doua venirea ta, mă învrednicește pre mine păcătosul să stau deadreapta sla-

vei tale, pentru rugăciunile preacuratei Maicei tale și ale tuturor Sfinților tăi. Amin.

Rugăciunea către Prea Sfânta Născătoarea de Dumnezeu.

Prea Sfântă Stăpână Născătoare de Dumnezeu, care ești lumina întunecatului meu suflet, nădejdea, acoperământul, scăparea, mângâierea și bucuria mea. Mulțămesc ție că m'ai învrednicit pre mine nevrednicul a fi părtaş prea curatului Trup, și scumpului Sânge al Fiului tău Ci tu care ai născut Lumina cea adevărată, luminează-mi ochii cei înțelegători ai inimii, ceea ce ai născut izvorul nemuririi. Inviază-mă pre mine cel omorât de păcat, Maica Dumnezeului celui milostiv, ceea ce ești iubitoare de milostivire, miluește-mă și dă umilință și zdrobire întru inima mea, și smerenie întru gândurile mele, și ridicare din robiile cugetelor mele. Și mă învrednicește până la sfârșitul vieții fără de osândă a primi sfințirea preacuratelor Taine, spre tămăduirea sufletului și a trupului. Și-mi dă Stăpână lacrimi de pocăință și de mărturisire ca să te laud și să te slăvesc pre tine în toate zilele vieții mele, că binecuvântată și prea proslăvită ești în veci. Amin.

Apoi: Acum Slobozești... Sfinfe Dumnezeule... Prea Sfântă Treime... Tatăl nostru... Că a ta este Impărăția... Și Troparul Sfântului a căruia va fi Liturghia întru această zi. Slavă... Condacul lui. Și acum... Ceea ce ești folositoare creștinilor... Doamne miluește, de 12 ori. Ceea ce ești mai cinstită... Slavă... Și acum... și Otpustul.

RÂNDUIALA BINECUVÂNTĂRII COLIVEI

Adecă a grâului fiert, amestecat cu miere și alte feluri de poame dulci, ce se aduc în Biserică spre cinstea și pomenirea Praznicilor Împărătești sau ale Sfinților. Deci fiind adusă coliva în Biserică, de este seara, la Vecernie, după: Acum slobozești... Sfinte Dumnezeule... Și după: Tatăl nostru... Troparul Sfântului. Slavă... Condacul. Și acum... Pentru rugăciunile tuturor Sfinților, Doamne, și ale Născătoarei de Dumnezeu, pacea ta dă-ne-o nouă și ne miluește pre noi ca un îndurat... Glasul 1. Iar de este la Liturghie, după rugăciunea Amvonului, îndată se cântă Troparul și Condacul Sfântului. Apoi Diaconul tă-mâind, zice: Domnului să ne rugăm. Strana: Doamne miluește. Preotul, stând lângă colivă, zice cu glas rugăciunea aceasta:

Doamne, cela ce ai plinit toate cu cuvântul tău și ai poruncit pământului să scoată multe feluri de roduri, spre îndulcirea și hrana noastră; carele pre cei trei coconi și pre Daniil, carii erau în Vavilon, fiind hrăniți cu semințe, i-ai arătat mai frumoși decât cei ce erau hrăniți cu multe desfătări; însuți, întru tot bunule Împărate, și aceste semințe cu

multe feluri de roduri le binecuvintează, și sfințește pre cei ce vor gustă dintr'însele, căci acestea spre slava ta și spre cinstea sfântului (N), s'au pus înaintea ta de robii tăi, încă și spre pomenirea acelora ce s'au săvârșit întru buna credință; și dăruiește Bunule, celora ce au înfrumusețat acestea și săvârșesc pomenirea, toate cererile cele către mântuire și desfătarea bunătăților tale celor veșnice, pentru rugăciunile preacuratei Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei și pururea Fecioarei Mariei și ale sfântului (N), a căruia pomenire săvârșim, și cu ale tuturor Sfinților tăi; că tu ești acela ce binecuvintezi și sfințești toate, Dumnezeul nostru, și ție slavă înălțăm: Părintelui celui fără de început, împreună cu unul născut Fiul tău și cu prea Sfântul și bunul și de viață făcătorul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

Și de este la Vecernie, Diaconul: Cu înțelepciune.
Strana: Binecuvintează. Preotul: Cel ce este binecuvântat...
Si celelalte ale Otpustului.
Iar de este la Liturghie Strana, cântă: Fie numele Domnului... de 3 ori, și Psalmul 33:

Bine voiu cuvânta pre Domnul în toată vremea, pururea lauda lui în gura mea.

Și așa împărțind Anafora, se face obișnuitul Otpust al Liturghiei, și ies afară.

RUGĂCIUNE

La binecuvântarea sălciei, în Duminica Stâlpărilor

Diaconul zice : Domnului să ne rugăm : Strana : Doamne miluește. Preotul cetește rugăciunea aceasta :

Doamne Dumnezeu nostru, cea ce șezi pre Heruvimi, carele ai ridicat puterea ta și ai trimis pre unul născut Fiul tău, Domnul nostru Iisus Hristos, ca să mântuiască lumea prin Cruce, prin îngropare și prin Învierea sa; carele venind în Ierusalim spre patima cea de bună voie, poporul cel ce ședeă întru întunec și în umbra morței, luând semnele biruinței, ramuri de copaci și stâlpări de finic, mai înainte au însemnat Învierea; însuși Stăpâne, și pre noi, carii după urmarea acelora, întru această zi mai înainte de praznic ținem în mâini stâlpări și ramuri de copaci, ne păzește; și precum popoarele acelea și pruncii, Osană! ție au strigat, păzește-ne și pre noi ca, cu laude și cu cântări duhovnicești să ne învrednicim făcătoarei de viață Învierii cei de a treia zi, în Iisus Hristos Domnul

nostru, cu carele împreună bine ești cuvântat, cu prea Sfântul și bunul și de viață făcătorul tău Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana : Amin.

RUGĂCIUNE

La binecuvântarea cărnurilor, în sfânta și luminată Duminică a Paștilor.

Preotul : Binecuvântat este Dumnezeu nostru... Strana cântă : Hristos a înviat... de 3 ori. Diaconul : Domnului să ne rugăm. Strana : Doamne miluește.

Preotul cetește rugăciunea aceasta :

Caută Doamne Iisuse Hristoase, spre mâncările cărnurilor și le sfințește pe ele precum ai sfințit berbecele ce ți l-ai adus ție credinciosul Avraam, mielul ce ți-a adus Avel jertfă, și vițelul cel gras pe care ai poruncit a-l junghia fiului tău celui răătăcit și iarăși întors către tine. Și precum acela s'a învrednicit a se îndulci de Darul tău, așa și noi, cele sfințite și binecuvântate de tine, ne învrednicește să le luăm spre hrana noastră a tuturor ; că tu ești hrana cea adevărată și dătătorul bunătăților, și ție slavă în-nălțăm, împreună și Părintelui tău celui

fără de început și prea Sfântului Duh,
acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

RUGĂCIUNE

La binecuvântarea brânzei și a ouălor.

Diaconul: Domnului să ne rugăm. Strana: Doamne miluește. Preotul cetește rugăciunea aceasta:

Stăpâne Doamne Dumnezeu nostru,
Ziditorule și Făcătorule a toate, bine-
cuvintează brânza aceasta și ouăle, și
pre noi ne păzește întru bunătatea ta,
ca, cei ce vor gustă dintr'insele să se
umple de darurile tale cele date de pri-
sosit și de bunătatea ta cea negrăită;
că a ta este stăpânirea și a ta este Îm-
părăția și puterea și slava: a Tatălui și
a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pu-
rurea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

RUGĂCIUNE

La gustarea strugurilor în ziua de 6 August.

Binecuvintează Doamne această roadă
nouă a viței, pre carea, prin buna în-

tocmirea văzduhului, prin picături de ploaie și prin liniștea vremilor, la acest ceas al coacerei a ajunge bine ai voit; ca să ne fie și nouă celor ce vom gusta dintru această roadă a viței, spre veselie, carii aducem ție darul, spre curățirea păcatelor, prin sfințitul și Sfântul Trup al Hristosului tău, cu carele împreună binecuvântat ești, cu prea Sfântul și bunul și de viață făcătorul tău Duh acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

RUGĂCIUNE

LA ADUCEREA PÂRGĂI DE POAME

Stăpâne Doamne Dumnezeu nostru, cea ce ai poruncit fieștecăruia a aduce ție pre ale tale dintru ale tale, după voința sa, și dăruiești răsplătire acestora prin bunătățile tale cele veșnice; cea ce cu bună plăcere ai primit aducerea văduvei, cea după putere, primește și cele ce acum s'au adus de robul tău (N), și în vistieriile tale cele veșnice a se păstra acestea, învrednicește-l, dăruind lui îmbelșugată câștigare a bunătă-

tilor tale celor din lume, împreună cu toate cele ce-i folosesc lui; că s'a binecuvântat numele tău și s'a proslăvit Împărăția ta: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Strana: Amin.

RÂNDUIALA PARASTASULUI

Adecă a colivei ce se face întru pomenirea celor adormiți

La Liturghie, după rugăciunea Amvonului se zice: Sfin-te Dumnezeule... Prea Sfântă Treime... Și după: Tatăl nostru... Preotul, Vosglas: Că a ta este Împărăția... și îndată Troparele: Cu duhurile dreptilor... Apoi Ectenia: Miluește-ne pre noi Dumnezeule... și celelalte (vezi pag. 250). După acestea, rugăciunea: Dumnezeul duhurilor. Vosglas: Că tu ești Învierea... Acestea toate le caută la Liturghia sfântului Ioan Gură de Aur, pag. 101—102. Apoi Strana: Fie numele Domnului... și celelalte. Și Otpustul Liturghiei.

RÂNDUIALA PARASTASULUI

Pentru pomenirea celor adormiți.

Seara, după Otpustul Vecerniei, mai înainte de Pavecernița cea mică, făcând Preotul început, se zice: Sfin-te Dumnezeule... Prea Sfântă Treime... Și după: Tatăl nostru... Preotul, Vosglas. Strana, Troparele: Cu duhurile

dreptilor.. Ectenia: Miluește-ne pre noi Dumnezeule. și celelalte. Și rugăciunea: Dumnezeul duhurilor... Vosglas: Că tu ești Invierea... Strana: Amin. Ceea ce ești mai cinstită... Doamne miluește. de trei ori, Binecuvintează.. și Otpustul.

Cade-se a ști, ca în zilele săptămânii, după Otpustul Vecerniei și al Utreniei, facem Litia așa: Luând Preotul cădelnița, iese în a 3-a parte a Bisericii (Pridvor), mergându-se înaintea lui cu sfeșnic, iar noi urmăm, cântând Stihira Sfântului, al căruia este Hramul, mergând în Pridvorul Bisericii; și după Stihiră, Preotul, punând Epitrahilul pre sine, zice:

Bine este cuvântat Dumnezeul nostru.. Iar noi: Amin. Sfinte Dumnezeule.. Și după: Tatăl nostru... Vosglas: Că a ta este Împărăția... Și Treperele acestea, glasul al 4-lea:

Cu duhurile dreptilor celor ce s'au săvârșit, odihnește sufletele robilor tăi, Mântuitorule, păzindu-i pre dâșii întru viața cea fericită, carea este la tine, Iubitorule de oameni.

Întru odihna ta Doamne, unde toți Sfinții tăi se odihnesc, odihnește și sufletele robilor tăi, că însuși ești iubitor de oameni.

Slavă...

Tu ești Dumnezeu carele te-ai pogorât în iad și ai dezlegat legăturile celor ferecați: însuși și sufletele robilor tăi odihnește-le.

Și acum..

Una curată și prea nevinovată Fecioară, ceea ce ai născut pre Dumnezeu fără de sămânță, roagă-l să se mântuiască sufletele robilor tăi.

După aceasta Preotul zice Ectenia:

Miluește-ne pre noi, Dumnezeule...

Apoi rugăciunea:

Dumnezeul duhurilor... (vezi pag. 101—102).

Și vosglas: Că tu ești Învierea.. Și celelalte, vezi Panihida.

RUGĂCIUNE

De iertare la morți, ce se citește de Arhiereu, iar în lipsă, și de Preot.

Domnului să ne rugăm.

Doamne Dumnezeul nostru, cea ce cu înțelepciunea ta cea negrăită ai făcut pre om din țărână, și l-ai închipuit cu podoabă și frumusețe, și l-ai înfrumusețat ca pre o cinstită și cerească agonisită spre cuvântarea de mărire și buna cuviință a slavei și Împărăției tale, ca să-l aduci pre el după chipul și asemănarea ta; dar călcând porunca învățaturii tale și împărtășit fiind chipului și nepăzindu-l, și pentru aceasta, ca să nu fie fără de moarte răutatea, cu iubirea de oameni ai poruncit împreunării și amestecării acesteea și negrăitei tale legăturii acesteea, ca un Dumnezeu al părinților noștri, prin vrerea ta cea dumnezească, să se taie și să se risipească,

iar sufletul să se mute acolo de unde și ființă și-a luat, până la obșteasca înviere; și trupul să se risipească întru cele dintru care este și alcătuit. Pentru aceasta ne rugăm ție, Părintelui celui fără de început și unuia născut Fiului tău și prea Sfântului, și celui de o ființă și făcătorului de viață Duhului tău: Să nu treci zidirea ta aceasta să fie înghițită de periciune, ci trupul să se risipească în pământ dintru carele este și alcătuit, iar sufletul să se așeze în ceata dreptilor. Așa Doamne Dumnezeu nostru, să biruiască mila ta cea nemăsurată și iubirea de oameni cea neasemănată. Și de a căzut robul tău acesta supt blestemul tatălui său, ori al maicei sale, sau supt blestemul său, sau pe vre unul din preoți a amărît și dela dânsul a luat legătură nedeșlegată, sau în grea afurisanie dela Arhiereu a căzut și prin nebăgare de seamă și prin lene n'a dobândit iertăciune, iartă-l pre acesta prin mine păcătosul și nevrednicul robul tău, și trupul lui îl dezleagă în pământ dintru care a fost alcătuit, iar sufletul lui îl așează în corturile Sfinților. Așa Doamne Dumnezeu nostru, cea ce ai dat această pu-

tere Verhovnicului Petru, și celorlalți Sfinți și dumnezești Apostoli ai tăi, ca să dea iertare de păcate, și le-ai zis: Ori câte veți lega și veți dezlega, să fie legate și dezlegate, și printr'înșii și nouă nevrednicilor, cu iubirea de oameni, ne-ai dăruit această putere, dezleagă pre adormitul robul tău (N), de păcatul cel sufletesc și trupesc, și să fie iertat și în veacul de acum și în cel ce va să fie, pentru rugăciunile preacuratei și pururea Fecioarei Maicei tale și ale tuturor Sfinților tăi. Amin.

ALTĂ RUGĂCIUNE

Domnului să ne rugăm.

Stăpâne mult milostive Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeuul nostru, carele pre verhovnicul Ucenicilor și Apostolilor tăi Petru ai zidit Biserica ta, și i-ai dat lui cheile Împărăției cerurilor; și cu Darul tău ai voit a se da lui, și celorlalți Apostoli toată puterea, ca să fie legate și în cer, câte de dânsii s'au legat, așijderea să fie și deslegate în cer, câte de

dânșii pre pământ s'au deslegat. Cea ce ne-ai învrednicit și pre noi, smeriții și nevrednicii robii tăi, prin iubirea ta de oameni cea negrăită, a fi următori tot aceluiaș prea sfânt Dar și Har, ca și noi așijderea să legăm și să deslegăm cele ce se întâmplă întru poporul tău; însuți, prea bunule Împărate, prin mine smeritul și nevrednicul slujitorul tău, iartă robului tău (N), orice a greșit întru această viață ca un om, și lasă lui câte cu cuvântul, sau cu lucrul, sau cu gândul a greșit, deslegându-i și legătura care este pusă asupra lui, ori în ce chip ar fi; cu care însuș el, din neluare aminte, sau din altă pricină, s'a legat pre sine, ori dela Arhiereu, sau dela alt cinevă, prin pisma și prin lucrarea diavolului a suferit o alunecare ca aceasta. Bine voiește, ca un bun și mult milostiv, ca sufletul lui să se așeze cu sfinții, carii din veac bine ți-au plăcut ție, iar trupul să se dea firii celei de tine zidite; că binecuvântat și preaslăvit ești în veci. Amin.

Că tu ești Invierea... (vezi pag. 102).

Slavă ție Hristoase Dumnezeule, nădejdea noastră, slavă ție. Și noi: Slavă... Și acum... Doamne miluește de 3 ori. Binecuvintează.

Preotul, Otpustul :

Cela ce au înviat din morți, Hristos adevăratul Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile prea curatei Maicei sale, ale sfinților, slăviților și întru tot lăudaților Apostoli, ale prea cuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor Părinților noștri, ale sfântului și dreptului Lazăr celui a patra zi înviat și ale tuturor Sfinților, sufletele robilor săi celor mutați dela noi, în corturile dreptilor să le așeze, în sânurile lui Avraam să le odihnească, cu dreptii să le numere și pre noi să ne miluească, ca un bun și de oameui iubitor.

Strana : Amin.

Și după Otpust, toți frații zic cu glas :

Veșnica voastră pomenire, vrednicilor de fericire și pururea pomeniți părinți și frați ai noștri. De 3 ori.

Apoi zic puțin mai lin :

Dumnezeu să-i fericească și să-i odihnească pre dânșii, și pre noi să ne miluească, ca un bun și de oamenii iubitor.

INVĂȚĂTURA.

Cum se cade a se zice optusul la Praznice Domnești ale Maicei lui Dumnezeu și preste tot anul.

Cade-se a ști, o Preote ! că, dând Optusul zilei, sau al Praznicilor Născătoarei de Dumnezeu, să nu zici într'însul :

Hristos adevăratul Dumnezeu nostru, pentru rugăciunile prea curatei Maicei sale, a cinstitei, măritei Nașterii ei ; sau : a Adormirii ei ; sau : a Intrării, sau altele Praznice ale ei, sau a nașterii Sfântului Ioan Botezătorul,

sau; *a tăerei sfântului cap*, sau la alte pomeniri sau mutări ale Sfinților sau la aflarea și aducerea moaștelor lor ci, de este Praznicul Născătoarei de Dumnezeu, al Nașterii ei, sau al Adormirii ei, și altele, să zici așa:

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicei sale și ale tuturor Sfinților, să ne miluească și să ne mântuiască pre noi ca un bun și de oameni iubitor.

Iar la Sfânt:

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicei sale, ale sfântului Apostol (sau ale Sfântului Ierarh sau Mucenic, cutare) și ale tuturor Sfinților., de oarece, nu Nașterea Născătoarei de Dumnezeu, nici Intrarea, sau Adormirea ei, o chemăm spre rugăciunile către Dumnezeu, ci pre însuși pe prea sfânta Născătoare de Dumnezeu. Asemenea nici pomenirea sau mutarea Sfinților aducem spre rugăciune către Dumnezeu, ci pre înșiși ei.

OTPUSTURILE PRAZNICILOR DOMNEȘTI

Care se zic la Vecernie, la Utrenie și la Leturghie, după rânduiala aceasta.

La Nașterea Domnului nostru Iisus Hristos:

Cela ce în peșteră s'au născut și în iesle s'au culcat, pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicei sale și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuiască pre noi, ca un bun și de oameni iubitor.

La tăierea împrejur a Domnului:

Cela ce întru a opta zi au primit a se tăia împrejur,

pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru... și celelalte, precum s'a arătat mai sus.

La dumnezeiasca Arătare (Botezul Domnului):

Cela ce în Iordan dela Ioan au primit a se boteză, pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru...

La Întâmpinarea Domnului:

Cela ce în brațele dreptului Simeon a se ține au primit, pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru...

La Dumineca Stâlpărilor.

Cela ce pre mânz de asin a ședeă au primit pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru...

La Dumineca Stâlpărilor, seara:

Venind Domnul spre patima cea de bună voie, pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru...

În Joia cea mare:

Cela ce pentru covârșitoarea bunătate, cale mai bună pre smerenie o au arătat când au spălat picioarele Ucenicilor, până și la Cruce și la îngropare smerindu-se pentru noi, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru...

Otpustul sfintelor patimi:

Cela ce scuipiri și bătăi și loviri și Cruce și moarte au răbdat pentru mântuirea lumii, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru...

În sfânta și marea Vineri:

Cela ce pentru noi oamenii și pentru a noastră mân-

tuire, patimile cele înfricoșate și Crucea cea de viață făcătoare și îngroparea cea de voie cu trupul au primit, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru...

În Dumineca Paștilor și în toată săptămâna cea luminată:

Hristos au înviat din morți, cu moartea pre moarte călcând și celor din mormânturi viață dăruindu-le; adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile prea curatei Maicei sale și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuească pre noi, ca un bun și de oameni iubitor.

La Dumineca Tomei:

Cela ce prin ușile încuiate au intrat la sfinții săi Ucenici și Apostoli și pe Tomă l-au încredințat, pentru mântuirea noastră, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru...

La Înălțarea Domnului:

Cela ce întru slavă s'au înălțat dela noi la ceruri și au șezut deadreapta lui Dumnezeu și Tatălui, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru...

La Dumineca Pogorîrii Duhului Sfânt:

Cela ce în chip de limbi de foc din cer au trimis pre Duhul cel prea Sfânt preste sfinții săi Ucenici și Apostoli, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru...

Întru aceeaș Duminecă la Vecernie:

Cela ce din părinteștile și dumnezeieștile sâhuri s'au deșertat pre sineși, și din cer pre pământ s'au pogorît și au luat toată firea noastră și o au îndumnezeit pre ea, iar după acestea iarăș s'au suit la ceruri și au șezut deadreapta lui Dumnezeu și Tatălui, și pre dumnezeescul și Sfântul și cel de o ființă și de o putere și de o slavă și împreună deapaurarea fiitorul Duh l-au trimis preste sfinții săi Ucenici și Apostoli, și prin acesta i-au luminat pre ei, iar printr'înșii pre toată lumea; Hristos adevăratul Dum-

nezeul nostru, pentru rugăciunile prea curatei și cu totul fără prihană sfintei Maicei sale, ale sfinților, slăviților și întru tot lăudaților, de Dumnezeu propoveduitorilor și purtătorilor de Duh Apostoli și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuească pre noi, ca un bun și de oameni iubitor.

La schimbarea la față :

Cela ce în muntele Tavorului s'au schimbat la față întru slavă, înaintea sfinților săi Ucenici și Apostoli, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru...

OTPUSTURILE

Zilei preste toată săptămâna.

Sâmbătă seara :

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicei sale, ale sfinților, slăviților și întru tot lăudaților Apostoli, (ale sfântului al căruia este Hramul și ale sfântului a căruia este ziua), ale sfinților și dreptilor dumnezeestilor părinți Ioachim și Anna și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuească pre noi, ca un bun și de oameni iubitor.

Duminecă la Utrenie :

Cela ce au înviat din morți, Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile prea curatei Maicei sale, ale Sfinților, slăviților și întru tot lăudaților Apostoli.. și celelalte, precum s'a arătat mai sus.

La sfânta Liturghie, Otpustul este acelaș ca și la Utrenie, pomenind și pe sfântul a căruia Liturghie se servește : a lui Ioan Gură de Aur, sau a Marelui Vasilie.

Duminecă seara și Luni la Utrenie:

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicei sale, cu folosințele cinstitelor, cereștilor, netrupeștilor puteri, (ale sfântului al căruia este Hramul și ale sfântului zilei), ale sfinților, dreptilor, dumnezeeștilor părinți Ioachim și Anna și ale tuturor Sfinților, să ne miluiască și să ne mântuească pre noi, ca un bun și de oameni iubitor.

Luni seara și Marți la Utrenie:

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicei sale, ale cinstitului, slăvitului prooroc, înainte Mergătorului și Botezătorului Ioan...

Marți seara și Miercuri la Utrenie:

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicei sale, cu puterea cinstitei și de viață făcătoarei Cruci...

Miercuri seara și Joi la Utrenie;

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicei sale, ale Sfinților slăviților și întru tot lăudaților Apostoli, ale celui întru sfinți părintelui nostru Nicolae Arhiepiscopul din Mira Lichiei, făcătorul de minuni...

Joi seara și Vineri la Utrenie, Otpustul cel de Miercuri dimineața.

Vineri seara și Sâmbătă la Utrenie:

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicei sale, ale sfinților, slăviților și întru tot lăudaților apostoli, ale Sfinților slăviților și bunilor biruitori Mucenici, ale prea cuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor Părinților noștri (ale Sfântului al căruia este Hramul și ale Sfântului zilei), ale sfinților, dreptilor, dumnezeeștilor părinți Ioachim și Anna și ale tu-

turor Sfinților, să ne miluească să ne mântuească pre noi, ca un bun și de oameni iubitor.

Iar în toată săptămâna, la sfânta Liturghie, se face Otpustul precum s'a arătat mai sus la Vecernie și la Utrenie, după zile, nu mai se adaugă și numele Sfântului a căruia este Liturghia, așa: ale celui întru sfinți Părintelui nostru Ioan Gură de Aur Arhiepiscopul Constantinopolei; sau: ale Marelui Vasilie; sau: ale sfântului Grigorie Dialogul.

Iar la Pavecerniță, la Polunoșniță și la ceasuri se face Otpustul cel mic, în toată săptămâna, așa:

Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru, pentru rugăciunile preacuratei Maicei sale, ale prea cuvioșilor și de Dumnezeu purtătorilor Părinților noștri și ale tuturor Sfinților, să ne miluească și să ne mântuească pre noi, ca un bun și de oameni iubitor.

Numai Dumineca la Polunoșniță și la Ceasuri se adaugă la începutul Otpustului: Cel ce au înviat din morți....

Vineri seara și Sâmbătă la Utrenie, precum și la Liturghie, nu se cade a zice la Otpust: Cu puterea cinstitei și de viață făcătoarei Cruci, de vreme ce, în acea zi slujba Crucii nicidecum nu este: căci în care zi se face pomenirea și slujba cinstitei Cruci, atunci este și post, precum Miercurea și Vinerea și la Înălțarea cinstitei Cruci. Asemenea și Duminică la Otpust, de Cruce nu se amintește, fiindcă nu este zi de post. Așa este rânduiala și obiceiul sfintei Biserici a Răsăritului, la toate Patriarhiile, în sfintele Monastiri și pretutindenea.

Cade-se a ști și aceasta, că unde este Hramul Mântuitorului Hristos, Nașterea sau dumnezeiasca Arătare, sau Înălțarea și celelalte, la Otpustul de preste săptămână nu se zice nici odată Otpustul Praznicului ci numai în ziua Praznicului și până la sfârșitul (odovania) lui se zice. Iar în tot anul numai: Hristos adevăratul Dumnezeuul nostru... și celelalte, după zi.

ECTENILE LA SCOATEREA CINSTITEI CRUCI

SEPTEMBRIE 14

Miluești-ne pre noi, Dumnezeuule, duple mare mila ta, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluește. Să zicem toți :

Și începem întâia sută de : Doamne miluește. Apoi se întoarce Preotul, cu spatele adecă spre Altar, iar cu fața spre apus, și zice :

Încă ne rugăm pentru Prea Înălțatul și de Hristos iubitorul Regele nostru (se pomenește familia Regală), pentru stăpânirea, biruința, petrecerea, pacea, sănătatea și mântuirea lui. Să zicem toți :

Și începem a doua sută de : Doamne miluește. Apoi Preotul se întoarce spre strana mică, cu fața spre miază zi, și zice :

Încă ne rugăm pentru Arhiepiscopul (sau Episcopul), nostru (N) și pentru toți cei întru Hristos frații noștri pentru sănătatea și mântuirea lor. Să zicem toți :

Și începem a treia sută de : Doamne miluește : Și sfârșind aceea, se întoarce Preotul spre strana mare, cu fața spre miazănoapte, și zice :

Încă ne rugăm pentru tot sufletul creștinesc cel doșădit și necăjit. Să zicem toți :

Și se face a patra ridicare. Și întorcându-se iarăș către răsărit, cu fața încotro eră când a început, zice :

Încă ne rugăm pentru toți cei ce slujesc și au slujit în sfânt locașul acesta, părinții și frații noștri. Să zicem toți :

Și începem a cincea sută de : Doamne miluește :

VOSGLASURILE

Ce se zic după Ectenia mică, înaintea Evangheliilor Sfintelor Patimi, în Sfânta și Marea Vineri.

Vosglasul 1-iu.

Că a ta este stăpânirea și a ta este împărăția și puterea și slava...

Vosglasul al 2-lea.

Că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăciunea..

Vosglasul al 3-lea

Că s'a binecuvântat și s'a proslăvit întru tot cinstit și de mare cuviință numele tău...

Vosglasul al 4-lea.

Că tu ești Dumnezeuul nostru și ție slavă înălțăm...

Vosglasul al 5-lea.

Fie stăpânirea Împărăției tale binecuvântată și prea proslăvită...

Vosglasul al 6-lea.

Că s'a binecuvântat întru tot sfânt numele tău și s'a proslăvit Împărăția ta...

Vosglasul al 7-lea.

Că pre tine te laudă toate puterile cerești...

Vosglasul al 8-lea.

Că tu ești Împăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre...

Vosglasul al 9-lea.

Că pre tine te laudă toate puterile cerești...

Învățătură pentru scoaterea sfântului Aer.

Vineri seara, la Vecernie, începându-se a se cânta Stihovna: *Când de pre lemn...*, intră cel mai mare în sfântul Altar și se îmbracă în toate veșmintele cele preoțești iar ceilalți Preoți numai în Feloane și Diaconii în Stihare. Iar când încep a cânta cântăreții: *Slavă... Și acum...* dela Stihovnă, glasul al 5-lea: *Pre tine cel ce te îmbraci cu lumina ca cu o haină...*, pre care o cântă rar și cu glas dulce, atunci cel mai mare și Preoții cei împreună cu dânsul, scoțând sfântul Aer, îl întind pre sfânta Masă și-l cădește cel mai mare, în chipul crucii, de 3 ori; după aceea ridică sfântul Aer, sfânta Evanghelie și sfânta Cruce. Și purtându-l deasupra capetelor sale, ies prin Ușile cele Împărătești și se întorc pre după sfeșnicul cel despre miazănoapte și vin în mijlocul Bisericii, unde este masa gătită și împodobită și pun sfântul Aer pe masa aceea și Evanghelia de către cap, iar sfânta Cruce de către picioare. Și zicând citeții: *Acum slobozești pre robul tău... Sfinte Dumnezeule...* și celelalte. Preoții cântă Troparul, glasul al 2-lea: *Iosif cel cu bun chip... Slavă... Și acum... Mironosițelor femei...* Și acestea cântându-se, cel mai mare cădește sfântul Aer, în chipul crucii, de 3 ori: apoi face 2 metanii mari și sărută sfântul Aer cu capul descoperit, și una pe urmă. Asemenea și Preoții mergând câte doi, fac așijderea. Pe urmă merg și ceilalți creștini și făcând și ei asemenea, sărută sfântul Aer. Și stă sfântul Aer pe masa aceea până a doua zi dimineața, spre sărutarea tuturor, arzând două făclii toată noaptea, și tămâie aprinsă dedesubtul mesei fiind pusă. Iar a doua zi cântându-se Slavoslovnia cea mare, iese cel mai mare cu Preoții din sfântul Altar, îmbrăcați cu veșmintele cele preoțești, și stau în jurul mesei celei cu sfântul Aer pre ea. Iar când încep cântăreții a cânta: *Sfinte Dumnezeule...*, atunci cel mai mare, cu Diaconul, și cu făclii în mână, cădește sfântul Aer, în chipul crucii, de 3 ori; și când cântă *Sfinte Dumnezeule...* cel mai de pe urmă, a-

tunci ridică sfântul Aer, și punându-l iarăși preste capul celui mai mare și preste capetele sale, și mergând înainte cu 2 sfeșnice, cu lumânări aprinse, și Diaconii cădind asupra sfântului Aer, ieșim afară din Biserică și mergem până în dreptul stranei celei deadreapta, cântăreții cântând: *Sfinte Dumnezeule... stăm acolo. Și zice Diaconul Ectenia:*

Miluește-ne pre noi Dumnezeule...și pomeneste pe rege (și Familia Regală), pe Mitropolitul sau pe Episcopul și pe Egumenul. Incă ne rugăm pentru, bună întocmirea văzduhului, pentru bună rodirea pământului și pentru vreme cu pace. Incă ne rugăm și pentru toți ortodocșii creștini.

Apoi Preotul, Vosglasul: Că milostiv și iubitor...

Apoi mergând și stând în dreptul Altarului, cântându-se: *Sfinte tare, Diaconul zice Ectenia cea mai sus arătată, adăogând: Incă ne rugăm pentru fericirii clitori și pentru cei mai înainte adormiți părinți și frați ai noștri, cari zac aici și pretutindenea ortodocși creștini. Incă ne rugăm și pentru toți drept slăvitorii creștini.*

Preotul, Vosglasul: Că milostiv și iubitor...

Apoi venind în dreptul stranei celei deastânga, cântându-se: *Sfinte fără de moarte, zice Diaconul Ectenia cea mai sus arătată, adăogând: Incă ne rugăm pentru frații noștri: Preoții, Ieromanahii, Ierodiaconii și Monahii, și pentru toți cei întru Hristos frați noștri; Incă ne rugăm și pentru toți drept slăvitorii creștini.*

Preotul, Vosglas: Că milostiv...

Apoi ajungând la ușa Bisericii, iarăș zice Diaconul Ectenia cea mai sus arătată, și mai adaogă: *Incă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine în sfânta și întru tot cinstită Biserica aceasta, pentru cei ce se ostenesc și cântă și pentru poporul ce stă înainte și așteaptă dela tine mare și multă milă.*

Incă ne rugăm și pentru toți ortodocșii creștini.

Incă ne rugăm ca să se păzească sfânt lăcașul acesta și țara aceasta...și celelalte, Preotul, Vosglasul: Auzi-ne pre noi Dumnezeule... și: Că milostiv... După acestea intrăm în Biserică, și Preoții ajungând cu sfântul Aer la Ușile Impă-

rătești și stând acolo, zice cel mai mare: *Înțelepciune dreptă*. Apoi intră în sfântul Altar pe Ușile cele Împărătești și cântă Troparul, glasul al 2-lea: *Iosif cel cu bun chip...*, odată.

Și întind sfântul Aer iarăș pre sfânta Masă. Apoi citețul îndată Troparul proorociei, glasul al 2-lea: *Cela ce ții marginile lumii.. Slavă... Și acum... tot acelaș. Și îndată Prochimenul, glasul al 4-lea: Scoală-te Doamne, ajută-ne nouă și ne izbăvește pre noi pentru numele tău. Stih: Dumnezeule, cu urechile noastre am auzit. Apoi cetirea din Proorocia lui Iezechiel: Fost-a preste 11 ine mâna Domnului.... După aceasta, Prochimenul Apostolului, glasul al 7-lea. Scoală-te Doamne Dumnezeul meu, înalță-se mâna ta... Stih: Mărturisi-mă-voi ție Doamne, cu toată inima mea... Apostolul din cartea I către Corinteni, cap. 5, vers 6: Fraților, puțin aluat toată frământătura o dospește... Aliluia glasul al 5-lea. Să învie Dumnezeu și să să risipească vrăjmașii lui. Stih: Pr. cum se stinge fumul, să se stingă... Stih al 2-lea: Așa să piară păcătoșii dela fața lui Dumnezeu... Evanghelia dela Matei, cap. 27, vers 62: Iar a doua zi care este după Vineri... Sfârșitul: Pecetluindu-o cu custodie. Apoi Ectenia: Să zicem toți... Și după aceasta: Să plinim rugăciunea noastră cea de dimineată... și Otpustul. Și se face sărutare, prin Mănăstiri, Aerului, spre închipuirea punerii în mormînt. Iar unde nu este Aer, sărută lcoanele. Iar cântăreții cântă Stihira, glasul al 5-lea: *Veniți să fericiim pre Iosif cel pururea fericit...* și zic Ceasul întâiu, la care se citește Troparul zilei, din Triod. După Sfinte Dumnezeule... și: *Tatăl nostru...* Condacul Triodului și celelalte, și Otpustul cel desăvârșit.*

VOSGLASURILE

În Duminica cea luminată a Paștilor, după fiecare Peasnă a Canonului.
După Peasna 1 :

Că a ta este stăpânirea și a ta este Împărăția și

puterea și slava: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Peasna 3:

Că tu ești Dumnezeu nostru și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Peasna 4:

Că bun și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Peasna 5:

Că s'a sfințit și s'a proslăvit prea cinstit și de mare cuviință numele tău: al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Peasna 6:

Că tu ești Impăratul păcii și Mântuitorul sufletelor noastre și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Peasna 7:

Fie stăpânirea Impărăției tale binecuvântată și preaproslăvită: a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Peasna 8:

Că s'a binecuvântat și s'a proslăvit prea cinstit și de mare cuviință numele tău: al Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

După Peasna 9:

Că pre tine te laudă toate puterile cerești și ție

slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

STIHURILE CE SE CÂNTĂ LA SĂRBĂTORI

Când se face Intrarea mică (Vohodul) după: Cu înțelepciune, drepti.

La Nașterea Domnului:

Din pânțece mai 'nainte de luceafăr te-am născut. Juratu-s'au Domnul, și nu-i va părea rău; Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec.

La Botezul Domnului:

Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului, Dumnezeu este Domnul și s'au arătat nouă.

La întâmpinarea Domnului:

Cunoscută au făcut Domnul mântuirea sa; înaintea neamurilor au descoperit dreptatea sa.

La Buna-Vestire:

Bine vestiți din zi în zi mântuirea Dumnezeului nostru.

La Dumineca Stâlpărilor (Floriilor):

Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului; binecuvântat-am pre voi din Casa Domnului; Dumnezeu este Domnul și s'au arătat nouă.

În sfânta și marea Duminecă a Paștilor:

În Biserici binecuvântați pre Dumnezeu, pre Domnul din izvoarele lui Israil.

La sfânta Înălțare:

Suitu-s'au Dumnezeu într-o strigare, Domnul în glas de trâmbiță.

În Dumineca Cincizecimii:

Înalță-te Doamne într-o puterea ta, cântă-vom și vom lăuda puterile tale.

La sfânta Schimbare la față:

Tavorul și Ermonul într-o numele tău se vor bucura.

La Înălțarea Cinstitei Cruci:

Înalțați pre Domnul Dumnezeul nostru și vă închinați așternutului picioarelor lui, că sfânt este.

TROPARE ȘI CONDACE

Ce se cântă în Sfântul Altar, la Sărbători mari, când se slujește cu sobor

La Nașterea Sfintei Fecioare, 8 Septembrie.

Tropar, glasul al 4-lea: •

Nașterea ta, de Dumnezeu Născătoare Fecioară, bucurie a vestit la toată lumea; că din tine au răsărit Soarele dreptății, Hristos Dumnezeul nostru, și deslegând blestemul, au dat binecuvântare, și stricând moartea, ne-au dăruit nouă viață veșnică.

Condac, glasul al 4-lea:

Ioachim și Anna, din defăimarea nenașterii de fii, iar Adam și Eva din stricăciunea morții s'au izbăvit, Preacurată, întru sfânta nașterea ta. Aceasta o prăznuiește și poporul tău, de vina greșelilor izbăvindu-se, când strigă către tine: Cea stearpă naște pre Născătoarea de Dumnezeu și hrănitoarea vieții noastre.

La înălțarea Cinstitei Cruci, 14 Septembrie.

Tropar, glasul 1-iu :

Mântuește Doamne poporul tău și binecuvintează moștenirea ta, biruință Regelui nostru asupra celor protivnici dăruiește și cu Crucea ta păzește pre poporul tău.

Condac, glasul al 4-lea :

Cel ce te-ai înălțat pre Cruce de bună voie, poporului tău, celui nou numit cu numele tău, îndurările tale dăruiește-i, Hristoase Dumnezeule. Veselește cu puterea ta pre credinciosul Regele nostru, dăruindu-i lui biruință asupra protivnicilor, având ajutorul tău armă de pace, nebiruită biruință.

La 1 Octomvrie Acoperământul Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu.

Tropar, glasul al 4-lea.

Astăzi poporul cel bine credincios, luminat prăznuim, umbriți fiind prin venirea ta, Maica lui Dumnezeu, și către prea cinstită icoana ta căutând, cu umilință grăim: Acopere-ne pre noi cu cinstitul tău acoperământ și ne scapă de tot răul, rugând pre Fiul tău, pre Hristos Dumnezeul nostru, să mântuească sufletele noastre.

Condac, glasul al 3-lea. Podobie: Fecioara astăzi...

Fecioara astăzi, înainte stă în Biserică și cu cetele

Sfinților nevăzut se roagă lui Dumnezeu, Ingerii cu Ierarhii se închină și Apostolii cu Proorocii dănuiesc, că pentru noi roagă Născătoarea de Dumnezeu, pre Dumnezeul cel mai înainte de veci.

La 26 Octomvrie.

Troparul cutremurului, glasul al 8-lea.

Cel ce cauți spre pământ și-l faci pre el de se cutremură, izbăvește-ne pre noi de groaza cea înfricoșată a cutremurului, Hristoase Dumnezeul nostru, și trimite nouă milele tale cele bogate, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, unule iubitorule de oameni.

Condacul cutremurului, glasul al 6-lea. Podobie: Plinind rânduiala cea...

Izbăvește-ne Doamne pre noi pre toți de cutremurul cel greu și de ranele cele nesuferite, pentru păcatele noastre. Miluește Doamne pre Regele nostru și pre poporul care l-ai câștigat cu scump Sângele tău, Stăpâne, și cetatea să nu o dai în pierzare prin cutremurul cel înfricoșat: că pre alt Dumnezeu afară de tine nu știm, și strigă celor ce-ți cântă ție: Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră.

La 8 Noemvrie, Soborul mai marilor Voevozi Mihail și Gavriil.

Tropar, glasul al 4-lea.

Mai marilor Voevozi ai oștilor cerești rugămu-vă pre voi noi nevrednicii, ca cu rugăciunile voastre să ne acoperiți pre noi cu acoperământul aripilor slavei voastre celei netrupești, păzindu-ne pre noi cei ce cădem cu deadinșul și strigăm: Izbăviți-ne din nevoi, ca niște mai mari preste cetele puterilor celor de sus.

Condac, glasul al 2-lea.

Mai marilor Voevozi ai lui Dumnezeu, slujitorilor

dumnezezeștei slave, povățuitorii oamenilor și căpeteniile Îngerilor, ceea ce este de folos cereți nouă și mare milă, ca niște mai mari Voevozi ai celor fără de trupuri.

La 21 Noemurie, Intrarea în Biserică a Maicii Domnului.

Tropar, glasul al 4-lea.

Astăzi înainte însemnarea bunei voințe a lui Dumnezeu și propoveduirea mântuirii oamenilor, în Biserica lui Dumnezeu luminat Fecioara se arată și pre Hristos tuturor mai înainte îl vestește. Acestea și noi cu mare glas să-i strigăm: Bucură-te plinirea rânduelei Ziditorului.

Condac, glasul al 4-lea. Podobie: Cel ce te-ai înălțat...

Preacurată Biserica Mântuitorului, Cămara cea de mult preț și Fecioara, sfințita vistierie a slavei lui Dumnezeu, astăzi se aduce în Casa Domnului, împreună aducând Darul Duhului lui Dumnezeu, pre carea o laudă Îngerii lui Dumnezeu: Acesta este cortul cel ceresc.

La Nașterea Domnului, 25 Decembrie.

Tropar, glasul al 4-lea.

Nașterea ta Hristoase Dumnezeul nostru, răsărit-au lumii Lumina cunoștinței; că întru dânsa cei ce slujeau stelelor, dela stea s'au învățat să se închine ție Soarelui dreptății și să te cunoască pre tine Răsăritul cel de sus Doamne, slavă ție.

Condac, glasul al 3-lea. Insăș Podobia.

Fecioara astăzi, pre cel mai pre sus de ființă naște, și pământul peștera, celui neapropiat aduce. Ingerii cu păstorii slavoslovesc și maghii cu steaua călătoresc, că pentru noi s'a născut prunc tânăr, Dumnezeu cel mai înainte de veci.

La Soborul Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu, 26 Dechemvrie

Tropar glasul al 4-lea.

Nașterea ta Hristoase Dumnezeuul nostru... (vezi mai sus).

Condac, glasul al 6-lea.

Cel ce mai înainte de luceafăr din Tatăl fără de măică s'au născut, astăzi pre pământ fără de tată s'au întrupat din tine. Pentru aceasta steaua binevestește maghilor și Ingerii cu păstorii laudă nașterea ta cea fără sămânță, cea ce ești plină de Dar.

La 1 Ianuarie, Tăierea împrejur a Domnului

Tropar, glasul 1-iu.

Cel ce șezi pre scaunul cel în chipul focului întru cei de sus, împreună cu Părintele cel fără de început și cu dumnezeescul Duh, bine ai voit a te naște pre pământ din Fecioară, Maica ta, carea nu știe de bărbat, lisuse. Pentru aceasta te-ai și tăiat împrejur, ca un om a opta zi. Slavă sfatului tău celui prea bun, slavă rânduelei tale, slavă smereniei tale, unule Iubitorule de oameni.

Condac glasul al 3-lea. Podobie: Fecioara astăzi...

Domnul tuturor tăiere împrejur rabdă și greșalele oamenilor ca un bun le taie, dând mântuire astăzi lumii. Se bucură deci întru cei de sus și Ierarhul Ziditorului și purtătorul de lumină, dumnezeescul tănuitor al lui Hristos, Vasilie.

La 6 Ianuarie, Botezul Domnului.

Tropar, glasul 1-iu.

În Iordan botezându-te tu Doamne, închinarea Treimii s'au arătat; că glasul Părintelui au mărturisit ție, Fiu

iubit pre tine numindu-te, și Duhul în chip de porumb au adeverit întărirea Cuvântului. Cel ce te-ai arătat, Hristoase Dumnezeule, și lumea ai luminat, slavă ție.

Condac, glasul al 4-lea. Însăș Podobia.

Arătatute-ai astăzi lumii, și lumina ta Doamne s'a însemnat preste noi, cari cu cunoștință te laudăm: Venit-ai și te-ai arătat lumina cea neapropiată.

La 2 Februarie, Întâmpinarea Domnului.

Tropar, glasul 1-iu.

Bucură-te cea plină de Dar, Născătoare de Dumnezeu Fecioară că din tine au răsărit Soarele dreptății, Hristoase Dumnezeul nostru, luminând pre cei dintru întunec. Veselește-te și tu bătrânule drepte, cel ce ai primit în brațe pre izbăvitorul sufletelor noastre, cel ce ne-au dăruit nouă învierea.

Condac, glasul 1-iu.

Cela ce ai sfințit pântecul Fecioarei cu nașterea ta, și mâinile lui Simeon le-ai binecuvântat, precum se cădea, întâmpinând și acum ne-ai mântuit pre noi, Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta împacă lumea întru războaie și în-tărește dreapta credință pre care o ai iubit, unele iubitorule de oameni.

La 25 Martie Buna-Vestire.

Tropar, glasul al 4-lea.

Astăzi este începătura mântuirii noastre și arătarea tainei celei din veac: Fiul lui Dumnezeu, Fiu Fecioarei se face și Gavriil darul bine-l vestește. Pentru aceasta și noi împreună cu dânsul Născătoare de Dumnezeu să-i strigăm: Bucură-te cea plină de daruri, Domnul este cu tine.

Condac, glasul al 8-lea.

Apărătoarei Doamnei, mulțămiri, pentru biruință izbă-

vindu-ne din nevoi, aducem ție, Născătoare de Dumnezeu, noi robii tăi. Ci ca ceea ce ai stăpânire nebiruită, izbăvește-ne pre noi din toate nevoile, ca să strigăm ție Bucură-te Mireasă pururea Fecioară.

La Duminica Floriilor.

Tropar, glasul 1-iu.

Învierea cea de obște mai înainte de patima ta încredințându-o, pre Lazăr din morți l-ai sculat Hristoase Dumnezeule. Pentru aceasta și noi, ca pruncii, semnele biruinței purtând, ție biruitorului morții strigăm: Osană celui dintru înălțime, bine ești cuvântat cel ce vii întru numele Domnului.

Alt Tropar, glasul al 4-lea.

Îngropându-ne împreună cu tine prin Botez, Hristoase Dumnezeul nostru, vieții cei fără de moarte ne-am învrednicit cu Învierea ta, și cântând strigăm: Osană celui dintru înălțime, bine ești cuvântat cel ce vii întru numele Domnului.

Condac, glasul al 2-lea.

Pre scaun în cer și pre mânz pre pământ, fiind purtat, Hristoase Dumnezeule, laudă dela Ingeri ai primit și cântare dela pruncii cei ce strigau ție: Bine ești cuvântat cel ce vii să chemi pre Adam.

In Dumineca Sfântului Apostol Tomă.

Tropar, glasul al 7-lea.

Pecetluit fiind mormântul, viața din groapă ai răsărit, Hristoase Dumnezeule, și ușile fiind încuiate, înaintea Ucenicilor ai stătut, Învierea tuturor, duh drept printr'înșii înnoindu-ne nouă, după mare mila ta.

Condac, glasul al 8-lea.

Cu dreapta cea osârduitoare, coasta ta cea de viață dătătoare, Tomă o a cercat, Hristoase Dumnezeule; că dacă ai intrat, ușile fiind înculate, cu ceilalți Apostoli a strigat către tine: Domnul ești și Dumnezeuul meu.

La Injumătățirea Praznicului Învierii.

Tropar, glasul al 8-lea.

Injumătățindu-se Praznicul, sufletul meu cel însetat adapă-l cu apele bunei credințe, că tuturor, Mântuitorule, ai strigat: Cel însetat să vină la mine și să bea. Izvorule al vieții noastre, Hristoase Dumnezeule, slavă ție.

Condac, glasul al 4-lea. Podobie: Cel ce te-ai înălțat..

Praznicul Legei înjumătățindu-se, Făcătorule a toate și Stăpâne, către cei ce erau de față ai zis, Hristoase Dumnezeule: Veniți și scoateți apa nemuririi. Pentru aceasta, la tine cădem și cu credință strigăm: Indurările tale dă-ruește-le nouă, că tu ești izvorul vieții noastre.

La Înălțarea Domnului.

Tropar, glasul al 4-lea.

Înălțatu-te-ai întru slavă, Hristoase Dumnezeuul nostru, bucurie făcând Ucenicilor cu făgăduința Sfântului Duh, încredințându-se ei, prin binecuvântare, că tu ești Fiul lui Dumnezeu, izbăvitorul lumii. Condac, glasul al 6-lea:

Plinind rânduiala cea pentru noi, și cele de pre pă-mânt unindu-le cu cele cerești, te-ai înălțat întru slavă, Hristoase Dumnezeuul nostru, nici cum despărțindu-te, ci rămânând nedepărtat și strigând celor ce te iubesc pre tine: Eu sunt cu voi și nimeni împotriva voastră.

La Pogorârea Sfântului Duh.

Tropar, glasul al 8-lea :

Bine ești cuvântat, Hristoase Dumnezeu nostru, cea ce prea înțelepți pre Pescari ai arătat, trimițându-le lor Duhul Sfânt, și printr'înșii lumea ai vânat, lubitorule de oameni, slavă ție.

Condac, glasul al 8-lea :

Când s'au pogorît, limbile amestecând, despărțit-au neamurile, cel prea înalt; iar când au împărțit limbile cele de foc, într-o unire pre toți i-au chemat; și cu un glas slăvim pe prea Sfântul Duh.

La Duminica Tuturor Sfinților.

Tropar, glasul al 4-lea :

Cu sângiurile Mucenicilor tăi celor din toată lumea, ca și cu o porfiră și cu vison, Biserica ta împodobită fiind, printr'înșii strigă către tine: Hristoase Dumnezeule, poporului tău trimite-i îndurările tale pace obștei tale dăruiește-i și sufletelor noastre mare milă.

Condac, glasul al 8-lea :

Ca o pârgă a firei, ție săditorului făpturei, lumea îți aduce, Doamne, pre purtătorii de Dumnezeu Mucenici. Pentru ale căror rugăciuni, în pace adâncă o păzește, pentru Născătoarea de Dumnezeu, mult milostive.

La 6 August, Schimbarea la față.

Tropar galsul al 7-lea :

Schimbătu-te-ai la față în munte, Hristoase Dumnezeu, arătând Ucenicilor tăi slava ta, pre cât li se putea. Strălucească și nouă păcătoșilor lumina ta cea pururea fiitoare, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Dătătorule de lumină, slavă ție.

Condac, glasul al 7-lea:

In munte te-ai schimbat la faţă, şi pre cât au cuprins Ucenicii tăi slava ta, Hristoase Dumnezeule, au văzut că dacă te vor vedea răstignit, să cunoască patima cea de bună voie şi lumii să propovăduiască, că tu eşti cu adevărat raza Tatălui.

La 15 August, Adormirea Maicei Domnului.

Tropar, glasul 1-iu.

Intru naştere fecioria ai păzit, întru adormire lumea nu o ai părăsit, de Dumnezeu Născătoare. Mutatu-te-ai la viaţă, fiind Maica Vieţii, şi cu rugăciunile tale izbăveşti din moarte sufletele noastre.

Condac glasul al 2-lea :

Pre Născătoarea de Dumnezeu, cea întru răgăciuni neadormită şi întru folosinţă nădejdea cea neschimbată, mormântul şi moartea nu o au ținut, căci ca pre Maica Vieţii, la viaţă o au mutat cel ce s'au sălăşluit în pântecul ei cel pururea fecioresc.

ADUNARE DE CERERI

LA

FELURITE TREBUINȚE DIN VIAȚA OMULUI

Aceste cereri se fac după rânduială și la vremea arătată mai jos.

La Vreme de neplouare și foamete.

La Proscomidie luând Preotul o părtică, o pune pre sfântul Disc și zice:

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeuul nostru, primește jertfa aceasta întru iertarea păcatelor noastre, a tuturor nevrednicilor robi și a tot poporului tău, și-ți întoarce mânia ta, cea cu dreptate pornită asupra noastră, și nu omorî cu foamete și cu sete pre poporul tău și pre dobitoace. Cu milostivire poruncește norilor din cer să trimeată pre pământ ploaie bună, timpurie și târzie, și să-l răcoască pre el, ca să răsară și să crească iarbă dobitoacelor, verdeață spre slujba oamenilor și să aducă roduri și cele de trebuință vieții noastre.

La începutul dumezezești Liturghii

După ce zice Preotul: Bine cuvântată este împărăția...
se zice Ectenia.

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor...

Pentru pacea a toată lumea...

Pentru sfântă Biserica aceasta...

Pentru Prea sfințitul Arhiepiscopul și Mitropolitul
(sau Episcopul) nostru (N)...

Pentru Prea Înălțatul și de Hristos iubitorul Regele
nostru (se pomenește familia Regală)...

Pentru ca să-i ajute și să-i supue supt picioarele lui...

Pentru sfânt locașul acesta...

Pentru bună întocmirea văzduhurilor...

Pentru cei ce înnoată și călătoresc...

Aceste Ectenii, neschimbat se zic la toate cererile,
până aicea

Iar de aici se adaugă cele de trebuință, la vreme de
trebuință, la vreme de nevoie, precum acestea, pentru ne-
plouare:

Pentru ca să nu pomenească fărădelegile și nedreptă-
țile poporului său, ci să-și întoarcă despre noi toată mâ-
nia sa, cea cu dreptate pornită asupra noastră, și să nu
ne omoare pre noi cu foame și cu sete, Domnului să ne
rugăm.

Pentru bună liniștea văzduhului și ploi de bună tre-
buință spre rodire, cu milostivire să trimită pământului și
poporului său, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca întru mânia sa să nu piardă pre poporul

său și dobitoacele, ci să poruncească norilor de sus să plouă, ca să rodească pământul, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să poruncească pământului să răsară ro-duri spre veselia și hrana poporului său, verdeață spre folosul oamenilor și iarbă dobitoacelor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca, cu milostivire să caute spre strigarea, plângerea, suspinarea și rugăciunile cele de umilință ale bătrânilor, ale tinerilor, ale pruncilor și a tot poporului, și să nu ne piardă pre noi cu foame, pentru păcatele noastre, ci să cruțe din moarte sufletele noastre, și să ne hrănească pre noi în foamete, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca rugăciunile noastre să fie bine primite, și, precum pre Ilie oarecând, să ne audă și pre noi cu ploaie și cu bună liniștea văzduhului și să ne miluească pre noi, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca cu milostivire să audă glasul rugăciuni noastre, și să ne mântuească pre noi de foamete, de ciumă, de cutremur, de potop, de foc, de grindină, de sabie, de venirea asupra noastră a altor neamuri, de războiul cel dintre noi și de toată rana aducătoare de moarte, Dom-nului să ne rugăm.

Iar după isprăvirea cererilor pentru orice trebuință ar fi, sfârșitul tuturoră să se facă așa:

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul...

Apără, mântuește, miluește...

Pe prea sfânta, curata, prea binecuvântata...

Voglas :

Că ție se cuvine toată slava, cinstea și închinăci-nea: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

În acest chip se zic Ecteniile și la începutul Utreniei și la Vecernie.

După Vohod, Tropar, glasul al 2-lea.

Cela ce faci, cu porunca ta, bună liniște văzduhului, Doamne, dăruiește pământului ploaie de voie, ca să aducă poporului tău roduri din destul și să sature toată vîetea, cu bună voirea ta, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu și ale tuturor Sfinților tăi.

Condac, glasul al 6-lea.

Făcător și ziditor a toate și dătător de bunătăți și indu-te pre tine Doamne, către tine cădem și cu deadin-sul te rugăm: Indură-te milostive și iartă ca un bun fărădelegile noastre, și de mânia cea cu dreptate pornită, izbăvește pre robii tăi, dând, ca un bun și mult milostiv, pământului celui însetat, ploi cu bune roduri.

Prochimen, glasul al 4-lea,

Brazdele pământului adapă-le și înmulțește rodurile lui.
Stih: Întru picăturile lui veseli-se-va, răsărind.

Apostolul:

Din soborniceasca carte a sfântului Apostol Iacov, cetire.

Cap. 5, vers. 10.

Fraților, luați pildă de patimă rea...

(Caută în *Apostol*, la Iulie în 20). Aliluia, glasul al 8-lea.

Stih: Binecuvîntă-vei cununa anului bunătății tale Doamne, și câmpii tăi se vor sătura.

Stih: Ingrășa-se-vor cele frumoase ale pustiului și cu bucurie dealurile se vor încinge.

Evanghelia dela Matei, Cap. XVI, 1.

**In vremea aceea apropiatu-s'au către
Isus Fariseii şi Saducheii..**

(Caută în *Evanghelia*, Luni, a opta săptămână după Rusalii).

După Evanghelia, Ectenia :

Să zicem toţi din tot sufletul...

Doamne a tot Stăpânitorule...

Milueşte-ne pre noi, Dumnezeuule...

**Încă ne rugăm pentru Prea Sfinţitul Arhiepiscopul şi
Mitropolitul (sau Episcopul) nostru (N)...**

**Încă ne rugăm pentru Prea Înălţatul şi de Hristos
iubitorul Regele nostru (se pomeneşte familia Regală)..**

**Încă ne rugăm pentru fraţii Preoţi, Ieromonahii Iero-
diaconii...**

Încă ne rugăm pentru fericii...

**Apoi acestea (precum şi la Utrenie, la Vecernie şi la alte
rugăciuni) aşă :**

**Cela ce nu voeşti moartea păcătosului, ci aştepţi
întoarcerea şi pocăinţa lui, auzi-ne pre noi păcătoşii, cari
întru pocăinţa ne rugăm ție, şi cu milostivire iertând toate
păcatele noastre, auzi-ne şi ne milueşte.**

**Cela ce ridici norii dela marginile pământului şi ful-
gerile spre ploaie le-ai făcut, porunceşte aceloră să slo-
boadă ploi cu pace şi rouă aducătoare de roadă pre pă-
mânt; cu lacrimi ne rugăm ție, ca unui bun: degrabă ne
auzi şi cu milostivire ne milueşte.**

Cela ce îmbraci cerul cu norii şi pământului găteşti

ploaie, rouează pământul cu îndestularea binecuvântărei tale, Bunule, Iubitorule de oameni îndurate, și trimite nouă milele tale cele bogate, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluește.

Cela ce răsari soarele preste cei buni și preste cei răi și dai ploaie preste cei drepți și preste cei păcătoși, caută spre noi cu milostivire și înmulțește semințele și rodurile pământului, cu bunătatea ta, rugămu ne ție, auzi-ne și ne miluește.

Cela ce răsari iarba dobitoacelor și verdeată spre slujba oamenilor, adapă brazdele pământului și înmulțește rodurile lui și mântuește oamenii și dobitoacele, rugămu-ne ție, întru tot puternice Doamne: auzi-ne și ne miluește.

Cela ce te îmbraci cu lumina ca și cu o haină și întru cele înalte viețuești și spre cele smerite privești, Dumnezeuule, caută cu milostivire spre poporul tău cel ce te-a mâniat și iubirea ta de oameni a întăritat, și ca un milostiv și lesne iertător, îndură-te și miluește moștenirea ta și oile pășunii tale, și cu milă și cu îndurări cercetează via pre care o au sădit dreapta ta; întru zdrobirea inimii, cu smerenie ne rugăm ție: degrab ne auzi și cu milostivire ne miluește.

Sfârșitul să se facă așa:

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri și fac bine....

Voglas :

Că milostiv și iubitor de oameni Dumnezeu ești și ție slavă înălțăm: Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor.

Chinonicul:

Ploaie de bună voie vei osebi, Dumnezeuule, moște-

nirei tale, şi a slăbit, iar tu o ai întărit. Aliluia, Aliluia, Alilula.

Intru acest chip se urmează la toate cererile trebuincioase.

LA VREME DE NECONTENIREA PLOILOR

La Proscomidie luând Preotul o părticică, o pune pe sfântul Disc şi zice:

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeuul nostru, primeşte jertfa aceasta întru iertarea păcatelor noastre, a tot poporului tău, cari am întărâtat iubirea ta de oameni şi am mâniaturgia ta. Nu ne pierde pre noi întru mânia ta, ci porunceşte norilor să înceteze de vărsarea ploilor celor necontenite, şi razele soarelui să străluciască pre pământ, spre înmulţirea şi adunarea rodurilor pământului, ca nu cu stricăciune şi până în sfârşit să ne împuţinăm de îngrozirea ta şi întru tânguire să ne stingem.

La începutul Dumnezezeştei Liturghii.

Cu pace Domnului să ne rugăm.

Şi celelalte pe rând, precum s'a arătat la *neploare* şi *foamete*.

Pentru ca nu întru mânia îngrozirei sale să ne împuţineze pre noi pentru păcatele şi fărdelegile noastre ci de

mila și îndurările sale cele din veac să'și aducă aminte și să ne miluească pre noi, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să'și aducă aminte de așezământul său cel către Noe, și să nu strice cu mulțimea ploiei celei fără de măsură, cu întunecată și nelămurită vreme a văzduhului și cu întunecoasă ceață, pământul și pre ticălosul său popor, ci cu milostivire să cruțe moștenirea sa, și soarele cu raze aducătoare de roduri și cu căldură la vreme să porunciască a străluci pre pământ, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să poruncească norilor să înceteze de ploaia cea preste măsură și negura să se risipească și lumina soarelui să strălucească, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să cruțe poporul și dobitoacele și tot pământul acesta, și să nu-l strice pre el cu vărsarea ploilor celor preste măsură, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să dea moștenirii sale senin cu bună prefacere și să se înmulțească rodurile pământului, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca nu după păcatele noastre să răsplătească nouă și să ne pedepsească pre noi; ci după mare mila sa și după mulțimea îndurărilor sale, să arate spre noi grabnică iubirea sa de oameni și bunătatea, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să nu strice rodurile și semințele pământului, pentru păcatele noastre, cu vărsarea ploilor celor preste măsură, ci cu ivirea seninului să le cruțe și să le crească pre ele pentru ticălosul său popor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să fie bine primită rugăciunea noastră și să ne izbăvească pre noi de foame, de ciuină, de cutremur, de potop de grindină, de foc, de sabie, de venirea altor neamuri, de războiul cel dintre noi și de toată rana aducătoare de moarte, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul...

Apără, mântuește .. și celelalte.

După Vohod, Troparul, glasul al 2-lea :

Caută cu milostivire, Dumnezeuule, asupra poporului ce a greșit, și nu trece cu vederea pre cei ce cad către tine întru pocăință, ci, ca un bun, miluește și degrab ne izbăvește de îngrozirea ta cea dreaptă, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, unele Iubitorule de oameni.

Condac, glasul al 2-lea :

Nu lepădă Stăpâne, până în sfârșit, pre poporul tău cel ce a greșit, și nu depărta mila ta și îndurările tale dela noi, ci, ca cea ce ești adâncul îndurărilor și noianul milostivirei, primește rugăciunile noastre și ne mântuește pre noi de mânia și nevoia ce ne-a cuprins, ca cea ce însuși ești lesne iertător și milostiv.

Prochimen, glasul al 4-lea :

Mântuește-mă Dumnezeuule, că au intrat ape până la sufletul meu.

Stih : Cufundatu-m'am întru adâncul noroiului și nu este stare.

Apostolul :

Din cartea cea către Romani a Sfântului Apostol Pavel, cetire.

Cap. 8, vers 22.

Fraților știm că toată făptura împreună..

(Caută în Apostol, Joi, a 3 săptămână după Rusalii). A-liluia, glasul 1.

Stih : Mântuește-mă de tină...

Stih : Ca să nu mă înnece viforul apelor...

Evanghelia dela Marcu.
Cap. 11, vers 22.

Zis'au Domnul Ucenicilor săi: Aveți credința lui Dumnezeu; că adevăr zic vouă... (Caută în *Evangelhie*, Miercuri a 32 săptămână după Rusalii).

După *Evangelhie* Ectenia :

Să zicem toți din tot sufletul...

Și celelalte, precum se arată la *neprouare*.

Cele vrednice de pedepsire am făcut, și dreapta ta judecată ne-a ajuns pre noi, Doamne; ci, te milostivește, milostivește-te spre poporul ce a greșit, și-ți întoarce mânia ta cea cu dreptate pornită asupra noastră. Intru pocăință cădem către tine și cu smerenie te rugăm pre tine: auzi-ne și ne miluește.

Ca să nu ne înnece pre noi, Doamne, vifoșul apelor și ca să nu strice pământul și cu foame să ne omoare pre noi poporul tău, ci, ca un Bun, încetează vărsarea apelor, și ca un Puternic, poruncește să lucească pre pământ căldura soarelui, cu deadinsul te rugăm, Impărate prea sfinte: auzi-ne și ne miluește pre noi.

Pentru poporul tău și pentru dobitoace, poruncește văzduhului celui întunecat și negurei celei păcloase ca să se ridice și razele soarelui să strălucească, întru tot milostive Doamne, ca nu fără de vreme să ne sfârșim, rugămune ție: degrabă ne auzi și ne miluește.

Mântuește-ne pre noi, Doamne, de tină, de revărsarea și de înneccarea apelor, ca să nu ne stingă îndeșert zilele noastre și anii noștri întru suspinuri, ci adu-ți aminte de așezământul cel către Noe, și fă cu noi după mila ta; cu inimă înfrântă te rugăm: auzi-ne și ne miluește.

Intru scârbă și necaz fiind noi și întru tânguire înspăimântată, către tine Domnul Dumnezeuul nostru, cu

umilinţă strigăm : să vie către tine rugăciunea noastră şi să iasă din stricăciune viaţa noastră, ca nu fără de vreme să ne stingem, ci, cu milostivire auzi glasul ticălosului tău popor şi cu iubirea ta de oameni milueşte-ne pre noi.

Nu spre curcubeu, care este semnul legăturii ce l-ai pus pre nori, Doamne, ci spre îndurările tale privim şi mila ta a o trage căutăm. Către tine, cel bogat întru milă şi fără de măsură întru îndurări, cu inimă înfrântă ne rugăm ție : dă nouă senin la vreme şi aducător de roadă, împreună cu prefacerea văzduhului, şi degrabă, ca un milostiv, auzi-ne şi ne milueşte pre noi.

Încă ne rugăm pentru ca să-şi întoarcă despre noi toată mânia sa, cea cu dreptate pornită asupra noastră, şi să ierte nouă toată greşala cea de voie şi cea fără de voie şi să ne miluească pre noi nevrednicii robii săi, carii suntem cu inimă înfrântă. Să zicem toţi : Doamne, auzi-ne şi ne milueşte.

Încă ne rugăm pentru ca să audă Domnul Dumnezeu nostru glasul rugăciunii noastre şi să ne miluească pre noi şi să trimită pământului, senin cu bună vreme, şi să ne mângâie pre noi robii săi cei întristaţi. Să zicem, toţi, cu lacrimi : auzi-ne şi ne milueşte.

Cela ce aduni apele în nori dela marginile pământului, cu porunca ta le opreşte pre ele şi trimite senin pre pământ. Cu umilinţă ne rugăm ție, întru tot milostive Stăpâne, auzi-ne şi cu milostivire ne milueşte.

Cela ce chemi apa mării şi iarăş cu puterea ta cea întru tot puternică poţi a o opri pre ea şi a lumina cele de subt cer, întru pocăinţă ne rugăm ție întru tot milostive Doamne, auzi-ne şi cu iubirea de oameni ne milueşte.

Senin de ajuns trimite, Doamne, pre pământ, şi din stricăciune de grab ne izbăveşte pre noi. Întru durerea inimii ne rugăm ție : auzi-ne şi cu îndurare ne milueşte.

Cela ce cercetezi pământul și înmulțești rodurile lui, cela ce răsari iarbă dobitoacelor și verdeață spre slujba oamenilor, miluește oamenii și dobitoacele și contenește vărsarea ploilor celor fără de măsură, și soarele cu bună vreme să strălucească pre pământ, și poruncește să se înmulțească rodurile lui. Rugămu-ne ție îndurate, Doamne, auzi-ne, și, ca un Bun, ne miluește.

Precum sunt ochii slugilor în mâinile stăpânilor săi, așa ochii noștri către tine Dumnezeu nostru, cu credință caută, până când te vei milostivi spre noi, Pentru aceea nu ne pierde pre noi cu plouarea cea preste măsură, ci cu milostivire caută spre noi cu vreme senină, și cu milostivire ne miluește.

Cela ce strălucești soarele preste cei răi și preste cei buni și dai senin și rouă bine roditoare și bună prefacerea văzduhului, spre folosul zidirii tale, nu cu urgia ta ne certă pre noi, ci cu milostivire înmulțește sămânța pământului și rodurile lui. Cu pocăință ne rugăm ție, iubitorule de oameni, Doamne, auzi-ne, și, ca un Indurat, ne miluește.

Cela ce te îmbraci cu lumina ca și cu o haină, strălucește lumina soarelui pre pământ și usucă umezeala lui cea preste măsură, spre îndestularea și rodirea lui. Rugămu-ne ție: auzi-ne, și cu milostivire ne miluește.

Nu pomeni fără de legile noastre, Stăpâne, că de vei căută la fărădelegi, nimeni nu va putea să stea înaintea ta, ci de grab să ne întâmpine pre noi îndurările tale, Doamne, că am sărăcit foarte, ca să nu ne strice nouă neîncetarea ploiei și până în sfârșit să ne piarză. Rugămu-ne ție: degrab auzi-ne, și cu milostivire ne miluește.

Nădejdea și mântuirea celor ce drept cred întru tine, Doamne, izbăvește sfânt locașul acesta și toate orașele și satele de ciumă, de foamete, de cutremur, de potop, de foc, de sabie, de venirea asupra a altor neamuri, de războiul cel dintre noi și de toată rana aducătoare de moar-

te: şi milostiv, blând şi lesne iertător să fii, Iubitorule de oameni, pentru păcatele noastre, şi ne milueşte pre noi. Întoarce toată mânia ta, care pre dreptate se porneşte asupra noastră, şi ne izbăveşte pre noi de îngrozirea ce cu dreptate ne-a cuprins, şi luminează cu Darul tău toate cele de sub cer, spre rodirea pământului şi hrana vieţii noastre. Să zicem toţi cu lacrimi; Doamne Sfinte, degrab ne auzi şi cu milostivire ne milueşte.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri...

Voglas:

Că milostiv şi iubitor de oameni...

Chinonicul ;

Către Domnul, când m'au necăjit, am strigat şi m'au auzit. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Pentru cei ce călătoresc în cale, unul sau mai mulţi

La Proskomidie luând Preotul o păticeă, o pune pe sfântul Disc şi zice :

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeuul nostru, primeşte jertfa aceasta întru iertarea păcatelor robului tău (N), şi binecuvintează călătoria lui şi trimite lui, precum oarecând robului tău Tovie, Inger paşnic, împreună călător, povăţuitor, păzitor, şi sprijinitor, şi-l păzeşte pre el nevătămat de toată întâmplarea rea, şi în pace, sănătos şi cu bună sporire să se întoarcă, ca

și prin aceasta să se proslăvească întru dânsul numele tău cel prea încuviințat.

La începutul dumnezeieștei Liturghii :

Cu pace Domnului să ne rugăm. Și celelalte pe rând, precum se arată la *neplouare*.

Pentru ca să miluească pre robul său (N) și să-î ierte lui toată greșala cea de voie și fără de voie și să binecuvinteze călătoria lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-i trimită lui Inger pașnic, împreună călător și povățuitor, păzitor, folositor, sprijinitor și nevătămat păzindu-l de toată întâmplarea cea rea, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-l acopere pre dânsul și nevătămat să-l păzească de toată năvălirea vrăjmașilor și îmbulzeala, și fără de păcate să fie mergerea și întoarcerea lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca fără de primejdie și în pace să-i fie călătoria mergerii și întoarcerii lui și cu bună sporire și sănătate și toată buna primire și cinstea să i se dea lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-l păzească pre dânsul nevătămat și nebiruit de toți văzuții și nevăzuții vrăjmași și de năvălirea oamenilor răi și vicleni, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să se binecuvinteze cu Har buna lui voie, și cu bună sporire să facă cele de folos sufletului și trupului, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul...

A păra, mântuește, miluește... și celelalte.

După Vohod, Tropar, glasul al 2-lea :

Calea și adevărul fiind Hristoase, pre Ingerul tău îm-

preună călător, trimite acum spre pază robului tău, precum oarecând lui Tovie, şi păzeşte-l nevătămat de tot răul, spre slava ta întru toate, cu bună sporire, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, unule iubitorule de oameni.

Condac, glasul al 2-lea:

Cela ce ai călătorit împreună cu Lucă şi cu Cleopa în Emaus, Mântuitorule, călătoreşte şi acum cu robul tău ce vrea să călătorească, ferindu-l pe el de tot răul şi îmbulzeala, că tu toate câte voieşti le şi poţi, ca un iubitor de oameni.

Prochimen, glasul al 4-lea:

A rată mie Doamne calea în care voi merge, căci către tine am ridicat sufletul meu.

Stih: Scoate-mă dela vrajmaşii mei, Doamne, către tine am scăpat.

Apostolul

Din Faptele Sfinţilor Apostoli, cetire. Cap. VIII. 26.

În zilele acelea Ingerul Domnului a zis către Filip... (Caută în *Apostol* Joi, a 3-a săptămână după Paşti). Aliluia, glasul al 2-lea.

Stih: Dela Domnul paşii omului să îndreptează şi calea lui o va voi foarte.

Stih: Descopere către Domnul calea ta şi nădejdu-este spre dânsul şi el va face.

Evangelhia dela Ioan.

Cap. 14 vers. 1.

Zis-au Domnul Ucenicilor săi: Să nu se turbure inima voastră...

(Caută în *Evangelhie*, Vineri, a 6-a săptămână după Paști).

După *Evangelhie*, Ectenia :

Să zicem toți din tot sufletul...

Și celelalte, precum se arată la *neplouare*.

Doamne, cea ce îndreptezi pașii omenеști, caută cu milostivire spre robul tău (N) și iartă lui toată greșala cea de voie și cea fără de voie, binecuvintează-i buna voie, a cererii lui, ieșirile și intrările călătoriei lui îndreptează-le, cu deadinsul te rugăm, auzi-ne și ne miluește-

Cela ce ai slobozit cu prea mărire, Doamne, pre Iosif de prigonirea fraților săi, și în Eghipet pre dânsul l-ai povățuit și cu binecuvântarea bunătății tale să sporească în toate l-ai făcut, și pre robul tău acesta, ce va să călătorească, bine cuvintează-l și fă ca, călătoria lui să fie fără de sminteală și cu bună sporire. Rugămu-ne ție : auzi-ne și ne miluește.

Cela ce ai trimis lui Isaac și lui Tovie Inger împreună călător, și călătoria și întoarcerea acelora pașnică o ai făcut, și acum prea Bunule, trimite Inger pașnic robului tău acestuia, ce se roagă ție prin noi, ca să-l povățuiască pre el spre tot lucrul bun, să-l izbăvească pre el de vrăjmașii văzuți și nevăzuți și de toată întâmplarea cea rea, ca, sănătos, cu pace și cu bună sporire întorcându-se, să te laude pre tine. Din toată inima ne rugăm ție; auzi-ne și ne miluește.

Cela ce cu Lucă și cu Cleopa împreună ai călătorit la Emaus, și prin minunata ta cunoaștere veseli i-ai făcut să se întoarcă la Ierusalim; călătorește și acum, cu Darul și dumnezeiasca ta binecuvântare, cu robul tău acesta, carele prin noi cu deadinsul se roagă ție, și fă să sporească întru tot lucru bun, spre slava prea sfântului tău nume, și cu bună sporire păzindu-l sănătos, si întorcându-l în pace la casa lui, ca unui întru tot îndural și dătător

de bine ne rugăm ție: degrab ne auzi și cu milostivire ne miluește.

Chinonicul:

Știe Domnul calea celor fără de prihană și moștenirea lor în veci va fi. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

PENTRU CEI BOLNAVI.

La Proscomidie luând Preotul o pătctică, o pune pe sfântul Disc și zice:

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeuul nostru, primește jertfa aceasta întru iertarea păcatelor robului tău (N), și ca un îndurat, cu dreapta ta cea întru tot puternică, stinge-i focul ce l-a cuprins pre el, încetează-i boala, și cu milostivire îl ridică din patul durerii, întru slava numelui tău.

La începutul dumnezeieștei Liturghii:

Cu pace Domnului să ne rugăm. Și celelalte precum se arată la *neplouare*.

Pentru ca să se ierte toată greșala cea de voie și fără de voie a robului său (N), și milostiv să-i fie lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să se stingă focul și să înceteze boala și cu milostivire să vindece neputințele lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca în grabă, ca pe fiul sutaşului, ca pe fica Hananienei şi ca pre soacra lui Petru, cu cuvântul puzerii sale, cu milă să-l vindece şi din patul durerii să-l ridice pre dânsul, Domnului să ne rugăm

Pentru îndurarea milei sale, păcatele tinereţelor şi ale neştiinţei lui şi ale părinţilor lui să nu le pomenească, ci, cu milostivire, sănătate lui să i se dăruască, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca, precum oarecând pre slăbănogul, cu cuvântul Darului său celui dumnezeesc l-au ridicat, degrab şi pre neputinciosul său rob, din patul durerii să-l ridice şi sănătos să-l facă, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să nu treacă cu vederea rugăciunea cea cu deadinsul a robului său, carele acum prin noi se roagă, ci, cu milostivire să-l audă pre el, şi blând şi lesne iertător să-i fie lui bunul şi iubitorul de oameni Dumnezeu, şi sănătate să-i dea lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-l cerceteze pre el cu cercetarea Sfântului său Duh şi să vindece toată neputinţa şi toată boala ce l-a cuprins pre el, pentru slava numelui său, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca, cu milostivire, ca pre Hananianca, să audă glasul rugăciunilor noastre, ale nevrednicilor robilor săi, ce strigăm către dânsul, şi ca pre fiica ei să miluească şi să vindece pre bolnavul, robul său (N), Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi...

• Apără, mântueşte, milueşte... şi celelalte.

După Vohod, Tropar, glasul al 4-lea

Unule, cela ce eşti grabnic spre ajutor, Hristoase, arată de sus grabnică cercetare robului tău celui ce pătimeşte ;

izbăveşte-l de boalele şi de durerile cele amare şi-l ridică pre el ca să-ţi cânte ție şi să te slăvească neîncetat, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, unule iubitorule de oameni.

Condac, glasul al 2-lea :

Pre cela ce zace în patul durerilor şi cu rana morţii este rănit, precum oarecând pre soacra lui Petru, Mântuitorule, o ai ridicat, şi pre slăbănogul ce se purtă în pat, aşă şi acum, cu milostivire, pre cel ce pătimeşte cercetează-l şi-l vindecă; că tu singur eşti cela ce ai purtat neputinţa şi durerea neamului nostru, şi toate le poţi, ca un mult milostiv.

Prochimen, glasul al 6-lea :

Milueşte-mă Doamne că neputincios sunt, vindecă-mă, Doamne, că s'au turburat oasele mele.

Stih : Că nu este întru moarte cela ce te pomeneşte pre tine, Doamne.

Apostolul :

Din Soborniceasca carte a Sfântului Apostol Iacov, cetire.

Cap. 5, vers. 10.

Fraţilor, luaţi pildă de pătimire rea...
(Caută în *Apostol*, la Iulie 20). Aliluia, glasul al 8-lea.

Stih : Doamne, nu cu urgia ta să mă mustri pre mine.

Stih : Mântueşte-mă pentru mila ta.

Evangelhia dela Matei.

Cap. 8, vers 5.

În vremea aceea, intrând Iisus în Ca-

pernaum...(Caută în *Evanghelie*, Duminecă, a 4-a săptămână după Pogorîrea Sfântului Duh).

După *Evanghelie*, *Ectenia*:

Să zicem toți din tot sufletul...și celelalte pre rând, precum se arată la *neplouare*.

Doftorul sufletelor și al trupurilor, cu umilință, întru zdrobirea inimii cădem către tine și suspinând, strigăm ție: Vindecă durerea, tămăduiește patimile sufletului și ale trupului robului tău (N), și, ca un bun, iartă-i lui toată greșala cea de voie și fără de voie, degrab ridică-l pre el din patul durerii, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluește.

Cela ce nu voești moartea păcătosului, ci să se întoarcă și să fie viu, îndură-te și miluește pre robul tău (N) Milostive, contenește-i boala, slăbește-i toată patima și toată neputința, încetează-i răceala, potolește-i fierbințeala, tinde mâna ta cea tare și-l ridică din patul durerii, precum oarecând pre fica lui Iair, și sănătos îl arată, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluește.

Cela ce cu atingerea ta ai vindecat pre soacra lui Petru, fiind aprinsă de friguri, și acum pre robul tău, cel ce cumplit pătimeste, vindecă-l degrab, dându-i lui sănătate, cu deadinsul ne rugăm, Izvorule al vindecărilor, auzi-ne și ne miluește.

Cela ce ai primit lacrimile lui Ezechie și ale lui Manasi și pocăința Ninivitenilor și mărturisirea lui David și degrab i-ai miluit pre ei, și a noastră rugăciune, ce se aduce ție cu umilință, primește-o, întru tot bunule împărate, și, ca un îndurat, miluește pre robul tău cela ce cumplit bolește, dăruindu-i lui sănătate. Cu lacrimi ne rugăm ție, Izvorule al vieții și al nemuririi, auzi-ne și degrab ne miluește.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri...

Vosglas.

Că milostiv şi iubitor de oameni...

Chinonicul.

Vindecă-mă Doamne, că s'au turburat oasele mele,
şi sufletul meu s'a turburat foarte. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Pentru vrăjmaşii cei ce ne urăsc şi ne asupresc pre noi.

La Proskomidie luând Preotul o părtică, o pune pre sfântul Disc şi zice:

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeuul nostru, primeşte dela noi nevrednicii robii tăi jertfa aceasta, şi iertând nouă toate greşelile noastre, adu-ţi aminte de toţi vrăjmaşii noştrii cei ce ne urăsc şi ne asupresc pre noi, şi nu răsplăti lor după faptele lor, ci, după mare mila ta, îi întoarce pre dânsii: pre necredincioşi, către dreapta credinţă, iar pre credincioşi, ca să se abată dela rău şi să facă bine; ca nici unul dintr'înşii să nu piară pentru noi nevrednicii. Iar pre noi şi sfânta ta Biserică, cu tăria ta cea întru tot puternică, de tot răul şi îmbulzeala, cu milostivire ne izbăveşte.

La începutul dumnezeieștei Liturghii.

Cu pace Domnului să ne rugăm... și celelalte, precum se arată la *neplovare*.

Pentru ca să ierte toate greșelile noastre și cu milostivire să ne izbăvească pre noi de toată îmbulzeala vrăjmașilor noștri, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să nu răsplătească vrăjmașilor noștri după faptele lor, nici după vicleșugul născocirilor lor, ci ca să-i întoarcă pre dânșii dela răutatea lor cea silnică, spre facerea de bine și dragoste, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să se întoarcă necredincioșii către dreapta credință cea ortodoxă, iară credincioșii să se întărească în dreapta credință, și toată vrajba și ura, întru iubirea de frați, în pace și în dragostea cea desăvârșită să se prefacă, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca nici unul dintre dânșii să nu piară pentru noi, ci cu Darul său să-i facă pre toți ca să se abată dela rău și să facă bine, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să se desrădăcineze dintre noi toată dușmănia, ura și toată răutatea, iar dragostea cea nefățarnică și pașnică și viața cea cu fapte bune întru sporirea credinței să se înrădăcineze, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să nu-i lase pre dânșii pentru noi a pieri, nici pre noi pentru dânșii, ci pre toți la cunoștința adevărului să ne aducă și cu Darul său să ne mântuească, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul..

Apără, mântuește, miluește... și celelalte.

După Vohod, Tropar, glasul al 4-lea:

Iubitorule de suflete, Doamne, cea ce te-ai rugat

pentru cei ce te-au răstignit pre tine şi ai poruncit robilor tăi să se roage pentru vrăjmaşi, pre cei ce ne urăsc şi ne asupresc pre noi, iartă-i şi povăţueşte-i să se abată dela tot răul şi vicleşugul, spre iubirea de fraţi şi spre facerea de bine a vieţii. Cu smerenie aducem această rugăciune, ca într'un glas şi într'un cuget să te slăvim pre tine, unule iubitorule de oameni.

Condac, glasul al 5-lea :

Precum întâiul tău mucenic Ştefan, pentru cei ce-l ucidă pre dânsul, te rugă pre tine, Doamne, şi noi căzând ne rugăm : pre toţi cei ce ne urăsc şi ne asupresc pre noi iartă-i, ca nici unul dintr'inşii pentru noi să nu piară, ci toţi cu Darul tău să se mântuească, Dumnezeuule, într'u tot îndurate.

Prochimen, glasul al 4-lea :

Ca să se întoarcă vrăjmaşii mei înapoi, ori în ce zi te voi chema.

Stih : Spre Domnul am nădărduit, nu mă voi teme de ce-mi va face mie omul.

Apostolul :

Din cartea cea către Romani a sfântului Apostol Pavel, cetire.

Cap. 15, stih 1.

Fraţilor, datori suntem noi ceşti tari...

(Căută în *Apostol*, Duminecă, a 7-a săptămână după Rusalii). Aliluia, glasul al 6-lea.

Stih : Dumnezeu este scăparea şi puterea noastră.

Stih : Ajutor într'u supărările cele ce-ne au aflat pre noi foarte.

Evanghelia dela Mateiu, cap. 5, vers 42.

Zis-au Domnul: Celuia ce cere de la tine, dă-i. (Caută în *Evanghelie*, Sâmbătă, 1-a săptămână după Rusalii),

După *Evanghelie*, *Ectenia*:

Să zicem toți din tot sufletul... și celelalte precum se arată la *neplouare*.

Porunca ta, Mântuitorule, ca să iubim pre vrăjmașii noștri și bine să facem celor ce ne urăsc pre noi, după putere a o plini, cu deadinsul ne rugăm: întoarce, ca un milostiv, vicleșugul tuturor vrăjmașilor noștri spre dragoste și spre înpăcare și spre toată bunătatea, și gândul lor, spre Biserica ta, ca nu în răutățile lor să piară. Rugămu-ne ție, întru tot milostive Doamne, auzi-ne și ne miluește

Stăpâne iubitorule de oameni, cela ce te-ai rugat pentru cei ce te-au răstignit pre tine, întoarce și pre vrăjmașii cari ne supără, dela răutatea lor către viața cea cu fapte bune, ca nici unul pentru noi să nu piară, ci toți întru pocăință să ne mântuim, rugămu-ne ție, iubitorule de suflete, Doamne, auzi-ne și ne miluește.

Pre necredincioșii, vrăjmașii noștri, către dreapta credință cea ortodoxă îi întoarce, iar pre credincioși îi întărește în iubirea de frați, întru tot milostive Doamne, ca în dragoste și în unire plinind poruncile tale, pre tine Dătorule de bine al tuturor, să te slăvim, rugămu-ne ție, auzi-ne și ne miluește.

Împreună cu Ștefan strigăm ție: Doamne Dumnezeule al izbândirilor, nu socoti păcat vrăjmașilor celor ce ne urăsc și ne asupresc pre noi, ci, după mare mila ta, spre pocăință îi întoarce și-i miluește pre ei; iar pre noi, cu dreapta ta cea a tot puternică, scoate-ne și ne izbăvește de toată prigonirea și de sfatul lor cel viclean, risipind meșteșugirile lor, rugămu-ne ție, întru tot puternice Împarate, degrab ne auzi și cu milostivire ne miluește.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri...

Vosglas:

Că milostiv şi iubitor de oameni...

Chinonicul:

Scoate-mă dela vrăjmaşii mei, Dumnezeule, şi de cei ce se scoală asupra mea mă mântueşte. Aliluia, Aliluia, Aliluia..

PENTRU CEI CE SUNT ÎN ÎNCHISORI

La Proskomidie luând Preotul o păticecă o pune pre sfântul Disc şi zice:

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, cela ce ai slobozit pre sfântul tău Apostol Petru din legături şi din temniţă, fără nici o vătămare, cu umilinţă ne rugăm ție: primeşte cu milostivire jertfa aceasta întru iertarea păcatelor robului tău (N), ce este închis în temniţă, şi cu rugăciunile aceluia, ca un iubitor de oameni, cu dreapta ta, cea întru tot puternică, din tot răul şi primejdia izbăveşte-l şi-l slobozeşte.

La începutul dnmnezeestei Liturghii:

Cu pace Domnului să ne rugăm. Şi celelalte, precum se arată la *neprouare*.

Pentru ca să i se ierte robului tău (N), toate greselile lui, și milostiv și lesne iertător să fie lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca degrab să audă glasul rugăciunii noastre și din legături și din temniță să-l scoată pre el, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca, precum oarecând rugăciunea cea cu osârdie ce făcea Biserica pentru Petru, și rugăciunea noastră, cu milostivire să o audă și din închisoare să slobozească pre robul său, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca, după mulțimea îndurărilor și mila sa, să izbăvească de toată primejdia pre robul său și să-l slobozească, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să facă milă cu robul său, și din toată nevoia, primejdia și închisoarea, precum oarecând pre Iosif în Egipt, cu puterea sa să-l slobozească pre dânsul, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul.

Apără, mântuește, miluește... și celelalte.

După Vohod, Tropar, glasul al 2-lea:

Dumnezeule întru tot îndurate, cela ce pre Manasi prin rugăciune l-ai slobozit din legături și din amare închisori, și pre robul tău (N), carele prin noi acum se roagă, din închisoare slobozește-l și din tot răul și primejdia izbăvește-l, ca un iubitor de oameni.

Condac, glasul al 5-lea:

Ca un izvor al îndurării și noian al bunătății, Hristoase Dumnezeule, nu trece cu vederea pre cei ce sunt în supărări și în nevoi, și care cu credință te chiamă pre tine; ci, ca un îndurat, miluește-i și din închisoare degrab slobozește-i, ca să cânte ție: Aliluia.

Prochimen, glasul al 7-lea :

Scoate din temniță sufletul meu, ca să se mărturisească numelui tău.

Stih : Ia aminte spre rugăciunea mea, că m'am smerit foarte.

Apostolul :

Din faptele Sfinților Apostoli cetire.

Cap. 12, vers 1.

In zilele acelea, pus-a Irod mâinile...

(Caută în *Apostol*, la Aprilie în 23). Aliluia glasul al 7-lea.

Stih : Dintru adâncuri am strigat către tine Doamne, Doamne, auzi glasul meu.

Stih : Fie urechile tale luând aminte spre glasul rugăciunii mele.

Evangelhia dela Ioan.

Cap. 8, vers. 31.

Zis-au Domnul către Jidovii cei ce crezuseră întru dânsul : De veți petrece întru cuvântul meu, cu adevărat Ucenici ai mei sunteți...

Caută în *Evangelhie*, Sâmbătă, a 4-a săptămână după Paști).

După *Evangelhie*, Ectenia.

Să zicem toți din tot sufletul... și celelalte, precum s'a arătat la *neplouare*.

Cela ce ai scos pre Petru din legături și din temniță, și nevătămat l-ai dat Bisericii tale, Hristoase, miluește, ca un milostiv, și pre robul tău, care se roagă ție prin noi, și din închisoare slobozește-l. Rugămu-ne ție, întru tot milostive Mântuitorule, auzi-ne și ne miluește.

Cela ce izbăvești pre săracul de cel puternic și pre sărmanul fără de ajutor, slobozește, ca un Milostiv, și pre cela ce este în primejdie, în închisoare și în legături. Cu deadinsul ne rugăm: degrab ne auzi, și, ca un milostiv, ne miluește.

Cela ce minunat ai slobozit oarecând în Eghipet pre Iosif din închisoare și din amara primejduire, slobozește și acum pre cela ce te chiamă pre tine prin noi. Rugămu-ne ție Mântuitorule milostive: auzi-ne și degrab ne miluește.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri...

Vosglas:

Că milostiv și iubitor de oameni...

Chinonicul:

Ca să intre înaintea ta suspinul celor ferecați, după slava brațului tău, păzește pre fiii celor omorâți. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

PENTRU NĂVĂLIREA VRĂJMAȘILOR.

La Proscomidie luând Preotul o părticică, o pune pre sfântul Disc și zice:

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeuul nostru, primește jertfa aceasta, întru iertarea păcatelor a tot poporului tău, și caută cu milostivire spre ajutorul creștinilor, și sfăramă degrab subt picioarele lor, cu puterea ta, pre toate limbile cele fără de Dumnezeu ce voesc războaie.

La începutul dumnezeieștei Liturghii.

Cu pace Domnului să ne rugăm. Și celelalte, precum se arată la *neplouare*.

Pentru ca să ne ierte toate păcatele prin cari am întârțat urgia lui ce este asupra noastră și iubirea lui de oameni am mâniat, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să fie milostiv, bun păciutor și lesne iertător robilor săi, și să-și întoarcă dela noi toată mânia sa, carea cu dreptate este pornită asupra noastră și să ne miluească pre noi, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca degrab să se întoarcă înapoi și în fugă să se prefacă îndrăznirea vrăjmașilor noștri, și subț calcarea picioarelor oștilor noastre să se supuie, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca degrab să se sfărâme puterea și îndrăznirea vrăjmașilor celor ce se pornesc asupra noastră, și frica, cutremurul, spaima și împutinarea sufletului să cuprinză inimile lor, iar oștirii noastre biruință asupra lor și vitejie, cu puterea sa, să deă, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să caute spre plângerea și suspinul și tânguirea poporului său și spre pustiirea moștenirii sale, ce vine acum dela cei de alt neam, și să sfărâme și să zdrobească puterea lor cea cu vrăjmășie, și biruință și putere credincioșilor săi asupra lor să deă, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să deă putere, tărie și vitejie oștirii noastre și să întărească brațul ei asupra vrăjmașilor ce se luptă cu noi, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca precum se stinge fumul, să se stingă vrăjmașii noștri, și, precum se spulberă praful de fața vântului, așa să piară taberile vrăjmașilor de fața oștilor noastre, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să trimiță urgie, mânie, supărare și îngeri răi asupra tuturor vrăjmașilor ce se scoală asupra noastră,

ca să-i piardă pre dâșii și să surpe împărăția și stăpânia lor, și să curățească pământul poporului său, pentru slava numelui său, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să fie calea vrăjmașilor, celor ce vin asupra noastră, întunec și alunecare, și Ingerul Domnului să-i gonească și să-i necăjască pre dâșii și să-i dea în mânilor iubitorilor de Hristos ostași, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne păzească nevătămați și nebiruiți de tot răul, îmbulzeala și cruzimea vrăjmașilor, și cu milostivire să dea credincioșilor săi puternică biruință și îndrăznire împotriva tiraniei lor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul...

Apără, mântuește, miluește... și celelalte.

Voglas :

Ca milostiv și iubitor de oameni...

După Vohod, Tropar, glasul al 4-lea.

Degradă să ne întâmpine pre noi îndurările tale, Doamne, că am sărăcit foarte. Ajută nouă, Dumnezeu Mântuitorul nostru. Pentru slava numelui tău, Doamne, scapă-ne pre noi și curățește păcatele noastre, pentru numele tău.

Condac, glasul al 4-lea.

Cela ce te-ai înălțat pe Cruce de bună voie, norodului tău celui nou numit cu numele tău, îndurările tale dăruiește-i, Hristoase Dumnezeu. Veselește cu puterea ta pe Prea Înălțatul și de Hristos iubitorul Regele nostru, dăruindu-i lui biruință asupra protivnicilor, având ajutorul tău armă de pace nebiruită biruință.

Prochimen, glasul al 4-lea.

Să se scoale Dumnezeu și să se risipească vrăjmașii lui.

Stih: Precum se stinge fumul, să se stingă.

Apostolul:

Din cartea cea către Efeseni a Sfântului Apostol Pavel, cetire.

Cap. 2, stih 4.

Fraţilor, Dumnezeu bogat fiind întru milă... (Caută în *Apostol*, Dumineca a 23-a după Rusalii). Aliluia, glasul al 6-lea.

Stih: Dumnezeuule, venit-au neamurile.

Stih: Pus-au stârvurile robilor tăi mâncare pasărilor.

Evanghelia dela Marcu.

Cap. 11, vers 22.

Zis-au Domnul Ucenicilor săi: Aveţi credinţa lui Dumnezeu...

(Caută în *Evanghelie*, Miercuria 17 după Rusalii).

După *Evanghelie*, Ectenia:

Să zicem toţi din tot sufletul... şi celelalte.

Plângere cu vărsare de lacrimi, jale şi măhnire vrednică de tânguire ne-au cuprins pre noi, Doamne. Pentru aceasta către tine, unul Dumnezeuul nostru, cu umilinţă şi cu inimă înfrântă strigăm: Grăbeşte ca un milostiv, a ne ajuta până ce nu ne robim. Cu deadinsul ne rugăm ție, ajutorul nostru, auzi-ne şi ne milueşte.

Cu milostivire caută Doamne, cu ochiul cel a toate văzător şi vezi că au venit vrăjmaşii în moştenirea ta şi au pângărit Biserica ta cea sfântă. Pus-au stârvurile robilor tăi, mâncare pasărilor cerului. Trupurile celor cuvi-oşi ai tăi, hiarelor pământului. Se varsă sângele lor ca apa şi nu este cine să-i îngroape. Milostiveşte-te şi pornirea lor o risipeşte şi subt picioarele iubitorilor de Hristos ostaşi ai

noștrii degrab o supune. Rugămu-ne ție, celui tare în războaie, auzi-ne și ne miluește.

Greșit-am și fărădelege cu toții am făcut și îndurarea milostivirii tale, Stăpâne, prin nebunia noastră în mânia o am prefăcut, și pentru aceasta pradă vrăjmașilor celor fără de lege ne-am dat. Deci, contenește, îndelung răbdătorule, și frica ta ce este în noi, fie-ne spre pocăință și de înbulzeala cumpliților vrăjmași degrab ne izbăvește. Rugămu-ne ție, celui grabnic spre ajutor și tare întru apărare, auzi-ne și ne miluește.

Cela ce ai dăruit biruință puternică lui Moisi asupra lui Amalic și lui Samson asupra celui de alt neam și lui David asupra lui Goliat, și acum ca un puternic și tare, sfărămă puterea și tăria vrăjmașilor ce se scoală asupra noastră, și pornirea cruzimii lor, în spaimă și în fugă prefăcându-o, o zdrobește și sub picioarele iubitorilor de Hristos ostași o supune. Rugămu-ne ție, celui ce sfărâmi războaiele cu braț înalt, auzi-ne și ne miluește.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri...

Voglas :

Că milostiv și iubitor de oameni...

Chinonicul :

Doamne, ridică puterea ta și vino ca să ne mântuiești pre noi. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

LA BOALELE MOLIPSITOARE

Pentru încetarea morții cei năprasnice.

La Proscomidie luând Preotul o părtică, o pune pe sfântul Disc și zice :

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeule nostru, primeşte jertfa aceasta spre iertarea păcatelor noastre, ale nevrednicilor robilor tăi, cari am mâniat bunătatea ta cu fărădelegile noastre şi buna ta milostivire am întăritat. Să nu intri la judecată cu robii tăi, ci întoarce dela noi mânia ta cea groaznică, care cu dreptate este pornită asupra noastră. Încetează îngrozirea cea pierzătoare, opreşte sabia ta cea groaznică, carea nevăzut, fără de vreme ne taie pre noi, şi te milostiveşte spre săracii şi sărmanii robii tăi, şi nu ne dă pre noi morţii, cari în pocăinţă, cu inimă înfrântă şi cu lacrimi cădem către tine Dumnezeule nostru, îndurate, bunule păciuitoare şi lesne iertătoare.

La începutul dumnezeieştei Liturghii.

Cu pace Domnului să ne rugăm... şi celelalte precum se arată la *neplouare*.

Pentru ca să nu-şi aducă aminte de fărădelegile şi smintelele noastre ale păcătoşilor şi nevrednicilor robilor săi, ci, cu milostivire să ne curăţească păcatele noastre şi să-şi întoarcă mânia sa cea cu dreptate pornită asupra noastră, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca nu cu urgia sa să ne mustre, nici cu mânia sa să ne pedepsească pre noi, ci să-şi aducă aminte că trup suntem, şi duhul ieşind nu se mai întoarce, şi cu milostivire să ferească de moarte sufletele noastre, şi întru mânie să-şi aducă aminte de milă, Domnului să ne rugăm.

P entru ca să nu intre la judecată cu robii săi, ci să caute spre fărâdelegile noastre și să le curețe și să fie milostiv și să ferească pre oamenii cei fără de nădejde, Domnului să ne rugăm.

P entru ca să'și aducă aminte de îndurările și de mi-lele sale, că din veac sunt, și păcatul tinereței și al nești-inței, al bătrâneței ticăloșiei noastre să nu-l pomenească, ci să ne miluească pre noi, Domnului să ne rugăm.

P entru ca să audă din casa sa cea sfântă glasul nostru și să tămăduască durerile morții, cari ne-au cuprins și pâraele fărâdelegii ce ne turbură, să le usuce, Domnului să ne rugăm.

P entru ca degrab să ne scoată pre noi din lațurile morții, cari ne-au apucat, și din durerile iadului, cari ne-au cuprins, să ne izbăvească pre noi, Domnului să ne ru-găm.

P entru ca, cu milostivire să îndelungească robilor săi vremea pocăinții și să nu ne taie fără de vreme, ca pre un smochin neroditor, ci cu milostivire să sape îm-prejur și să puie gunoiul milei, așteptând cu iubire de oa-meni rodul pocăinței și al întoarcerii, Domnului să ne ru-găm.

P entru ca să ne ridice din porțile morții, și, cu mi-lostivire, până nu pierim, să întoarcă dela noi sabia cea scoasă și arcul cel întins, care cu dreptate sunt ridicate asupra noastră, Domnului să ne rugăm.

P entru ca să audă rugăciunea noastră, și cererea noa-stră să o socotească, și lacrimile noastre să nu le treacă cu vederea, ci să ne ușureze spre a ne odihni înainte de a ne duce și a nu mai fi, Domnului să ne rugăm.

P entru ca să ne izbăvim noi de tot necazul...

A păra, mântuește, miluește... și celelalte.

După Vohod, Tropar, glasul al 2-lea :

Intru mânia ta, Dumnezeule, adu-ţi aminte de îndurările tale, că praf şi ţărână suntem, duh ce iese şi nu se mai întoarce, şi să nu ne cerţi pre noi cu urgia ta, ca să nu pierim până în sfârşit, ci fereşte sufletele noastre, ca un iubitor de oameni.

Condac, glasul al 6-lea :

Durerile iadului ne-au încungiurat pre noi, şi umbra morţii ne-au acoperit, şi ca ceara de foc, se topesc zilele noastre de faţa mâniei tale, Doamne : ci, ca un îndurat, în mânie, adu-ţi aminte de milă şi cruţă pre poporul tău, ca fiind vii, cu pocăinţă să te lăudăm pre tine, iubitorule de oameni.

Prochimen, glasul al 4-lea :

Doamne, nu cu urgia ta ne muştră pre noi, nici cu mânia ta ne certă pre noi.

Stih : Că săgeţile tale s'au înfipt în mine, şi ai întărit preste mine mâna ta.

Apostolul :

Din cartea cea către Evrei a Sfântului Apostol Pavel, cetire.

Cap. 12, vers. 6—10.

Fraţilor, pre carele iubeşte Domnul, îl ceartă, şi bate pre tot fiul...

(Caută în Apostolul ce se ceteşte în ziua de 9 Martie, la sfinţii 40 de mucenici). Aliluia, glasul al 4-lea.

Stih : Cuprinsu-ne-au durerile morţii şi râurile fărădelegii, ne-au turburat foarte.

Slih: Durerile iadului m'au încungiurat, întâmpinatu-m'au lațurile morții.

Evanghelia dela Lucă.

Cap. 13, vers. 1.

În vremea aceea, venit-a oarecine către Iisus, spuindu-i lui de Galileeni...

(Caută în *Evanghelie*, Joi, în săptămâna a 25 după Rusalii).

După *Evanghelie*, Ectenia:

Să zicem toți din tot sufletul... și celelalte, precum se arată la *neplouăre*.

Greșit-am și fărădelege am făcut și pentru aceasta mânia ta cea dreaptă ne-a ajuns pre noi, Doamne Dumnezeul nostru, și umbra morții ne-a încungiurat pre noi și de porțile iadului ne-am apropiat. Deci, către tine Dumnezeul nostru, în durerea noastră, cu umilință strigăm: Fie-ți milă de poporul tău și nu-l pierde până în sfârșit. Cu umilință ne rugăm ție: auzi-ne și ne miluește.

Doamne, cela ce stăpânești moartea și viața, nu dă morții pre robii tăi, și contenește dela noi mânia și urgia ta, pentrucă pier ca fumul zilele noastre. Răniți suntem ca iarba; s'a uscat tăria noastră și pierim până în sfârșit pentru păcatele noastre. Fie-ți milă de robii tăi. Intru pocăință, cu lacrimi ne rugăm ție: auzi-ne și ne miluește.

Adu-ți aminte, Doamne, că trup suntem, duh ce iese și nu se mai întoarce, și cu milostivire întoarce mânia ta cea cu dreptate pornită asupra noastră, cu carea, ca și cu o sabie, fără de vreme ne tai pre noi. Slăbește boala și încetează rana care degrabă ne pierde; că nu morții te vor lauda pre tine, nici toți cei ce se pogoară în iad, ci noi cești vii te laudăm și cu durerea inimii suspinând ne rugăm ție: auzi-ne și ne miluește.

Mai mult de cât toţi am greşit ție şi fărădelege am făcut, Stăpâne, că de n'am şi câştigat încă pocăinţă, dar primeşte gândul nostru în locul ei; şi schimbându-te spre m'la, ca un prea puternic, slobozeşte pre robii tăi de boala cea de moarte şi de cumplitele dureri. Cu lacrimi suspinând, ne rugăm ție: de grab ne auzi şi ne milueşte.

Să nu-ţi aduci aminte de fărădelegile şi nedreptăţile poporului tău, şi să nu intri la judecată cu robii tăi, nici să te abaţi dela ei cu mânie; că de vei căută la fărădelegi, Doamne, cine va suferi? Că praf şi ţărână suntem, şi statul nostru ca o nimica înaintea ta; ci, ca un Indurat şi de oameni iubitor, milostiveşte-te şi nu ne pierde pre noi întru mânia ta, cu fărădelegile noastre. Rugămu-ne ție, prea bunule Dumnezeuule, auzi-ne şi ne milueşte.

Cela ce nu voieşti moartea păcătoşilor, ci să se întoarcă şi să fie vii, ca un izvor de viaţă fă-ne vii pre noi cei vrednici de moarte, după judecata ta cea dreaptă; că tu eşti Dumnezeuul cel ce stăpâneşti viii şi morţii, şi nu ne pierde cu mânia îngrozirii tale. Cu strigare tare, întru amărăciunea inimii şi cu lacrimi ne rugăm ție: auzi-ne şi ne milueşte.

Cu milostivire caută, Doamne, spre răutatea poporului tău şi te milostiveşte şi porunceşte îngerului celui ce şi-a tins mâna sa să ne piardă pre noi pre toţi, precum ai poruncit odinioară, în zilele lui David, să înceteze şi acum să-şi oprească mâna sa, ca să nu ne piardă până în sfârşit; că şi noi, întru pocăinţă mărturisindu-ne ca David, strigăm ție: Greşit-am şi fărădelege am făcut şi nu suntem vrednici nici de milostivirea ta. Dar tu însuţi, ca un Indurat, fiind înblânzit de singură milostivirea ta, arată milele tale cele dedemult şi fereşte poporul şi oile turmei tale. Rugămu-ne ție: degrab ne auzi şi ne milueşte.

Încă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri...

Vosglas:

Că milostiv și iubitor de oameni...

Chinonicul:

Înconjuratu-m'au durerile morții, scârbă și durere m'au aflat și numele Domnului am chemat. Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Rugăciunile pentru ciumă caută-le în Evhologiu.

Mulțămire pentru câștigarea cererii și pentru toată facerea de bine a lui Dumnezeu.

La Proscomidie luând Preotul o părtică, o pune pe sfântul Disc și zice:

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, primește jertfa aceasta, pre carea, cu mulțumire pentru facerile tale de bine, o aducem ție, întru miros cu bună mireasmă duhovnicească, întru Jertfelnicul tău cel mai presus de ceruri, și cu milostivire păzește de tot răul și îmbulzeala văzuților și nevăzuților vrăjmași pre robii tăi, pre cari ai binevoit a-i auzi și milui, și totdeauna le ajută spre dragostea cea către tine și către aproapele și spre toate facerile de bine, și cereștilor tale bunătați îi învrednicește.

La începutul dumnezeieștei Liturghii:

Cu pace Domnului să ne rugăm...Și celelalte, precum se arată la *neplovare*.

Pentru ca, cu milostivire să primească întru Jertfelnicul său cel mai pre sus de ceruri, mulțămirea și rugăciunea noastră de acum a nevrednicilor robilor săi, și cu îndurare să ne miluească pre noi, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să nu se întoarcă despre mulțămirea noastră a nevrednicilor robilor săi, carea o aducem cu inimă smerită pentru facerile de bine ce le-am luat dela dânsul, ci ca o tămâie cu bun miros și ca o ardere de tot grasă, bine primită să-i fie lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să audă și acum glasul rugăciunii noastre a nevrednicilor robilor săi, și buna cerere și dorirea credincioșilor săi totdeauna spre bine să o plinească, și, ca un milostiv, să ne dea totdeauna binefaceri nouă și sfintei sale Biserici și la tot credinciosul său popor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să izbăvească sfânta sa Biserică, pre robii și pre noi toți, de tot necazul, nevoia, mânia și de toți vrăjmașii văzuți și nevăzuți, și cu sănătate întru lungime de zile, în pace și cu ocolirea Ingerilor săi, pre credincioșii săi robi totdeauna să-i îngrădească, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să ne izbăvim noi de tot necazul...

Apără, mântuește, miluește... și celelalte.

Voglasul:

Că milostiv și iubitor de oameni...

După Vohod, Tropar, glasul al 4-lea:

Mulțumiți fiind noi nevrednicii robii tăi, Doamne, pentru ale tale mari faceri de bine ce ai făcut nouă, laudând te binecuvântăm, mulțămim, cântăm și slăvim marea ta îndurare, și cu dragoste, ca niște robi, strigăm ție: Făcătorule de bine, Mântuitorul nostru, slavă ție.

Condac, glasul al 3-lea:

Învrednicindu-ne, Stăpâne, de binefacerile tale și de bunurile ce ne-ai dăruit, ca niște robi netrebnici alergând către tine cu nevointă, mulțămire după putere aducem, și ca pre un dătător de bine și făcător a toate slăvindu-te, strigăm: Slavă ție Dumnezeuule, întru tot îndurate.

Prochimen, glasul al 4-lea:

Cântă-voi Domnului celui ce bine au făcut mie, și voi cântă numelui Domnului celui înalt.

Stih: Bucură-se-va inima mea de mântuirea ta.

Apostolul:

Din cartea cea către Efeseni a Sfântului Apostol Pavel, cetire.

Cap. 5, vers 9.

Fraților, ca fiii luminii să umblați..

(Caută în *Apostol*, Luni, întâia săptămână după Rusalii).

Aliluia al glasului.

Stih: Lăudă-voi numele Dumnezeului meu cu cântare, slăvi-l-voi pre el întru laudă.

Stih: Că au auzit Domnul pre cei săraci, și pre cei ferecați ai săi nu i-au urgisit.

Evangelhia dela Luca.

Cap. 17, vers. 12.

În vremea aceea, intrând Iisus într'un sat, l-au întâmpinat pre el zece leproși...

(Caută în *Evangelhie*, Dumineca 29 după Rusalii).

După Evangelhie, Ectenia:

Să zicem toţi din tot sufletul... şi celelalte.

Ca nişte robi nevrednici, cu frică şi cu cutremur mulţămind milostivirii tale, Mântuitorule şi stăpânul nostru, Doamne, pentru toate binefacerile tale, care le-ai vărsat din destul spre robii tăi, cădem înaintea ta, îţi aducem doxologie, ca unui Dumnezeu, şi cu umilinţă strigăm: Izbăveşte din toate nevoile pre robii tăi, şi ca un milostiv, îndeplineşte totdeauna dorinţele noastre ale tuturor. Cu deadin-sul ne rugăm ție: auzi-ne şi ne milueşte.

Precum ai auzit acum cu milostivire rugăciunile robilor tăi, Doamne, şi ai arătat asupra lor marea ta iubire de oameni, aşa şi de acum înainte netrecând cu vederea, împlineşte, spre slava ta, toate bunele dorinţi ale credincioşilor tăi robi, şi arată spre noi toţi mila ta cea bogată, trecând cu vederea toate greşelile noastre. Rugămune ție: auzi-ne şi ne milueşte.

Ca nişte tămâie cu bun miros şi ca o ardere de tot grasă, bine primită să fie, întru tot bunule Stăpâne, această mulţămire a noastră înaintea măririi slavei tale, şi trimite totdeauna, ca un îndurat, robilor tăi, mila ta cea bogată şi îndurările tale, şi izbăveşte de toate înprotivirile văzuţilor şi nevăzuţilor vrăjmaşi, Biserica ta cea sfântă, oraşul (sau satul) acesta şi pre tot poporul tău, şi dăru-eşte tuturor sănătate, cu lungime de zile şi sporire întru toate faptele bune. Întru tot îndurate Impărate, auzi-ne şi degrab ne milueşte.

Incă ne rugăm pentru cei ce aduc daruri...

Vosglas:

Că milostiv şi iubitor de oameni Dumnezeu...

Chinonicul:

Bine este cuvântat Dumnezeu, care n'au depărtat rugăciunea mea şi mila sa dela mine. Aliluia, Aliluia, Ali-luia.

RUGĂCIUNE DE MULȚĂMIRE.

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeuul nostru, Dumnezeuul îndurărilor și a toată milostivirea, a căruia milă este nemăsurată și iubirea de oameni, adânc neajunsă, la a ta slavă căzând, cu frică și cu cutremur, ca niște robi netrebniți, cu umilință aducem acum mulțămire bunătații tale pentru binefacerile ce au fost asupra robilor tăi (sau robului, N); și, ca pre Domnul, Stăpânul și Binefăcătorul te slăvim, cântăm ție și te lăudăm; și iarăș căzând înaintea ta, mulțămim, rugând cu umilință, nemăsurată și nespusa ta milostivire; că precum ai binevoit a primi acum rugăciunile robilor tăi și cu îndurare i-ai învrednicit a li se împlini cererile, așa și de acum înainte învrednicește-i a spori întru dreapta credință, întru dragostea cea către tine și cea către aproapele și întru toate faptele cele bune, și a dobândi ale tale binefaceri, împreună cu toți credincioșii tăi. Mântuește-i de toată reaua întâmplare, dăruindu-le pace și liniște. Și ne învrednicește pre toți totdeauna mulțămire a aduce, cele prea bune a grăi și a cânta ție și celui fără de început al tău Părinte și prea Sfântului

și bunului și de viață făcătorului Duhului tău, Dumnezeuului celui slăvit întru o ființă. (Și îndată cu glas mai înalt): Slavă ție Dumnezeuului nostru, dătătorului nostru de bine, în vecii vecilor!

Pentru cei ce sunt asupriți de vrăjmași.

La Proscomidie Preotul luând o părticică, o pune pe sfântul Disc, zicând:

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeuul nostru, primește jertfa aceasta, întru iertarea păcatelor robului tău (N), pre carele bine voește a-l milui și a-l auzi pre dânsul, și cu milostivire păzește-l de tot răul, și îmbulzeala vrăjmașilor lui (N), și totdeauna spre dragostea cea către tine și între dâșii unul spre altul și a celui de aproape și spre toate facerile de bine le ajută și cereștilor tale bunătăți îi învrednicește.

La Ectenia cea dintâiu:

Pentru ca Domnul Dumnezeu să ierte toate greșelile robului său (N) și cu milostivire să-l izbăvească pre el de toată îmbulzeala vrăjmașilor lui, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să nu răsplătească vrăjmașilor robului său (N), după faptele lor, nici după vicleșugul izvodirilor lor,

ci ca să-i întoarcă pre dâșii dela răutatea lor cea cu silnicie, spre facerea de bine și dragoste, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să se desrădăcineze dintre dâșii toată vrajba și urâciunea și tot lucrul rău, iar dragostea cea nefățarnică și iubirea de frați și viața cea cu fapte bune, întru sporirea credinței, să se înrădăcineze întru dâșii, Domnului să ne rugăm.

La Ectenia cea de a doua:

Caută dintru înălțimea sfântului Locaș, Doamne Dumnezeu nostru, și, ca un bun și iubitor de oameni, vezi necazul, întristarea și mâhnirea robului tău (N) și-ți deșteaptă puterea ta și vino degrab și-l mântuește pre el și-l scoate din mâinile vrăjmașilor săi și ale tuturor celor ce îi fac strâmbătate. Rugămu-ne ție: auzi-ne și-l miluește.

Iubitorule de suflete, Doamne, cela ce te-ai rugat pentru cei ce te-au răstignit pre tine, milostivește-te asupra robului tău (N) și pre vrăjmașii și protivnicii lui, cari-l urâsc și-l asupresc pre el, iartă-i, și de la tot răul și vicleșugul a se abate spre iubirea de frați, și spre facerea de bine a vieții, povățuește-i. Cu smerenie te rugăm: auzi-ne și-l miluește.

Să nu lași, Doamne, pre robul tău (N), mai pre sus de putere, întru ispite și în necazuri, ci degrab ușurează întristarea lui și pre vrăjmașii lui îi înțelepțește și dela răutatea lor îi întoarce. Rugămu-ne; auzi-ne și ne miluește.

Pentru îmulțirea dragostei și desrădăcinarea urâciunii și a toată răutatea

La Proscomidie luând Preotul o păticeă, o pune pre sfântul Disc și zice:

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeuul nostru, primeşte jertfa aceasta întru iertarea păcatelor robilor tăi (N), pre cari binevoieşte a-i milui şi a-i auzi pre dânsii, şi cu milostivire păzeşte-i de tot răul şi asuprairea văzuţilor şi nevăzuţilor vrăjmaşi, şi totdeauna le ajută să te iubească pre tine, pre aproapele, unul pre altul şi între dânsii, şi să facă tot binele, spre a se învrednici de bunătăţile tale cele cereşti.

La ectenia cea dintâiu :

Pentru ca să curăţească pre robii săi (N) de toate păcatele şi fărădelegile, cari seacă dragostea şi unirea între dânsii; şi cu puterea, lucrarea şi Harul prea Sfântului său Duh, să întemeze în inimile lor pacea, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să desrădăcineze dintre robii săi (N); urâciunea, zavistia, neunirea şi celelalte patimi, care strică iubirea de fraţi, iar dragoste nefăţarnică între dânsii să întemeze, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să desrădăcineze dintre robii săi (N) patima iubirii de sine şi să întemeze între dânsii iubirea de fraţi, dragostea desăvârşită şi toată fapta bună, cu puterea prea Sfântului său Duh, Domnului să ne rugăm.

La Ectenia cea de a doua:

Doamne Dumnezeuul nostru, caută dintru înălţime, ca un Bun, asupra inimilor robilor tăi (N), ce sunt lipsite de dragoste şi de unire şi împresurate de spinul urâciunii şi al altor păcate. O picătură din Darul prea Sfântului tău

Duh slobozind, bogat rouează-le pre dânselle, pentru ca să aducă roduri bune, și din dragostea cea către tine să sporească în fapte bune și să petreacă în dragoste și uni-re. Cu sânguință te rugăm, ca pre un dătător de bine și Dumnezeu al nostru, degrab ne auzi și cu iubire de oameni îi miluește.

Ca desăvârșiți întru dragostea ta, Doamne Dumnezeul nostru, să fie robii tăi (N) și să aibă dragoste nefă-țarnică către aproapele, împlânzește-i cu Darul prea Sfântului tău Duh, Stăpâne. Pentru aceasta, Milostive, cu dragostea ta și a unuia către altul, învăpăiază sufletele lor și inimile. Rugămu-ne, ca unui milostiv, degrab ne auzi, și ca un îndurat, îi miluește pre dânșii.

Pentru cererea și câștigarea celor de trebuință și de folos.

Preotul la Proskomidie luând o păticeică, o pune pre sfântul Disc și zice:

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, primește jertfa aceasta întru iertarea păcatelor robului tău (N), și rându-ește pentru dânsul cele ce-i sunt de folos; că măcar de a și greșit el ca un om, ci spre tine cu credință alergând, prin noi nevrednicii nădăjduște a dobândi a lui smerită cerere, carea să fie după voia ta cea sfântă.

La Ectenia cea dintâiu :

Pentru ca să audă și acum glasul rugăciunii noastre,

a nevrednicilor robilor săi, şi buna cerere şi dorire a credinciosului robului său (N), totdeauna spre bine să o plinească, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca spre bună cererea şi voirea robului său (N), să binevoiască, şi buna sporire întru toate să-i dăruiască, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca dorirea şi cererea robului său (N) după voia cea sfântă a sa să o facă, şi degrab fără de toată împiedicarea, spre slava numelui său să o săvârşească, Domnului să ne rugăm.

La Ectenia cea de a doua:

Ca nişte robi netrebnici cădem către tine, Mântuitorule, şi cu umilinţă strigăm: Iartă şi milueşte pre robul tău (N), şi toată dorinţa şi cererea lui fă-o ca să fie după voia ta; că tu numai, însuşi bunule şi ştiutorule al inimilor, ştii toate cele ce sunt spre folosul robului tău. Rugămu-ne ție; auzi-ne şi-l milueşte pre dânsul.

Caută dintru înălţimea sfântului tău locaş Doamne Dumnezeul nostru, şi ca un bun şi iubitor de oameni, dăruieşte robului tău (N) totdeauna a cugeta şi a face toate cele ce sunt cu plăcere ție; că tu însuşi eşti acela ce toate le rândueşti spre folosul nostru. Auzi-ne şi-l milueşte.

În vreme de orice nevoie şi primejdie omenească.

La Proscomidie Preotul luând o părticică, o pune pe sfântul Disc, zicând:

Doamne Iisuse Hristoase Dumnezeul nostru, primeşte jertfa aceasta, întru iertarea păcatelor tuturor popoarelor ta-

le, și cu milostivire întoarce dela noi toată mânia ta cea cu dreptate pornită asupra noastră, și degrab, ca un bun, ne scoate pre noi din toate necazurile și primejdiile ce ne împresoară.

La începutul dumnezeieștei Liturghii:

Pentru ca milostiv, blând și lesne iertător să ne fie nouă păcătoșilor robilor săi, celor ce întru pocăință la dânsul acum scăpăm, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să nu ne lase pre noi până în sfârșit, pentru păcatele noastre, pentru numele său, și să nu strice așezământul său, și să nu depărteze mila sa dela noi, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să mântuească din nevoi sufletele noastre și să ne izbăvim de vrăjmașii noștri, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să izbăvească pe săracii săi oameni de sila vrăjmașilor celor tari, și sufletele scăpătaților, cărora nu este ajutor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca să-și aducă aminte de adunarea sa, pre care o au câștigat din început, și să izbăvească toiagul moștenirii sale de toate năvălirile vrăjmașilor, Domnului să ne rugăm.

Pentru ca degrab să ne izbăvească din primejdii, și pre cei ce ne urăsc să-i înțeleptească, Domnului să ne rugăm.

După Vohod, Tropar, glasul al 4-lea:

Degrad ne întâmpină pre noi, mai înainte până ce nu ne robim...

Condacul:

Apărătorul cel mare şi Domnul...

Prochimen, glasul al 4-lea:

Judecă Doamne pre cei ce-mi fac mie strâmbătate, dă războiu cu cei ce se oştesc asupra mea.

Stih: Zî sufletului meu: mântuirea ta sunt eu.

Apostolul:

Din cartea a doua cea către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel, cetire.

Cap. I, vers. 3—7.

Fraţilor, bine este cuvântat Dumnezeu şi Tatăl... Sfârşitul: aşă şi mângâerii noastre. (Caută în Apostolul de Joi, a zecea săptămână după Rusalii). Aliluia al glasului.

Stih: Măhnitu-m'am întru îngrijarea mea...

Stih: Că au abătut asupra mea...

Evangelhia dela Marcu.

Cap. 11, vers, 22—24.

Zis-au Domnul Ucenicilor săi: Aveţi credinţă... Sfârşitul: să credeţi că veţi lua, şi va fi vouă. (Caută în Evangelhia de Miercuri, a 32-a săptămână după Rusalii).

După Evangelhie, Ectenia:

Ţie unuia am greşit, Dumnezeule, Mântuitorul nostru, şi mai multe pedepse, după păcatele noastre, a lua, vrednici suntem: ci, spre a ta milostivire privind, întru pocăinţă, cu umilinţă la tine Mântuitorul nostru scăpăm şi cu lacrimi strigăm: Mântueşte-ne de primejdii, de necazuri şi de întristările noastre, Rugămu-ne ție: auzi-ne şi ne milueşte.

Să nu intri la judecată cu robii tăi, Doamne, și să nu-ți depărtezi mila ta dela noi, căci ne-am împușinat mai mult de cât toate limbile, și suntem smeriți astăzi pentru păcatele noastre: ci ne scoate din mâinile vrăjmașilor noștrii și ale tuturor celor ce ne fac strâmbătate. Rugămu-ne ție: auzi-ne și ne miluește.

Vezi smerenia și osteneala noastră, Doamne, și ne iartă toate păcatele noastre, că s'au înmulțit cei ce ne urăsc fără dreptate, și păzește sufletele noastre și le izbăvește. Rugămu-ne ție: auzi-ne și ne miluește.

Să nu lași, Doamne, turma ta cea sfântă, mai presus de putere întru ispite, în necazuri, în primejdii și în nesuferite prigoniri, pentru păcatele noastre a se afundă, ci degrab te împacă cu noi și ușurează întristarea noastră. Rugămu-ne Dumnezeuul nostru, auzi-ne și ne miluește.

Când lipsește virtutea noastră, nu ne lăsă, Doamne Dumnezeuul nostru, și nu depărtă mila ta dela noi, ca să nu zică vrăjmașii noștrii: „Dumnezeu i-au părăsit pre ei; goniți-i și-i prindeți pre ei, că nu este cel ce mântuiește“. Nu te depărtă dela noi, și spre ajutorul nostru ia aminte, ca să se înfrunteze, să se stingă și să se înbrace în rușine și întru înfruntare cei ce caută cele rele robilor tăi. Rugămu-ne ție: auzi-ne și ne miluește,

Chinonicul :

Izbăvește, Dumnezeule pre Israil de toate necazurile lui.

POVĂȚUIRE

Cum se cade Preotul și Diaconul a săvârși slujba în sfânta Biserică și a se găti spre lucrarea celor sfinte, iar mai ales la slujba dumnezeieștei Liturghii, și ce fel de primejdii se întâmplă, la care, de nu s'ar pricepe Preotul mai în grabă, cum întru acestea să se îndrepteze, se însemnează aici, în scurt :

In legea Darului Mântuitorului nostru Dumnezeu Iisus Hristos, sfânta Biserică ține șapte Taine, adică: Botezul, Ungerea cu Sfântul Mir, Euharistia sau Impărtășirea, Pocăința cu mărturisire, Preoția, Cununia și Sfântul Maslu. Toate acestea se săvârșesc în sfânta Biserică, sfințită de Arhiereu, spre adevărata mântuire a tuturor oamenilor. Unele dintre aceste Taine, la nevoie, se pot săvârși și în casă, sau ori unde; iar taina Preoției și Euharistia adică aducerea jertfei celei fără sânge a Trupului și a Sângelui Domnului nostru Iisus Hristos, nu se face nicăiri afară de Biserică sfințită, căci este mare păcat. Pentru aceea însemnăm aici următoarele :

Sfânta Casă sau Biserică spre aducerea de mulțămire lui Dumnezeu, Făcătorului a toate, Unuia în Treime, spre rugăciune, spre luminare și pentru curățirea păcatelor, să fie sfințită de însuș Arhiereul, sau să fie trimis în această Biserică Antimisul cel sfințit de Arhiereu, și după rânduială să primească sfințirea acea Casă.

Preotul să fie om ales, cinstit, să știe sfânta Scriptură și să fie hirotonisit de Arhiereu, după rânduială.

Preotul să aibă toate veșmintele sfințite, după rânduială, anume: Stihar, Epitrahil, Mânicuțe, Brâu și Felon;

și Diaconul: Stihar, Mânicuțe și Orariu, care se poartă pus pe umărul stâng. Fără de acestea, Preotului și Diaconului nu se cade a sluji dumnezeiasca Liturghie; iar dacă Preotul va îndrăzni a săvârși Taina fără acestea, va greși de moarte, și pentru aceasta din cinul său se va scoate. Însă la săvârșirea altor sfinte Taine și la rugăciuni și cântări în Biserică, se vor îmbracă în sfintele veșminte, după Tipic.

Spre săvârșirea acestei sfinte Taine, adică a Trupului și Sângelui Domnului nostru Iisus Hristos, pe lângă cele zise, se cere ca Preotul hirotonisit de Arhiepiscop să aibă pregătirea cuvenită și voie stăruitoare spre săvârșirea Tainei Trupului și Sângelui Domnului, ca astfel, prin lucrarea cea după Tipic a Preotului, pâinea și vinul să se prefacă în însuș Trupul și Sângele lui Iisus Hristos.

La săvârșirea acestei Taine sunt de trebuință cinci prescuri, vin și apă. Prescurile să fie de făină de grâu curat, și făina să nu fie veche, din care numai se sfăramă după ce se coc, nici să fie mucedă, nici să se dospească cu drojdii, ci numai cu aluat. Asemenea și vinul să fie curat, adică să nu fie pelin, nici muced, nici oțet, iar apa să fie curată și proaspătă.

Această Taină se săvârșește cu rugăciunea și prin binecuvântarea mâinilor Preotului: *Și fă adică pâinea aceasta, cinstit Trupul Hristosului tău; iar ce este în Paharul acesta, cinstit Sângele Hristosului tău; prefăcându-le cu Duhul tău cel Sfânt.*

Cu aceste cuvinte se prefac pâinea în Trupul lui Hristos și vinul în cinstit Sângele lui Hristos, după cum înțelepțește învață și ține sfânta și apostoleasca Biserică a Răsăritului.

Pentru aceasta să știi, o Preote, că fără de Biserică sfințită, sau fără Antimis sfințit de Arhiepiscop, fără veșminte sfințite și alte lucruri ca acestea, fără pregătirea cuvenită, sau vei avea la această pregătire îndoială, sau nu vor fi prescurile de grâu și făină curată, sau nu vei ști cuvintele cu care se săvârșesc Tainele, sau va îndrăzni cineva a sluji, fără a ține seama de acestea, precum și fiind

întunecat și amețit de băutură, neștiind ce face, nu numai ca un fur de cele sfinte se privește și face păcat de moarte, dar și Tainele nu se săvârșesc.

Pregătirea pentru slujba Dumnezeieștei Liturghii și împărtășirea cu sfintele Taine.

Taina sfintei Euharstii niciodată nu se sfințește de mirean, citeț, cântăreț, ipodiacon și chiar diacon, ci numai de Preotul hirotonisit, potrivit sfintelor canoane, căci ei nimic din cele ale preoției nu săvârșesc. Și cine ar îndrăzni a face ceva din cele ce se cuvin numai Preotului canonic, acela cade în grea osândire și în păcatul furului de cele sfinte.

Preotul hirotonisit și Diaconul sunt datori a se pregăti de slujbă în chipul următor: Mai înainte, cu îngrijire să se ferească pre sine de faptele ce împedecă vrednicia Liturghiei și împărtășirea cu preacuratele Taine. Iar împiedicările cele mai mari sunt acestea: De va fi acela în blestem, sau oprit de Biserică, sau afurisit de Arhiereu, sau are întru sine păcat de moarte. Păcatele de moarte sunt acestea: 1) Trufia. 2) Iubirea de argint. 3) Curvia. 4) Mânia. 5) Lăcomia. 6) Zavistia și al 7) Lenevirea la faptele cele bune.

Deci, de va fi blestem, sau oprit de Biserică sau afurisit de Arhiereu, nicidecum să nu îndrăznească a săvârși Sfânta Liturghie, până când nu va avea voie dela cel ce l-a legat, ca să fie desăvârșit deslegat; căci de va îndrăzni cineva să lucreze cele preoțești, nefiind deslegat, va cădea în păcatul furului de cele sfinte, și cu îndoit și foarte greu păcat se va întoarce dela slujba dumnezească, și vinovat va fi Trupului și Sângelui Domnului, și va fi împreună cu ucigașii de Dumnezeu și necredincioșii ludei cari au ucis pe Hristos; iar împărtășirea cu preacuratele Taine îi va fi spre judecată și osândă.

Chiar și mireanul, fiind subț afurisanie de Arhieru sau de Preot Duhovnesc, sau și de oarcare alte patimi va fi cuprins și nu va țineă seamă de ele, la alt Duhovnic mergând, fără a lua iertare și deslegare de la cela ce l-a avut mai înainte Duhovnic, și ar îndrăzni a se împărtăși cu preacuratele Taine ale Trupului și Sângelui lui Iisus Hristos, aceeași pătimește și ca un ucigaș de Dumnezeu se va osândi.

Iar de-l va vădi pre el știința lui pentru păcate de moarte, să nu îndrăznească a sluji Sfânta Liturghie până când nu se va curăți pe sine de păcatul în care se află, cu căință și prin mărturisire cu gura înaintea Părintelui său duhovnesc, făgăduind că de acum nu se va mai întoarce la păcat. Că de va îndrăzni a sluji, în păcat de moarte fiind, nemărturisindu-se și prin pocăință mai înainte necurățindu-se de el, alt păcat de moarte mai greu adaugă, și dumnezeieștile Taine, din pricina nevredniciei lui, le primește spre judecată și spre osândă luiși.

Chiar în săvârșirea dumnezeieștei Liturghii, viindu-și în sine Preotul și cunoscându-se a fi împăcat de moarte, cât va putea, cu mare durere și căință să se smerească, pre sine și să arate părere de rău, având gând necurmat ca să se mărturisească în grabă, să facă bine și să se părăsească de păcat.

Spre a fi vrednic de o așa de înaltă slujire și de împărtășirea cu Sfintele Taine, împiedică și multa mâncare și băutură de cu seară. Pentru aceea se cade a se înfrâna de mâncare și băutură, și chiar dacă gustă ceva, trebuie a gusta puțin și numai înainte de miezul nopții. Iar de va gusta Preotul cât de puțină mâncare sau băutură, după miezul nopții să nu îndrăznească a sluji Sfânta Liturghie, de oare ce de la miezul nopții începe cursul zilei.

Preoții și Diaconii cari au soții sunt datori a nu se împreuna cu ele câteva zile mai înainte de a sluji Sfânta Liturghie, precum și în acea zi, căci cel ce nu se va înfrâna și va sluji, foarte greșește.

Dar nu numai Preotul și Diaconul, ci și tot crești-

nul cel ce va vrea să se împărtășască cu vrednicie din dumnezeieștile Taine ale lui Hristos, este dator cu totul să se înfrâneze de mâncare afară numai de nevoie, la vreme de moarte.

Sunt încă și alte împiedicări, ce fac pe Preot și pe Diacon nevrednic de slujbă și de a se împărtăși cu Sfintele Taine, care împiedicări, măcar că sunt mai mici decât cele ce s'au zis mai sus, trebuiesc desrădăcinate; și precum Preotul, așa și fiecare creștin este dator a le înlătura pe cât va putea. Cea dintâiu este supărarea gândurilor celor de multe feluri, pe cari trebuie a le depărta prin rugăciunea cea fierbinte și prin gândirea la patimile Domnului. A doua e turburarea cea din lăuntru sau întristarea; dar să aibă nădejde, că prin stăruința de a primi Harul lui Dumnezeu, adică a se împărtăși cu Sfintele Taine, o va depărta dela sine. A treia este mahnirea și trândăvirea, care, cu deșteptarea, cu privigherea sau cu împuținarea somnului, de asemenea se înlătură. Iar preste toate acestea, a patra este turburarea sau sburdăciunea trupească, care se face din vis, și care de i se va întâmplă să nu îndrăznească a sluji Sfânta Liturghie decât numai de mare nevoie. Iar dacă el singur a dat pricină acestei împiedicări, cu vorbele sau cu gândurile cele necurate de cu seară, sau cu mâncare și cu băutură, sau cu lungimea somnului, nicidecum să nu îndrăznească a liturghisi până ce se va mărturisi la Părintele său cel duhovnicesc și dela dânsul va lua canon și deslegare. Pentru aceea, toate cele neplinite, prin rugăciunea cea fierbinte, prin lacrimile cele de durere și cu inimă înfrântă, mai înainte de slujire și în însăș slujba, pot să se desrădăcineze.

Spre a fi vrednic de slujire și de împărtășirea cu Sfintele Taine, mai împiedică încă foarte mult și aceasta: de a ocărit Preotul sau Diaconul pre cineva și l-a scârbit sau l-a nedreptățit și știe că acela este mâniat și supărat pe el; sau dacă însuș Preotul sau Diaconul fiind nedreptățit, sau scârbit de cineva, ține mânie și se supără, să nu îndrăznească a sluji Sfânta Liturghie, ci mergând

mai nainte, după porunca Domnului, să se împace cu fratele său și așa să slujească.

Iar de va fi cel scârbit undevă departe, și va fi nevoie să slujească, măcar gând bun să aibă; adică, dacă se va întâlni cu dânsul, negreșit se va împăca, și întru inima sa îi va părea rău de aceasta; și așa, de nevoie, să slujească.

Așa dar preotul, întâiu mai 'nainte de gătirea spre dumnezeiasca Liturghie, este dator să se păzească de împiedicările cele ce s'au zis mai sus.

Al doilea, se cade lui să aibă frângere de inimă pentru păcate, măcar și mai mici de ar fi ele.

Pe lângă aceasta, ori cât de puțin l-ar vădi cugetul lui să se mărturisească Părintelui său Duhovnicesc și să ia dela dânsul deslegare. În scurt, tot ce-i știut că este pentru curățirea păcatelor, se cade cu nevointă a face. Și inima sa să o curățească de toate gândurile, de poftele și desmerdările cele trupești, ce stau împotriva dragostei lui Dumnezeu, și firea sa cu oarecare socotire să o deștepte, de și nu suferă de patimi ce fac împiedecare.

Al treilea, să aibă bună voină ca să slujească Domnului întru cuvioșie și dreptate, întru toate zilele vieții sale. Și această bună voină, la vreme să o adeverească prin fapte bune.

Al patrulea, foamea de mâncarea cea dumnezeiască și setea de acea băutură, în suflet și în inima sa, cu îndoită purtare de grije, foarte să o deștepte:

1. Pentrucă, mare este această dumnezeiască Taină, căci într'însa meterialnicește Impăratul și făcătorul a toată făptura cea văzută și nevăzută, Hristos Dumnezeu și Om, nevăzut, subț văzutul chip al Pâinei și al Vinului, spre mâncare credincioșilor este pus înainte și cu adevărat se dă, cu folosul și cu câștigarea care se revărsă dintr'însa, căci cel ce slujește cu vrednicie și se împărtășește de dumnezeieștile Taine, nu numai că dobândește iertarea păcatelor, ci se învrednicește și de sfințenie și de Darul cel ales, căci se împărtășește cu Hristos, care este izvorul cel neînpuținat al sfințeniei și al Harului.

2. Pentru că, cu sărăcia și cu neajunsul, fiecare alergând la comoara aceasta, cu adevărat primește îndestularea bogăției darurilor celor dumnezești, și lipsa sau sărăcia sa sufletească, îndestul o împlinește.

Pe lângă aceasta, cu credință neîndoită să se apropie la împărtășirea preacuratelor și de viață făcătoarelor Taine, a Trupului și a Sângelui lui Hristos, ca, cu aceasta să-și hrănească sufletul. Și această bunăvoință și credință, nu numai Preotul și Diaconul, ci și tot credinciosul, care voeste cu vrednicie să se împărtășească, este dator să o aibă.

Iar Preotul și Diaconul vrând să slujească Sfânta Liturghie negreșit este dator să mai aibă și aceasta, adică ca să săvârșească dumnezeasca Liturghie întru slava lui Dumnezeu, în Treime slăvit, și întru cinstea tuturor Sfinților, cari se veselesc în Raiul cel ceresc, și spre folosul și iertarea păcatelor tuturor credincioșilor lui Dumnezeu, ce sunt pre pământ, precum și ale celor ce au adormit creștinește întru buna credință, și pentru toți cei vii și cei morți, cari sunt încredințați rugăciunilor lui; de asemenea și pentru bună starea sfintei sobornicești și apostolicești Biserici a Răsăritului. Și să săvârșească dumnezeasca Liturghie, după rânduiala Domnului și obiceiul Sfintei Biserici a Răsăritului, ca pre o Taină ce sfințește și ca pre o jertfă ce împlânzește pre Dumnezeu și păcatele le curățește; întru care Duhul cel Sfânt, prin gura lui, va prefăce cu adevărat cele ce sunt puse pre Sfânta Masă; după zicerea dumnezeștilor cuvinte: *Și să facă adică Pâinea, în Trupul lui Hristos; și Vinul (cu puțină apă amestecat), întru Sângele lui cel dumnezeesc; prefăcându-le cu Duhul tău cel sfânt.*

Al cincilea, în tot chipul să se nevoiască, ca, cu mare cinste și cu adâncă smerenie să se apropie către această dumnezească Taină, gândind pe de o parte la slava și milostivirea lui Dumnezeu și la nemăsurata lui curăție, iar pe de alta la simplitatea, întinăciunea și neputința sa, căci dintru această cugetare, mare dar și bucurie va afla omul.

Al șaselea, cu deadinsul să se nevoiască a-și câșiga luiși evlavie și să gândească la patimile Domnului, căci va

câștigă nădejde și mângâiere snfletească și dragoste către această Taină a lui Hristos, spre carea, fierbinte rugăciune și luarea aminte de sine, foarte mult ajută.

Așa dar, spre vrednica slujire, mai înainte gătindu-se slujitorul Altarului, sau cel ce va vrea să se împărtășească cu dumnezeescul Trup și Sânge, dator este, după rândueala Bisericii, să săvârșească seara Vecernia (sau s'o asculte); la care, cu cucernicie să gândească în sine, cu umilință să cugete, cum Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, după mântuitoarele sale patimi, Vineri seara, pre cruce, pentru păcatele noastre s'au spânzurat, pentru mântuirea noastră a murit; cum unul din ostași cu sulița coasta lui a împuns, dintru care îndată a ieșit Sânge și Apă; cum după aceasta Iosif cu Nicodim Trupul lui Hristos luându-l de pre Cruce, cu giulgiu l-au înfășurat și în mormânt l-au pus, și cum Maria Magdalena, cu preacurata Maica Domnului, cu plângere și cu mare tânguire, în amărăciunea inimii priveau acestea.

Sfârșind După-Cinarea, Rugăciunile spre somn și Canoanele cele obișnuite luiș, precum Acatistul Stăpânei noastre Născătoarei de Dumnezeu, sau al Domnului Iisus, sau al altor Sfinți ai săptămânei și al Ingerului său păzitor, cu toată cucernicia să socotească, cum prea sfântul Suflet al Mântuitorului, fiind împreunat cu Dumnezeirea, în iad, pogorându-se, cu stăpânire au legat pe domnul întunericului au robii împărăția lui și sufletele cele din veac, ale tuturor dreptilor, ce erau acolo, din tirania lui le-au slobozit; cu sine le-au ridicat și în Raiu, până la prea slăvita sa Înălțare, le-au sălășluit. Pentru aceea, mulțămind lui pentru toate facerile de bine, care cu patima cea mântuitoare și cu moartea sa cea de viață făcătoare, au făcut pentru neamul omenesc, cu deadinsul să-l roage, ca și toate greșelile lui pentru acelea curățindu-le, din veșnica muncă să-l ferească și Împărăției sale să-l învrednicească. Iar pe preacurata Născătoare de Dumnezeu, ca ceeace a fost partașe patimilor și morții Fiului său, și acestea văzând, împreună suferea, să o roage cu căldură ca să-i fie întru această viață apărătoare și către toate faptele bune ajutătoare

și în ziua ieșirii din trup, sufletul, de toate năvălirile diavolești, cu folosirea ei cea tare, izbăvindul-l, întru împărăția Fiului său să-l sălășluească, fiindcă, ca o Maică, toate le poate câștiga dela Fiul său, pentru cei ce cu credință aleargă către dânsa.

Dimineata, în vremea rugăciunii, mai înainte de lumina, rea de ziuă, săvârșind Mezo-Noptica, aceasta cu cucernicie să cugete: cum Domnul nostru, la miezul nopții, mergând la patima cea de bună voie, în grădină eră în nevoie, rugându-se cu deadinsul, în cât sudorile lui s'au făcut ca picăturile de sânge ce pică pre pământ; cum acolo fiind prins de ostași, au fost legat ca un făcător de rele și mai întâiu la Ana au fost dus, și ce fel de rușinoase defăimări, scui-piri, bătăi și nenumărate rele, de bună voie acolo au răbdad, ca pre noi din legăturile păcatelor și din tirania și munca diavolului să ne izbăvească.

Sfârșind Utrenia, cu umilință să gândească, cum Domnul cu defăimări au fost dus dela Ana la Caiafa și cum acolo au suferit de bună voie palme preste obraz, scui-piri, bățocuri și lovituri fără de milă, dela miezul nopții și până la ziuă, pentru păcatele noastre.

Iar după Utrenie, la cetirea ceasului întâiu, cu cucernicie să gândească, cum Mântuitorul și făcătorul nostru de bine, fiind legat în ceasul întâiu al zilei, au fost dus în pretoriu (loc de judecată), dela Caiafa la Pilat, ca un făcător de rele, și cum acolo judecătorul a toată lumea, de arhereii cei fărădelege și de bătrânii Iudei au fost clevetit și de judecătorul cel nedrept, osândit.

La vremea sa cetindu-se, al 3-lea Ceas, cu cucernicie și întru umilință inimii, cu deadinsul să gândească, cum Mântuitorul nostru la al 3-lea ceas din zi au fost judecat de Pilat și ce fel de bățocuri și lovituri preste obraz acolo au răbdad; iar după aceasta la stâlpul cel de marmură, fără de milă fiind legat, cumplite rane, cunună de spini înghimpoși și alte nesuferite munci au răbdad.

Nu mai puțin de cuviință este a cugeta și aceasta: cum Duhul Sfânt în al treilea ceas din zi în chip de limbi de foc, preste Apostolii ce se aflau la rugăciune, s'au po-

gorît și pe aceia i-au luminat; și aceasta gândind, cu deadinsul să se roage lui Dumnezeu ca să dăruească și lui Darul Sfântului Duh, precum și Sfinților Apostoli, spre luminarea cunoștinței sufletești, și ca să săvârșească cu vrednicie dumnezeiasca Liturghie, carea urmează.

Iar când se cetește Ceasul al 6-lea, să gândească cum Mântuitorul nostru, în acel ceas, Crucea sa purtând, la răstignire au fost dus și cum fără de milă, cu patru piroane pe Cruce fu pironit în Golgota între doi tâlhari; de asemenea cum ostașii și-au împărțit între dânsii veșmintele lui, și cum cei ce treceau îl batjocoreau pre dânsul, și tâlharul cel spânzurat deastânga lui îl huliă, și cum înțineric s'a făcut preste tot pământul.

Iar la vreme, când se cetește Ceasul al 9-lea, de asemenea cu toată cucernicia și luarea aminte să gândească, cum Mântuitorul nostru dorind de mântuirea neamului omenesc pre Cruce spânzurat fiind, au strigat grăind: *Mi-e sele*; cum cu oțet amestecat cu fiere au fost adăpat, cum Sufletul său cel prea sfânt, în mâinile lui Dumnezeu Tatăl au dat, cum toate temelile pământului s'au clătit, pietrele s'au despicat, morții din mormânturi s'au sculat și cum unul din ostaș cu sulița coasta lui a împuns și îndată a ieșit Sânge și Apă.

La acestea, în scurt amintite, și la alte mântuitoare patimi ale Domnului, cu cucernicie gândind, întru zdrobirea inimii, cu osârdie, iar de va fi cu puțință chiar cu lacrimi, rugăciunile Ceasurilor să le săvârșească.

Când se cetesc Psalmii ce se zic închipuitori adică *Tipici* sau *Obednița* (când nu va fi și Liturghie), cu osârdie să mulțumească Mântuitorului pentru aceste patimi cumplite, care de bună voie pentru noi au răbdat, ca pre noi din tirania diavolului să ne izbăvească, pentru vărsarea preacuratului său Sânge, cu care ne-au răscumpărat din blestemul legii, și pentru moartea lui cea dătătoare de viață, cu care pre neamul omenesc cel mort prin păcat l-au înviat, și cu deadinsul, cu inimă smerită să se roage, ca pentru toate aceste faceri de bine ale sale, să-i dea și lui Harul iertării păcatelor, ca, cu vrednicie să-i aducă

Jertfa cea fără de Sânge, și fără osândă să se împărtășască cu Sfintele lui Taine.

Iar dacă Preotul și Diaconul, sau alt cineva care se gătește către împărtășire, pravila Bisericii, ce s'a zis mai sus, și cuviincioasa pregătire pentru dumnezeiasca împărtășire, de bună voie, din lene, sau din nepurtarea de grijă, o va lăsa cu totul, sau numai parte dintr'însa, de moarte va greși.

Iar de se va fi zăbovit Preotul în lucrări sufletești, trebuincioase mântuirii oamenilor, adică: ascultând mărturisirea celor bolnavi, sau a celor sănătoși, sau împărtășind, sau botezând pre cei bolnavi, și apropiindu-se vremea Dumnezeștei Liturghii, silit va fi să-și lase pravila, nu va greși; numai, după dumnezeiasca Liturghie, toate cele lăsate să le plinească; dar rugăciunile împărtășirii, negreșit să le citească mai înainte de Liturghie.

Pentru aceea și ceice vor să se împărtășească cu dumnezeuștile Taine, datori sunt, cântarea bisericiască și pravila sfintei împărtășiri, cu tot sufletul să o plinească și să se nevoiască a gândi la patimile Domnului. Dacă nu știu carte, atunci Preoții, sau Diaconii sau clericii, să le cetească acelea, ca să fie îndemnat poporul la mai multă dragoste către Domnul. Iar cari pot ceti, și de pravila Bisericii nu poartă grijă, și fără de inimă înfrântă, biruiți fiind de socotelele lor, îndrăznesc a se apropia către această Taină înfricoșată, chiar de vor fi persoane mari, parte bărbătească sau femeiască, Preotul, ca un părinte sufletească să-i certe și să-i oprească de împărtășire, până ce se vor îndreptă și cu luare aminte cele ce se cuvin vor împlini; căci înfricoșat lucru este a cădea în mâinile Dumnezeului celui viu, de va mânca cineva întru judecată sau întru osândă Trupul și va bea Sângele Domnului nostru Iisus Hristos.

Pentru slujirea dumnezeștei Liturghii, Preotul și Diaconul este dator a fi curat, precum cu sufletul așa și cu trupul; căci precum trupul trebuie să-l aibă curat, așa și veșmintele cele de pe dânsul i se cade a le avea curate și întregi, căci de vor fi pătate foarte și rupte, și va în-

drăzni Preotul a sluji cu ele, va greși de moarte, de oarece înaintea lui Hristos Dumnezeu, cel ce este cu adevărat în Sfintele sale Taine, se arată cu nebagare de seamă. De aceea, slujitorii celor sfinte sunt datori să stăruască în tot chipul, ca veșmintele cele sfințite, de și vor fi din materii simple, dar să fie cuviincioase și curate. Pe lângă aceasta, capul să fie pieptenat, fața și gura spălată, unghiile tăiate și curate. Toate acestea pentru respectul și cinstea dumnezeeștilor Taine, ca și poporul ce-l privește și-i sărută mâna, să nu să amărăscă de ceva. Deci, tot cel ce va vrea să se împărtășească, bine va face de-și va curăți dinții de cu seară și gura sa o va spăla, ca nu făcând acestea a doua zi, să înghită cumva apă, și astfel să fie împiedicat de a sluji sau a se împărtăși. Iar de-și va spăla gura și dimineața, negreșit că nu va fi rău, numai să o facă aceasta cu luare aminte, ca să nu înghită apă, și așa fără de îndoire să slujească sau să se împărtășească.

PENTRU VREMEA SLUJBEI

Vremea slujbei, după obiceiul cel vechiu al Bisericii, este ceasul al 3-lea din zi: iar de va fi trebuință, poate a se săvârși Sfânta Liturghie ori mai târziu, ori mai de dimineață, însă nu mai înainte de a se lumina de ziuă, nici după amiază zi, fiindcă cel ce va începe și va săvârși așa, va greși. Abatere dela aceasta face Biserica, în zilele întru care se cade a se sluji după amiază zi, iar mai ales când Liturghia se săvârșește împreună cu Vecernia, adică în Postul Mare, când se săvârșește Liturghia cea mai 'nainte sfințită, apoi în Sâmbăta cea mare, în ajunul Nașterii Domnului Hristos, al dumnezeștei Arătări și în ziua Cincizecimii.

Lucrurile pe care Preotul trebuie să le aibă în vedere și să le păzească mai 'nainte de slujire și în slujbă, sunt acestea:

Antimisul de va fi rupt, sdrențuit sau înnegrit, cât să nu se cunoască literile scrise pe el, precum și de va fi pe hârtie, nicidecum nu se cade a sluji pre el. Iar cel ce va îndrăzni a face aceasta, ca un nebăgător de seamă de dumnezeieștile Taine, greșește de moarte și cade sub pedeapsa Episcopului, adică supt oprirea de a săvârși cele preoțești, ori subț pierderea Darului.

Sfânta Masă se cade să fie îmbrăcată întâiu cu pânză, al doilea cu inditie (căci cu acestea se îmbracă până la pământ), iar deasupra să aibă liton de pânză subțire, deasă, sau de mătase, pe care se întinde Antimisul și se învâlește, pentru care trebuie să fie aproape de aceeaș mărime cu Antimisul.

Cămașa, inditia și litonul să fie curate, nerupte și nesdrențuite, și dacă se vor învechi, să se schimbe, cu obișnuita rugăciune și după hotărîta rânduială.

Indeobște, în Biserică, în Altar și pe Sfânta Masă, toate se cade să fie curate, întregi, cu cuviință, cu bun chip și măturate, ca să nu se defaime dumnezeieștile Taine cu nepurtare de grije. Pentru aceasta să se caute cu deadinșul, de este Biserica și Sfânta Masă sfințită. De asemenea, dacă din oarecari împrejurări, Biserica s'a întinat cu picături de sânge omenesc, pricinuite cu arma, ori cu mâna, ori cu vreo lovire, sau și de altă oarecare necurătenie trupească, nicidecum nu se cade Preotului a sluji până când nu se va face obișnuita curățire prin binecuvântarea arhierescă. Cel ce nu va păzi aceasta, de moarte va greși și subț pedeapsă arhierescă va cădea.

De se vor întâmplă acestea în vremea Liturghiei, mai înainte de Vohodul cel mare, să înceteze Preotul a liturghisi, și, potrivit Pâinea și Vinul, ca pe niște binecuvântate, iar nu ca pre Trupul și sângele lui Hristos, că încă n'au fost sfințite, să se dezbrace de Veșmintele cele sfințite și să iasă, fără a sfârși slujba.

Iar de se vor întâmplă acestea după Vohodul cel ma-

re, să nu se lase, ci să săvârșească slujba lui Dumnezeu, pe care a început-o. Iar după aceasta să nu mai îndrăznească a sluji, până când, cu binecuvântarea Episcopului, nu se va curăți și sfinți locul acela, cu obișnuitele rugăciuni.

Iar dacă Biserica se va necinsti cu intrarea păgânilor, sau cu năvălirea ereticilor, sau a aceloră, care s'au lepădat de credință, sau de va fi îngropat acolo vre-un eretic dovedit, Preotul să nu îndrăznească a sluji până când, prin osebita binecuvântare a Episcopului, se va curăți și se va sfinți Biserica, după obicei. Iar cel ce va îndrăzni a sluji fără binecuvântare, de moarte va greși și subț pedeapsa Episcopului va cădea.

Vasele sfințite trebuincioase la săvârșirea sfintei Liturghii, sunt: Potirul sau Paharul. Discul, Steluța și Lingurița. Pe lângă acestea mai sunt de trebuință, o Copie și trei Acopereminte: unul pentru acoperirea Potirului, altul a Discului, iar al treilea, mai mare, pentru amândouă. Câte trele acestea să fie făcute din materie, frumoase, curate și întregi. Cele patru vase pomenite să fie de aur, sau de argint, sau cel puțin de cositor: iar să nu fie de aramă, sau de fier, sau de lemn, căci cel ce va sluji întru unele ca acelea, greșește și subț pedeapsa Episcopului cade.

Cartea ce se chiamă Liturghie, negreșit este trebuincioasă pentru slujire. Pe de rost, rugăciunile să nu se zică, căci pe de o parte se poate întâmpla să se uite șirul rugăciunilor și chiar al cuvintelor, care au cea mai mare însemnătate în săvârșirea dumnezeieștilor Liturghii; iar pe de alta Preotul, întâmplându-se să se încurce, nu știe ce face și ce zice, și prin aceasta, pe lângă greșelile dogmatice ce le poate săvârși, mai poate aduce și pe creștinii ascultători, la îndoială. De aceea Preotul, care nu păzește aceasta, foarte greșește și și trage asuprași dreapta pedeapsă, a Episcopului său.

Pe lângă aceasta, la săvârșirea Sfintei Liturghii trebuie a fi și 3 sau 4 lumini aprinse, pe sfânta Masă, la Proscomidie, și înaintea Icoanelor două; de asemenea, pentru Intrări (Vohoad). La mare nevoie pot fi și numai două,

sau una. Deci, de va îndrăsni Preotul, fără de lumini a sluij Liturghie, va greși de moarte.

În sfârșit, în sfântul Altar Preotul trebuie să aibă, în timpul serviciului, și un servitor, parte bărbătească, cu frica lui Dumnezeu, care să îngrijească de cele trebuincioase.

În toată vremea slujirii dumnezezeștei Liturghii, Preotul este dator a fi blând, lin, pașnic și cu multă cucernicie, căutând cu ochii cei înțelegători spre Stăpânul Hristos, căruia îi stă înainte, căruia îi slujește și al căruia chip asupra sa îl poartă.

Rugăciunile să le cetească cu toată cucernicia, cu bună credință, cu dragoste, cu mare luare aminte și cu toată întregimea, nelăsând nimica, încredințat fiind, că Dumnezeu primește pe toate acestea din gura lui, ca pre niște mărgăritari.

Mai este dator Preotul să slujească cu frică, cu cutremur, cu smerită căutătură a ochilor, cu cucernica mișcare a mâinilor și cu toată lucrarea, și stând cu evlavie, și cu toată întocmirea trupului dinafară să-și arate credința sa cea dinlăuntru, prin cucernicia sa, și foarte să fie încredințat, că Sfânta Masă este Scaun al Împăratului ceresc, al Judecătorului viilor și al morților, pe care cu adevărat el șade, și zeci de mii de îngeri împrejurul lui, cu frică, nevăzuți stau înainte.

Pentru materia Pâinei, a însuș Trupului lui Hristos

Materia Pâinei Trupului Domnului nostru Iisus Hristos este pâine de făină de grâu curat, amestecată cu apă fi-rească, și coaptă bine, dospită, nu prea sărată, proaspătă și curată, având gust cuviincios și la mâncat bună și priin-cioasă; căci pâinea-azimă, de va fi și de grâu în sfânta sobornicească Biserică a Răsăritului, nicidecum nu poate fi materia a însuș Trupului lui Hristos și pentru aceea ni-menea să nu o întrebuințeze în Euharistie.

Iar altă pâine, afară de cea de grâu curat, dospită, materia Trupului lui Hristos nu poate fi. Și Preotul cel ce va îndrăzni a sluji cu pâine de alte grăunțe, sau măcar de va fi și din făină de grâu, și cu apă firească, și dospită, dar unsă cu lapte sau cu unt sau cu ouă, mucedă și la gust amară, sau cu totul învârtosată sau putrezită, foarte greu va greși și va fi lipsit de Dar, fiindcă Taina nu se va săvârși din unele ca aceste materii.

Pentru materia Sângelui lui Hristos

Materia Sângelui lui Hristos este vin din roada viții, adică din strugurii cei din viță scurs. Vinul acela se cade să aibă gustul și mirosul său firesc, să fie bun de băut și curat, neamestecat cu nici un fel de alte băuturi. La Proscomidie, să se toarne puțină apă în vin; iar după sfințirea Darurilor, să se toarne puțină apă caldă, după rânduială.

Orice alte musturi stoarse din orice poame și alte ro-duri, adică: din mere, pere, vișine, porumbe, smeură și din alte asemenea ca acestea, nu sunt vin și nici pot să fie întrebuințate la Euharistie.

Iar de va îndrăzni cineva, afară de însuș vinul de viță, cu alte musturi a sluji, sau cu vin oțetit, sau amestecat cu ceva, nicidecum Taina nu va săvârși, ci Preotul acela va greși de moarte și de preoție se va lipsi.

De asemenea dacă Preotul, la Proscomidie, zicând cuvintele acestea: *Indată au ieșit Sânge și Apă*, nu va turna puțină apă, și după sfințirea Darurilor, la vremea sa, când pune în Sfântul Potir partea Sfântului Agneț, nu va turna puțină apă caldă, sau în loc de apă caldă, va turna apă rece, de moarte va greși, ca un călcător de așezămintele Bisericii. Iar turnând apă la vremea Proscomidiei, sau după prefacere, în Potir, trebuie cu mare îngrijire să ia seama, ca să nu schimbe apa firea vinului; căci

Taina nu se va săvârși în vinul care se va schimba în gustul apei, și Preotul de moarte va greși.

Pentru cele ce se pot întâmpla, la săvârșirea Liturghiei, cu materia, cu prefacerea și cu slujitorii

Cu materia Trupului lui Hristos, adică cu pâinea, pot a se întâmpla acestea :

Preotul cel ce slujește, de va cunoaște înaintea sfințirii, cum că pâinea pusă cu Discul pe Sfânta Masă spre sfințire, este stricată, sau nu este de grâu, ci din alte oareșcare grăunțe, sau puțin mucedă, sau azimă, îndată să o ia de acolo și să aducă alta proaspătă și de grâu curat și să zică asupra ei, lin : *Intru pomenirea Domnului și Dumnezeului....* și toate celelalte ale Proskomidiei, preste Agneț; să ia Agnețul, după obicei, și punându-l pre Sfântul Disc, să-l junghie și să-l împungă, și așa în locul de unde a stătut, fiind mai înainte de sfințire, să înceapă și să-l sfințească și după obicei, să săvârșească slujba.

Iar de va cunoaște acestea tocmai atunci când va zice însăși dumnezeștile cuvinte, să înceapă dela rugăciunea : *Cu aceste fericite puteri....*, repetându-le, și așa pe rând toate să le săvârșască.

Așa se face totdeauna dacă, după Proskomidie, înaintea Vohodului celui mare, sau după Vohod, cu oareșcare chip nu se va afla Agnețul în Disc, adică din vre-o minune, sau va fi luat de șoareci, sau va fi căzut jos și nici decum nu se va putea afla.

Iar de va cunoaște aceasta după prefacere, tot după cum s'a arătat mai sus să, facă luând altă prescură proaspătă, de grâu, și zicând toate cele ale Proskomidiei asupra ei, să scoată Agnețu și să înceapă dela rugăciunea : *Cu aceste fericite puteri....* și după obicei, să-l sfințească și slujba să o săvârșască.

Iar Agnețul cel dintâiu, după împărtășirea cu dumnezeescul Trup și Sânge, la jertfelnic, cu cele mai rămase dumnezești Taine, după aducerea lor acolo, să-l potrivească.

Iar de va cunoaște aceasta la însăși împărtășirea, potrivit o parte, să facă după cum este scris mai sus, adică, luând prescură proaspătă de grâu și zicând asupra ei și făcând toate cele ale Proscomidiei, să scoată Agnețul, să-l înjunghie, să-l împungă și să înceapă dela cuvintele: *«In noaptea intru care s'au vândut...»* Și cuvintele Domnului, numai cele pentru pâine se zic. (Iar asupra Potirului să nu zică nimic, căci toate s'au zis). Și cetind rugăcunea: *«Aducându-ne aminte dar...»* și: *Ale tale dintru ale tale...*, să ridice numai Discul cu dumnezeescul Agneț. Apoi cetind rugăciunea: *«Încă aducem ție... și Doamne, ceta ce ai trimis pe prea Sfântul tău Duh...»* cu stihurile, asupra Agnețului, să zică, întru săvârșirea sfîntirei: *«Și fă adică pâinea aceasta, cinstit trupul Hristosului tău, prefăcându-l pre dânsul cu Duhul tău cel Sfânt»*, și să cetească și rugăciunea: *Pentru ca să fie celor ce se vor împărtăși..* Și toate acestea să le zică în taină, adică fără a zice ceva a doua oară cu glas mare. Și așa să se împărtășască cu dumnezeescul Trup și Sânge al lui Hristos, și pe rând să săvârșască Sfânta Liturghie.

Iar de va cunoaște înainte de prefacere, după cum s'a zis mai sus, cum că pâinea nu este cuviincioasă spre a săvârși cu ea Taina Trupului lui Hristos, și altă pâine bună atuncea nu va putea găsi, îndată să înceteze a sluji.

De va cunoaște însă aceasta după sfîntire și nu va fi altă pâine, să nu înceteze, ci să săvârșească Liturghia.

Pentru aceea, Preotul, pentru a scăpa de toate întâmplările acestea (și mai vârtos din păcatul de moarte), să ia seama, ca prescurarii să facă prescurile din făină de grâu curat și bună, iar nu aprinsă, stricată, sau carea din vreo pricină nu este de vreo treabă; și tot odată să caute a avea și o prescură de prisos.

Pe lângă aceasta, cu prescuri învârtosate și foarte vechi, niciodată să nu îndrăznească Preotul a sluji. Și încă

mai înainte de începutul Proskomidiei, Preotul luând în mâini prescurile, să le încerce ce fel sunt, și spre mai bună încredințare, una să o frângă. Și cunoscând că pâinea este cuviincioasă spre slujire, va sluji Sfânta Liturghie fără vre-o turburare și îndoială, cu curată și pașnică cunoștință sufletească.

Despre cele ce se pot întâmpla cu materia Sângelui lui Hristos.

De va cunoaște Preotul mai înainte de sfințirea Sângelui, după sfințirea Trupului, că nu este vin în Potir, ci numai apă, să toarne apa aceea în oareșcare vas curat și de cinste, și îndată să pună vin și puțină apă, zicând: *Și unul din ostași cu sulita coasta lui a împuns... Și după aceasta să înceapă dela cuvintele acestea: Asemenea și Potirul după Cină, zicând..., și așa mai departe.*

De va cunoaște că nu este vin în Sfântul Potir, după zicerea cuvintelor, ci numai apă, asemenea să facă și să zică, precum s'a arătat.

De va cunoaște însă aceasta la însăși împărtășirea, să toarne apa în alt vas, iar în Potir să pună vin și puțină apă, zicând: *Și unul din ostași cu sulita...*

Și să înceapă dela cuvintele: *Asemenea și Potirul după Cină, zicând: Beți dintru aceasta toți... (Și acestea toate să le zică în taină).* Apoi rugăciunea: *Aducându-ne aminte dar... Și ridicând Paharul să zică: Ale tale dintru ale tale... Și rugăciunea: Încă aducem ție... Și spre prefacere se roagă: Doamne, cela ce ai trimis pe prea Sfântul tău Duh... Și trecând cele pentru sfânta pâine, să zică (Binecuvintează Stăpâne..., de este Diacon): Iar ce este în Potirul acesta... Și binecuvântând numai paharul, să zică: Prefăcându-l pre dânsul cu Duhul tău cel Sfânt. Și celelalte rugăciuni toate până la împărtășire. Și așa împărtășindu-se, va săvârși după obicei, dumnezeiasca Liturghie.*

Iar apa aceea, după săvârșirea dumnezeieștei Liturghii și după potrivirea dumnezeieștilor Taine rămase în Sfântul Potir, în loc de spălare să o toarne și să o potrivească.

Iar de va uita Preotul, la Proscomidie, a turna apă preste vin în sfântul Potir, și-și va aduce aminte de aceasta mai înainte de prefacerea vinului din Sfântul Potir, să toarne îndată puțină apă, zicând: *Și unul din ostași cu suita coasta lui a împuns, și îndată au ieșit Sânge și Apă, și cel ce a văzut a mărturisit...*, căci de nu va turna, aducându-și aminte că n'a turnat, va greși de moarte.

Iar după prefacere deși va aduce aminte, să nu mai toarne, ci numai obișnuita căldură la vreme.

Pentru aceea, dator este Preotul și Diaconul, când va vrea să toarne vin, să fie cu pază de toate întâmplările acestea, pe de o parte pentru ca nu din nepurtarea de grije să greșească de moarte, iar pe de alta ca să nu fie vinul oțetit, muced, stricat, sau în alt chip, necurat. Iar de vei vedea că nu este de vre o treabă, să nu îndrăznești a sluji, ci pururea pentru cele mai bune, spre plăcerea Domnului Dumnezeu, să gândești; și tot creștinul este dator aceeași să gândească, că scris este: *Cu frică mântuirea voastră lucrați*; că cei ce nu bagă seamă de această slujire înfricoșată, și pentru mai bună lămurire nu se nevoesc, cumplit vor pătimi.

Pentru cele ce se pot întâmpla la sfințirea Darurilor.

De vor sluji Proți mai mulți, atunci atât cuvintele Domnului: *Luați măncați...* și: *Beți dintru acesta toți...* și *Ale tale dintru ale tale...* cât și: *Fă adică Pâinea aceasta...* și: *Ce este în Potirul acesta...* și: *Prefăcându-le cu Duhul tău, cel Sfânt să zică împreună, iar să nu zică fiecare, deosebi mai înainte.*

Iar Preotul cel ce slujește, de va uita că ar fi zis cuvintele Domnului preste pâine și preste vin, sau rugă-

ciunea: *Doamne, cea ce ai trimis pe prea sfântul tău Duh... asemenea și cuvintele prefacerii: Și fă adică pâinea aceasta... Iar ce este în Potirul acesta.... Prefăcându-le cu Duhul tău cel Sfânt, și de va fi în nedumerire, adică în îndoială, cum că nu ar fi sfințit Taina, mai mult să să nu se mai turbure, ci liniștit în mintea sa să gândească așa: de nu sunt sfințite aceste daruri ce stau înainte: Pâinea și Vinul, acum se sfințesc, și să zică asupra lor cuvintele Domnului, începând din locul acesta: In noaptea intru care s'au vândut, luând pâinea... și celelalte, și alte oarecare cuvinte de se va îndoii că nu le-a zis, și rugăciunile până în sfârșit să le săvârșească.*

Pentru neajunsurile cele ce se întâmplă Preotului celui ce slujește

Preotul slujind Liturghie, și mai înainte de sfințirea Trupului și Sângelui Domnului de se va bolnăvi foarte, cât nu-i va fi cu putință să lucreze, sau curând va muri, slujirea să o lase, să înceteze.

Iar de se va întâmplă aceasta după sfințirea și săvârșirea Tainelor, alt Preot de va fi acolo ascultând Liturghia, să săvârșească dumnezeiasca Liturghie, începând din locul unde a lăsat Preotul cel dintâiu.

Iar de n'a murit Preotul cel ce s'a bolnăvit, ci este viu, și poate să primească dumnezeieștile Taine, Preotul cel ce slujește în locul lui, să frângă o păticeică mică din Sfântul Agneț, și cu Lingurița luând dumnezeescul Sânge, să-l împărtășească pre dânsul, și însuș după rânduială, să se împărtășească și să săvârșească slujba, după obicei.

De nu va fi atunci alt Preot să săvârșească Liturghia și să potrivească Sfintele Taine, atunci un om din cei cu bună cucernicie și curat, luând Procovețul, neatingându-se cu mâna goală, să acopere bine Sfintele

ca să nu poată intra nimic pre Sfântul disc sau în Sfântul Potir, până când va veni alt Preot, care venind, să săvârșească deplin Sfânta Liturghie, într-o altă zi, sau pe altă sfântă Masă și într-o aceeași zi începând dela Proscomidie, și scoțând alt Agneț, după obicei, în slujbă să-l sfințească de vreme ce el n'a fost la ascultarea Liturghiei. Iar după potrivirea Agnețului celui nou ce s'a sfințit, să potrivească și cel mai înainte Agneț, și dumnezeescul Sânge să-l bea, sau turnându-l în sfântul Potir, toate împreună, la Proscomidie, să le potrivească.

Iar de se va întâmpla aceasta mai înainte de sfințirea cinstitelor Daruri, altul sau și acelaș Preot, asemenea săvârșind deplin dumnezeiasca Liturghie, după ducerea la Proscomidie a dumnezeieștilor Taine și după potrivirea lor, să potrivească și Pâinea și Vinul ce au rămas, însă nu ca pre Trupul și Sângele lui Hristos, ci ca pre o Pâine și Vin binecuvântat.

Iar de va începe Preotul a sluji Liturghia, și la lucrarea Proscomidiei fiind, sau și la Liturghie, până la Vohodul cel mare va fi chemat pentru oareșcare nevoie a morții ce se va întâmpla, sau să boteze, sau să mărturisească, însă nu departe, să lase la acel loc slujirea și să se ducă degrab acolo, și făcând bolnavului, ce se află la ceasul morții, nădejde de mântuire, și întorcându-se, să săvârșească dumnezeiasca Liturghie. Iar în Biserică va porunci să citească la Apostol, sau la Psalmi sau la Canoane, sau vreo învățătură folositoare de mântuire, ca să folosească la acea vreme pre poporul ce se află în Biserică. Iar de se va zăbovi acolo pentru vreo întâmplare de nevoie și se va întârziă, și de se va fi făcut numai Proscomidia, să lase de a sluji, și a doua zi să slujească Liturghia toată din început, și după potrivire, să le potrivească și pe acelea, precum s'a zis mai sus.

Iar după Vohodul cel mare și după sfințirea Darurilor, să nu lase Liturghia nesăvârșită, punându-se în voia lui Dumnezeu pentru cel bolnav.

Rămânând cinstitele Daruri, în multă vreme, sau sfințite sau nesfințite, din vre-o întâmplare ca aceasta, ne-

fiind Preot, și se vor strică, adică vor mucezi, și Pâinea și Vinul va fi înăcrit, atât cât nu va fi cu puțință a-l potrivi, luându-le pe acestea Preotul, să le dea în apă curgătoare.

Dacă vre-un Preot, slujind Liturghia, nu se va împărtăși cu dumnezeieștile Taine, afară de această întâmplare, foarte greu și de moarte va greși și supt canonul caterisirii va cădea.

De va cădea muscă în Sfântul Potir, mai înainte de prefacerea cinstitelor Daruri, să se scoată, și învălindu-o în hârtie, să se arză.

Iar de va cădea păianjen sau altă jivină otrăvitoare, să se verse vinul din Sfântul Potir, în alt vas de cinste; iar în Sfântul Potir, să toarne Preotul alt vin și puțină apă, zicând cuvintele acestea : *Și unul din ostași cu sufla Coasta lui a împuns și îndată...* Și așa să săvârșească Liturghia, după obicei. Iar după săvârșirea Liturghiei, vinul acela să-l verse în pârau curgător.

Iar de va fi aceasta după sfințire, și nu va putea Preotul, pentru groază și urâciune, să înghită cu dumnezeescul Sânge, vietatea ce a căzut, atunci cu luare aminte și cu toată paza să scoată vietatea ce a căzut, ca să nu pice nimic nicăierea din dumnezeescul Sânge, și asupra altui Potir sau asupra altui vas curat, de trei ori cu vin să se spele bine jivina ce s'a scos, iar vinul să-l păzească, și vietatea ce a scos-o să o învălească în hârtie sau în vre-o pânză curată, și după săvârșirea Liturghiei, acea vietate cu hârtia sau cu pânza, pe cărămidă sau pe piatră curată să o arză; iar cenușa să o îngroape supt Sfânta Masă, sau să o verse unde și spală mâinele; iar vinul acela cu care vietatea ce s'a scos a fost spălată, în pârau curgător să-l verse; iar de va fi pâraul departe, supt Sfânta Masă făcând groapă, unde nu se calcă cu picioarele, să-l toarne și să-l acopere.

Iar de va îngheța iarna dumnezeescul Sânge în Potir, Preotul sau Diaconul încălzind Procovețele pe lângă foc, să învelească cu ele Sfântul Potir, până când se va desgheța, sau apă ferbinte turnând împrejurul Sfân-

tului Potir, să-l țină cu luare aminte, ca să nu pice în el ceva din acea apă, până când se va dezgheța.

De va pica ceva din dumnezeescul Sânge, din neluarea aminte a Preotului ce slujește, de moarte va greși. De va pică pe scândură și de va fi cu puțință, să se plece și să ajungă cu limba și să-l lingă; iar de nu va fi cu puțință, cu buretele să șteargă bine, și după aceea răzând scândura, răzăturile după ea, pe cărămidă, sau pe piatră curată să le arză, iar cenușa, supt Sfânta Masă să o îngroape.

Iar de va pică pre pământ gol, să se rază locul pe carele a căzut, și răzăturile să le arză și supt Sfânta Masă să le îngroape.

Iar de va pica pe piatră, asemenea să facă, de va fi cu puțință, adică să lingă, sau cu Buretele bine să șteargă și să spele cu apă curată, iar apa să se strângă cu Buretele și supt Sfânta Masă să se îngroape.

De va pică pe inditiile Sfintei Mese dumnezeescul Sânge, sau pe Antimis, întâiu să sugă cu gura și după aceasta cu Buretele Antimisului bine să șteargă. Iar după săvârșirea Liturghiei, inditiile de pre Sfânta Masă luând numai locul unde a picat dumnezeescul Sânge, deasupra Sfântului Potir, sau deasupra vasului celui pentru Anaforă, să-l spele de trei ori cu apă curată însuș Preotul; iar apa aceia în pâriu curgător, sau groapă supt Sfânta Masă săpând, să o toarne, și inditiile uscându-le, iarăș să îmbrace cu ele Sfânta Masă.

De va pică Sfântul Sânge pe Procovețe sau pre sfintele Veșmintele, întâiu să le sugă bine cu gura, după aceea să le șteargă cu Buretele; și după săvârșirea slujbei să le spele bine de trei ori cu apă deasupra vasului celui pentru Anaforă, și spălătura, supt Sfânta Masă săpând groapă, să o toarne.

De va pică dumnezeescul Sânge jos pre Potir sau pe covorul așternut supt picioare, să se șteargă întâiu udeala cu Buretele, cu care se șterge Sfântul Potir, după aceasta să se spele bine deasupra vasului celui pentru Anaforă, locul unde a picat, și să se taie partea cea umedă și pe piatră să se arză; iar cenușa și apa cu care s'a

spălat, să se toarne în pământ supt Sfânta Masă și să se acopere cu pământ.

De se va întâmpla să se verse cu totul dumnezeescul Sânge, după sfințire, de va rămânea, puțin oareșce în sfântul Potir, cu acela să se împărtășească și să săvârșească slujba; iar strângerea dumnezeescului Sânge ce s'a vărsat, ștergerea și spălarea să fie întocmai după cum s'a arătat mai sus.

Iar de nu va rămânea nimic în sfântul Potir, să toarne iarăș vin și puțină apă în el, zicând cuvintele Proscomidiei: *Și îndată au ieșit Sânge și Apă...*, și să sfințească, începând din locul acela: *Așișderea și după cină, zicând: Beți dintru acesta toți... și celelalte; și rugăciunile; Aducându-ne aminte dar...; și: Ale tale dintru ale tale...* zicând, ridică numai Potirul, și: *Încă aducem ție... și: Doamne cea ce ai trimes...*, cu Stihurile; și numai Potirul binecuvântându-l, să zică: *Iar ce este în Potirul acesta... și: Prefăcându-l pre dânsul...*, și rugăciunea: *Pentru ca să fie celor ce se vor împărtăși...* și toate până la sfârșit: și așa să se împărtășească. Iar toate acestea—Rugăciunile și Vosglasurile—în taină să le zică. Iar în Biserică, la acea vreme, să se cânte Stihurile ce se cuvin, până ce se va îndreptă Preotul în cele ce i s'au întâmplat, ca poporul ce se află în Biserică, să nu stea mâhnit pentru zăbava acelei lucrări a primejdiei.

Mult se cade a socoti și a-și bănuî luiș, când se va întâmpla un lucru ca acela înfricoșat, din vre-o neluare aminte, și a plânge cu tânguire pentru o întâmplare ca aceea.

De se va întâmpla Preotului să verse îndată după împărtășirea cu Sfintele Taine, vărsăturite să se strângă în câlți de in și într'un vas curat să se pună și să se păzească până când se vor usca bine, și atunci în apă curgătoare să se arunce, ori pe cărămidă sau pe piatră curată să se arză. Asemenea și pământul pe carele a căzut să fie răzăluit și să se arză; iar cenușa, sub Sfânta Masă să se îngroape, sau în apă curgătoare să se arunce.

De va cădea pre pământ oareșcare parte din dum-

nezeescul Trup, cu cinste să se ridice și să se pună pe Disc; iar pământul pe care a căzut să se răzăluiască bine, și răzăturile acelea să se arunce în apă curgătoare, sau să se arză, iar cenușa, supt Sfânta Masă să se îngroape.

De va fi având Preotul mustăți lungi, și din nepurarea de grijă, le va muia în dumnezeescul Sânge, prin aceea greșeste, mai înainte dar să sugă mustățile bine cu buzele și după aceea cu Procovețul să le șteargă; iar mai vărtos mai înainte să le tocmească bine, ca de acest păcat să poată scăpa.

Când Preotul slujind, dumnezeescul Trup îl pune în palma sa cea dreaptă, sau slujind cu sobor îl primește dela cel mai mare, nicidecum să nu strângă cu dreapta ci puțin oareșce strângând mâna (de va fi luat dela cel mai mare), cu stânga pe dedesupt să țină, și nu deasupra capului, ci deasupra Sfintei Mese să-l țină, și plecându-și capul cu cucernicie și căutând cu frică și cu credință spre palmă, la dumnezeescul Trup, să zică rugăciunile obișnuite și să se împărtășească. Iar după împărtășire să-și caute bine palma mânei sale celei drepte, și de va fi rămas vre o fărâmitură măcar cât de mică, și pe aceasta cu limba să o ia în gură și bine săș lingă palma, ca nimic să nu rămână pre ea; și după aceasta luând Buretele Antimisului să-și șteargă bine palma deasupra Discului, așijderea și de lito.

Iar împărtășindu-se Preotul din Sfântul Potir, cu dumnezeescul Sânge, să-și sugă bine buzele sale și cu limba să le lingă, și după aceia și cu Buretele Antimisului să le mai șteargă. Iar gustând, să sugă bine marginea sfântului Potir, ca să nu rămână pe margine dumnezeescul Sânge, și după aceia să șteargă și cu Buretele marginea.

De va îngheța Sfântul Agneț în Disc, așa în cât nu va putea Preotul să-l frângă la vreme să pună o oală cu cărbuni pe sfânta Masă, și dumnezeescul Agneț fiind în Disc, și cu Steluța deasupra și cu Procovețul acoperit, să-l țină deasupra cărbunilor până se va dezgheța.

De vor năvăli vrăjmașii în vremea când slujește Preotul, sau cei de alt neam, ereticii sau păgânii și ucigătorii, și slujba nicidecum nu se va putea săvârși, să potrivească Sfintele, ca să nu rămână întru batjocora și călcarea dușmanilor, și însuși să fugă, de va putea. Iar de nu va fugi, mai bine va face: că de va fi omorât, cununa muceniei va lua,

Iar de va vrea cineva, ocărînd sfânta credință ortodoxă, să omoare pe Preot slujind, dator este Preotul nicidecum să nu lase slujba, ci să o săvârșească, măcar și moarte de i se va întâmpla a răbda; că de va fi ucis atuncea, cu mucenicii va fi împreunat.

De va fi Preotul slujind dumnezeasca Liturghie și se va aprinde Biserica, ori de vreo furtună, ori din altă pricină va începe a cădea Biserica deasupra, să ia Sfintele, cu pază, împreună cu Antimisul și să iasă din Biserică și într'alt loc de cinste, pre acelaș Antimis să săvârșească dumnezeasca slujbă, începând din locul de unde a lăsat când a ieșit.

De se va arăta, după sfîntirea Pâinii și a Vinului, vreo minune, adică chipul Pâinii în chipul cărnii, sau în chip de prunc, și Vinul în chipul sîngelui, și de nu se va schimba în grabă vedenia aceasta, adică de nu se va arăta iarăș chipul Pâinii sau al Vinului, ci așa vor rămănea neschimbate, nicidecum Preotul să nu se împărtășească; că acelea nu sunt Trupul și Sângele lui Hristos, ci numai minune dela Dumnezeu, pentru necredință, sau pentru alte pricini arătate. Iar Preotul să ia altă prescură (dacă s'a schimbat numai chipul Pâinii), și precum s'a arătat mai sus, să facă și să zică cele ale Proscomidiei asupra Agnețului și să scoată Sfântul Agneț; iar pre cel prefăcut întru minune, să l dea într'o parte, și cu cinste păzindu-l, să înceapă dela rugăciunea: *Cu aceste fericite puteri și noi...* Și toate pe rînd să le săvârșească. Iar preste Potir nimic să nu mai zică adoua oară. De se va fi schimbat și în Potir chipul Vinului în sânge, într'alt pahar de cinste, sau într'alt vas curat deșertându-l să toarne iarăș alt vin, zicând cele ale Proscomidiei preste el.

Și așa pe rând, după obicei, și pre acesta să-l sfințească, și în vremea împărțării să se împărțasească, după obicei, și slujba să săvârșească.

Dacă în grabă iarăș, cel ce s'a arătat carne sau prunc, va fi primit iarăș chipul Pâinii; sau în pahar, cel ce a fost văzut sânge, îndată iarăș se va arăta în chipul Vinului, să nu junghie alt Agneț, nici alt vin în potir să nu toarne, ci cu acelea să se cuminece și slujba să o săvârșească; pentru că adevărat Trupul și Sângele lui Hristos este.

În sfârșit orice Preot, care are popor, să știe că la fiecare Sărbătoare mare și Dumineca, asemenea și în fiecare Sămbătă dator este a sluji Liturghie; iar de nu va sluji, va fi subț păcat de moarte, fiindcă de nu va sluji, pre mulți va împiedeca dela ascultarea dumnezeieștei slujbe, care, din porunca lui Dumnezeu și a Bisericii, fiecare creștin, în fiecare sfântă zi, dator este a o ascultă.

Pe lângă aceasta se cuvine Preotului a mai ști, că numai o Liturghie, într'o zi, la o sfântă Masă, dator este a săvârși; că această unime a sfintei Jertfe însemnează numai o moarte a lui Hristos, care moarte, odată o a luat pentru noi, și o patimă a lui, pe care odată pentru noi o a răbdat.

Pentru toate acestea mai sus arătate întâmplări se cuvine ție, o Preote, ca nu fără grijă să fii, (întâmplându-se vreuna din acestea), ci într'u zdrobirea inimii, într'u pocăință și plângere să fii, mărturisindu-ți păcatul, de se va putea, la însuș Arhiereul acelei Eparhii (de va fi cu apropiere); iar de nu, apoi măcar la duhovnicescul Părinte, ce vei avea, primind Canonul cuvenit după mărirea greșelii ce ți se va întâmpla în aceste împrejurări; pe care Canon să te silești cu plecare din toată inima și cu osârdie a-l împlini, spre curățirea și mântuirea sufletui tău și îndreptarea greșelii; și așa, prin iertăciunea și binecuvântarea ce vei primi dela Arhiereu sau dela duhovnicescul Părinte, după săvârșirea Canonului ce-ți va fi rânduit, vei fi slobod a te apropia cu îndrăzneală spre slujirea și săvârșirea celor sfinte. Iar în alt chip să nu

îndrăznești, că vei greși cu greu păcat, și te vei pedepsi ca un nebagător de seamă și batjocoritor de cele sfinte.

După săvârșirea dumnezeieștei Liturghii, dator este Preotul a urma așa :

Îndată după împărțirea cu dumnezeieștile Taine, dator este Preotul sau Diaconul ca, rămășița dumnezeescului Trup de pe Disc, în Sfântul Potir să o toarne cu toată luarea aminte, ca nici o fărimitură, măcar cât de mică, să nu cadă sau să rămână. Și pentru aceasta, cu buretele de pre Antimis, Discul să-l șteargă bine deasupra Sfântului Potir, căutând bine ca să nu rămână ceva pe el.

Asemenea și pre Antimis, sau pre liton, de este ceva, strângând bine cu Buretele pre Disc, să pună în Sfântul Potir. Și deasemenea să ia seama să nu rămână nimic pre el. Așa este dator Preotul totdeauna, la fiecare Liturghie, să facă, că nefăcând așa, va fi supt păcat de moarte și pierderea Darului preoțesc.

Iar Antimisul sau litonul, niciodată să nu le scuture pre foc sau pre apă, căci pre el nu rămân decât fărimituri din dumnezeescul Trup, din nepurtarea de grijă a Preotului. Și pentru aceasta precum s'a zis, cu pază, pe Disc să se adune și în Sfântul Potir să fie turnate și la Proscomidie de dânsul sau de Diacon să se potrivească.

Iar după săvârșirea dumnezeieștei Liturghii, la potrivirea rămășițelor Sfintelor Taine, la Proscomidie, toată paza să aibă Preotul, ca nimic din fărimituri, fie cât de mică, sau din picături, să nu rămână în Sfântul Potir. Pentru aceasta, nu numai odată, ci și de două ori și de trei ori Potirul spălându-l, să bea, și după aceea cu Buretele, sau cu o pânză făcută pentru aceasta, să-l șteargă; iar Buretele sau pânza aceea să o lase în Sfântul Potir. Iar la Proscomidie, când vor fi aduse Sfintele Taine, să fie lumânarea aprinsă până când Sfintele vor fi potrivite.

Eclisiarhul să fie învățat de Preot, și toți cei ce slujesc în Altar, ca să umble cu frică, cu cutremur și cu bună cucernicie pe lângă Proscomidie, asemenea și împrejurul sfintei Mese, când vor fi acolo dumnezeieștile Taine, și să facă închinăciune cu cucernicie, trecând sau apropiindu-se.

Buretele, atât al litonului, cât și cel cu care se șterge Potirul, sau pânda, când se va înegri sau se va umplea de praf, însuș Preotul, sau Diaconul să-l spele bine cu mâinele sale, asupra spălătoarei din Altar, și această spălare adese ori să se facă, ca totdeauna acestea să fie curate.

Vasele cele sfințite, adică: Potirul, Discul, Steaua și Lingurița, adeseori de praf să fie șterse, asemenea și de umezeală, ca să nu ruginească.

Apoi după săvârșirea dumnezeieștei Liturghii și după potrivirea dumnezeieștilor Taine, îndată mai înainte de dezbrăcarea veșmintelor preoțești sau după dezbrăcare, ne ieșind din Altar, Preotul este dator a ceti cu toată umilința, cu inimă mulțămitoare, rugăciunile cele de mulțămire după Sfânta Impărtașire.

După ce va ieși din Biserică, nu îndată să se întoarcă la alt lucru, ci câtăvă vreme să rămână în rugăciuni, cu gândirea pentru un așa de mare Dar ce s'a învrednicit la Sfânta Liturghie, și mulțămind lui Dumnezeu, să se roage ca în toate zilele vieții sale să-l învrednicească a lua un Dar ca acesta.

Se cade încă, ca întru acea zi să se ferească de multă mâncare, băutură și de somn: iar mai vârtos cel ce are soție, să se ferească de împreunarea și de toată dragostea trupească, pentru dragostea și cinstea Impăratului ceresc, pe care în casa și în locașul sufletului său l-a primit.

Cum se cade să se păstreze dumnezeieștile Taine pentru cei bolnavi.

Mai înalte de toate Preotul de popor (sau și în mănăstire) dator este a avea grijă ca să fie vasele, adică : Potirul, Discul, Steaua, Lingurița, Chivotul, de aur sau de argint ; iar de mare nevoie, de cositor, cu cuviință fiind găsite spre ținerea și paza dumnezeescului și de viața făcătorului Trup al lui Iisus Hristos, întru care Taina înfricoșată se săvârșește și însus Domnul Iisus văzut supt chipul Pâinii și al Vinului petrece.

Deși toate lucrurile bisericești cu cuviință trebuie să se facă, precum : Veșmintele cele sfințite, sfintele Cruci, Evangheliile, scump împodobite, dar să fie după starea Bisericii. Deci, de nu va fi undevă cu puțință, din pricina sărăciei să fie de aur sau de argint Vasele acestea : Potirul, Discul, Steaua, Lingurița, și Chivotul, în care se păstrează Sfintele Taine pentru cei bolnavi, negreșit de cositor să fie, altfel va fi subț pedeapsă și subț oprirea Arhiereului.

Chivotul în care se vor păstra Sfintele Taine, adică Trupul Domnului, să fie acoperit și deasupra să aibă Cruce și totdeauna cu dumnezeieștile Taine pe sfânta Masă să stea, iar nu undeva într'alt loc.

Mâna nesfințită, niciodată de acestea să nu se atingă, că supt păcat de moarte și supt mare Canon va fi, fără numai de vreo mare nevoie.

Dumnezeieștile Taine, nu numai în Joia cea Mare, ci și în alte zile, pentru multe pricini, după rânduiala scrisă pentru Joia cea Mare, pot fi sfințite, uscate și păstrate.

De va fi Chivotul de aur sau de argint și pre dinlăuntru poleit cu aur, atuncea Sfintele Taine, uscate, să se pună și neașternând hârtie. Iar de va fi de argint și nepoleit cu aur, sau de cositor, negreșit să se așternă într'însul hârtie curată și pe ea să se pună dumnezeieștile Taine.

Dumnezeieștile Taine ce se păzesc în Chivot, adeseori, cu toată cinstea cuvenită, cu capul descoperit, închinăciune făcând și mâinele spălate fiindu-ți, în toate zile-

le, să le cerci; iar de nu va fi cu putință în toate zilele, măcar a doua zi sau a treia zi, descoperind Vasul să le cauți ca nu cumvă din nepurtarea de grijă și din necercarea ta, să mucezească sau să se strice de umezeală și pentru aceasta ca un defăimător de dumnezeieștile Taine, de moarte vei greși și subț pedeapsă de caterisire vei cădea.

De vei vedeă că spre umejune s'au plecat, desfă Antimisul pre sfânta Masă, și cu toată luarea aminte din Chivot pe Sfântul Disc le pune și deschizând ferestrele le usucă, însuși păzindu-le până când se vor uscă, ca nu cumvă muscă sau altceva de acest fel să se atingă de ele, căci întâmplându-se aceasta, de moarte vei greși.

Iar dacă din nepurtarea de grijă, uscând dumnezeieștile Taine, le vei dogori, sau nu le vei uscă bine, din lene, și le vei lăsa să se strice, vei greși de moarte și supt vinovăția caterisirii vei cădea.

Iar de se va întâmplă una ca aceasta (care să nu fie), nicidecum cu aceste Taine să îndrăsnești a împărtăși pe cineva, ci alt Agneț, după învățătură, precum în jos se scrie, nimic zăbovind, gătindu-te spre slujbă, după ce vei da de acea întâmplare, a doua zi începând dumnezeiasca Liturghie scoate, sfințește și uscându-le, le păzește, și cu acesta pre cei bolnavi și pre alții pre care va trebui, să-i împărtășești; iar Tainele cele mucedu sau stricate, întru aceeaș Liturghie, la Proskomidie, împreună cu cele mai rămase dumnezeieștile Taine punându-le în Potir să le potrivești.

Deci, o Preote, când vei vreă să gătești Sfintele Taine pentru trebuințele cele de nevoie, în Joia cea Mare, sau la altă vreme, atunci scoate al doilea Agneț și să faci după rânduiala Liturghiei mai înainte sfințite din postul cel Mare și adăpând sfântul Agneț cu Sângele cel de viață făcător, deasupra Sfântului Potir, câte puținel cu Lingurița, cu mare pază și cu iscusință, ca nu cumvă să-l uzi prea tare, și ca să nu pice undevă ceva, din multă adăpare.

Și se cade a se uscă Agnețul, cel adăpat pre Sfânta Masă, întru acest chip: mai întâiu desvăluște Antimisul

și din chivot luând Agnețul, îl pune pe Disc și-l cădește împrejur. După aceasta făcând cuvenita închinăciune, îl sfăramă cu Sfânta Copie în mici părțicele, cu toată evlavie.

Iar după sfărâmare să pui o lespede de piatră sau cărămidă la marginea Antimisului, dinspre partea cea dreaptă, și deasupra lespedei o oală nouă de pământ, sau o oală de fer, sau de aramă, curată, cu cărbuni aprinși, și închinându-te cum se cade, să iei Sfântul Disc cu dumnezeeștile Taine, așa sfărâmate, cu mare luare aminte și să-l pui deasupra oalei, păzind bine, ca cu încetul să se usuce dumnezeeștile Taine, întorcându-le cu Sfânta Copie, ca nu cumva să se dogorească, și când se va încălzi bine Sfântul Disc, sa-l iei și să-l pui pre Sfântul Antimis sau pe Acoperământ (Procoveț), ca nu cumva foarte înfierbântându-se, să ardă Sfintele Taine. Și după ce se va răci puțin, iarăși să-l pui deasupra oalei, sau asupra vasului gătit pentru aceasta. Și așa să faci de multe ori, până ce se vor usca, și cele uscate cu toată luarea aminte să le pui în sfântul Chivot, și acoperindu-le le pune la locul lor, și făcând cuvenita închinăciune, strânge iarăși Antimisul.

Iar unde în toate zilele dumnezeasca Liturghie se săvârșește, precum se face în toate orașele cele mari, sau în alte monastiri, acolo și fără a usca dumnezeeștile Taine, pot fi întru acest chip: nejunghiind două Agnețe ci dintru același luând o parte și adăpând-o cu Dumnezeescul Sânge, precum s'a arătat, să o păzești până a doua zi pentru vreo întâmplare de moarte; și așa în toate zilele făcând, nu va fi trebuință de a le usca, și de toate primejduitoarele întâmplări Preotul va scăpa.

Pentru darea, primirea, paza și închinăciunea Dumnezeeștilor Taine

Toți Preoții sunt datori cu cinstea care se cade să săvârșească în Biserica Domnului slujirea sa, și Tainelor

lui Dumnezeu să facă închinăciune cu sfânta cuviință și adeseori să se nevoească a primi Dar ca acesta. Iar Preoții de popor să învețe pe poporenii lor pentru aceasta, ca într'un cuget curat, parte bărbătească și femeiască, de va fi cu puțință la praznice, iar de nu, negreșit în cele patru posturi de preste an să se gătească spre aceasta. Deci datori sunt cu smerenie și cu curățire gătindu-și trupurile și sufletele lor, să se apropie către aceste dumnezești Taine.

Iar de vor vrea, osebit de cele patru posturi obișnuite, să se apropie către Sfânta Impărtășire, să postească mai înainte șapte zile, petrecând în rugăciuni la Biserică și acasă (și aceasta nu la vreme de nevoie, căci la nevoie numai trei zile, sau o zi să postească) și mai înainte gătindu-se pre sine, după rânduilă, către mărturisirea păcatelor sale.

Iar cei căsătoriți, de împreunare trupească într'acele zile cu totul să se înfrâneze.

Iar mai înainte de a opta zi să-și mărturisească înaintea preotului toate păcatele lor, și decuseară nimic să nu mănânce. Iar cei ce nu pot, din pricină că sunt mici, sau prea bătrâni, nemâncând la masă decuseară, pot să guste puțin, iar dela miezul nopții toți cei ce se găsesc, negreșit să se înfrâneze și în rugăciuni și închinăciuni și în gândiri de cele sufletești să petreacă, cât va fi cu puțință. Iar celor ce nu știu carte și vor fi departe de Biserică, Preotul să le dea canonul la casele lor, arătându-le fiecăruia cum să urmeze.

Iar după obișnuita Utrenie, în Biserică, toți cei ce au a se împărtăși și nu știu a ceti, să rămână în Biserică ca să asculte rânduiala Sfintei Impărtășiri, ce se cetește de către Preot, și obișnuitele Ceasuri. Iar cei ce știu a ceti, și singuri în casele lor pot să-și cetească acestea.

La începutul Sfintei Liturghii să se adune toți în Biserică și toată Sfânta Liturghie cu frică și cu bună cucernicie stând, să o asculte și să se roage. Iar în vremea împărtășirii să se apropie cu evlavie, cu adâncă smerenie și lui Hristos celui ce este cu adevărat în Taine, sub

chipul Pâinii și al Vinului, până la pământ fiecare să se închine câteodată, ținând mâinile la piept, cruciș, și pe Hristos răstignit mărturisind, dragoste către dânsul să aibă. Și primind Sfintele Taine, cu luare aminte să le înghiță, și după ștergerea gurii cu Procovețul de către Preot, să sărute marginea Sfântului Potir, ca pre însăș Coasta lui Hristos, din care a curs Sânge și Apă, și depărtându-se puțin, să se închine, însă nu până la pământ, pentru paza Tainelor ce le-a primit, și să stea pe locurile sale, negrăind unul cu altul, nici să scuipe până când li se va da Anaforă și vin cu apă caldă; și până la sfârșitul Liturghiei să aștepte, neieșind afară, și rugăciunile cele de mulțămire, după Sfânta Impărtașire, să le cetească.

Știut să-ți fie, o Preote, că de vor fi mulți cei ce au să se împărtașească, nicidecum să nu îndrăznești, neajungând în Sfântul Potir dumnezeescul Sânge sau Trup, să mai torni vin, sau pâine din nou să pui, că de moarte vei greși și lipsit de Dar vei fi. La o întâmplare, dar, ca aceasta, poruncește altora să aștepte pe a doua zi, și slujind Liturghia să-i împărtașești și pe aceia, sau din Chivot să iei dumnezeeștile Taine, care se păzesc pentru cei bolnavi, și să le pui în Sfântul Potir și să-i împărtașești și pe aceia, după obicei.

Pe lângă acestea, intrând în sfânta și dumnezească Biserică și căutând spre sfântul Altar, cu frică să-și facă datorita închinăciune, slujitorii celor sfinte și tot poporul; căci cei ce stau în Biserică trebuie să se socotească că stau în cer înaintea lui Dumnezeu însuș, și să aducă rugăciune lui Dumnezeu, ca celui ce este acolo după făgăduință.

Iar vrând să intri în Altar, totdeauna mai înainte descoperind capul și făcând închinăciune să intri, și apropiindu-te către dumnezească Masă, până jos să faci închinăciune, și tot, orice vei lucra în Altar, cu toată smerenia și cu buna cucernicie, ca înaintea feței lui Dumnezeu celui ce este acolo să lucrezi. Și vrând să ieși, de asemenea să te închini mai întâiu până la pământ dumnezeeștilor Taine.

Când zici Ectenia înaintea Ușilor Impărătești, totdeauna,

mai înainte, cu cucernicie, descoperindu-ți capul, te închină și atunci începe ; asemenea sfârșind, te închină și te dă. Și întru acelaș chip, când ți se întâmplă a trece pre lângă sfintele Uși Impărătești, nicidecum să nu treci fără închinăciune.

Pre lângă aceea, fiecare slujitor al celor sfinte și clericii, săvârșind în rânduiala sa, slujba Bisericii cea de noapte, de dimineață sau de zi sau de seară, să facă Domnului Dumnezeu închinăciuni, cu bună cucernicie, că aceasta lui dela tine și dela tot poporul, îi este plăcută ; că pentru o închinare ca aceasta, Sfintelor și Dumnezezeștilor Taine, și pentru umblarea cu pace, fiecare va lua deosebit și mare Dar dela Hristos Dumnezeu.

Pre cei ce slujesc Altarului, adică, pe eclisiarhi, Preotul este dator să-i învețe, ca să intre în sfântul și dumnezeescul Altar cu mare frică, cu cutremur și cu bună cucernicie și lucrul să și-l facă, știind că acolo pre sfânta Masa, cu adevărat este Hristos Dumnezeul nostru, și intrând și ieșind să se închine până la pământ.

Iar de dumnezeasca Masă și mai vârtos de însăș dumnezezeștile Taine, ce sunt pre ea, asemenea de Vasele cele de slujbă și de alte lucruri sfințite, nicidecum să nu îndrăznească a se atinge, ca să nu cadă în păcat, afară numai de sfeșnice, de făclii, de cădelniță și de alte lucruri mai mici decât cele sfințite.

Pentru cinstea dumnezezeștilor Taine, nimenea din cei nesfințiți să nu intre în sfântul Altar ; iar femeile niciodată. Eclisiarhii adeseori mărturisindu-se și cu dumnezezeștile Taine împărtaşindu-se, cu trezvie și cu bună credință, în fapte bune să petreacă.

Eclisiarhii sunt datori să aducă în Altar prescuri, vin, apă, tămâie și foc, lumânările să le aprindă și să le stingă, cădelnița și căldura să gătească și să dea Preotului, tot Altarul, cu rânduială, adeseori să-l măture și să-l curățească, atât pe jos de toate gunoalele, cât și pereții și podul Bisericii, de praf și de păianjeni.

Iar sfânta Masă și Proscomidia numai Preotul și Diaconul sau Ipodiaconul să le curățească și să le șteargă, ca

niciodinioară să nu se afle pre ele praf, sau oareșcare gunoaie; ca să nu se atingă mâna cea nesfințită cu păcat, de cele sfințite.

Eclisiiarhii sunt datori a curăți adeseori de praf și de păianjeni Biserica și lcoanele, păreții, podul, acoperemintele, precum și pridvorul.

Iar gunoiul din Altar și din Biserică nu se cade în locuri netrebnice să se arunce, ci ori în apă, ori în loc neumbat și necălat.

Pe lângă acestea nu numai preoții și slujitorii celor sfinte în Altar, ci și toți bine credincioșii creștini de vor vedea dumnezeешtile Taine ori în Biserică, ori când le duce Preotul la cei bolnavi, să le cinstească cu cuviincioasă închinăciune lui Dumnezeu.

Asemenea și în sfânta Biserică venind, la toate cântările și rugăciunile, după rânduiala și tipicul bisericesc, cu cuviință în vreme însemnată să se închine Domnului Dumnezeu. Și la începutul ostenelelor sale, rugăciuni, cereri și mulțumiri să aducă. Iar cântarea și cetirea bisericească cu înțelegere să o asculte înțelepțindu-se, după cum zice Apostolul, în Psalmi și în cântări și în laude duhovnicești și întru cetirea Sfintei Scripturi și a sfinților Invățători bisericești, și luând pre Domnul Dumnezeu întru inimile sale neîncetat. Și aceasta se cade Preotului totdeauna să învețe pre poporeni și pre fiii săi cei duhovnicești, ca să cunoască voia lui Dumnezeu întru aceasta și porunca Bisericii.

Se cuvine Preoților a ști și aceasta, că toți creștinii cei ce sunt de o credință, de o Biserică, cari n'au asupra lor depărtare și blestem, și aduc prin mărturisire pocăință curată, cari trăesc în dreapta credință și de Duhovnicul lor nu sunt opriți pe o vreme, aceia cu Trupul lui Hristos și cu Sângele lui să se împărtășească, cu cuvenita cinste. Asemenea și copilașii cei ce sunt mai în vârstă, cari pot fi primiți la mărturisire, și pruncii cei mici, după obiceiul bisericii, se cade pentru credința celor ce-i aduc pre dâșii, să se învrednicească Sfintelor Taine, întru Sfin-

țenia sufletelor și a trupurilor lor și întru primirea Darului Domnului.

Iar cei nevrednici de Taina aceasta, negreșit să fie depărtați, cari au asupra lor blestem dela Episcop, sau când sunt opriți de părintele lor duhovnicesc, sau de părinți, pentru vreo pricină. Și păcătoșii vederăți, desfrânații și desfrânatele, cei ce au țiitoare și însăși țiitoarele, pre curvarii, sodomlenii, cămătarnicii, fermecătorii, toți vrăjitorii de orice fel; furii de cele Sfinte, jucătorii de cărți și de bobi, hulitorii, vorbitorii de rușine, făcătorii de orice necinste și nerânduială și cei ce sunt vrednici de hulă și ocară și alții asemenea acestora, până când nu se vor pocăi cu adevărat și nu vor face roduri vrednice de pocăință, și scandalurile, care vederat au făcut și fac, prin pocăința lor nu le vor șterge, nicidecum împărtășirii dumnezeștilor Taine să nu se învrednicească.

Iar pre cei nevădiți păcătoși, cari așa se mărturisesc, îndreptează-i cu bună socotință, ca să nu răsară vreun scandal altor oameni dintr'aceasta, și persoana aceea să nu fie subt prepus, și să nu se facă obraznică, atunci când se va împărtăși, sau se va depărta.

Celor ieșiți din minte, sau celor leșinați, nicidecum nu se cade a le da dumnezeștile Taine, fără numai când își vor veni în fire, în minte și în simițire din leșinare, și când își vor face întru zdrobirea inimii, mărturisire de păcatele lor, când vor veni la Biserică și lui Dumnezeu se vor rugă, și rugăciunile bisericesti vor ascultă, și mai ales de nu se află întru dânșii nici o pricină de nevrednicie, atunci să se împărtășească.

Pentru cea adevărată, dreaptă și cea bună orânduială privighere, ca să facem cu toată sânguința cele plăcute Domnului Dumnezeu, și ca să păzim pravilele bisericesti cu curăția cea trupească și sufletească, pretutindenea va da Domnul poporului său pace, milă și zile bune tuturor celor ce cu bună credință petrec pe pământ. După aceasta și moștenirea frumuseților celor veșnice în cer va dăru, pe care să le primească sufletele ortodocșilor creștini, cu Darul lui Iisus Hristos și cu mijlocirea întru tot lăudatei,

preacuratei Fecioare, Născătoarea de Dumnezeu, Maria, și cu rugăciunile tuturor Sfinților. Amin.

REGULĂ

Pentru rugăciunile ce se cade a se păzi de către cei ce se găsesc a sluji și de către cei ce voesc a se împărtăși cu Sfintele și Dumneze-eștile Taine, adică cu Trupul și Sângele Domnului Iisus Hristos.

Săvârșindu-se după Cinarea cetită în Biserică, să cetească Canonul lui Iisus Hristos și Acatistul Născătoarei de Dumnezeu, Canonul Ingerului păzitor și canonul zilei ce se va întâmplă, iar alții și rugăciunile spre somn. După aceea: *Cade-se să te fericim... Sfinte Dumnezeule... și după: Tatăl nostru... Troparele: Miluește-ne pre noi Doamne... iar altă dată Condacul Praznicului și Rugăciunea: Nespurcată, neîntinată... Și ne dă nouă Stăpâne... și: Pre cei ce ne urăsc și ne fac nouă strâmbătate...*

Iar dimineața, celor ce slujesc Liturghia, li se cade a ceti Ceasul al 3-lea și al 6-lea. Și după Rugăciunea: *Dumnezeule și Doamne al puterilor...* Canonul și Rugăciunile Sfintei Împărtășiri. Iar după cetirea Rugăciunilor, să facă Otpustul Ceasurilor. Iar cei ce au să se împărtășească, să asculte Ceasurile în Biserică mai înainte de Liturghie.

Și când cineva se va împărtăși cu Sfintele, Făcătoarele de viață Taine, după împărtășire să cetească Rugăciunile cele după împărtășire și să zică Otpustul.

Iar în celelalte zile:

Duminică seara: Canonul lui Iisus, Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu, Canonul Arhanghelilor și dacă va vrea cineva, și al Ingerului păzitor.

Dimineața să facă după cum mai sus s'a scris, iar alții zic rugăciunile de dimineața.

Luni seara: Canonul Domnului Iisus, Paraclisul Năs-

cătoarei de Dumnezeu, Acatistul Sfântului Mergătorului înainte Ioan și Canonul Îngerului păzitor.

Marți seara: Canonul Cinstitei Cruci, Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu și Canonul Îngerului păzitor.

Miercuri seara: Canonul Domnului Iisus, Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu, Canonul Îngerului păzitor, Acatistul Sfinților Apostoli, și, cine va vrea, și al Sfântului Nicolae,

Joi seara: Canonul făcătoarei de viață Cruci, Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu și Canonul Îngerului păzitor.

Vineri seara: Canonul Domnului Iisus, Acatistul Născătoarei de Dumnezeu, negreșit; apoi Canonul Îngerului păzitor și al tuturor Sfinților.

Sâmbătă seara: Canonul Domnului, Iisus, Paraclisul Născătoarei de Dumnezeu și Canonul Îngerului păzitor.

Oamenii temători de Dumnezeu, care nu se zăbovesc în gânduri deșarte ci sunt stăpâni pe sine, se îndeletnicesc cu cetirea Psaltiriei, a rugăciunilor după hotărâre, a cârților Legii Domnului și a Sfinților Învățători.

Această rânduială se ține și de toți Monahii, Preoții, Diaconii și Clericii bisericești, cum și de toți cei ce știu carte, în toate zilele.

Fiindcă Apostolul a poruncit să nu părăsim adunarea bisericească și prin urmare nici Rugăciunile bisericești, nimănui nu se cade a'și lăsa rânduitul Canon deosebit, pentru că, spre dragostea lui Dumnezeu, fiecare om este dator a tinde după cum este scris: *Să iubești pre Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău din toată vârtutea ta și din tot cugetul tău.* Dragoste se cade dar să avem și către Rugăciuni și să le facem cu osârdie către Dumnezeu cel în trei ipostasuri, către Preacurata Fecioară Născătoarea de Dumnezeu Maria și către toți Sfinții, pentru care, bunătățile cele gătite în ceruri le vom câștiga împreună cu toți Sfinții cari au bine plăcut lui Dumnezeu. Amin.

D. G. S. 1943

SINAXAR

PRESTE TOT ANUL

LUNA SEPTEMBRIE

Are zile 30. Ziua are ceasuri 12 și noaptea 12.

1. † Inceputul indictului și cuviosul părintele nostru Simeon stâlpnicul și Maica lui Marta.
2. Sfântul Mucenic Mamant și părintele nostru Ioan pustnicul, Patriarhul Constantinopolei.
3. Sfântul sfințitul mucenic Antim episcopul Nicomidiei și cuviosul părintele nostru Teoctist.
4. Sfântul sfințitul mucenic Vavila episcopul Antiohiei și sfântul prooroc Moisi văzătorul de Dumnezeu.
- (5). Sfântul prooroc Zaharia, tatăl sfântului Ioan Botezătorul.
- (6). Pomenirea minunei ce s'a făcut în Colasses de Arhistratigul Mihail.
7. Sfântul mucenic Sozont.
8. (†) Nașterea Prea Sfintei, Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei și pururea Fecioarei Maria.
- (9). Sfinții și dreptii dumnezeiești părinți: Ioachim și Anna, și sfântul mucenic Severian.
10. Sfintele femei mucenițe: Minodora, Mitrodora și Nimfodora.
11. Cuvioasa maica noastră Teodora cea din Alexandria și cuviosul Evfrosin.
12. Sfântul mucenic Avtonom.

(13). Sfântul mucenic Cornilie sutașul.

14. (+) Înălțarea cinstitei Cruci. (Praznic și post).

15. + Sfântul marele mucenic Nichita Romanul și sfântul părintele nostru Visarion arhiepiscopul Larisei.

(16). Sfânta mare muceniță Evfimia.

17. Sfânta muceniță Sofia și cele trei fice ale ei: Pistis, Agapi și Elpida.

18. Cuviosul părintele nostru Evmenie episcopul Gortinei, făcătorul de minuni.

19. Sfinții mucenici: Trofim, Savatie și Dorimedont.

(20). Sfântul marele mucenic Evstatie și soția sa Teopista, cu cei doi fii ai lor: Agapie și Teopist.

21. Sfântul Apostol Codrat cel din Magnesia și sfântul Prooroc Ionă.

22. Sfântul sfințitul mucenic Foca, făcătorul de minuni, episcopul dela Sinopi.

(23). Zemislirea sfântului Ioan Botezătorul, Sfântul cuvios Xantip și Polixenia.

(24). Sfânta întâia muceniță și întocmai cu Apostolii Tecla.

25. Cuvioasa maica noastră Evfrosina.

26. + Mutarea Sfântului Apostol și Evanghelist Ioan de Dumnezeu cuvântătorul.

27. Sfântul mucenic Calistrat și cei împreună cu dânsul 49 mucenici.

(28). Cuviosul părintele nostru Hariton Mărturisitorul.

(29). Cuviosul părintele nostru Chiriac Sihastrul.

(30). Sfântul sfințitul mucenic Grigorie arhiepiscopul Armeniei celei mari.

LUNA OCTOMVRIE

Are zile 31. Ziua are ceasuri 11 și noaptea 13.

(1). Sfântul apostol Anania, unul din cei 70, și cuviosul părintele nostru Romano cântărețul.

Intr'această zi prăznuim și Acoperământul Prea Sfinței Născătoarei de Dumnezeu.

(2). Sfântul Sfințitul mucenic Chiprian și sfânta muceniță Iustina fecioara.

(3). Sfântul sfințitul mucenic Dionisie Areopaghitul.

4. Sfântul păr. nostru Ierotei episcopul Atenei.

5. Sfânta muceniță Haritina.

(6). Sfântul apostol Toma.

7. Sfinții mucenici: Serghie și Vah.

8. Cuvioasa maica noastră Pelaghia.

(9). Sfântul Apostol Iacov al lui Alfeu și cuviosul păr. nostru Andronic și Atanasia soția lui.

10. Sfinții mucenici: Evlampie și Evlampia.

11. Sfântul Apostol Filip, unul din cei 7 Diaconi, și cuviosul Teofan Mărturisitorul.

12. Sfinții mucenici: Prov, Tarah și Andronic, și prea cuviosul părintele nostru Cosma, făcătorul de Canoane episcopul Maiumei.

13. Sfinții mucenici Carp și Papil.

14. † Prea cuvioasa maica noastră Paraschiva și sfinții mucenici: Nazarie, Ghervasie Protasie și Chelsie.

15. Sfințitul cuviosul mucenic Luchian.

16. Sfântul mucenic Longhin sutașul.

17. Sfântul prooroc Osie și sfântul cuviosul mucenic Andrei Criteanul.

(18) Sfântul Apostol și Evanghelist Lucă.

19. Sfântul prooroc Ioil și sfântul mucenic Uar.

(20). Sfântul marele mucenic Artemie Duxul.

21. Cuviosul părintele nostru Ilarion cel mare.

22. Sfântul și întocmai cu Apostolii Averchie episcopul Ierapolei și sfinții 7 coconi din Efes: Maximilian, Iamvliu, Martinian, Dionisie, Antonie, Exacustodian și Constantin.

(23). Sfântul Mucenic și Apostol Iacov fratele (ruda) Domnului.

24. Sfântul marele mucenic Areta și cei împreună cu dânsul.

25. Sfinții mucenici: Marchian și Martirie.

26. † Sf. marele mucenic Dimitrie Izvorătorul de mir.

27. Sfântul mucenic Nestor și cuviosul părintele nostru Dimitrie cel nou (dela Basarabov).

28. Sfinții mucenici Terentie și Neonila soția lui și cei șapte copii ai lor: Sarvil, Nita, Ierax, Teodul, Fota, Vile și Evnichie, și cuviosul părintele nostru Ștefan Savaitul.

29. Sfânta cuvioasa muceniță Anastasia Romana și cuviosul părintele nostru Avramie.

30. Sfinții mucenici Zinovie și Zinovia sora sa.

31. Sfinții apostoli: Apolie, Stahie, Amplie, Urban, Aristovul, Narchis și sfântul mucenic Epimah.

LUNA NOEMVRIE

Are zile 30. Ziua are ceasuri 10 și noaptea 14.

(1). Sfinții doftori cei fără de argint: Cosma și Damian din Asia.

2. Sfinții mucenici: Achindin, Pigasie, Aftonie, Elpidifor și Anempodist.

3. Sfinții mucenici: Achepsima, Aitală și Iosif.

4. Cuviosul părintele nostru Ioanichie cel mare și sfinții mucenici Nicandru episcopul și Ermeu preotul.

5. Sfinții mucenici: Galaction și Epistimia.

6. Sfântul părintele nostru Pavel Mărturisitorul.

7. Sfinții 33 de mucenici cei din Melitina și cuviosul părintele nostru Lazăr făcătorul de minuni.

8. †) Soborul mai marilor Voevozi: Mihail și Gavriil.

9. Sfinții mucenici: Onisifor și Porfirie și cuvioasa maica noastră Matrona.

10. Sfinții Apostoli: Orest, Olimp și Rodion.

(11). Sfinții mucenici: Mina, Victor și Vichentie, sfânta muceniță Stefanida și cuviosul părintele nostru Teodor Studitul, Mărturisitorul.

(12). Sfântul părintele nostru Ioan cel milostiv, patriarhul Alexandriei și cuviosul Nil pustnicul.

13. Sfântul părintele nostru Ioan Gură de aur.

14. †) Sfântul Apostol Filip.

15. Sfinții mucenici: Gurie, Samona și Aviv.

(16). Sfântul Apostol și Evanghelist Matei.

(17). Părintele nostru Grigorie episcopul Neochesariei, făcătorul de minuni.

18. Sfinții mucenici Platon și Roman.

19. Sfântul Prooroc Avdie și sfântul mucenic Varlaam.

20. Sfântul părintele nostru Proclu arhiepiscopul Constantinopolei și cuviosul părintele nostru Grigorie Decapolitul.

21. (†) Intrarea în Biserică a Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu.

22. Sfântul Apostol Filimon și cei împreună cu dânsul.

23. Sfântul Grigorie episcopul Acragandelor și sfântul Amfilohie episcopul Iconiei.

(24). Sfinții mucenici: Climent Papa Romei și Petru al Alexandriei.

(25). Sfânta marea muceniță Ecaterina și sfântul marele mucenic Mercurie.

26. Cuviosul părintele nostru Alipie Stâlpnicul și cuviosul Stelian Paflagonul.

(27). Sfântul mare mucenic Iacov Persul.

(28). Sfântul cuviosul mucenic Ștefan cel nou și sfântul mucenic Irinarh.

29. Sfinții mucenici; Paramon și Filumen, și cuviosul părintele nostru Acachie cel dela Scară.

30. † Sfântul Apostol Andreiu cel întâiu chemat.

LUNA DECEMVRIE

Are zile 31. Ziua are ceasuri 9 și noaptea 15.

1. Sfântul Prooroc Naum.

2. Sfântul Prooroc Avacum.

3. Sfântul Prooroc Sofonie.

4. † Sfânta marea muceniță Varvara și cuviosul părintele nostru Ioan Damaschin.

5. † Preacuviosul păr. nostru Sava cel sfințit.

6. †) Cel între sfinți părintele nostru Nicolae.
7. † Părintele nostru Amvrosie episcopul Mediolanului și sfânta muceniță Filotea fecioara.
8. Cuviosul părintele nostru Patapie.
- (9). Zemislirea sfintei Anna.
10. Sfinții mucenici: Mina, Ermoghen și Evgraf.
11. Cuviosul părintele nostru Daniil Stâlpnicul.
12. † Păr. nostru Spiridon, făcătorul de minuni.
13. † Sfinții mucenici: Evstratie, Avcsentie, Evghenie, Mardarie și Orest și sfânta muceniță Lucia fecioara.
14. Sfinții mucenici: Tirs, Levchie, Calinic, Filimon Apolonie și Arian.
15. Sfântul sfințitul mucenic Elevterie și cuviosul părintele nostru Pavel cel din Latro.
16. Sfântul Prooroc Agheu.
- (17). Sfântul Prooroc Daniil și sfinții 3 coconi: Anania, Azaria și Misail.
18. Sfântul mucenic Sevastian, sfânta muceniță Zoe și cei împreună cu dâșii, și cel întru sfinți părintele nostru Modest arhiepiscopul Ierusalimului.
19. Sfântul mucenic Vonifatie.
- (20). Sfântul sfințitul mucenic Ignatie purtătorul de Dumnezeu.
21. Sfânta muceniță Iuliana din Nicomidia și sfântul Temistocle.
22. Sfânta marea muceniță Anastasia.
- (23). Sfinții 10 mucenici din Creta.
24. Sfânta cuvioasa muceniță Evghenia.
25. (+) Nașterea cea după trup a Domnului Dumnezeu și Mântuitorul nostru Iisus Hristos.
26. † Soborul Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu, sfințitul mucenic Evtimie episcopul Sardelor și prea cuviosul păr. nostru Nicodim cel sfințit,
27. † Sfântul Apostol, întâiul mucenic și arhidiacon Ștefan, și părintele nostru Teodor Mărturisitorul și fratele său Teofan pustnicul.
28. Sfinții 20,000 de mucenici, cei arși în Nicomidia.

29. Sfinții 14,000 de prunci, cei uciși de Irod, și cuviosul părintele nostru Marchel.

30. Sfânta muceniță Anisia și cuviosul Zotic preotul.

31. Cuvioasa maica noastră Melania Romana.

LUNA IANUARIE

Are zile 31. Ziua are ceasuri 10 și noaptea 14.

1. (+) Cea după trup Taierea împrejur a Domnului Dumnezeu și Mântuitorul nostru Iisus Hristos și Sfântul Vasilie cel Mare.

2. Sfântul Silivestru Papa Romei.

3. Sfântul prooroc Malachi și sfântul mucenic Gordie.

4. Soborul Sfinților 70 de Apostoli și cuviosul părintele nostru Teoctist.

5. Sfinții mucenicii: Teopempt și Teona, și cuvioasa Sinclitichia.

6. (+) Botezul Domnului nostru Iisus Hristos.

7. † Soborul Sfântului Prooroc Ioan Botezătorul.

8. Cuvioasa maica noastră Domnica, cuviosul părintele nostru Gheorgie hozevitul și Emilian Mărturisitorul.

9. Sfântul mucenic Polievect.

10. Părintele nostru Grigorie episcopul Nisei, cuviosul Dometian episcopul Melentinei și cuviosul Marchian preotul.

11. † Cuviosul părintele Teodosie.

12. Sfânta muceniță Tatiana diaconița.

13. Sfinții mucenici: Ermil și Stratonice.

14. Cuvioșii părinții noștri cei uciși în Sinai și în Rait.

(15). Cuvioșii părinții noștri: Pavel Tebeul și Ioan Colibașul.

(16). Inchinarea cinstitului Lanț al sfântului, slăvitului și întru tot lăudatului Apostol Petru.

17. (+) Cuviosul păr. nostru Antonie cel Mare.

18. † Sfinții arhiepiscopi ai Alexandriei: Atanasie și Chiril.

(19). Cuvioșii părinții noștri: Macarie și Arsenie..

20. † Cuviosul păr. nostru Evtimie cel Mare.

21. Cuviosul părintele nostru Maxim Mărturisitorul, Sfântul mucenic Neofit și Sfinții mucenici: Evghenie, Canidie, Valerian și Achila.

(22). Sfântul Apostol Timotei și Sfântul cuviosul mucenic Anastasie Persul.

(23). Sfinții mucenici: Climent și Agatanghel.

24. Cuvioasa maica noastră Xenia.

25. † Părintele nostru Grigorie Teologul, arhiepiscopul Constantinopolei.

26. Cuviosul părintele nostru Xenofont, soția sa Maria și fiii lor: Arcadie și Ioan.

27. † Aducerea moaștelor sf. Ioan Gură de Aur.

(28). Cuviosul părintele nostru Efrem Sirul.

(29). † Aducerea moaștelor Sfântului Ignatie.

30. † Sfinții trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur, și sfântul Mucenic Ipolit.

(31). Sfinții doftori și făcătorii de minuni cei fără de arginți: Chir și Ioan.

LUNA FEVRUARIE

Are 28 zile, iar de este an visect, 29. Ziua are ceasuri 11 noaptea 13.

(1). Sfântul mucenic Trifon.

2. (†) Întâmpinarea Domnului Dumnezeu și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

(3). Sfântul și dreptul Simeon de Dumnezeu primitorul și sfânta Anna proorocița.

4. Cuviosul părintele nostru Isidor.

5. Sfânta muceniță Agata.

6. Cuviosul părintele nostru Vucol,

7. Cuvioșii părinții noștri: Partenie și Lucă.

(8). Sfântul sfințitul mucenic Teodor Stratilat și sfântul Pooroc Zaharia.

9. Sfântul mucenic Nichifor.

- (10). Sfântul sfințitul mucenic Haralambie.
11. Sfântul sfințitul mucenic Vlasie.
12. Sfântul Meletie.
13. Cuviosul părintele nostru Martinian.
14. Cuviosul părintele nostru Avxentie.
15. Sfântul Apostol Onisim.
16. Sf. mucenic Pamfil și cei împreună cu dânsul.
- (17). Sfântul marele mucenic Teodor Tiron.
18. Sfântul Leon papa Romei.
19. Sfântul Apostol Arhip, Filimon și Afia.
20. Sfântul Leon episcopul Cataniei.
21. Cuviosul părintele nostru Timotei și sfântul Evstatie episcopul Antiohiei.
22. Aflarea cinstitelor moaște ale Sfinților din Evghenia.
- 23). Sfântul sfințitul mucenic Policarp.
24. † Intâia și a doua aflare a cinstitului cap al Sfântului Ioan Botezătorul.
25. Sfântul Tarasie.
26. Sfântul Porfirie.
27. Cuviosul părintele nostru Procopie Mărturisitorul.
28. Cuv. păr. nostru Vasile Mărturisitorul.
29. Cuviosul părintele nostru Casian Romanul.

LUNA MARTIE

Are 31 zile. Ziua are 12 și noaptea 12.

1. Cuvioasa muceniță Evdochia.
2. Sfântul sfințitul mucenic Teodot episcopul Chiraniei și sfântul mucenic Ischie.
3. Sfinții mucenici: Evtropie, Cleonic și Vasilisc.
4. Cuviosul părintele nostru Gherasim.
5. Sfântul mucenic Conon.
6. Sfinții 42 de mucenici din Amoreea.
7. Sfinții mucenici episcopi din Herson: Vasile, Efrem, Evghenie, Capiton, Eterie, Agatodor și Elpidie.

8. Cuviosul părintele nostru Teofilact Mărturisitorul, episcopul Nicomidiei.

9. † Sfinții 40 de Mucenici, cari au pătimit în ezerul Sevastiei.

10. Sfântul mucenic Codrat și cei împreună cu dânsul.

11. Părintele nostru Sofronie patriarhul Ierusalimului,

12. Cuviosul păr. nostru Teofan Mărturisitorul.

13. Aducerea moaștelor Sfântului Nichifor patriarhul Constantinopolei.

14. Cuviosul părintele nostru Benedict și sfântul mucenic Alexandru preotul.

15. Sfântul mucenic Agapie și cei împreună cu dânsul.

16. Sfinții mucenici: Savin și Papa.

17. Cuviosul Alexie omul lui Dumnezeu.

18. Părintele nostru Chiril arhiepiscopul Ierusalimului.

19. Sfinții mucenici: Hrisant și Darie.

20. Cuvioșii părinții noștri cei uciși în Monastirea sfințitului Sava.

21. Cuviosul părintele nostru Iacov episcopul și mărturisitorul.

22. Sfântul sfințitul mucenic Vasilie preotul.

23. Sfântul cuviosul mucenic Nikon și cei 200 ucenici ai lui.

(24). Sfântul părintele nostru Zaharia.

25. (†) Buna-Vestire a Prea Sfintei, Stăpânei noastre, de Dumnezeu Născătoarei.

(26). Soborul mai marelui Arhistratig Gavriil.

27. Sfânta muceniță Matrona cea din Tesalonic.

28. Cuviosul Ștefan făcătorul de minuni și cuviosul Ilarion cel nou.

29. Părintele Marcu episcopul Aretusiilor, Chiril diaconul și cei împreună cu dânsii.

30. Cuviosul părintele nostru Ioan Scărarul.

31. Cuviosul Ipatie episcopul Gangrei, făcătorul de minuni.

LUNA APRILIE

Are zile 30. Ziua are ceasuri 13 și noaptea 11.

1. Cuvioasa maica noastră Maria Egipteanca.
2. Cuviosul păr. nostru Tit făcătorul de minuni.
3. Cuviosul părintele nostru Nichita.
4. Cuvioșii părinții noștri: Iosif făcătorul de cântări și Gheorghe cel dela Maleon.
5. Sfinții mucenici: Teodul, Agatopod și cei împreună cu dâșii.
6. Părintele nostru Evtihie arhiepiscopul Constantinopolei.
7. Cuviosul părintele nostru Gheorghe Mărturisitorul, arhiepiscopul Melitinei și sfântul mucenic Caliope.
8. Sfinții Apostoli: Irodion, Agav, Ruf și cei împreună cu dâșii.
9. Sfântul mucenic Evpsihie.
10. Sfinții mucenici: Terentie, Pombie și cei împreună cu dâșii.
11. Sfântul sfințitul mucenic Antipa episcopul Pergamului Asiei.
12. Cuviosul păr. nostru Vasile Mărturisitorul.
13. Sfântul sfințitul mucenic Artemon.
14. Cel dintre sfinți părintele nostru și Mărturisitorul Martin Papa Romei.
15. Sfinții Apostoli: Aristarh, Pud și Trofim.
16. Sfintele Mucenite: Agapia, Irina și Hionia.
17. Cuvioșii Părinții noștri: Simeon și Acachie.
18. Cuviosul părintele nostru Ioan, ucenicul sfântului Grigorie Decapolitul, și sfântul părintele nostru Ioan ariepiscopul Antiohiei.
19. Cuviosul Ioan cel de la Lavra veche.
20. Cuviosul părintele nostru Teodor Trihna.
21. Sfinții sfințiții mucenici: Ianuarie și cei împreună cu dânsul, și Teodor cel din Perga.
22. Cuviosul părintele nostru Teodor Sicheotul.
23. †) Sfântul Marele mucenic Gheorghie.

24. Sfântul mucenic Sava Stratilat și cuvioasa maica noastră Elisaveta făcătoarea de minuni.

(25). Sfântul Apostol și Evanghelist Marcu.

26. Sfântul sfințitul mucenic Vasile episcopul Amasiei.

(27). Sfântul sfințitul mucenic Simeon fratele (ruda) Domnului.

28. Sfinții Apostoli: Iason și Sosipatru și Sfinții mucenici: Maxim, Dada și Chintilian.

29 Sfinții 9 mucenici din Chizic și cuviosul Memnon făcătorul de minuni.

(30). Sfântul Apostol Iacov, fratele sfântului Ioan de Dumnezeu cuvântătorul.

LUNA MAIU

Are zile 31. Ziua are ceasuri 14 și noaptea 10.

1. Sfântul Prooroc Ieremia,

(2). Aducerea moaștelor sf. Atanasie cel Mare.

3. Sfinții mucenici Timotei și Mavra.

4. Sfânta cuvioasa muceniță Pelaghia.

5. Sfânta și slăvita muceniță Irina.

6. Sfântul și dreptul Iov mult răbdătorul.

7. Pomenirea semnului cinstitei Cruci ce s'a arătat pre Cer în cetatea Ierusalimului și sfântul mucenic Acachie.

8. † Sfântul Apostol și Evanghelist Ioan Teologul și cuviosul părintele nostru Arsenie cel Mare.

9. Sfântul prooroc Isaia și sf. mucenic Hristofor.

(10). Sfântul Apostol Simon Zilotul.

11. Sfântul sfințitul mucenic Mochie.

12. Sfinții părinții noștri: Epifanie episcopul Chirului și Gherman patriarhul Constantinopolei.

13. Sfânta muceniță Glicheria.

14. Sfântul mucenic Isidor.

(15). Cuviosul părintele nostru Pahomie cel Mare și sfântul Ahilie arhiepiscopul Larisiei, făcătorul de minuni.

16. Cuviosul părintele nostru Teodor sfințitul.
17. Sfântul Apostol Andronic.
18. Sfântul sfințitul mucenic Teodot, sfinții mucenici: Petru, Dionisie și cei împreună cu dâșii; sfintele șapte fecioare.
19. Sfântul sfințitul mucenic Patrichie.
20. Sfântul mucenic Talaleu.
21. †) Sfinții împărați și întocmai cu Apostolii: Constantin și Elena, maica sa.
22. Sfântul mucenic Vasilisc.
23. Cuviosul păr. nostru Mihail Mărturisorul.
- (24). Cuviosul părintele nostru Simeon.
25. †) A treia aflare a cinstului cap al Mergătorului înainte și Botezătorului Ioan.
26. Sfântul apostol Carp, unul din cei 70.
27. Sfântul sfințitul mucenic Terapont.
28. Cuviosul părintele nostru Nichita episcopul Halchedonului și sfântul sfințitul mucenic Eladie.
29. Sfânta cuvioasa muceniță Teodosia fecioara.
30. Cuviosul părintele nostru Isaachie Mărturisorul, egumen al monastirii Dalmatiei.
31. Sfântul apostol Ermia și sfântul sfințitul mucenic Ermei.

LUNA IUNIE.

Are zile 30. Ziua are ceasuri 15 și noaptea 9.

1. Sfântul mucenic Iustin filosoful și alt mucenic Iustin și cei împreună cu dâșii.
- (2). Părintele nostru Nichifor patriarhul Constantinopolei și sfântul mucenic Ion cel nou dela Suceava.
3. Sfântul mucenic Luchian și cei împreună cu el.
4. Sfântul părintele nostru Mitrofan.
5. Sfântul sfințitul mucenic Dorotei.
6. Cuvioșii părinții noștri: Visarion și Ilarion.
7. Sfântul sfințitul mucenic Teodot.

- (8). Aducerea moaștelor marelui muc. Teodor Stratilat.
- (9). Părintele nostru Chiril arhiepiscopul Alexandriei.
10. Sfântul sfințitul mucenic Timotei.
- (11). Sfinții Apostoli : Vartolomei și Varnava.
- (12). Cuvioșii părinții noștri : Onufrie și Petru.
13. Sfânta muceniță Achilina și sfântul Trifilie.
14. Sfântul prooroc Elisei, și sfântul Metodie.
15. Sfântul prooroc Amos.
16. Sfântul Tihon făcătorul de minuni.
17. Sfinții mucenici : Manuil, Savel și Ismail.
18. Sfântul mucenic Leontie.
- (19). Sf. Apostol Iuda fratele (ruda) Domnului.
20. Sfântul sfințitul mucenic Metodie.
21. Sfântul mucenic Iulian.
22. Sfântul sfințitul mucenic Evsevie.
23. Sfânta muceniță Agripina.
24. † Nașterea cinstitului. sfăvitului prooroc, înainte Mergătorului și Botezătorului Ioan.
25. Sfânta cuvioasa muceniță Fevronia.
26. Cuviosul părintele nostru David.
27. Cuv. părintele nostru Samson primitorul de streini.
- (28). Aducerea noaștelor sfinților doftori și făcători de minuni cei fără de arginți : Chir și Ioan.
29. (†) Sfinții slăviți și întru tot lăudați Apostoli : Petru și Pavel.
30. † Soborul sfinților, slăviților și întru tot lăudaților 12 Apostoli.

LUNA IULIE.

Are zile 31. Ziua are ceasuri 14 și noaptea 10.

- (1). Sfinții doftori, făcători de minuni, cei fără de arginți : Cosma și Damian, cei din Roma.
- (2). Punerea cinstitului vestmânt al Maicii Domnului în Vlaherne.
3. Sfântul mucenic Iachint și sfântul Anatolie.

4. Sfântul părintele nostru Andrei arhiepiscopul Cri-
tului și prea cuvioasa Marta muma sfântului Simeon fă-
cătorul de minuni.

(5). Cuvioșii: Atanasie al Atonului și Lambadie.

6. Sfântul părintele nostru Sisoe cel Mare.

7. Cuvioșii părinții noștri: Toma și Acachie, și sfân-
ta muceniță Chiriachi.

(8). Sfântul marele mucenic Procopie.

9. Sfântul mucenic Pangratie.

10. Sfinții 45 mucenici din Nicopolea Armeniei.

(11). Sfânta și laudata muceniță Evfimia.

12. Sfinții mucenici: Proclu și Ilarie, și cuviosul Mi-
hail.

(13). Soborul Arhanghelului Gavriil și preacuviosul
părintele nostru Iosif Tesaloneanul.

14. Sfântul apostol Achila.

(15). Sfinții mucenici: Chiric și Iulita.

16. Sfântul sfințitul mucenic Atinoghen, cu cei 10
ucenici ai săi.

(17). Sfânta marea muceniță Marina.

18. Sfinții mucenici: Iachint și Emilian.

19. Cuviosul Dia și cuvioasa Macrina.

20. † Sfântul, slăvitul prooroc Ilie Tesviteanul.

21. Cuvioșii părinții noștri: Simeon cel ce s'a făcut
nebun pentru Hristos, Ioan cel ce a sihăstrit împreună cu
dânsul, și sfântul prooroc Iezechil.

(22). Sfânta mironosiță și întocmai cu Apostolii: Ma-
ria Magdalena, și aducerea moaștelor sfântului sfințitului
mucenic Foca.

23. Sfinții mucenici: Trofim, Teofil și cei împreună
cu dânsii.

24. Sfânta marea muceniță Hristina.

(25). Adormirea sfintei Anna muma Născătoarei de
Dumnezeu, și sfintele femei: Olimpiada și Evpraxia.

26. Sfântul sfințitul mucenic Ermolae și cei împreună
cu dânsul, și sfânta cuvioasa muceniță Paraschevl.

27. † Sfântul marele mucenic și tămăduitorul Pan-
telemon.

28. Sfinții apostoli și diaconi: Prohor, Timon și Parmena.

29. Sf. mucenic Calinic și sf. muceniță Teodota.

30. Sfinții apostoli: Sila și Silvan.

31. Sfântul și dreptul Evdochim.

LUNA AUGUST

Are zile 31. Ziua are ceasuri 13 și noaptea 11.

(1). Scoaterea cinstitelor lemne ale cinstitei și de viață făcătoarei Cruci, și pomenirea sfinților 7 frați mucenici Macavei, numele cărora este: Avim, Antonin, Gurie, Eleazar, Evseon, Elim și Marchel, și maica lor Solomoni, precum și a dascălului lor Eleazar.

(2). Aducerea moaștelor sfântului, întâiului mucenic și arhidiacon Ștefan.

3. Cuvioșii: Isaachie, Dalmat și Favst.

4. Sfinții 7 coconi din Efes și sfânta cuvioasa muceniță Evdochia.

5. Sfântul mucenic Evsignie.

6. (†) Schimbarea la Față a Domnului Dumnezeu și Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

7. Preacuviosul mucenic Dometie Persul.

8. Sfântul Emilian Mărturisitorul.

(9). Sfântul Apostol Matia.

10. Sfântul mucenic și arhidiacon Lavrentie.

11. Sfântul mucenic și arhidiacon Evplu și sfântul părintele Nifon.

12. Sfinții mucenici: Fotie și Anichit.

13. Cuviosul Maxim Mărturisitorul.

14. Sfântul Prooroc Miheea.

15. (†) Adormirea Prea Sfintei Născătoarei de Dumnezeu.

16. Sfântul mucenic Diomid,

17. Sfântul mucenic Miron.

18. Sfinții mucenici: Flor și Lavru.